

Informe
ICAB 2018

Index

Direcció:

Noemí Juaní

Equip de la Investigació:

Sandra Peiron

César Martínez

Sonia Torras

Col·laboració:

Hem d'agrair la col·laboració de tots els col·legiats i col·legiades, així com al personal de l'ICAB, per la seva participació en l'elaboració d'una obra com aquesta.

1. INTRODUCCIÓ	7
2. L'ÀMBIT CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	19
• INTRODUCCIÓ	
• PART GENERAL	
◦ LITIGIOSITAT	
◦ MOVIMENT DELS ASSUMPTE	
◦ PRINCIPALS INDICADORS JUDICIALS	
• CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU PER ÒRGANS JUDICIALS	
◦ JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	
◦ SALA DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA	
• ESTRANGERIA	
◦ SITUACIÓ GENERAL	
◦ JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA	
◦ JUTJATS D'INSTRUCCIÓ EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA	
• EXECUCIONS	
• CONCLUSIONS	
3. L'ÀMBIT CIVIL	51
• INTRODUCCIÓ	
• PART GENERAL	
◦ LITIGIOSITAT	
◦ MOVIMENT DELS ASSUMPTE	
◦ PRINCIPALS INDICADORS JUDICIALS	
• CIVIL PER ESPECIALITATS	
◦ JUTJATS DE FAMÍLIA	
◦ JUTJATS D'ESTAT CIVIL I INCAPACITATS	
◦ JUTJATS MERCANTILS	
◦ AFECTACIÓ DE LA CRISI ECONÒMICA A LES EXECUCIONS HIPOTECÀRIES	
• CIVIL PER ÒRGANS JURISDICCIONALS	
◦ JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA	
◦ SALES CIVILS DE L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL	
◦ SALA CIVIL-PENAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA	
• EXECUCIONS	
• CONCLUSIONS	

4. L'ÀMBIT SOCIAL	105
<ul style="list-style-type: none"> • INTRODUCCIÓ • PART GENERAL <ul style="list-style-type: none"> ◦ LITIGIOSITAT ◦ CONJUNTURA SOCIOECONÒMICA DEL MERCAT DE TREBALL ◦ MOVIMENT DELS ASSUMPTES ◦ PRINCIPALS INDICADORS JUDICIALS • SOCIAL PER ÒRGANS JURISDICCIONALS <ul style="list-style-type: none"> ◦ JUTJATS DEL SOCIAL ◦ SALA SOCIAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA • CONCILIACIONS • FONS DE GARANTIA SALARIAL • EXECUCIONS • CONCLUSIONS 	
5. L'ÀMBIT PENAL	143
<ul style="list-style-type: none"> • INTRODUCCIÓ • PART GENERAL <ul style="list-style-type: none"> ◦ LITIGIOSITAT ◦ MOVIMENT DELS ASSUMPTES ◦ PRINCIPALS INDICADORS JUDICIALS • PENAL PER ÒRGANS JURISDICCIONALS <ul style="list-style-type: none"> ◦ JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ ◦ JUTJATS PENALS ◦ SALES PENALS DE L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL ◦ SALA CIVIL-PENAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA • PENAL PER ESPECIALITATS <ul style="list-style-type: none"> ◦ JUTJATS DE MENORS ◦ JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA ◦ JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA • EXECUCIONS • CONCLUSIONS 	
6. CONCLUSIONS GENERALS	191
<ul style="list-style-type: none"> • INTRODUCCIÓ • COMPARATIVA ENTRE ELS QUATRE ORDRES JURISDICCIONALS <ul style="list-style-type: none"> ◦ LITIGIOSIDAD ◦ MOVIMENT DELS ASSUMPTES ◦ PRINCIPALS INDICADORS JUDICIALS ◦ DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS • LA RUTINA DE L'ADVOCACIA EN ELS JUTJATS <ul style="list-style-type: none"> ◦ EL BARÒMETRE DE LA CRAJ ◦ L'OPINIÓ DE L'ADVOCACIA A "PEU DE TOGA" 	
7. FONTS	225

Pròleg

L'Administració de Justícia, un llarg camí per recórrer

Des de l'any 2007 la nostra institució elabora l'Informe sobre l'estat de la Justícia. Enguany ens permet obtenir -i oferir- una mirada àmplia sobre l'activitat jurisdiccional dels nostres òrgans judicials, posant l'accent en la demarcació ICAB, que comprèn Barcelona i les seves onze delegacions territorials.

L'informe de l'any 2017 és una eina que ens serveix per comprovar allò que sabem, i que les dades ens confirmem: la nostra Administració de Justícia ha d'invertir en recursos materials i humans per donar resposta a una societat en constant transformació.

L'informe de la Justícia posa en relleu la situació preocupant en la qual ens trobem: jutjats especialitzats que neixen col·lapsats, demandes de conflictes laborals assenyalades amb un any de retard, la necessitat de dotar d'un jutjat de guàrdia més a la ciutat de Barcelona per l'enjudiciament dels delictes lleus ràpids per tal que no prescrivin, assenyalaments civils que triguen mesos, recursos d'apel·lació i de cassació que triguen anys.

Des del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona volem continuar treballant en pro de l'advocacia, i aquest treball implica també que treballem activament a reivindicar una imprescindible millora de l'Administració de Justícia, una Administració àgil, moderna, que faci servir de manera eficaç i eficient les noves tecnologies, que ens doni resposta com a professionals i que doni resposta a la ciutadania.

El nostre compromís és amb tots vosaltres, perseverarem en la nostra tasca de defensa de la nostra institució i de la nostra professió, reivindicarem el dret de tots i totes per obtenir una tutela judicial efectiva en el temps i en la forma, i tornarem a valorar la situació de l'Administració de Justícia de l'any 2018.

Mª Eugènia Gay Rossell

Degana de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Introducció

1. Què és l'Informe ICAB

L'Informe ICAB és una obra que des de l'any 2007 s'edita per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, que té per objecte l'anàlisi de l'activitat judicial portada a terme pels òrgans jurisdiccionals del nostre país durant els darrers anys.

Per a això, i seguint la sèrie històrica de les edicions anteriors, es porta a terme l'actualització de les dades que de manera regular es publiquen pel CGPJ a través de la seva pàgina WEB institucional, en el marc del Pla Nacional d'Estadística Judicial. Tal com disposa l'art. 461 LOPJ *"l'Estadística Judicial constitueix un instrument bàsic al servei de les administracions públiques i del Consell General del Poder Judicial per a la planificació, desenvolupament i execució de les polítiques públiques relatives a l'Administració de Justícia i, en particular, per a les següents finalitats:*

- a) L'exercici de la política legislativa de l'Estat en matèria de justícia.*
- b) La modernització de l'organització judicial.*
- c) La planificació i gestió dels recursos humans i mitjans materials al servei de l'Administració de Justícia.*
- d) L'exercici de la funció d'inspecció sobre els jutjats i tribunals".*

De la lectura del referit precepte es desprèn la importància de l'estadística, ja que a través de la mateixa podem conèixer quina és la situació d'una determinada realitat social, dins de la qual hem de situar la judicial, per poder realitzar un diagnòstic identificant les necessitats existents, amb l'objectiu d'assenyalar i d'impulsar les millores i reformes oportunes.

En l'àmbit de la Justícia, la necessitat de treballar per al desenvolupament material d'aquestes millores, sorgeix de la concepció de l'Administració de Justícia com a Servei Públic en interès del ciutadà, que té un caràcter fonamental, ja que constitueix a més, uns dels pilars sobre els quals s'erigeix el nostre Estat social i democràtic de Dret. Per tant, l'estadística judicial ens servirà per tenir una visió sobre el funcionament d'aquesta, en termes de capacitat resolutiva i eficàcia, i ens

permetrà analitzar si hi ha una adequada assignació de recursos tenint en compte la litigiositat real del moment. És precisament aquesta, la qüestió sobre la qual pivota la realització d'aquest informe. Per donar resposta a aquesta, es pren com a unitat de referència l'"assumpte", és a dir, l'expedient judicial i, en funció de la concreta situació en què es troba el mateix dins de l'any natural, s'agrupen els valors en 4 grans categories:

- Assumptes **pendents a l'inici** de cada exercici.
- Assumptes **ingressats**.
- Assumptes **resolts** durant el mateix.
- Assumptes **pendents en finalitzar** l'any.

La combinació d'aquestes categories d'acord amb unes determinades fórmules, ens permeten obtenir una sèrie d'indicadors judicials que, des de diferents punts de vista, ens informen sobre l'estat d'un òrgan jurisdiccional o conjunt d'aquests, en termes de capacitat resolutiva i congestió. Així, els principals indicadors judicials que s'utilitzen al llarg d'aquest informe, són:

- **Taxa de resolució** = resolts / ingressats
- **Taxa de pendència** = pendents en finalitzar / resolts
- **Taxa de congestió** = (ingressats + pendents a l'inici) / resolts.

Al costat dels referits indicadors, s'analitza també la **Taxa de Litigiositat**, que posa en relació el volum d'assumptes judicials que s'inicien en un determinat període, amb la densitat poblacional existent en l'àmbit d'actuació del concret òrgan o conjunt d'aquests, que s'analitzen. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: Taxa de Litigiositat = Afers ingressats X 1.000 / Població. A més de les dades pròpies de l'activitat judicial, trobarem un altre tipus de ressenyes de caràcter sociològic i demoscòpic, que tenen el propòsit de fixar el context en el qual s'estén el treball dels diferents òrgans judicials. Aquestes dades s'obtenen d'una varietat de fonts com ara l'INE, l'IDESCAT, així com diferents ministeris i organismes públics. Al cap i a la fi, la realitat judicial ha de ser analitzada tenint en compte la realitat social en què es desenvolupa, doncs sense aquesta no podem entendre el comportament de la primera.

També, al llarg de l'anàlisi es fan contínues referències a les principals reformes legislatives, que han tingut un impacte més o menys intens sobre l'activitat judicial dels nostres Jutjats i Tribunals. En aquest sentit, al llarg dels últims anys hem viscut un autèntic furor legislatiu, que té un parèntesi d'excepció durant l'any 2016 amb motiu d'un moment electoral complex, que es resumeix en la celebració de dues eleccions generals i un Govern en funcions que dura gairebé tot l'exercici. No obstant això, són moltes les reformes empreses durant els últims anys, que han tingut un impacte significatiu tant a nivell social com a nivell judicial, segons tindrem ocasió de veure en el cos del present estudi.

L'objectiu d'aquest Informe no només és recollir les dades relatives a l'activitat judicial, sinó oferir una explicació del comportament d'aquesta. Per això, i per dotar-lo de la coherència que això es mereix, es completa l'anàlisi amb algunes referències a diferents publicacions realitzades per altres autors i institucions, que comparteixen amb l'equip de recerca del present treball la inquietud d'oferir una explicació analítica de l'activitat judicial, des del punt de vista de la ciència jurídica.

Pel que fa a l'estructura de l'Informe, aquest s'ha desenvolupat seguint el mateix esquema utilitzat en les edicions anteriors, és a dir, amb el present apartat introductori, seguit del gruix de l'estudi format per un títol específic per a cada un dels quatre ordres judicials, així com un capítol de tancament en el qual es recullen, en clau comparativa, les principals fites i conclusions generals que, després de l'anàlisi de cada àmbit jurisdiccional, s'han considerat interessants destacar com especialment significatius ocorreguts durant l'any 2017.

Finalment, un any més s'ha dut a terme un treball de camp mitjançant la recollida d'una sèrie d'enquestes, per tal d'apropar-nos a "la rutina de l'Advocacia en els Jutjats". No en va, les impressions transmeses pels Advocats i les Advocades de Barcelona a "peu de toga", resulten de gran valor i interès i serveixen per personalitzar l'anàlisi que l'ICAB realitza anualment sobre l'estat de la Justícia a través d'aquest Informe.

2. Per què una obra com aquesta?

L'art. 1 dels seus Estatuts disposa que *"l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és una corporació de dret públic, de caràcter professional, amb personalitat jurídica pròpia, i plena capacitat per al compliment dels seus fins públics i privats"*. Fundada el passat 17 de gener de 1833, la competència territorial d'aquesta corporació es projecta a la província de Barcelona, en aquells partits judicials o àmbits geogràfics en els quals no hi ha altres col·legis d'advocats. El que comprèn els següents municipis:

- Arenys de Mar
- Badalona
- Barcelona
- Berga
- Cornellà de Llobregat
- Gavà
- L'Hospitalet de Llobregat
- Igualada
- El Prat de Llobregat
- Sant Boi de Llobregat
- Santa Coloma de Gramenet
- Vilafranca del Penedès
- Vilanova i la Geltrú

Dels 25 partits judicials que hi ha a la Província de Barcelona, els 13 referits formen l'anomenat "territori ICAB", que utilitzem al llarg d'aquest Informe com a categoria de comparació geogràfica a l'hora d'analitzar el moviment dels assumptes i l'activitat judicial, respecte a l'àmbit autonòmic i estatal.

L'activitat pròpia de l'Advocacia té una funció eminentment social, com a operadors jurídics que, a més de tenir la condició de col·laboradors necessaris amb l'Administració de Justícia, fan possible el compliment d'un dels continguts materials de la tutela judicial efectiva. Un dret tan fonamental com el de defensa i d'assistència lletrada, dins d'un procediment judicial i també fora d'aquest, fa que les funcions dels Col·legis Professionals hagin de projectar-se necessàriament en dues direccions. **En benefici de la societat**, l'ICAB s'organitza per a la defensa de les llibertats públiques i els drets dels ciutadans, a través de la vigilància i el control deontològic de l'activitat que duen a terme els seus col·legiats. En efecte, tal com s'estableix en l'art. 8 dels seus Estatuts, l'ICAB s'encarrega:

- Del control deontològic dels seus col·legiats i col·legiades, tenint en compte l'ètica amb la qual aquests han assaonat la seva tasca professional.
- De l'exercici de la potestat disciplinària sobre les persones col·legiades, d'acord amb el que estableix la llei i en la normativa pròpia.
- De col·laborar amb l'Administració de Justícia en l'emissió dels expedients informatius en matèria d'honoraris, d'acord amb el que disposa l'art. 246 LEC.

En benefici dels seus propis col·legiats, l'ICAB porta a terme tot un seguit d'actuacions amb l'objectiu de possibilitar als Advocats i a les Advocades, estar en constant formació i reciclatge professional, amb l'objectiu que aquests puguin prestar un servei públic de qualitat a la ciutadania. Cal no oblidar que, tot i que l'advocacia és una professió liberal que s'exerceix de forma independent, els Advocats tenen un paper de col·laboradors necessaris en la funció jurisdiccional. En efecte, estem davant d'un col·lectiu en què el seu exercici professional revesteix d'un gran interès públic, per la projecció que el mateix té en la societat. Per això, un dels propòsits que es recullen en els Estatuts de l'ICAB és procurar que "l'exercici de l'Advocacia serveixi a les necessitats de la societat i defensi correctament els seus interessos", així com "defensar l'Estat social i democràtic de dret proclamat a la Constitució i a l'Estatut d'Autonomia, i treballar per a la promoció i la defensa dels drets humans i de les llibertats públiques".

I quina millor manera de respondre a aquests propòsits, que oferint una anàlisi pròpia de l'activitat judicial, en el marc del context socioeconòmic i temporal en què la mateixa té lloc. Sobretot quan l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és un dels col·legis professionals més importants, amb més pes i de clara referència tant a nivell estatal com a nivell europeu. Si bé en la Memòria Anual que es publica a la pàgina WEB institucional del Col·legi, es pot extreure una informació més completa i detallada de les diferents activitats realitzades pels diferents departaments, comissions, seccions i institucions vinculades, no volíem deixar passar l'oportunitat de comentar algunes dades sobre els col·legiats de l'ICAB.

3. Algunes dades sobre els nostres col·legiats

El perfil dels col·legiats del ICAB

Tal com s'estableix en l'art. 4 dels Estatuts de l'ICAB, la incorporació al Col·legi es pot fer en qualitat de persona col·legiada "exercent", "no exercent" o d'advocat o advocada "comunitari inscrit". En el Gràfic 1 podem veure com el cens d'advocats de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona a 31 de desembre de 2017 és de 24.779, dels quals 16.994 (un 69%) ho estan en qualitat d'"exercents".

Es produeix un lleuger augment respecte a l'exercici anterior, amb un canvi en la tendència que s'anava registrant en els últims anys. En efecte, l'any 2013 el cens de l'ICAB se situava en 24.640 i, des d'aleshores, la xifra de membres s'ha anat reduint de manera gradual. No obstant això, i d'acord amb el manifestat abans, l'any 2017 es registra la xifra més alta de la sèrie, el que sens dubte és una dada positiva per a la corporació. Així mateix, veiem com aquest increment es concentra principalment en col·legiats que tenen la intenció d'exercir la professió, ja sigui motivada per un canvi respecte a la seva condició anterior passant de "no exercent" a "exercent", ja sigui com a tal com a membre de nova incorporació.

L'any 2017 s'han incorporat 611 nous companys i companyes, xifra lleugerament inferior a la registrada en exercicis anteriors. No obstant això, veiem que està en la línia, numèricament parlant, de les altes realitzades en els últims exercicis, i en clar contrast amb la xifra anotada l'any 2013, en què es produeixen 2.348 noves incorporacions. L'esmentat fenomen, que també es va donar l'any 2011 segons vam poder veure en anteriors edicions, es deu als canvis legislatius operats per la *Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels Tribunals*. Si bé aquesta norma és el de l'any 2006, aquesta va tenir una "vacatio legis" de 5 anys, de manera que no va entrar en vigor fins al passat 31 d'octubre de 2011, i suposa un clar exemple de l'impacte que certes reformes poden tenir sobre determinats assumptes. L'any 2013, es produeix una nova manifestació d'aquesta norma, amb una nova redacció de la disposició addicional vuitena donada per la *Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils*, per la qual s'ofereix un

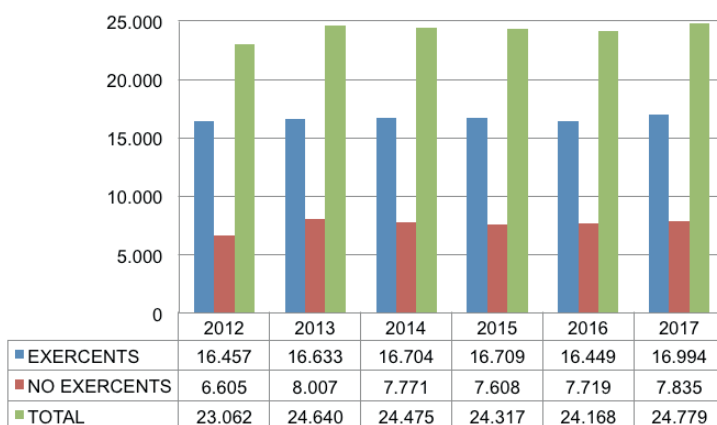
termini de 2 anys a aquells que obtinguin el títol de Llicenciats en Dret amb posterioritat a l'entrada en vigor de la llei, per poder col·legiar-se sense necessitat de passar pels nous requisits d'accés.

A la Taula 3, podem veure com ha estat la distribució per gèneres d'aquestes 611 noves incorporacions. Més de la meitat de les noves altes registrades al llarg de l'any 2017, en concret un 53%, han estat de dones.

Pel que fa a les formes d'exercir la professió, disposa l'art. 46 dels Estatuts de l'ICAB que "els advocats i les advocades poden exercir l'advocacia de manera individual, sigui per compte propi o per compte d'altri, o bé de manera col·lectiva". Les societats professionals d'advocats, són les que tenen per objecte l'exercici de l'Advocacia, sigui de manera exclusiva o juntament amb una altra activitat o professió sobre la qual no hi hagi cap incompatibilitat legal o reglamentària. Tal com disposa la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals, les societats que tinguin per objecte social l'exercici en comú d'una activitat professional, hauran de constituir-se com a tal en els termes que preveu l'esmentada normativa, podent adoptar qualsevol de les formes societàries previstes en el nostre ordenament, i havent d'inscriure's necessàriament en el Registre de Societats Professionals d'Advocats del Col·legi. A la Taula 4, podem veure una comparativa de les formes societàries que han adoptat les societats professionals que s'han inscrit a l'ICAB al llarg dels dos últims anys. A data de 31 de desembre de 2017, el cens de societats professionals inscrites en la nostra corporació, és de 1.132. En aquesta gràfica, veiem com els tipus societaris més importants en nombre són, d'una banda, les "societats limitades professionals" amb una representació del 76% i, d'altra banda, les "societats civils professionals" amb un 23% sobre el total. La resta de societats professionals (poc més de l'1%), veiem que es distribueixen en diferents i menors proporcions entre anònimes, col·lectives o cooperatives.

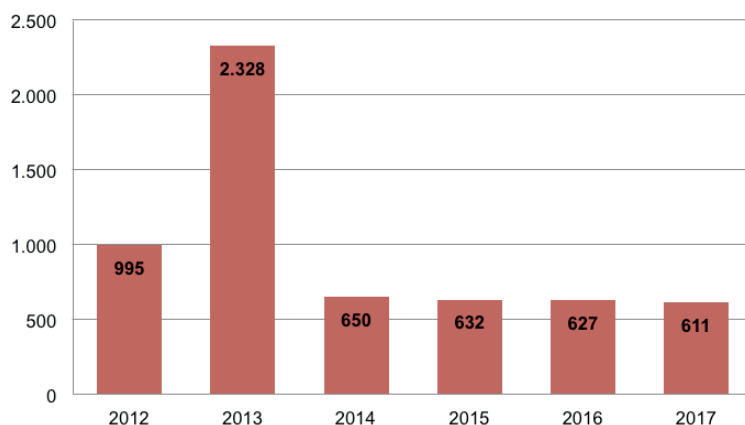
Finalment, a la Taula 5 veiem quina és la composició de les esmentades societats tenint en compte el seu nombre de socis. La gran majoria de les societats estan formades per menys de 5 socis. En efecte, de les 1.132 societats professionals que consten inscrites en la nostra corporació, el 88% són despatxos petits; mentre que 115 (un 10%) estan integrades entre 5 i 10 socis. Només 19 societats professionals estan compostes per més de 10 socis, la qual cosa amb prou feines suposa un 2% respecte al total.

EVOLUCIÓ ANUAL CENS COL·LEGIAL

Gràfic 1. Evolució anual del cens col·legial.

EVOLUCIÓ ANUAL COL·LEGIACIONS

Gràfic 2. Evolució anual del nombre de col·legiacions.

DISTRIBUCIÓ ALTES 2017 PER GÈNERE			
	HOMES	DONES	TOTAL
EXERCENTS	238	257	495
NO EXERCENTS	51	65	116
TOTAL	289	322	611

Taula 3. Distribució per gèneres d'altres 2017.

SOCIETATS PROFESSIONALS REGISTRADES	2016	2017
SOCIETATS COOPERATIVES	1	1
SOCIETATS ANÒNIMES PROFESSIONALS	11	11
SOCIETATS LIMITADES PROFESSIONALS	840	856
SOCIETATS CIVILS PROFESSIONALS	207	262
SOCIETATS COL·LECTIVES	2	2
TOTAL	1061	1.132

Taula 4. Societats Professionals Registrades.

SOCIETATS PROFESSIONALS PER N° SOCIS	2016	2017
MENYS DE 5 SOCIS	933	998
ENTRE 5 I 10 SOCIS	110	115
MÉS DE 10 SOCIS	18	19

Taula 5. Societats Professionals per nombre de socis.

L'ICAB i el Torn d'Ofici

La funció desenvolupada a través del Servei de Defensa d'Ofici resulta fonamental, ja que suposa donar compliment a allò que disposa l'art. 119 CE, en el fet que "la justícia serà gratuïta quan així ho disposi la llei i, en tot cas, respecte d'aquells que acreditin insuficiència de recursos per litigar" per tal de garantir l'accés de tot ciutadà a la tutela judicial efectiva. La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, determina el contingut i abast dit dret previst constitucionalment.

Tal com s'estableix en l'art. 22 LAJG "els Consells Generals de l'Advocacia Espanyola i dels Col·legis de Procuradors dels Tribunals d'Espanya i els seus respectius col·legis regularan i organitzaran, a través de les seves Juntes de Govern, els serveis obligatoris d'assistència lletrada i representació gratuïtes, garantint, en tot cas, la seva prestació continuada i atinent

a criteris de funcionalitat i d'eficiència". Amb el propòsit de "desjudicialitzar" el procediment per al reconeixement del benefici de Justícia Gratuïta, es confia als Col·legis Professionals la tramitació del mateix de forma sumària i normalitzada, reduint amb això la càrrega de treball dels jutjats, per tractar-se d'una tasca eminentment administrativa.

En efecte, és l'ICAB qui, en el marc del seu àmbit territorial i com a col·laboradors de l'Administració de Justícia, s'encarrega de la designació o denegació provisional del dret a l'assistència jurídica gratuïta; resolent la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de la Generalitat de manera definitiva sobre la concessió o no del dret, sense perjudici dels mecanismes impugnatoris que preveu la Llei per a la seva revisió judicial en última instància.

En l'àmbit territorial de l'ICAB, aquest servei compta amb un total de 3.392 Advocats i Advocades, tenint en compte el cens a data de 31 de desembre de 2017. En el Gràfic 6, veiem com en els últims dos anys s'ha produït un descens en el nombre de lletrats inscrits en el Torn d'Ofici. Així, l'any 2015 constaven donats d'alta en el TOAD un total de 3.512 lletrats, la xifra més alta de la sèrie; sent la registrada en aquest últim exercici la més baixa. No obstant això, tal com es pot observar en el Gràfic 7 i en el Gràfic 8, l'evolució anual de les designes i dels telefonemes ha registrat una tendència alcista, registrant-se en l'any 2017 un total de 52.150 i de 48.702, respectivament. La principal diferència entre una designa i un telefonema, és que aquest últim es refereix a les "trucades" que l'ICAB realitza als seus col·legiats que estan de "guàrdia", quan es produeix la detenció d'una persona.

Pel que fa a la distribució de les designes que s'han realitzat en aquest últim any, en el Gràfic 9 veiem quina ha estat en funció de la matèria. Els àmbits del dret penal, civil i de família, congreguen la major part de les designes, amb una representació de més del 70% entre les tres. La resta, es distribueixen irregularment en inferiors percentatges, en matèries tan variades com: eclesiàstic, estrangeria, penitenciari, hipotecari, laboral, etc. Al cap i a la fi, l'ICAB aposta per l'especialització del servei que es presta des del Torn d'Ofici, mitjançant el repartiment de les designacions entre diferents "torns", als quals els lletrats accedeixen d'acord amb la seva especialitat professional.

Pel que fa al nombre de "sol·licituds de justícia gratuïta", en el Gràfic 10 veiem com la seva evolució es correspon amb l'increment del nombre de designacions realitzades al llarg dels darrers anys. En efecte, l'any 2017 veiem com s'han instat un total de 39.806 sol·licituds directament pel ciutadà, un 7% més respecte a l'exercici anterior. Aquestes sol·licituds són notablement inferiors a les designes realitzades en el mateix període (52.150). I és que no totes les designacions que es realitzen tenen origen en una petició directament instada per un justiciable davant el SERTRA, si no que moltes vegades és el mateix jutjat qui dirigeix el pertinent Ofici als respectius col·legis professionals, a fi i efecte que procedeixin a nomenar un advocat i un procurador, que assumeixin la defensa tècnica i la representació d'un litigant. En efecte, disposa l'art. 6.3 LAJG que quan la intervenció d'aquests professionals no sigui legalment preceptiva, pot ser *"expressament requerida pel Jutjat o Tribunal mitjançant interlocutòria motivada per garantir la igualtat de les parts en el procés"*.

Al Gràfic 11 veiem com la gran majoria dels dictàmens que s'emeten confirmen la designació realitzada. En concret, l'any 2017 el 75% dels dictàmens han resultat "favorables", mentre que el 25% han estat "desfavorables". Si bé un 25% pot resultar una xifra força elevada respecte a l'objecte a què es refereix, de la sèrie temporal recollida en la gràfica veiem com en aquest últim any s'ha produït una millora, pel que fa al resultat dels expedients de Justícia Gratuïta es refereix. Precisament, el resultat de l'expedient en qüestió, ha de determinar l'efecte previst en l'art. 18 LAJG, confirmant les designacions d'advocat i procurador efectuades provisionals pels col·legis professionals, o deixant sense efecte les que s'haguessin realitzat, i el peticionari abonar en el seu cas els honoraris i drets econòmics ocasionats per la seva intervenció en el procediment.

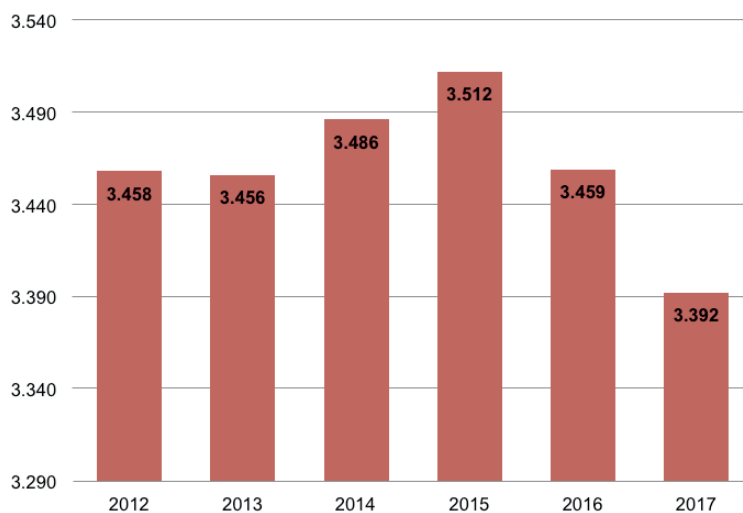
Per últim, en l'any 2017 veiem com es produeix un canvi de tendència de les consultes realitzades davant el Servei d'Orientació Jurídica (en endavant, SOJ), que és un servei públic i gratuït d'atenció personalitzada i de caràcter presencial, que té per objecte proporcionar un primer consell orientador sobre un determinat tema plantejat per un ciutadà, i informar

de la viabilitat d'acudir als tribunals, així com d'altres possibles vies alternatives de resolució de conflictes. Per tant, suposa també un filtre per certs dubtes i consultes, que poden ser dissipades i resoltes sense necessitat d'iniciar un procediment judicial.

En aquest últim exercici, el SOJ ha atès un total de 53.661 consultes, un 5% més respecte a l'any 2016. En anteriors edicions de l'Informe, vam poder veure com en els anys 2006 i 2007, van tenir entrada un total de 22.579 i 25.289 consultes, respectivament. En primer lloc, hem de tenir en compte que l'esclat de la crisi econòmica en l'any 2008, va suposar un increment de la litigiositat en termes generals. En segon lloc, no hem d'obviar que aquest servei ha tingut un creixement progressiu, en el sentit que s'han anat obrint més delegacions territorials, tal com s'han anat succeint els anys. En efecte, de 21 punts d'orientació jurídica existents l'any 2009, hem passat a un total de 41 a finals de l'any 2013, responant així al propòsit d'acostar-se al ciutadà.

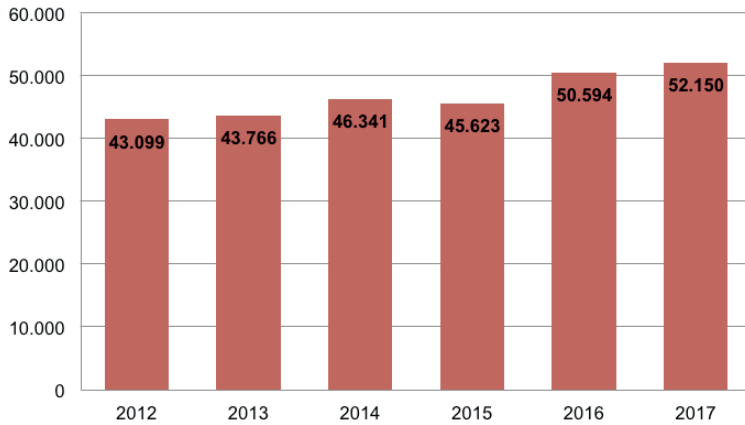
Respecte a la tipologia de consultes ateses pel SOJ, al Gràfic 13 veiem com en la seva gran majoria giren al voltant del dret privat, especialment el dret civil i el dret matrimonial i de família. Hem de destacar les consultes realitzades en matèria d'arrendaments i propietat horitzontal, que a causa del volum de les mateixes i a la significació social que tenen (per la problemàtica que revelen al voltant del dret a l'habitatge), tenen un tractament diferenciat en la gràfica. Així, de les 53.661 consultes ateses al llarg del 2017, un total 8.767 (un 16%) han versat sobre qüestions d'arrendaments i propietat horitzontal. Com a colofó a allò anteriorment exposat, en el Gràfic 14 es fa una comparativa entre el volum de consultes (presencials) que han estat ateses pel SOJ, les sol·licituds de Justícia Gratuïta per petició directa del ciutadà i el nombre de dictàmens resolts com a favorables al llarg de l'any 2017.

ADVOCATS INSCRITS AL TOAD

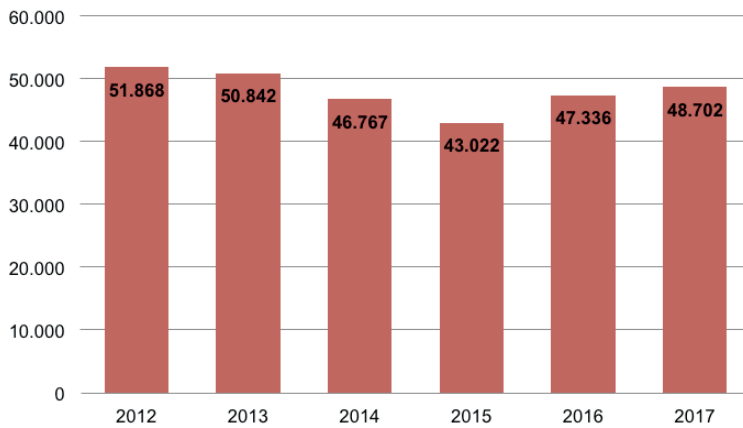
Gràfic 6. Evolució anual Advocats inscrits en el TOAD.

EVOLUCIÓ ANUAL DESIGNES

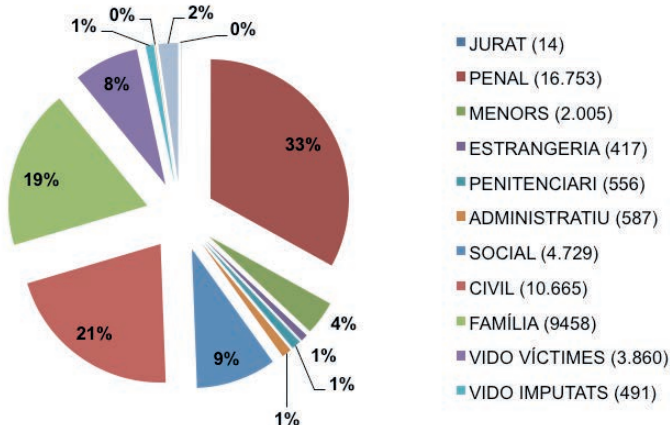
Gràfic 7. Evolució anual designes.

EVOLUCIÓ ANUAL TELEFONEMES

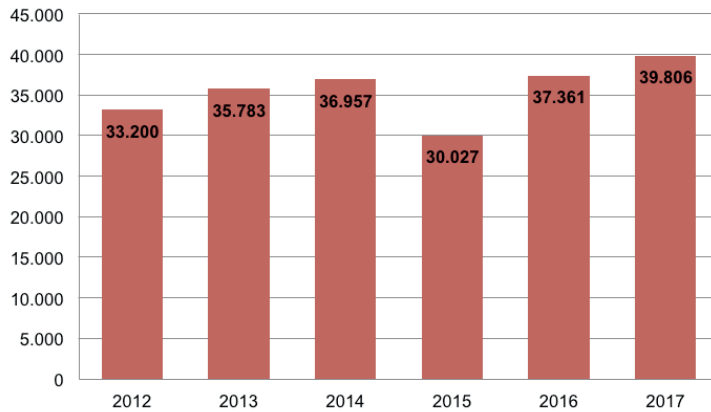
Gràfic 8. Evolució anual telefonemes.

DISTRIBUCIÓ DESIGNES SEGONS MATÈRIES

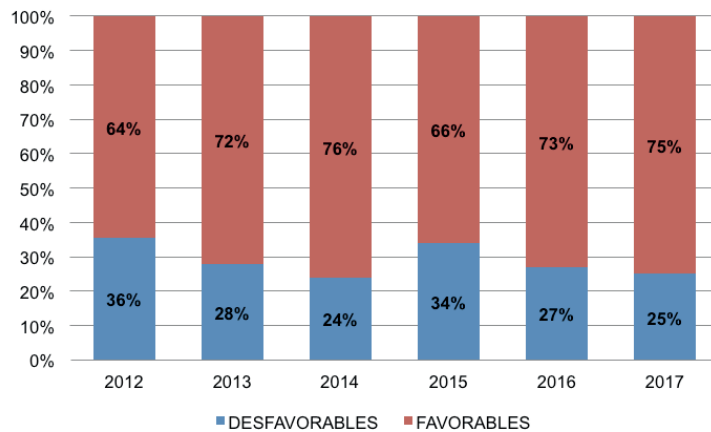
Gràfic 9. Distribució designes segons matèria.

SOL·LICITUTS DE JUSTÍCIA GRATUÏTA PER PETICIÓ DIRECTA DEL CIUTADÀ

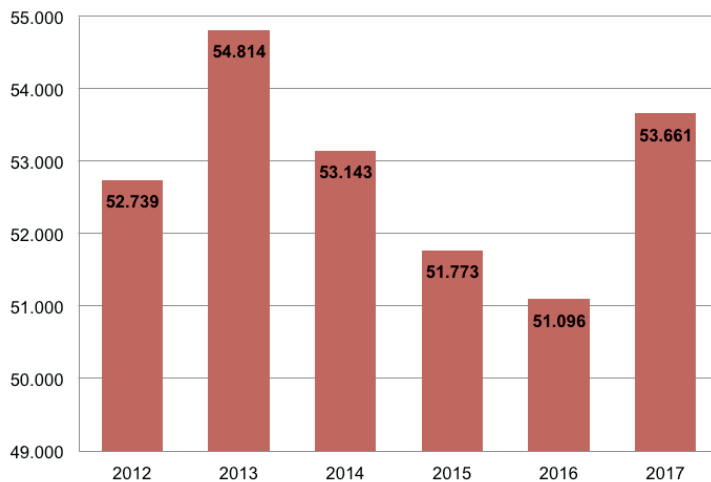
Gràfic 10. Evolució de sol·licituds de Justícia Gratuïta per petició directa del ciutadà.

DICTÀMENS EMESOS PER L'ICAB EN LA SOL·LICITUD DE JG

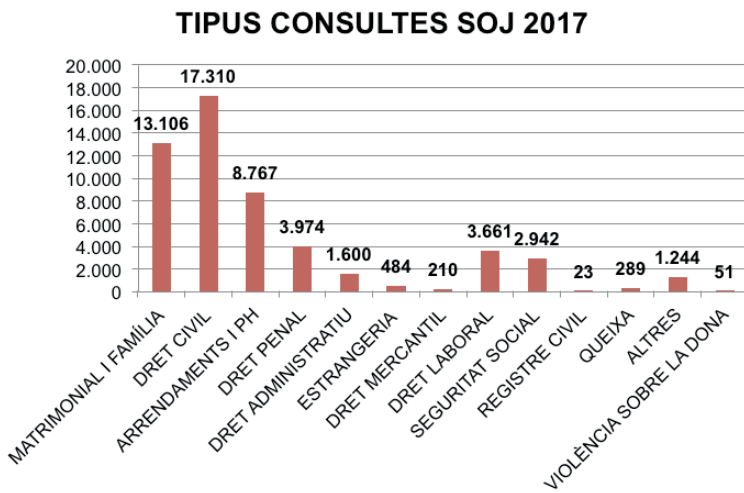

Gràfic 11. Distribució dictàmens emesos sobre JG.

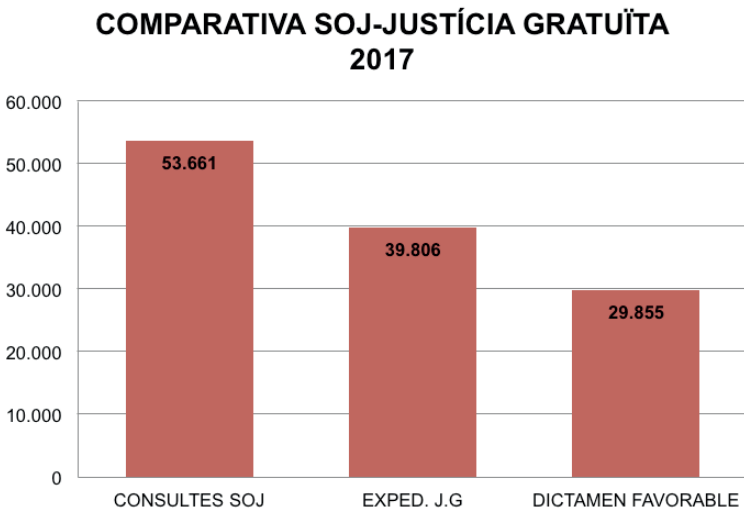
EVOLUCIÓ ANUAL CONSULTES SOJ

Gràfic 12. Evolució anual consultes SOJ.

Gràfic 13. Tipologia de les consultes davant el SOJ.

Gràfic 14. Comparativa SOJ- Justícia Gratuïta 2017.

L'àmbit Contenciós-Administratiu

1. Introducció

Abans d'entrar de ple en l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en l'ordre contenciós administratiu, hem de tenir en compte una sèrie de consideracions que ens serviran, d'una banda, per situar i contextualitzar les dades publicades pel CGPJ relatives a la jurisdicció esmentada i, d'altra banda, per entendre millor el comportament d'aquestes.

En primer lloc, hem de tenir en compte l'evolució social i política que ha experimentat el nostre país al llarg dels últims 60 anys, tal com es pot llegir en la pròpia exposició de motius de la *Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa*. D'una banda, hem passat d'un règim autoritari a un Estat social i democràtic de Dret, construït a partir de la Constitució Espanyola de 1978, que suposa la consolidació d'uns principis que, en l'àmbit de la jurisdicció contenciosa administrativa, ja es recollien en part en la innovadora LRJCA de 1956 i en la jurisprudència que la va desenvolupar. D'altra banda, es produeix un canvi significatiu pel que fa a la forma d'organitzar-se de l'Administració com a tal, passant d'un sistema fortament centralitzat a un altre eminentment descentralitzat, tant des del punt de vista territorial com des del punt de vista funcional.

En segon lloc, cal tenir en compte que estem en una societat cada vegada més complexa i global, que fa que el Dret en general i l'Administratiu en particular, s'hagi d'ocupar d'una sèrie de matèries que exigeixen un alt grau d'especialització. Als tradicionals nivells de repartiment competencial en què es divideixen les nostres administracions (estatal, autonòmic i local), cal sumar els ens supranacionals, especialment la Unió Europea, que han incidit de manera notable en la regulació de matèries tan diverses com: protecció de dades, seguretat alimentària, telecomunicacions, contractació en el sector públic, etc.

En tercer lloc, l'Administració Pública té un caràcter instrumental dirigit al servei del ciutadà. Això vol dir que l'actuació de les administracions públiques en el marc de les seves competències, ha d'estar supeditada a l'interès general i servir als objectius marcats per la llei i l'ordenament jurídic. Així es

recull en la mateixa Constitució Espanyola del 1978, en el seu art. 103 en dir que *"l'Administració Pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret"*.

El que s'ha apuntat succintament fins ara, revela que durant els últims anys s'ha produït un canvi significatiu en la manera de relacionar-se les diferents administracions entre si, així com aquestes amb els ciutadans. Per això és tan important el control judicial que a través d'aquesta jurisdicció es fa de l'Administració, en els termes previstos en l'art. 106 CE: *"Els Tribunals controlen la potestat reglamentària i la legalitat de l'actuació administrativa, així com la submissió d'aquesta als fins que la justifiquen"*.

La jurisdicció contenciosa administrativa va ser creada amb la intenció que s'ocupés d'una quantitat relativament petita d'assumpes. De fet, en les conclusions generals que es recullen en l'últim capítol d'aquest informe, veiem com aquest ordre s'ocupa d'un volum notablement inferior al de la resta de jurisdiccions. No obstant això, i malgrat que en els últims anys ha anat registrant un descens en la taxa de litigiositat, tal com s'assenyala en la Memòria elaborada pel jutjat Degà de Barcelona per a l'any 2017, hi ha una necessitat en termes de congestió que exigeix l'adopció de mesures de reforç.

2. Part general

2.1 Litigiositat

Quan parlem de litigiositat, ens referim al volum d'assumpes que s'ingressen en un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, en relació amb la densitat de població que hi ha al partit on aquests despleguen la seva jurisdicció.

La taxa de litigiositat en la jurisdicció contenciosa administrativa que es registra en l'any 2017, és de 4,25 per cada mil habitants. Es confirma per tant, un any més, la tendència regressiva que s'inicia a partir de l'any 2012. En el Gràfic 1, veiem com les xifres que s'anoten amb anterioritat a l'indicat exercici, estan per sobre dels 6 punts, mentre que a partir de llavors, la taxa de litigiositat descendeix de forma gradual (amb una petita excepció registrada l'any 2014) amb valors que se situen per sota dels 5 punts.

Si bé a priori la variació no sembla molt alta, numèricament parlant, de l'esmentada gràfica es desprèn un canvi significatiu a partir de l'any 2012, que es deu en gran part a les següents normes:

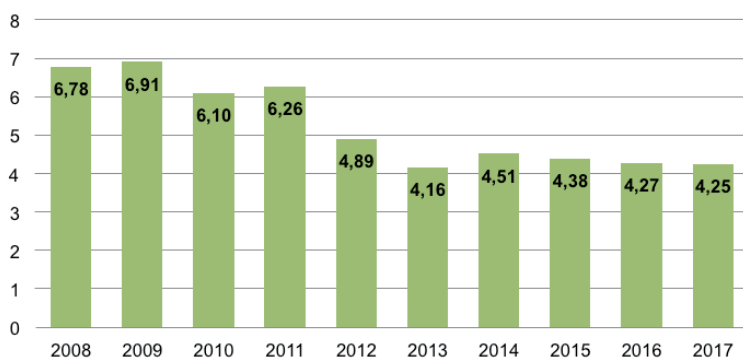
- La primera, és la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, Reguladora de la Jurisdicció Social*, que va entrar en vigor el passat 11 de desembre de 2011 i que suposa una reordenació competencial d'algunes matèries a favor de la jurisdicció social, contribuint a la reducció del volum d'assumpes ingressats a l'ordre contenciós administratiu.
- La segona, és la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, que va entrar en vigor el passat 22 de novembre de 2012. L'extensió de les taxes judicials operada per aquesta norma, ha funcionat com una mena de mecanisme dissuasiu per a molts ciutadans, limitant amb això l'accés d'aquests als tribunals per una simple qüestió econòmica. No hem d'oblidar, que un dels paràmetres que s'utilitzen a l'hora de mesurar la qualitat de la Justícia, és la facilitat existent en els mecanismes d'accés a aquesta; de manera que les taxes judicials suposen un minvament en aquest sentit. I és que el recorregut que a partir de l'esmentada llei de 2012 han tingut les taxes judicials, es resumeix en un fort rebuig per part de tots els operadors jurídics, 5 reformes normatives, de les que hem de destacar l'operada pel *Reial Decret Llei 1/2015, de 27 de febrer* en virtut del qual se suprimeixen les mateixes per a les persones físiques, i una Sentència del Tribunal Constitucional

dictada el 21 de juliol de 2016 que, tot i mantenir la legalitat conceptual de les taxes judicials, considera que les quanties de les mateixes són contràries al marc constitucional per ser desproporcionades.

Un altre element que ha influït en el descens de la litigiositat en l'àmbit contenciós administratiu a partir de l'any 2012, és l'evolució de la població estrangera en els anys immediatament posteriors. Els assumptes en matèria d'estrangeria, representen una litigiositat important dins d'aquest ordre jurisdiccional. Per això, més endavant se li dedica un epígraf específic en el qual podrem veure com durant el període comprès entre els anys 2012 i 2015, el volum de població estrangera es redueix sensiblement i, amb això, l'activitat judicial d'assumptes en matèria d'estrangeria.

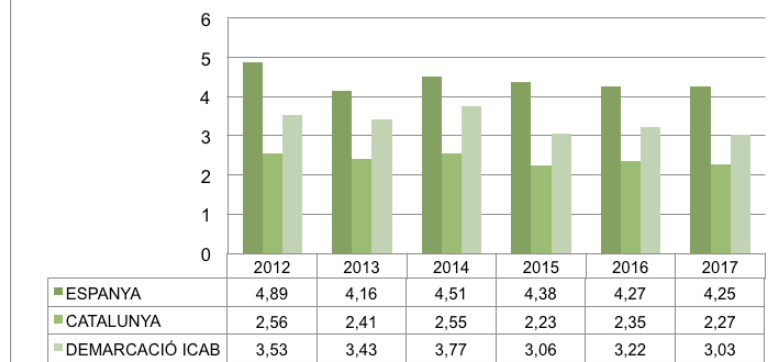
A la "demarcació ICAB", la litigiositat de l'àmbit contenciós administratiu per a l'any 2017, se situa en un 3,03 per cada mil habitants; xifra sensiblement inferior a la de l'exercici anterior, en què es va anotar una taxa del 3,22, segons es pot veure en el Gràfic 2. A Catalunya la xifra és encara menor, situant-se en un 2,27 per cada mil habitants. En aquest àmbit geogràfic, veiem com la taxa de litigiositat es desenvolupa sempre amb xifres que se situen ostensiblement per sota, en comparació amb Espanya o amb la "demarcació ICAB". La diferència d'activitat en funció de la concreta àrea geogràfica que s'analitza, es deu principalment a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cada d'elles. Si bé l'àmbit d'actuació dels Jutjats Contenciosos Administratius, que són els que constitueixen la base de la planta judicial d'aquest ordre, és provincial (art. 90 LOPJ) i, per tant, no es correspon exactament amb els partits judicials que s'integren en l'anomenada "demarcació ICAB", les diferències pel que fa a la densitat de població i pel que fa a l'activitat econòmica, urbana i industrial, fan que es produeixin variacions en la taxa litigiositat.

EVOLUCIÓ ANUAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció contenciosa administrativa.

2.2. Moviment d'assumpes

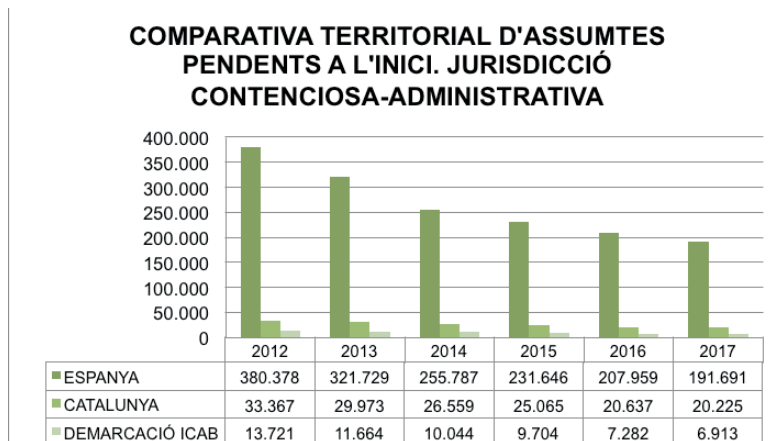
L'Activitat judicial en termes absoluts

D'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat, en les gràfiques següents veiem com la tendència en el moviment dels assumpes es mostra regressiva. **A nivell estatal, la jurisdicció contenciosa administrativa arrenca l'any 2017 amb un total de 191.691 assumpes pendents a l'inici**, un 8% menys respecte a l'exercici anterior. A la resta del territori, incloent-hi la "demarcació ICAB", encara que amb altres valors, es reproduïx la tendència regressiva que es registra a Espanya. A Catalunya, hi havia un total de 20.225 assumpes pendents en iniciar-se l'any, dels quals 6.913 es correspon amb els òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB". Tal com es pot veure en el Gràfic 3, aquestes xifres contrasten amb les que es registren l'any 2012. En efecte, en 6 anys s'ha reduït el volum d'assumpes pendents en iniciar-se l'exercici, en gairebé un 50% tant en Espanya com a la "demarcació ICAB", sent aquesta regressió una mica menor a Catalunya.

A més dels procediments pendents a l'inici, **l'any 2017 s'han ingressat un total de 197.795 assumpes**. Es redueix per tant el volum de processos que es coneixen i resolen en el marc d'aquest ordre jurisdiccional, d'acord amb el manifestat en l'epígraf anterior sobre el descens de la taxa de litigiositat. En el Gràfic 4, veiem com a "la demarcació ICAB" la regressió en el volum de procediments ingressats a la jurisdicció contenciosa administrativa, és una mica més intensa respecte a la resta de Catalunya i de l'Estat. Així, de 8.535 assumpes ingressats l'any 2016, passem a un total de 8.082 processos l'any 2017, un 5,31% menys. D'altra banda, si comparem els valors dels assumpes ingressats amb els quals es trobaven pendents a l'inici de l'exercici, veiem com no hi ha una diferència molt gran en termes absoluts; el que reflecteix aquesta congestió a la qual es feia referència en la introducció del present capítol, i que històricament ha estat present en aquesta jurisdicció.

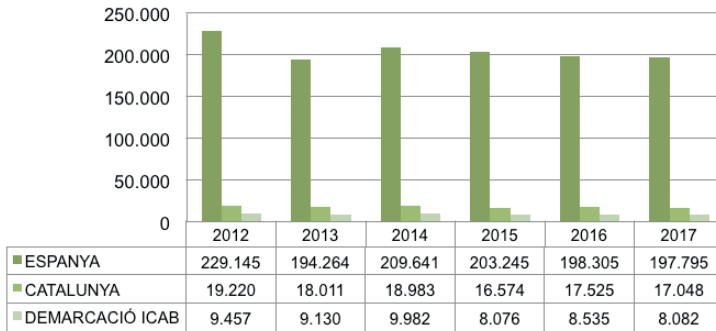
L'any 2017, als òrgans que s'integren en l'àmbit contenciós administratiu, s'han resolt un total de 204.980 assumpes, dels quals 8.237 han estat ventilats per òrgans que es troben en l'anomenada "demarcació ICAB". En el Gràfic 5, veiem com la tendència es correspon tant amb la taxa de litigiositat com amb la referida als assumpes ingressats.

Finalment, es tanca l'any 2017 amb un total de 186.069 pendents en acabar, un 3% menys respecte a l'exercici anterior. Això no obstant, aquesta reducció es produeix només a nivell estatal, ja que a nivell autonòmic es registra un lleuger increment del volum de procediments que han quedat pendents en finalitzar l'any. Així, a Catalunya vam passar de 20.225 procediments pendents en finalitzar 2016, a 21.577 en tancar el 2017, un 7% més; mentre que en la "demarcació ICAB", de 6.913 assumpes inacabats en 2016 passem a 7.547 el 2017, el que significa un augment del 9%.

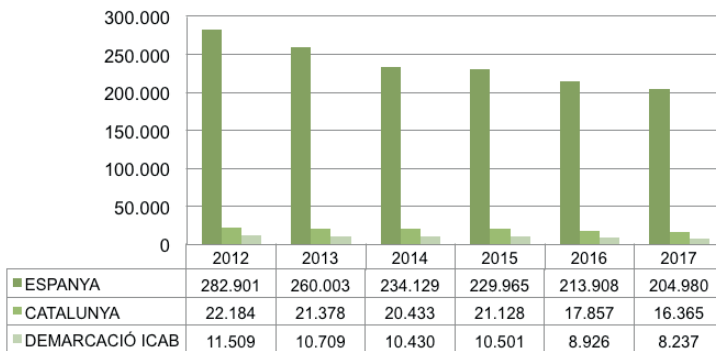
Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumpes pendents a l'inici. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMTES INGRESSATS. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

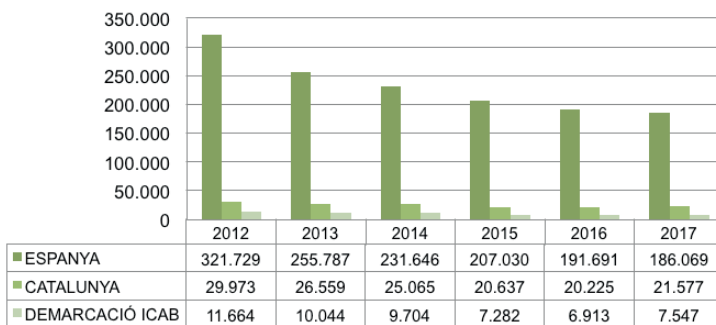
Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMTES RESULTS. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes resultats. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTES PENDENTS EN FINALITZAR. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 6. Comparativa territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jurisdicció contenciosa administrativa.

Sentències i Recursos

Un dels paràmetres per valorar la "qualitat" de l'activitat dels nostres òrgans jurisdiccionals, que s'utilitzen en la major part dels treballs d'investigació que, com aquest, recullen i analitzen l'evolució de l'estadística judicial al llarg dels últims anys, és la relació entre les sentències dictades i els recursos que contra les mateixes s'interposen, d'acord amb els mecanismes d'impugnació legalment

previstos. L'objectiu és veure el "grau d'acceptació" per part dels ciutadans de les resolucions dictades per un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, així com el "grau d'encert" de l'esmentada resolució, de resultes de la decisió que sobre la mateixa s'emet en el marc d'un recurs.

L'any 2017, s'han dictat un total de 129.698 sentències per part dels òrgans judicials que s'integren en l'ordre contenciós administratiu. Es redueix, per tant, el volum de resolucions emeses respecte a l'exercici anterior en un 6%, d'acord amb l'evolució del moviment dels assumptes que es registra en aquesta jurisdicció durant els últims anys, tal com vam tenir ocasió de veure en l'apartat anterior. Del total de Sentències referides, veiem com 11.018 s'han dictat pels òrgans ubicats a Catalunya, mentre que 4.745 es corresponen amb els que s'integren a la "demarcació ICAB".

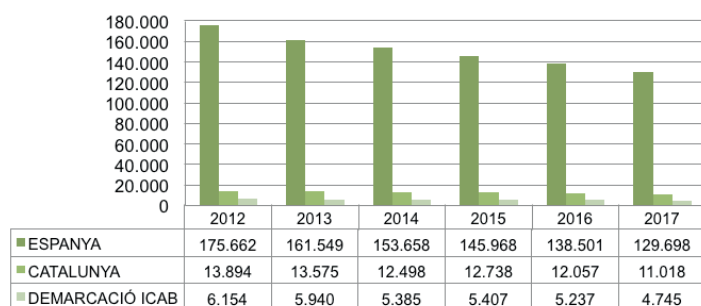
Si comparem els valors absoluts de les sentències dictades (Gràfic 7) amb el volum d'assumptes resolts (Gràfic 5), veiem com **dels 204.980 expedients que s'han ventilat al llarg de l'any 2017, tan sols 129.698 ho han fet a través d'una sentència, fet que suposa un 63% respecte al total.** El 37% restant, és a dir un total de 75.282 assumptes, s'ha tancat d'una altra manera. I és que, tal com succeeix en altres jurisdiccions, els arts. 74 i ss. LJCA preveuen "altres maneres de terminació del procediment", com ara el desistiment pel recurrent, l'assentiment del demandat, el reconeixement per part de l'Administració en via administrativa de la totalitat de les pretensions del demandant un cop interposat el recurs contenciós administratiu o l'acord entre les parts litigants. A la Taula 8, veiem com el nombre de sentències que han estat dictades pels Jutjats Contenciosos Administratius que s'integren en la "demarcació ICAB", va des de les 222 emeses pel N° 16, fins a les 348 del N°3.

Al Gràfic 9 es fa una comparativa dels recursos d'apel·lació que han estat resolts per les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia, a nivell estatal. A part dels recursos d'apel·lació, hi ha altres mitjans d'impugnació. No obstant això, per la representativitat que els mateixos tenen sobre el conjunt, s'han escollit els recursos d'apel·lació que han estat resolts pels Tribunals Superiors de Justícia, per tal de conèixer "el grau d'acceptació" dels litigants de les sentències dictades en primera instància, així com el "grau d'encert" d'aquestes, tenint en compte el volum de les quals han estat confirmades en segona instància. Tal com dèiem abans, aquests elements transmeten una informació molt valuosa a l'hora de valorar la qualitat de l'Administració de Justícia, per la qual cosa no podem deixar passar l'oportunitat de referir-nos als mateixos, encara que sigui breument.

L'art. 81 LJCA disposa que es pot recórrer en apel·lació les sentències dels Jutjats Contenciosos Administratius i dels Jutjats Centrals Contenciosos Administratius, llevat que s'hagin dictat en els assumptes següents: aquells la quantia dels quals no excedeixi de 30.000 euros i els relatius a matèria electoral compresos en l'art. 8è 4. Així mateix, el precitat precepte disposa que sempre seran susceptibles d'apel·lació les sentències que declarin la inadmissibilitat del recurs en el cas de la lletra a) de l'apartat anterior; les dictades en el procediment per a la protecció dels drets fonamentals de la persona; les que resolguin litigis entre administracions públiques; i les que resolguin impugnacions indirectes de disposicions generals.

L'any 2017, les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia han resolt un total de 20.344 recursos d'apel·lació a nivell estatal. D'aquests, tan sols 5.325 han estat estimats, mentre que la resta (un 74%) han estat desestimats, el que significa la confirmació de la sentència que es va dictar en primera instància. A Catalunya, el resultat de les apel·lacions es distribueix, encara que amb altres valors, de manera similar: dels 2.658 recursos d'apel·lació resolts pel TSJ de Catalunya, només 877 han estat estimats, tot just un 33%.

COMPARATIVA TERRITORIAL TOTAL SENTÈNCIES. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

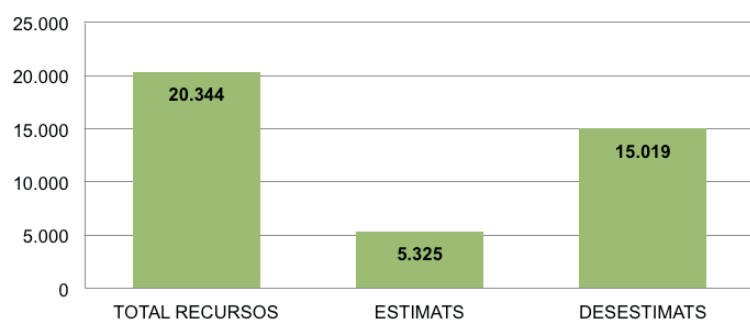

Gràfic 7. Comparativa territorial del total de sentències. Jurisdicció contenciosa administrativa.

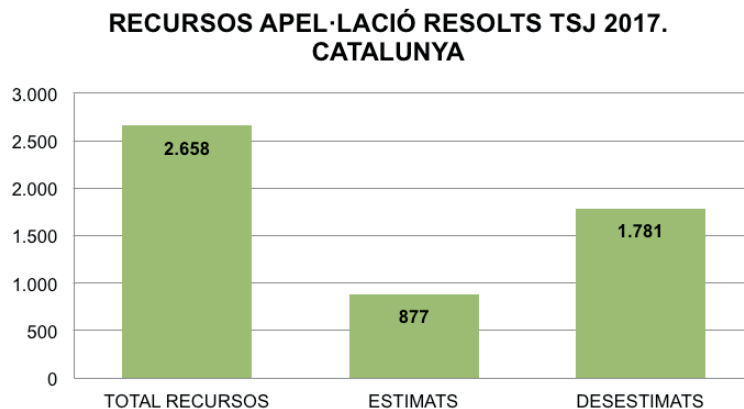
LA LUPA. SENTÈNCIES TOTALES JUTJATS DEL CONTENCIÓS ADMINISTRATIU. DEMARCACIÓ ICAB						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
JCA Nº 1 BARCELONA	312	263	246	234	221	264
JCA Nº 2 BARCELONA	349	389	351	378	320	293
JCA Nº 3 BARCELONA	298	338	240	314	394	348
JCA Nº 4 BARCELONA	497	438	277	261	254	243
JCA Nº 5 BARCELONA	370	292	278	304	332	314
JCA Nº 6 BARCELONA	300	333	282	270	264	240
JCA Nº 7 BARCELONA	331	339	373	402	258	284
JCA Nº 8 BARCELONA	430	378	347	380	328	294
JCA Nº 9 BARCELONA	520	310	318	343	295	279
JCA Nº 10 BARCELONA	355	379	430	323	298	310
JCA Nº 11 BARCELONA	348	348	320	335	328	265
JCA Nº 12 BARCELONA	312	316	305	325	360	305
JCA Nº 13 BARCELONA	392	434	300	333	336	250
JCA Nº 14 BARCELONA	331	360	352	316	291	254
JCA Nº 15 BARCELONA	426	352	300	312	285	257
JCA Nº 16 BARCELONA	272	274	237	244	276	222
JCA Nº 17 BARCELONA	311	397	429	333	397	323

Gràfic 8. La Lupa. Sentències totals dels Jutjats contenciosos administratius de Barcelona.

RECURSOS D'APEL·LACIÓ RESULTATS TSJ 2017. ESPANYA

Gràfic 9. Recursos d'apel·lació resolts pel TSJ. Espanya sense Catalunya. Any 2017.

Gràfic 10. Recursos d'apel·lació resolts pel TSJ de Catalunya. Any 2017.

2.3. Principals indicadors judicials

Un cop analitzat el moviment d'assumpes en termes absoluts, passem a veure quin és l'estat d'aquesta Jurisdicció en termes de capacitat resolutiva i congestió.

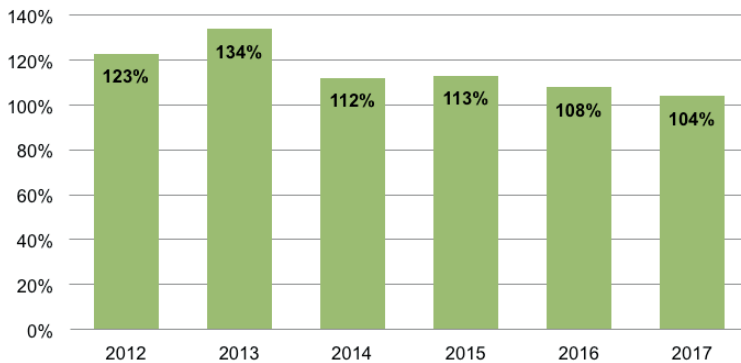
Taxa de resolució

La taxa de resolució mostra la capacitat resolutiva d'un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de resolució = assumpes resolts / assumpes ingressats**. Per ser molt més gràfic, presentem el resultat de la taxa de resolució, així com el de la resta d'indicadors, en forma de percentatge. Si el resultat de la taxa de resolució és inferior al 100%, vol dir que els òrgans judicials estan resolent un nombre d'assumpes inferior als que s'han ingressat en un mateix període. Per contra, com més gran sigui el valor obtingut com a resultat d'aplicar aquest indicador, major serà la capacitat resolutiva de l'òrgan a què representa.

L'any 2017, la taxa de resolució que es registra a la jurisdicció contenciosa administrativa és del 104%. En el Gràfic 11, veiem com es confirma un any més la tendència regressiva de la taxa de resolució. En efecte, es produeix un descens del 4% respecte a l'exercici anterior, tenint en compte que la taxa de resolució en l'any 2016 se situava en un 123%. L'evolució d'aquest indicador, contrasta amb el descens de la litigiositat que es registra en els últims anys (Gràfic 1). En reduir el nombre d'assumpes ingressats (Gràfic 4), hauria de produir-se un increment en la capacitat resolutiva dels òrgans judicials, amb motiu precisament d'aquest descens en la càrrega de treball. No obstant això, la lectura conjunta d'aquestes gràfiques revela l'existència d'una falta de mitjans que ocasiona una acumulació i un retard en la tramitació dels assumpes.

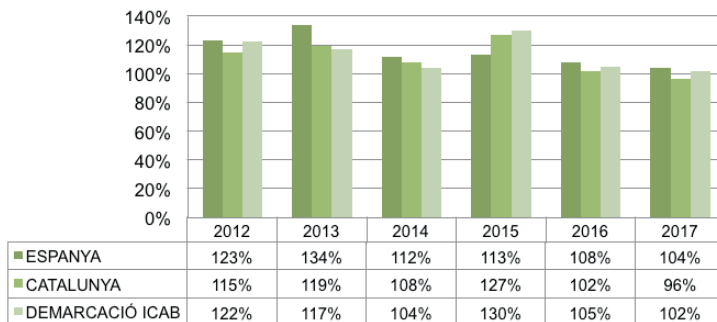
En el Gràfic 12, veiem com la taxa de resolució a Catalunya i en la "demarcació ICAB", són una mica inferiors a les de l'Estat espanyol. Fins i tot en l'àmbit de Catalunya, veiem com la taxa de resolució que es registra en el 2017 és del 97%, el que significa que s'ha resolt un volum inferior d'assumpes dels ingressats en el mateix període. Finalment, veiem com en la taxa de resolució referida la jurisdicció contenciosa administrativa registrada a la "demarcació ICAB" l'any 2017, ha estat del 102%.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA RESOLUCIÓ. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 11. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIO CONTENCIOSA- ADMINISTRATIVA

Gràfic 12. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa administrativa.

Taxa de pendència

La taxa de pendència, és un indicador judicial que fa referència a l'acumulació registrada en els òrgans jurisdiccionals durant un determinat període, el resultat del qual s'obté de l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumptes pendents en finalitzar / assumptes resolts**. Al costat de les taxes de resolució i de congestió, permet a les autoritats competents saber el grau d'eficàcia i eficiència aconseguit en un determinat període, i amb això aplicar les mesures correctores que s'estimin pertinents per tal d'oferir un servei públic de qualitat. De la mateixa manera que vam fer amb la taxa de resolució, hem traduït els resultats a un valor percentual, ja que sens dubte resulta més expressiu. En aquest cas, com més baix sigui el valor resultant, menor serà la saturació dels tribunals. Si aquest valor és superior a 100%, vol dir que s'han resolt un nombre d'assumptes inferior a la dels que han quedat pendents en finalitzar l'any. Per contra, si el resultat està per sota del 100%, significarà que s'ha resolt un major volum d'assumptes, que els que han quedat pendents.

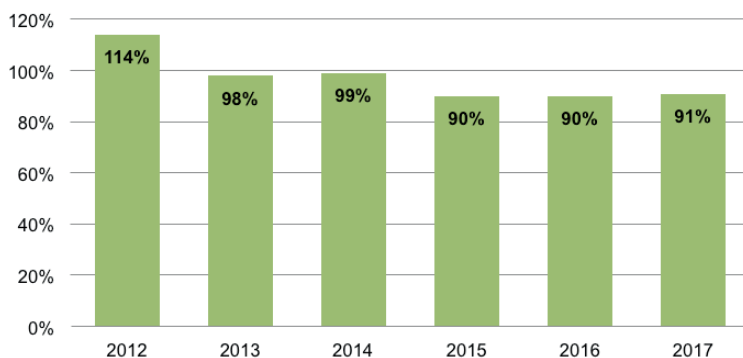
L'any 2017, la taxa de pendència que es registra a la jurisdicció contenciosa administrativa és del 91%. Durant els tres últims exercicis, gairebé no s'ha produït una variació significativa de la referida taxa, tal com es pot observar en el Gràfic 13. Si bé la mateixa se situa per sota del 100% i, per tant, vol dir que s'han resolt més assumptes que els que han quedat pendents en un mateix exercici, segueix havent-hi un nombre molt alt d'assumptes pendents al finalitzar. En efecte, recordem que l'any 2017 es tanca amb un total de 186.069 assumptes pendents al finalitzar l'exercici (Gràfic 6).

En el Gràfic 14, veiem com l'evolució de la taxa de pendència varia en funció del concret àmbit territorial que s'analitza, especialment a Catalunya, on a excepció de l'any 2015, s'ha registrat

xifres que superen la barrera del 100%, la qual cosa sens dubte és una dada positiva. En concret, l'any 2017 la taxa de pendència que es registra a Catalunya és del 132%, un 17% més respecte a l'exercici anterior.

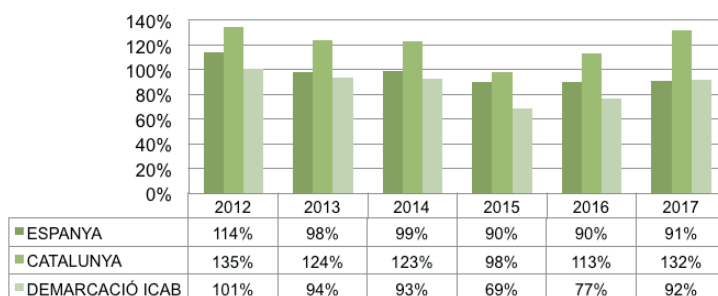
A la "demarcació ICAB", la taxa de pendència a l'any 2017 ha estat del 92%. Si bé en aquest últim exercici s'ha registrat un increment superior al d'altres àmbits geogràfics (en concret, aquest ha estat el 19%), tal com es recull en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per a l'any 2017 "les necessitats de reforç continuen sent imperioses". En concret, en l'àmbit dels Jutjats Contenciosos Administratius de la "demarcació ICAB", s'assenyala que s'han registrat situacions d'incapacitat temporal de llarga durada per diversos magistrats d'aquests òrgans, el que unit a l'actual sistema de substitucions ha fet que es produeixi una acumulació d'assumptes. En definitiva, hi ha una necessitat que passa pel reforç tant material com humà de la planta judicial, segons reclamen tots els operadors jurídics implicats.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 13. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 14. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa administrativa.

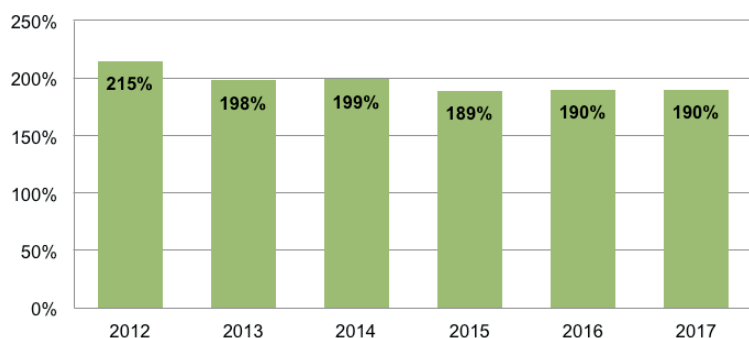
Taxa de congestió

La taxa de congestió és un altre dels indicadors que utilitzem per mesurar la qualitat de l'Administració de Justícia, posant l'accent en aquest cas en els nivells de col·lapse que presenten els òrgans judicials, d'acord amb l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resultats**. Juntament amb els anteriors indicadors, la taxa de congestió ens permet veure si la planta judicial actualment operativa, és capaç d'absorbir la litigiositat real del moment. Per tant, com més baix sigui el resultat de la taxa de congestió, en millor situació es trobaran els òrgans jurisdiccionals a què es refereix.

L'any 2017, la taxa de congestió que es registra a la jurisdicció contenciosa administrativa és del 190%. Tal com es pot observar en el gràfic 15, si bé s'ha registrat una reducció de la mateixa respecte a l'any 2012 (en el qual se situava en un 215%), estem parlant d'uns nivells de saturació molt elevats. I és que, d'acord amb el manifestat abans, no hi ha gran diferència entre el volum d'assumptes registrats respecte a aquells que resten pendents en acabar l'any. Tal com es va exposar en la introducció del present capítol, la Jurisdicció contenciosa administrativa es va crear per ocupar-se d'un nombre relativament petit d'assumptes. De fet, és la jurisdicció que menor volum maneja, quantitativament parlant. No obstant això, estem davant d'una tipologia d'assumptes tan diversa com complexa, que requereix un constant reciclatge i d'un alt grau d'especialització. A més, cal tenir en compte que en molts d'aquests assumptes, s'està decidint sobre la utilització d'espais i recursos públics, de manera que la transcendència de les controvèrsies de les quals s'ocupa aquesta jurisdicció és molt alta.

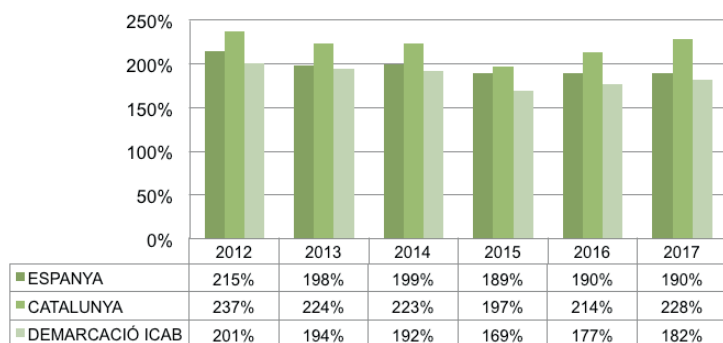
Pel que fa a la comparativa territorial de la taxa de congestió, en el Gràfic 15 veiem com la mateixa és ostensiblement superior en l'àmbit de Catalunya, tal com succeïa amb la taxa de pendència. En efecte, l'any 2017 a Catalunya es registra una congestió del 228%, un 7% més respecte a l'exercici anterior, en què es va situar en un 214%. A la "demarcació ICAB", la taxa de congestió que es registra en aquest últim exercici és del 182%. Pel que fa a les causes explicatives d'aquest resultat tan elevat, ens remetem al que s'ha exposat a l'hora de parlar sobre el desenvolupament de la taxa de pendència, que en definitiva es resumeix en una inadequació dels recursos assignats a aquesta jurisdicció, tenint en compte la litigiositat de la qual s'ha d'ocupar.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 15. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa administrativa.

COMPARATIVA TERRITORIAL TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA- ADMINISTRATIVA

Gràfic 16. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa administrativa.

3. Contenciós administratiu per òrgans jurisdiccionals

A continuació, i seguint el mateix esquema metodològic utilitzat en l'apartat anterior, procedim a l'anàlisi per separat dels Jutjats del Contenciós Administratiu i de les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia, per ser els òrgans més representatius de la jurisdicció d'acord amb el volum d'assumptes dels quals s'ocupen.

3.1. Jutjats Contenciosos Administratius

Moviment d'assumptes

La creació d'aquests òrgans judicials ja estava prevista a la *Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial*, en concret en els seus arts. 90 i 91. No obstant això, no va ser fins a la promulgació de la LJCA de 1998 quan aquests òrgans s'implanten de forma definitiva en l'organització judicial del nostre ordenament jurídic. Al principi, la creació d'aquests òrgans unipersonals, va causar un cert escepticisme en una part de la doctrina científica. No obstant això, aviat van veure que la seva posada en funcionament va ajudar a descongestionar la tramitació de determinats assumptes, millorant la capacitat resolutiva de l'estructura judicial de l'ordre contenciós administratiu. Després d'uns anys d'experiència positiva en el funcionament d'aquests òrgans, es va optar per una ampliació de les seves competències, a través de la *Llei Orgànica 19/2003, de 23 de desembre*, per la qual es modifica la LOPJ 1985.

L'art. 8 LJCA estableix l'àmbit competencial dels esmentats òrgans, que es resumeix de la següent manera:

- Recursos que es dirigeixin contra actes de les entitats locals i d'entitats i corporacions dependents o vinculades a aquestes, amb exclusió de les impugnacions de qualsevol classe d'instruments de planejament urbanístic. Això suposa que els Jutjats Contenciosos Administratius s'encarreguen del control ordinari de l'Administració local.
- Recursos que es dirigeixin contra actes administratius, siguin expressos o presumptes, de l'Administració de les CCAA, llevat que procedeixin del respectiu Consell de Govern, quan tinguin per objecte:
 - o Qüestions de personal, llevat que es refereixin al naixement o extinció de la relació de servei de funcionaris públics de carrera.
 - o Les sancions administratives que consisteixen en multes no superiors a 60.000 euros i en cessaments d'activitats o privació d'exercici de drets que no excedeixin de sis mesos.
 - o Les reclamacions per responsabilitat patrimonial la quantia no excedeixi de 30.050 euros.
- Recursos que es dedueixin davant disposicions i actes de l'Administració perifèrica de l'Estat i de les comunitats autònomes, contra els actes dels organismes, ens, entitats o corporacions de dret públic, la competència no s'estengui a tot el territori nacional i contra les resolucions dels òrgans superiors quan confirmin íntegrament els dictats per aquells en via de recurs, fiscalització o tutela.
- Coneixeran de les resolucions que es dictin en matèria d'estrangeria per l'Administració perifèrica de l'Estat o pels òrgans competents de les comunitats autònomes.
- Impugnacions contra actes de les juntes electorals de zona i de les formulades en matèria de proclamació de candidatures i candidats efectuada per qualsevol de les Juntes Electorals, en els termes que preveu la legislació electoral.
- Coneixeran de les autoritzacions per a l'entrada en domicilis i altres llocs l'accés als quals requereixi el consentiment del seu titular, en execució forçosa d'actes de l'administració, així com autoritzacions o ratificacions de les mesures urgents i restrictives de drets fonamentals que puguin adoptar les autoritats sanitàries competents.

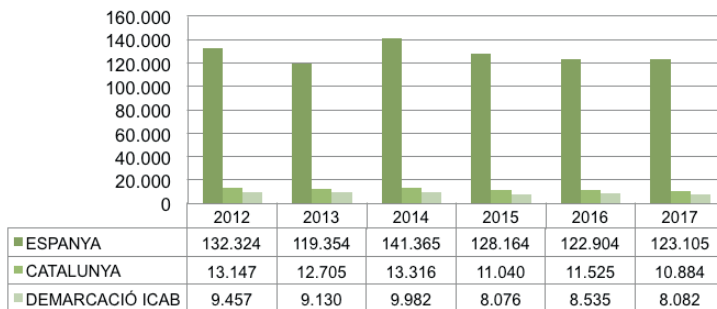
- Per tant, d'acord amb el manifestat a l'inici d'aquest capítol, tot i que el nombre total d'assumpes que es ventilen en aquesta jurisdicció és menor a nivell quantitatiu respecte al d'altres ordres, la diversitat i complexitat d'aquests, ha fet necessària la creació d'aquests òrgans unipersonals, per tal d'establir una reordenació competencial i descongestionar amb això l'activitat judicial d'aquest àmbit.

Pel que fa al moviment dels assumptes d'aquests jutjats, en el Gràfic 17 veiem com es correspon amb l'evolució de la taxa de litigiositat, com no podia ser d'una altra manera. **L'any 2017 s'han ingressat un total de 123.105 assumptes en els Jutjats Contenciosos Administratius**, el que significa que s'ha produït un lleuger increment respecte a l'exercici anterior, en què es van iniciar un total de 122.904 procediments a nivell estatal. A Catalunya, s'han ingressat 10.884 procediments, dels quals 8.082 han estat instats davant els òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB". En efecte, veiem com al voltant del 74% dels assumptes que es tramiten a Catalunya davant els Jutjats Contenciosos Administratius, té lloc a la Província de Barcelona. Tal com es va comentar anteriorment, la diferència de les xifres en funció de la concreta circumscripció territorial a què es refereixen, es deu principalment a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en una demarcació i altra. Així, la Província de Barcelona (i per tant, la "demarcació ICAB") està integrada per partits judicials en què es concentra una activitat econòmica, urbana i industrial més intensa, així com una major densitat de població. El que sens dubte repercuteix en la litigiositat de tots els àmbits jurisdiccionals, incloent-hi la dels Jutjats Contenciosos Administratius.

L'any 2017, aquests òrgans han resolt un total de 128.795 procediments, un 7% menys respecte a l'exercici anterior, en què es van ventilar 137.985 assumptes. A nivell autonòmic, s'han resolt 10.741 expedients (segons es pot veure en el Gràfic 18), dels quals 8.237 han estat tramitats en el marc de la "demarcació ICAB".

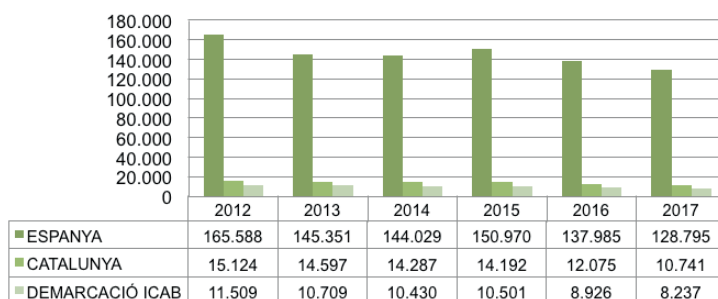
Finalment, pel que fa als assumptes pendents al finalitzar l'any 2017 per part dels Jutjats Contenciosos Administratius, a nivell estatal la xifra se situa en 94.025 assumptes, un 5% menys respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, en acabar l'any 2017, resten per finalitzar un total de 10.654, xifra molt similar a la dels assumptes ingressats en el mateix període (Gràfic 17), la qual cosa reflecteix un col·lapse d'assumpes significatiu. Finalment a la "demarcació ICAB", el nombre d'assumpes pendents al finalitzar l'any 2017, ha estat de 7.547.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES INGRESSATS JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS

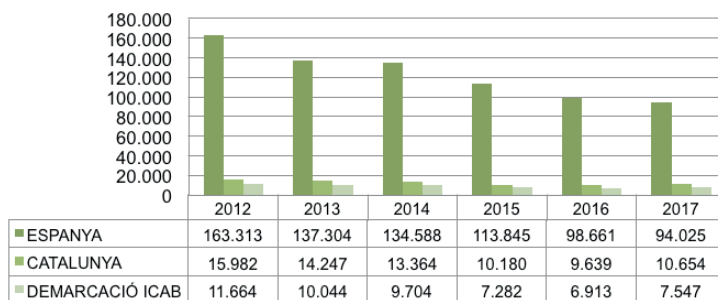
Gràfic 17. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Jutjats Contenciosos Administratius.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE RESOLTS. JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS

Gràfic 18. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats Contenciosos Administratius.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS

Gràfic 19. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Jutjats Contenciosos administratius.

Principals indicadors judicials

Pel que fa a l'evolució dels principals indicadors referits als Jutjats Contenciosos Administratius, veiem com es correspon amb el moviment dels assumpes abans indicat.

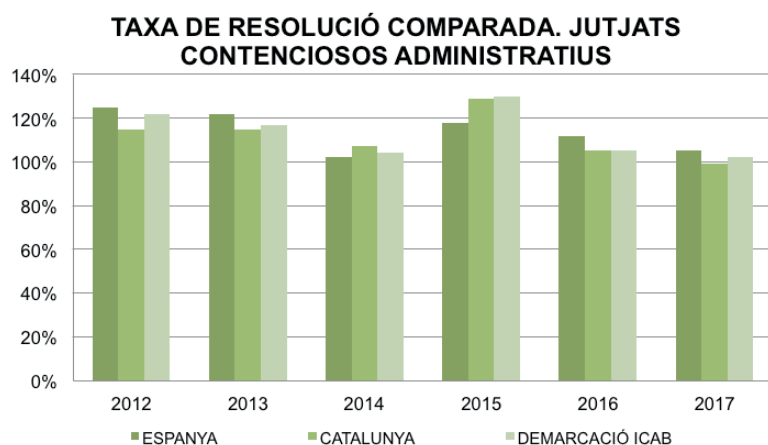
A la Taula 20, veiem com l'any 2017 a nivell estatal els Jutjats Contenciosos Administratius registren una taxa de resolució del 105%, molt similar per tant a la que s'anota en la jurisdicció en termes generals que, recordem, en aquest últim exercici s'ha situat en un 104% (Gràfic 11). A Catalunya, la mateixa se situa lleugerament per sota, en concret en un 99%, mentre que en la "demarcació ICAB" el 2017 es tanca amb una taxa de resolució del 102%.

Pel que fa a la taxa de pendència d'aquests òrgans a Espanya, l'any 2017 la mateixa es situa en un 73%, mentre que la taxa de congestió que es registra és del 172%. En els Gràfics 22 i 23, veiem com a Catalunya i a la "demarcació ICAB" es registren uns valors sensiblement més elevats, en consonància amb els nivells més discrets que es registren en la taxa de resolució, abans comentats. En definitiva, els indicadors analitzats reflecteixen la manca de mitjans suficients, tenint en compte la litigiositat i de la tipologia d'assumpes de què s'ocupa aquesta jurisdicció.

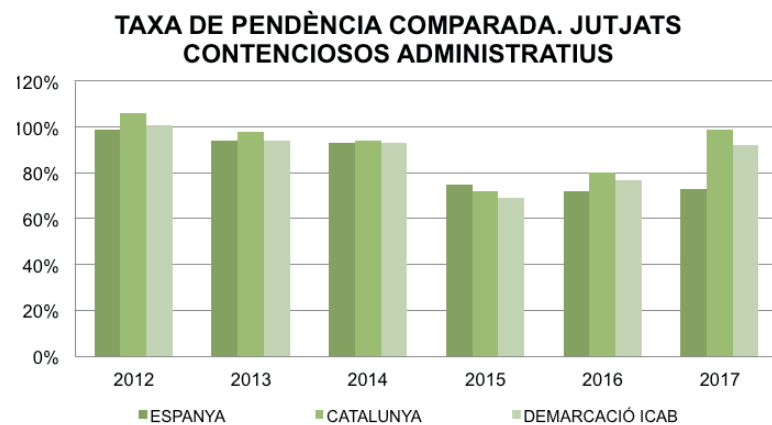
Finalment, a la Taula 24 podem veure el detall dels indicadors judicials referits a cada un dels Jutjats Contenciosos Administratius que s'integren en la "demarcació ICAB". En aquesta, veiem les notables diferències que hi ha entre els diferents òrgans judicials, el que ve a confirmar el que assenya la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per a l'any 2017, respecte a les diferents baixes de llarga durada que han patit alguns magistrats; circumstància que, si no va acompanyada dels pertinents reforços més enllà del sistema de substitucions actual, repercuteix negativament en el temps mig que dura la tramitació dels assumpes.

PRINCIPALS INDICADORS. JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
2012	125%	99%	198%
2013	122%	94%	194%
2014	102%	93%	193%
2015	118%	75%	174%
2016	112%	72%	172%
2017	105%	73%	172%

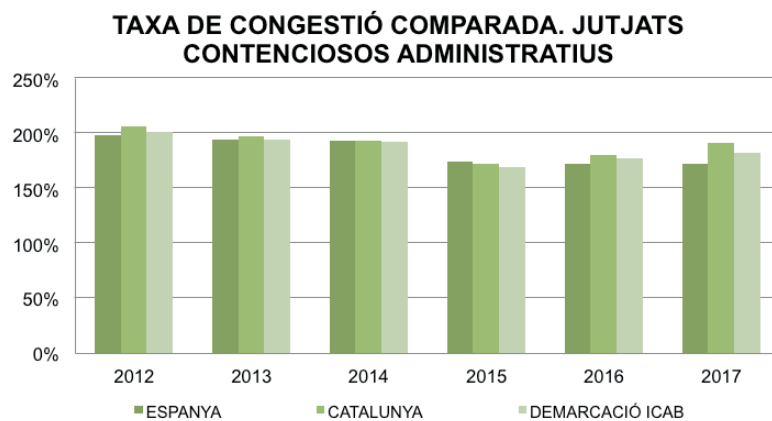
Taula 20. Principals indicadors judicials. Jutjats Contenciosos Administratius.

Gràfic 21. Taxa de resolució comparada. Jutjats Contenciosos Administratius.

Gràfic 22. Taxa de pendència comparada. Jutjats Contenciosos Administratius.

Gràfic 23. Taxa de congestió comparada. Jutjats Contenciosos Administratius.

LA LUPA. JUTJATS CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JCA Nº 1 BARCELONA	103%	214%	113%
JCA Nº 2 BARCELONA	96%	188%	88%
JCA Nº 3 BARCELONA	126%	138%	38%
JCA Nº 4 BARCELONA	91%	226%	126%
JCA Nº 5 BARCELONA	117%	174%	74%
JCA Nº 6 BARCELONA	94%	200%	100%
JCA Nº 7 BARCELONA	100%	190%	90%
JCA Nº 8 BARCELONA	99%	186%	86%
JCA Nº 9 BARCELONA	101%	171%	71%
JCA Nº 10 BARCELONA	102%	164%	64%
JCA Nº 11 BARCELONA	95%	193%	92%
JCA Nº 12 BARCELONA	112%	169%	69%
JCA Nº 13 BARCELONA	88%	187%	87%
JCA Nº 14 BARCELONA	91%	198%	98%
JCA Nº 15 BARCELONA	87%	197%	97%
JCA Nº 16 BARCELONA	126%	147%	173%
JCA Nº 17 BARCELONA	103%	189%	89%

Gràfic 24. La lupa. Jutjats Contenciosos Administratius. Demarcació ICAB. Any 2017.

3.2. Tribunal Superior de Justícia. Sala Contenciosa administrativa

Moviment d'assumptes

Les sales dels Tribunals Superiors de Justícia són els òrgans fiscalitzadors de les administracions públiques de les comunitats autònomes, i sorgeixen de la planta judicial prevista en l'art. 26 LOPJ 1985, d'acord amb el model territorial autonòmic que preveu la Constitució Espanyola de 1978.

Quant a l'àmbit competencial d'aquestes, hem d'acudir al que disposa l'art. 10 LJCA 1998 en el qual, en diferents apartats, preveu el següent repartiment d'assumptes que molt resumidament passem a exposar:

- Competències en única instància, en la qual les sales contencioses administratives del TSJ gaudeixen d'una competencial residual, sobre aquells assumptes el coneixement dels quals no estigui expressament atribuït a altres òrgans de la jurisdicció.
- Competències en la resolució en segona instància de recursos:
 - o d'apel·lació contra sentències i interlocutòries dels Jutjats Contenciosos Administratius, en els termes que preveu la llei.
 - o de revisió contra les sentències fermes dels JCA.
 - o sobre qüestions de competència entre els JCA amb seu a la CCAA.
 - o de cassació per a la unificació de doctrina en els termes previstos en l'art. 99 LJCA, o d'interès de llei d'acord amb el que disposa l'art. 101 LJCA.

Formada per 25 magistrats en servei actiu i dividit en 5 seccions, les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia, juntament amb els JCA, s'ocupen del volum més important

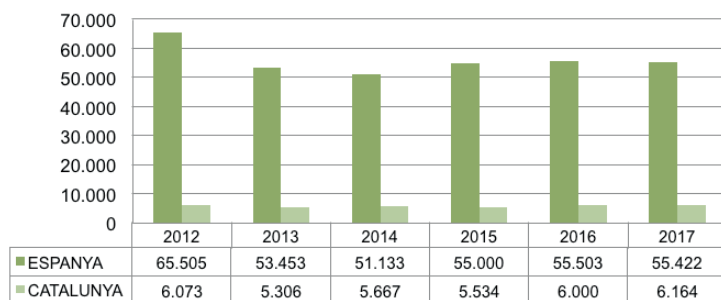
d'assumptes quantitativament parlant, d'aquesta Jurisdicció.

L'any 2017 s'han ingressat un total de 55.422 assumptes a tot Espanya, fet que suposa que s'ha produït una lleugera regressió del 0,15% respecte a l'exercici anterior, en què es van iniciar un total de 55.503 expedients. En el Gràfic 25, veiem com en els anys 2013 i 2014, es registra un descens significatiu del volum d'assumptes, provocat principalment per l'efecte dissuasiu de les taxes judicials en la seva configuració donada per la reforma del passat novembre de 2012 a la qual abans s'ha fet referència. A principis de l'any 2015, amb l'eliminació de les taxes judicials per a les persones físiques, veiem com es produeix de nou un increment en el nombre d'assumptes ingressats. Sens dubte, la referida gràfica reflecteix l'impacte que determinades reformes tenen sobre la litigiositat i, per extensió sobre l'activitat judicial dels nostres òrgans judicials. Pel que fa al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, l'any 2017 s'ingressen un total de 6.164 assumptes, un 3% més respecte a l'exercici anterior.

Pel que fa als assumptes que s'han resolt durant l'any 2017, en el Gràfic 26 veiem com es produeix una disminució del 4% respecte a l'exercici anterior. En efecte, de 59.513 assumptes resolts en l'any 2016, passem a un total de 57.257 el 2017. A Catalunya, veiem com també es registra un descens en el volum d'assumptes ventilats durant aquest últim exercici, passant de 5.782 el 2016 a 5.624 l'any 2017. Si ens fixem en la tendència de la gràfica, veiem com la mateixa mostra un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys. Així, si prenem com a referència el període temporal analitzat (2012-2017), veiem com la regressió en aquests últims 6 anys ha estat d'un 34% a nivell estatal, i d'un 20% a nivell autonòmic. No obstant això, aquesta regressió es correspon amb el descens de la taxa de litigiositat que es registra en l'àmbit contenciós administratiu (Gràfic 1), passant d'un 4,89 per cada mil habitants l'any 2012 a un 4,25 en aquest últim exercici 2017; circumstància que també vam poder constatar en el Gràfic 4 en analitzar el moviment d'assumptes registrat en aquest ordre en termes generals.

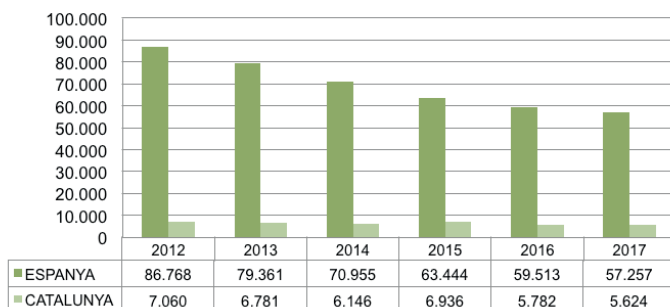
A més, si comparem aquests valors amb els dels assumptes que s'ingressen en un mateix període, veiem com els primers superen lleugerament als segons. Per aquest motiu, veiem que la tendència dels assumptes pendents al finalitzar (Gràfic 27), també es mostra regressiva. En aquest sentit, els assumptes que han quedat pendents en finalitzar l'any 2017 han estat 66.410, un 2% menys respecte a l'exercici anterior. I, si comparem les dades obtingudes en aquest últim any amb els anotats en el 2012, veiem com en aquests últims 6 anys la reducció ha estat força significativa: de 123.567 assumptes pendents en l'any 2012 hem passat a 66.140 el 2017, un 46% menys. Pel que fa al TSJ de Catalunya, si bé es registra un lleuger increment en aquest últim anys respecte als assumptes pendents en finalitzar (10.923), la tendència en aquests últims anys mostra també un descens en termes d'acumulació.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

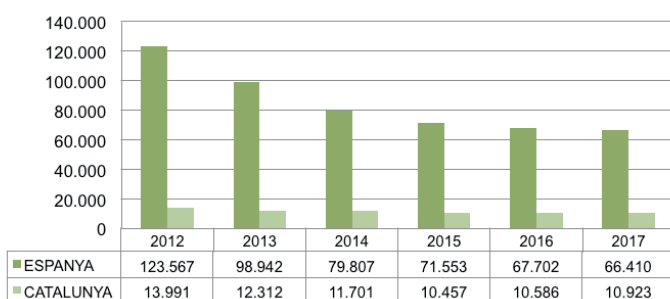
Gràfic 25. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS
RESOLTS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA**

Gràfic 26. Distribució territorial d'assumpes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS
PENDENTS EN FINALITZAR. TRIBUNAL
SUPERIOR DE JUSTÍCIA**

Gràfic 27. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Principals indicadors judicials

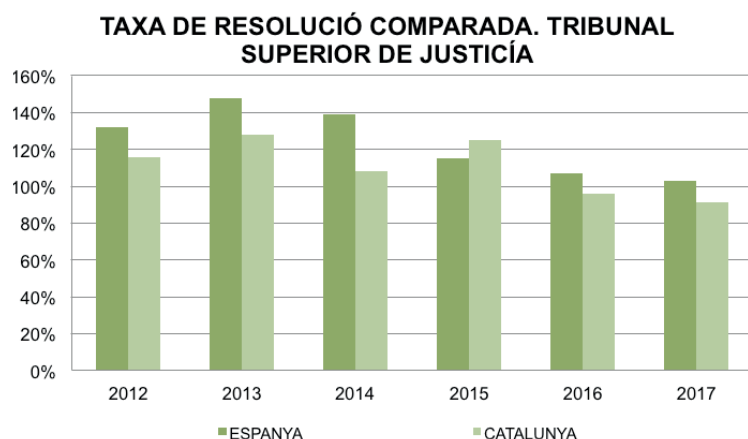
Els principals indicadors judicials aplicats a l'activitat judicial dels Tribunals Superiors de Justícia, encara que amb altres valors, revelen un comportament similar pel que fa a l'evolució de la capacitat resolutiva d'aquests òrgans, així com dels nivells d'acumulació que presenten.

Reproduïm per tant la conclusió referida en epígrafs anteriors, en el sentit que estem davant d'una jurisdicció que requereix mesures de reforç, tant materials com humans, per aconseguir reduir la saturació judicial i obtenir una millora en el temps mitjà de resolució dels assumpes. **Si bé l'any 2017, la taxa de resolució que es registra a nivell estatal referida a les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia, se situa encara per sobre del 100% (en concret ha estat del 107%) , veiem com està significativa per sota de la que anotada en exercicis anteriors. L'any 2012 la mateixa va ser del 132%, el que significa que en aquests últims 6 anys s'ha produït una regressió del 22%. A Catalunya, la taxa de resolució es situa per segon any consecutiu per sota del llindar del 100%, tal com es pot observar en el Gràfic 29. Això vol dir que s'ha resolt un nombre d'assumpes inferior al que s'ha ingressat en un mateix període. En efecte, en analitzar el moviment d'assumpes d'aquests òrgans en termes absoluts, vam veure com durant l'any 2017 es van ingressar un total de 6.164 expedients (Gràfic 25), mentre que es van resoldre 5.624 (Gràfic 26) en el mateix període, el que suposa una diferència de més 500 procediments.**

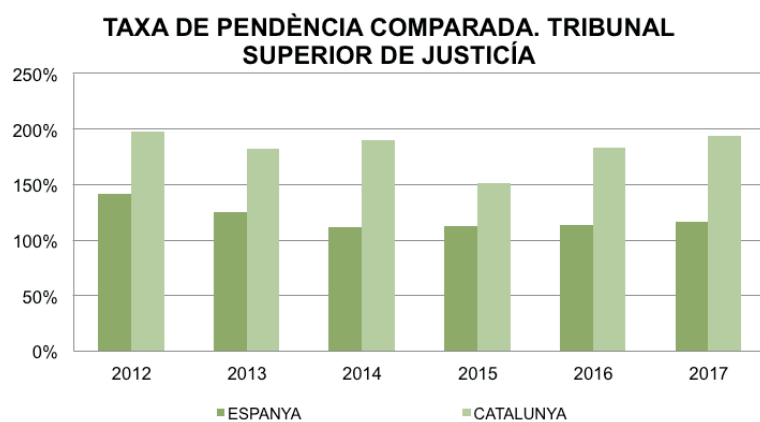
Pel que fa a les taxes de pendència i de congestió, veiem com les mateixes augmenten de manera inversament proporcional al descens registrat en la taxa de resolució. Així, **l'any 2017 els TSJ de l'ordre contenciós administratiu registren una taxa de pendència del 116% i una taxa de congestió del 215%. A Catalunya, les xifres són encara més alarmants: 194% i 298% respectivament. Aquesta última, veiem com s'acosta a la barrera del 300%, sostre que ja es va superar el 2012 segons es pot veure en la gràfica 31.**

PRINCIPALS INDICADORS. TRIBUNALS SUPERIORS DE JUSTÍCIA			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
2012	132%	142%	244%
2013	148%	125%	223%
2014	139%	112%	212%
2015	115%	113%	212%
2016	107%	114%	214%
2017	103%	116%	215%

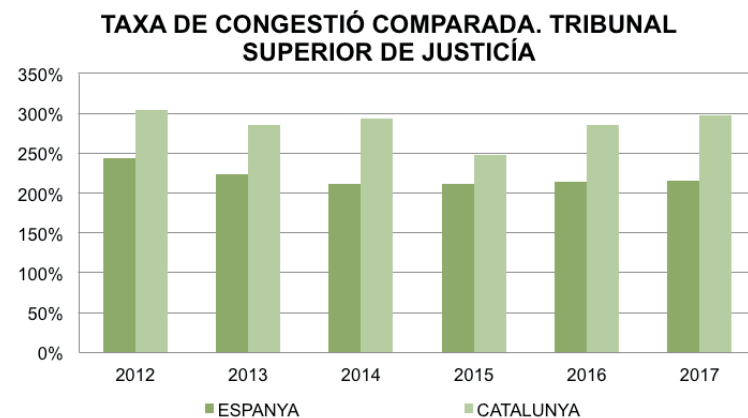
Taula 28. Principals indicadors judicials. Sales Contencioses administratives del Tribunals Superiors de Justícia.

Gràfic 29. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Gràfic 30. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Gràfic 31. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

4. Estrangeria

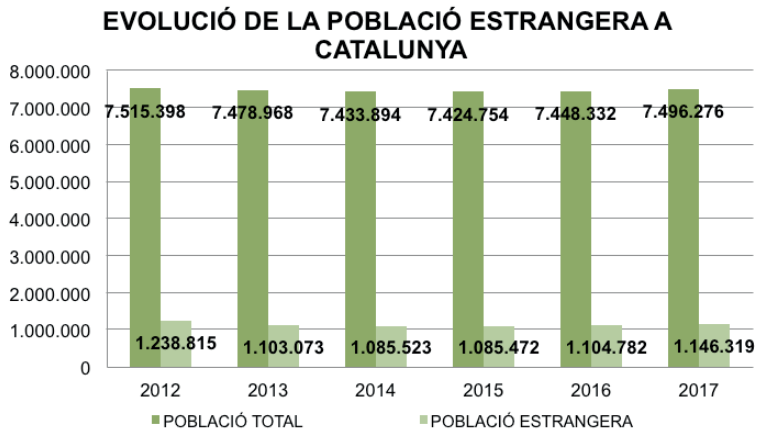
4.1. Situació general

Tal com vam dir en epígrafs anteriors, els assumptes en matèria d'estrangeria representen una litigiositat molt important dins de l'àmbit contenciós administratiu. Per això, en el present apartat farem referència a un fenomen que ha tingut una incidència més o menys intensa en aquest ordre jurisdiccional, des del punt de vista de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en el mateix. Es tracta dels assumptes relacionats amb el Dret d'Estrangeria, l'evolució dels quals va lligada als canvis socioeconòmics que ha experimentat el nostre país en els últims 60 anys. En aquest punt, hem de tenir en compte que Espanya ha passat de ser un Estat d'emigrants a un país que rep una quantitat important de fluxos migratoris. En tots dos casos, la motivació és la mateixa: persones que, a causa de la falta d'oportunitats en els seus països d'origen, decideixen provar fortuna en un país estranger.

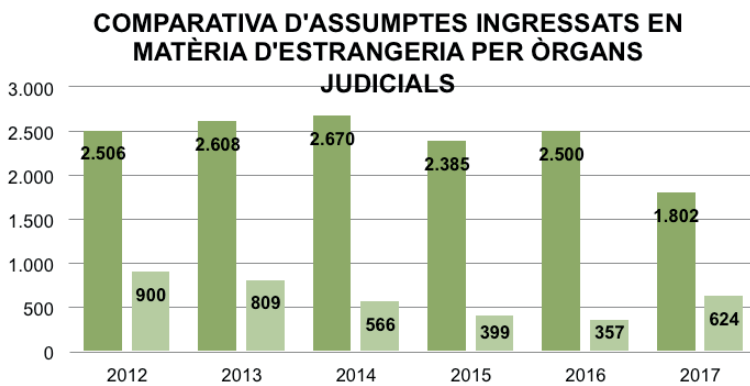
A Espanya, el marc normatiu del fenomen migratori s'ha concretat en la *Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social*, i des del punt de vista processal, els òrgans jurisdiccionals que tenen atribuïda la competència per al coneixement i resolució de la situació administrativa d'un estranger o estrangera, és precisament l'ordre contenciós administratiu. En el Gràfic 32 podem veure com ha estat el desenvolupament de la població al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017, en l'àmbit territorial de Catalunya, d'acord amb les dades publicades per l'IDESCAT. En aquesta gràfica, es fa una comparativa de la mateixa pel que fa a la població estrangera. D'una banda, veiem com la població estrangera ha tingut un desenvolupament similar a l'evolució de la població total. Així, fins a l'any 2015 veiem com es registra un descens progressiu de la població. En anteriors edicions, ja es va posar de manifest que en aquest exercici es registra un creixement vegetatiu de la població, el que significa que el nombre de defuncions supera al de naixements, d'acord amb les dades que a nivell estatal es publiquen al respecte per l'INE. També, s'ha de tenir en compte que un volum important de població emigra d'Espanya: bé perquè es tracta de joves espanyols que busquen a l'estranger l'oportunitat laboral que no han pogut trobar aquí; bé perquè es tracta d'estrangers que tornen als seus països d'origen tenint en compte la precarietat laboral que des de la crisi s'estén al nostre país. Sobre l'evolució del mercat de treball, ens remetem a les dades que s'inclouen al capítol dedicat a la jurisdicció social.

D'altra banda, veiem com la població estrangera representa un 15% de la població total. **En efecte, l'any 2017 a Catalunya hi ha una població total de 7.496.276 persones, de les quals 1.146.319 es correspon amb persones estrangeres.** Amb una representació tan important a nivell demoscòpic, és evident la necessitat d'una branca específica del Dret que s'ocupi sobre la situació (administrativa) d'aquestes persones. En el Gràfic 33 es fa una comparativa dels assumptes ingressats en matèria d'estrangeria en els Jutjats Contenciosos Administratius de la província de Barcelona i dels Jutjats d'Instrucció que es troben en l'àmbit de la "demarcació ICAB". En els primers, l'any 2017 s'ingressen un total de 1.802 assumptes; mentre que en els segons, s'inicien un total de 624 expedients. En relació a aquesta gràfica, si bé els Jutjats d'Instrucció són òrgans que s'integren en l'àmbit de la jurisdicció penal, hem optat per incloure aquí algunes dades sobre aquests, amb la finalitat d'obtenir una visió de conjunt sobre els assumptes que es tramiten en matèria d'estrangeria.

Mentre que en els JCA es produeix un descens del 28% respecte a l'exercici anterior, en els Jutjats d'Instrucció veiem com es registra un increment significatiu (d'un 75%) respecte a l'any 2016, en què es van anotar un total de 357 assumptes en matèria d'estrangeria. En els apartats següents, s'analitza amb més detall el moviment dels assumptes en matèria d'estrangeria en cada un dels òrgans judicials referits, així com la seva evolució al llarg dels últims anys.

Gràfic 32. Evolució de la població immigrant a Barcelona.

Gràfic 33. Comparativa d'assumptes en estrangeria per òrgans judicials.

4.2. Jutjats Contenciosos Administratius en matèria d'estrangeria

Moviment d'assumptes

Quant a la distribució territorial dels assumptes ingressats en matèria d'estrangeria en els Jutjats Contenciosos Administratius, en el Gràfic 34 veiem com la tendència que es registra en els últims 6 anys, discorre de forma paral·lela a l'evolució de la població estrangera. Fins a l'any 2016, veiem com el volum d'assumptes ingressats registra un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys, amb una lleugera excepció en l'any 2015, en què es produeix un lleuger increment a nivell estatal.

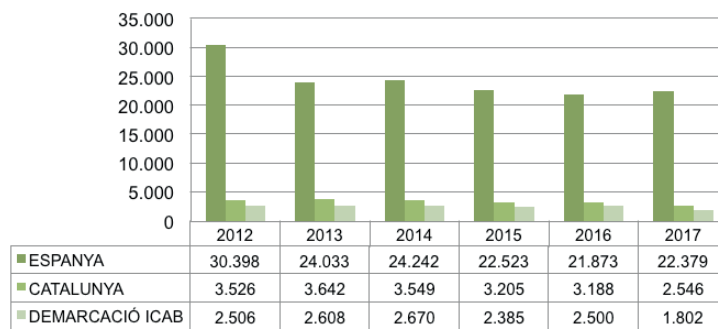
L'any 2017, veiem com a nivell estatal els JCA han rebut un total de 22.379 ingressos en assumptes relatius al dret d'estrangeria, fet que suposa una pujada del 2% respecte a l'exercici anterior. No obstant això, veiem com en la resta d'àmbits territorials analitzats, es registra un descens significatiu respecte l'any 2016. En concret, a Catalunya de 3.188 assumptes ingressats a l'any 2016 vam passar a 2.546 en l'any 2017, un 20% menys; mentre que en la "demarcació ICAB" passem de 2.500 a 1.802, el que suposa una regressió del 28%.

Pel que fa al nombre d'assumptes resolts, en el Gràfic 35 veiem que l'any 2017 a nivell estatal la xifra se situa en 22.898, dels quals 2.818 es corresponen amb expedients tramitats a Catalunya i 2.165 amb procediments gestionats en l'àmbit de la "demarcació ICAB ". Veiem com el volum d'assumptes que es resolen és lleugerament superior al dels assumptes que s'ingressen en el mateix període.

Finalment, l'any 2017 resten per finalitzar un total de 12.002 assumptes al final de l'exercici a nivell estatal, dels quals 1.809 es troben davant JCA l'àmbit territorial de Catalunya i 1.259 davant òrgans

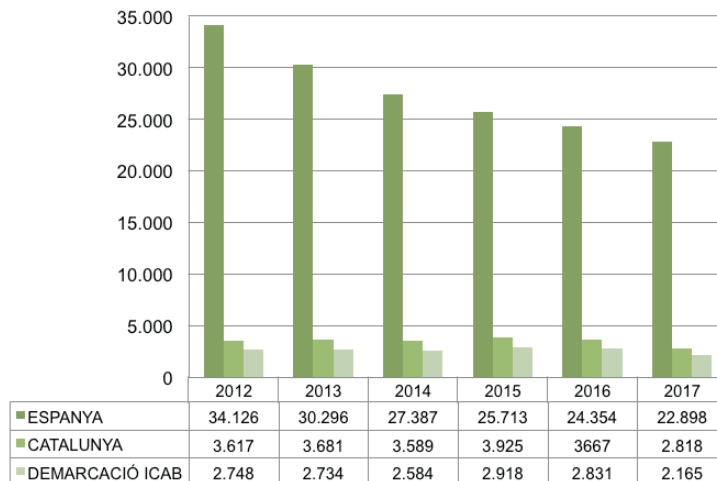
de la "demarcació ICAB". Es confirma un any més la tendència regressiva pel que fa a l'acumulació d'assumpes es refereix, segons es pot observar en el Gràfic 36. En aquest, veiem com en els últims 6 anys s'ha produït un descens significatiu del volum d'assumpes pendents en finalitzar, amb una reducció a nivell estatal del 55% el 2017 respecte l'any 2012. A nivell autonòmic, si bé el descens és una mica menor, aquest resulta també important numèricament parlant: d'un 40% en l'àmbit de Catalunya i d'un 42% en la "demarcació ICAB". Un dels factors que ha contribuït al descens dels assumpes pendents al finalitzar, ha estat la reducció que s'ha registrat en la taxa de litigiositat (Gràfic 1) i la baixada del volum d'assumpes ingressats (Gràfic 34), al que abans s'ha fet referència.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES
EXTRANGERIA INGRESSATS. JUTJATS DEL
CONTENCIÓS ADMINISTRATIU**

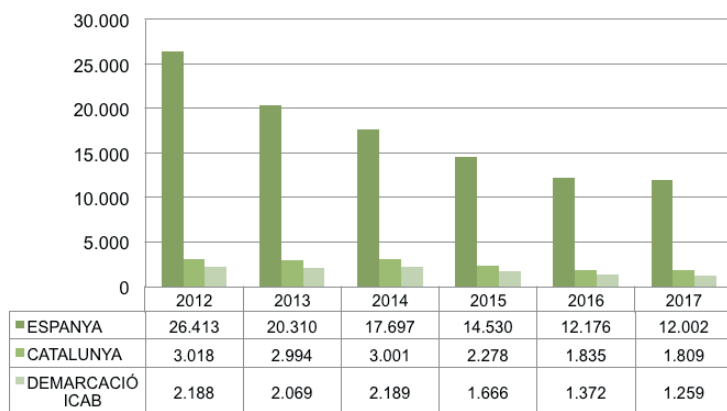
Gràfic 34. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria ingressats. Jutjats Contenciosos Administratius.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES
EXTRANGERIA RESOLTS. JUTJATS DEL
CONTENCIÓS ADMINISTRATIU**

Gràfic 35. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria resolta. Jutjats Contenciosos Administratius.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE PENDENTS EN FINALITZAR EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA. JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

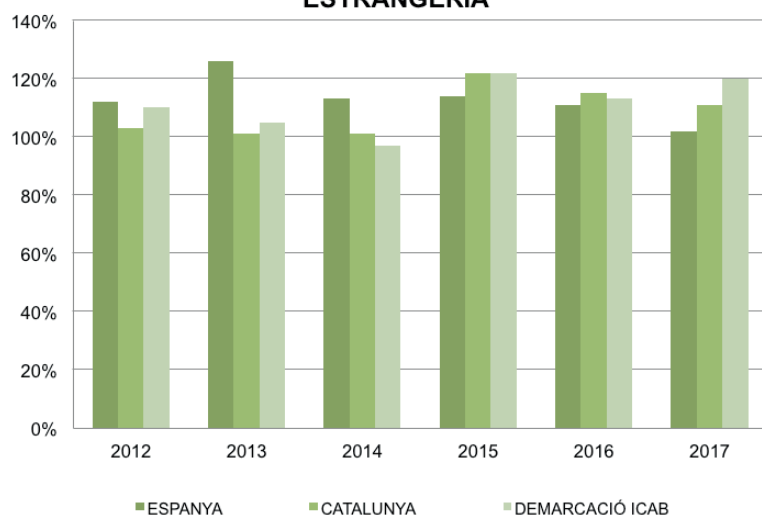

Gràfic 36. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria pendents en finalitzar. Jutjats Contenciosos Administratius.

Principals indicadors judicials

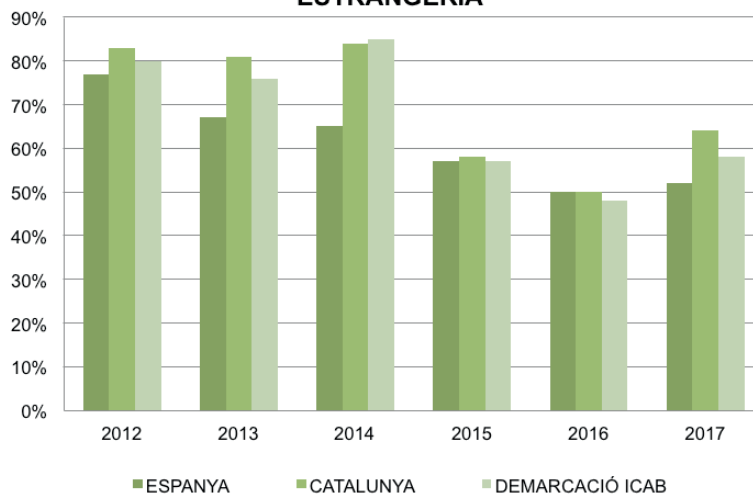
Pel que fa als indicadors judicials aplicats de forma específica sobre els assumpes en matèria d'estrangeria, més enllà de la curiositat del detall numèric, aquests s'han de llegir de forma conjunta respecte a l'activitat total registrada per aquests òrgans, a l'anàlisi realitzada en l'epígraf segon del present capítol, ens remetem. En els següents gràfics, es pot veure el detall de les taxes de resolució, pendència i congestió, referits als assumpes tramitats en matèria d'estrangeria pels Jutjats Contenciosos Administratius.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ESTRANGERIA

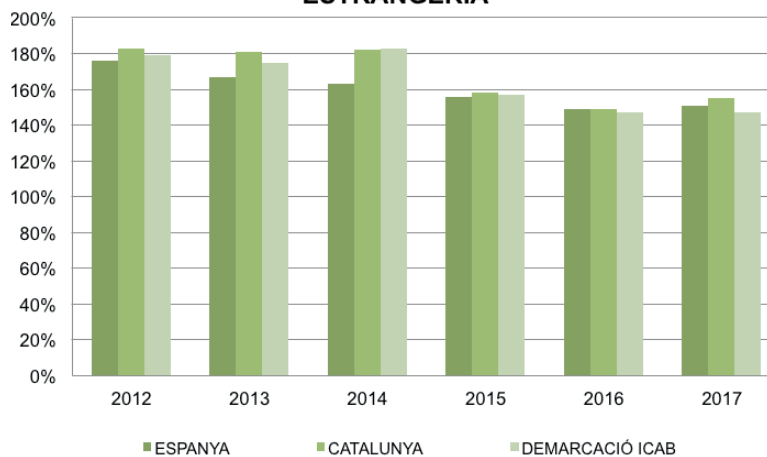
Gràfic 37. Taxa de resolució comparada. Jutjats Contenciosos Administratius. Estrangeria.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. JUTJATS DE LO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ESTRANGERIA

Gràfic 38. Taxa de pendència comparada. Jutjats Contenciosos Administratiu. Estrangeria.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ESTRANGERIA

Gràfic 39. Taxa de congestió comparada. Jutjats Contenciosos Administratius. Estrangeria.

4.3. Jutjats d'Instrucció en matèria d'estrangeria

Moviment d'assumptes

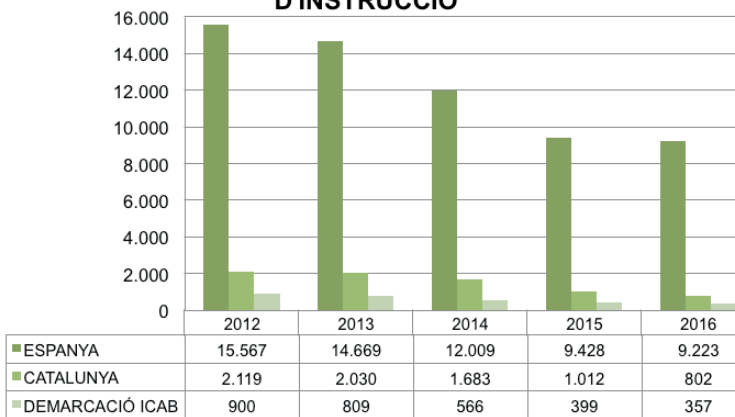
Tal com dèiem a l'inici del present epígraf, tot i que els Jutjats d'Instrucció són òrgans judicials que s'integren en la jurisdiccional penal, en haver-se posat el focus en els assumptes relatius a estrangeria, hem considerat oportú fer referència a l'activitat dels mateixos en l'apartat. Tal com s'estableix en l'art. 87.2 LOPJ, els Jutjats d'Instrucció "conexerán de l'autorització de l'internament d'estrangers en els centres d'internament, així com del control de l'estada d'aquests en els mateixos i a les sales d'inadmissió de fronteres. També coneixen de les peticions i queixes que plantegin els interns pel que fa als seus drets fonamentals".

Un Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) és un establiment públic de caràcter no penitenciari on s'interna de manera cautelar a aquells estrangers que estan sent sotmesos a un expedient d'expulsió del territori nacional. La norma que regula el seu funcionament és el Reial Decret 162/2014, de 14 de març, pel qual s'aprova el reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers.

L'any 2017, s'ha produït un lleuger increment en el nombre d'assumpes que s'han ingressat en els Jutjats d'Instrucció en matèria d'estrangeria. Així, de 9.223 procediments en l'any 2016, hem passat a 9.649 l'any 2017, un 5% més. No obstant això, si ens fixem en el detall numèric del Gràfic 40, veiem com la xifra segueix sent bastant inferior a la registrada fa 6 anys, havent-se produït una regressió del 38% des de l'any 2012. Això es deu, d'una banda, al descens de la taxa de litigiositat que en termes generals es registra a nivell general en l'àmbit contenciós administratiu (malgrat que estiguem analitzant òrgans que pertanyen a l'ordre penal, recordem que es tracta d'assumpes en matèria de dret d'estrangeria) i, per altra banda, al descens de la població estrangera a la qual abans es feia referència.

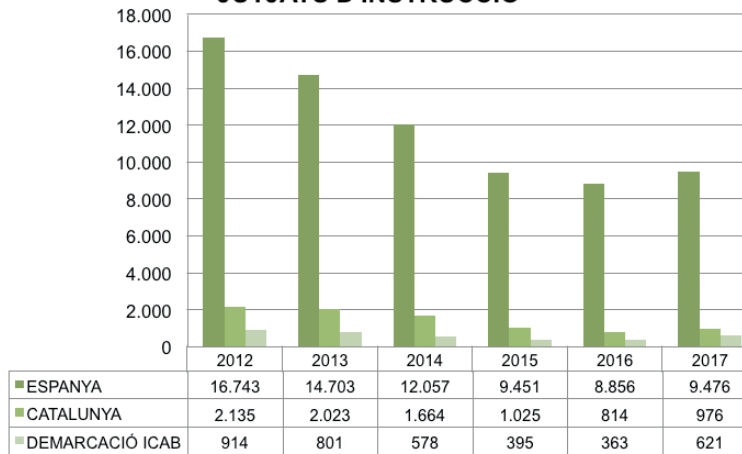
Similar evolució experimenta la tendència relativa als assumpes resolts i als assumpes pendents al finalitzar. Pel que fa als primers, en el Gràfic 41 veiem com l'any 2017 s'han resolt a nivell estatal un total de 9.476 procediments, dels quals 976 han estat tramitats a Catalunya i 621 en l'àmbit de la "demarcació ICAB". Mentre que han quedat pendents en finalitzar l'any 2017, un total de 791 assumpes a Espanya, dels quals 14 estan sent coneguts pels òrgans situats a Catalunya i només 6 en l'àmbit de la "demarcació ICAB". Si comparem aquestes dades amb les registrades pels Jutjats Contenciosos Administratius, veiem com hi ha una gran diferència pel que fa a l'acumulació d'assumpes es refereix. En el capítol dedicat a l'estudi de l'activitat jurisdiccional de l'ordre penal, veurem com tot i que es tracta de l'àmbit judicial que s'ocupa d'un major volum d'assumpes, és també el que registra unes millors ràtios en termes de pendència i congestió. I és que les qüestions de les quals s'ocupen dels òrgans de l'ordre penal, incloent-hi els assumpes en matèria d'estrangeria d'acord amb el que disposa l'art. 87.2 LOPJ abans referit, requereixen una resposta ràpida i eficaç tenint en compte dels drets que en aquests s'enjudicien.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES ESTRANGERIA INGRESSATS. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ

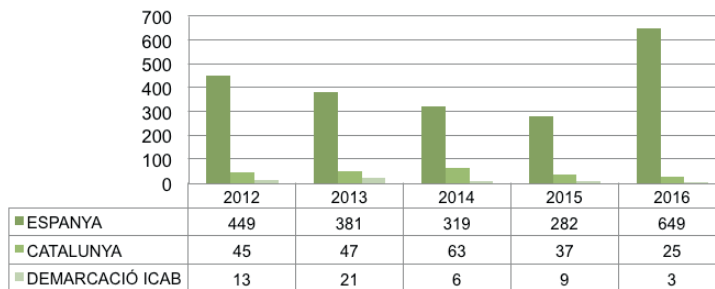
Gràfic 40. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria ingressats. Jutjats d'Instrucció.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE RESOLTS EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria resolta. Jutjats d'Instrucció.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE PENDENTS EN FINALITZAR EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ

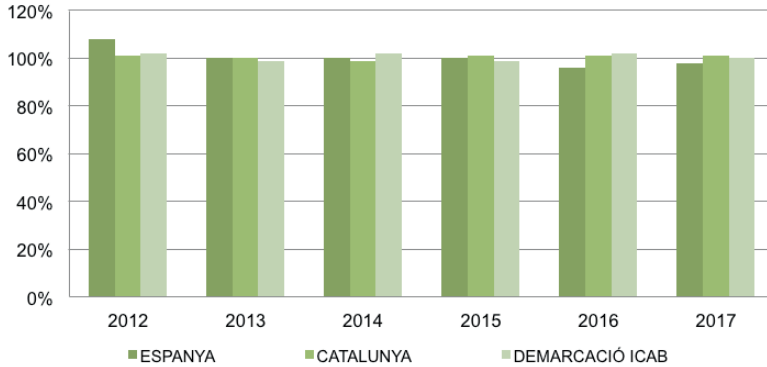
Gràfic 42. Distribució territorial d'assumpes en estrangeria pendents en finalitzar. Jutjats d'Instrucció.

Principals indicadors judicials

Quant als indicadors judicials aplicats de forma específica sobre el moviment dels assumpes en matèria d'estrangeria resolta pels Jutjats d'Instrucció, en les gràfiques següents podem veure quina ha estat la seva evolució.

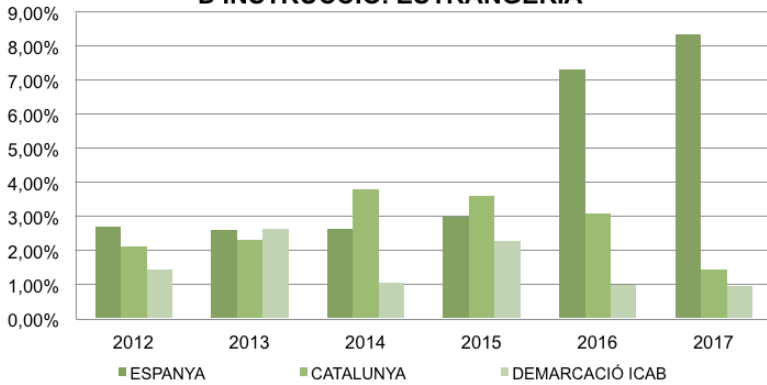
Pel que fa a la taxa de resolució, l'any 2017 la mitjana se situa en el 100%. Mentre que la taxa de pendència se situa en un 4%, i la taxa de congestió en un 104%. Tot i que els resultats dels indicadors són bons, sobretot el de pendència, ja hem vist en estudiar el moviment dels assumpes, que l'any 2017 s'ha registrat un augment significatiu dels assumpes pendents al finalitzar, influint en el resultat d'algunes de les taxes analitzades. En efecte, en els darrers 2 anys, veiem com la taxa de pendència i la taxa de congestió, reflecteixen un lleuger increment en termes d'acumulació, sobretot a nivell estatal.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ. ESTRANGERIA

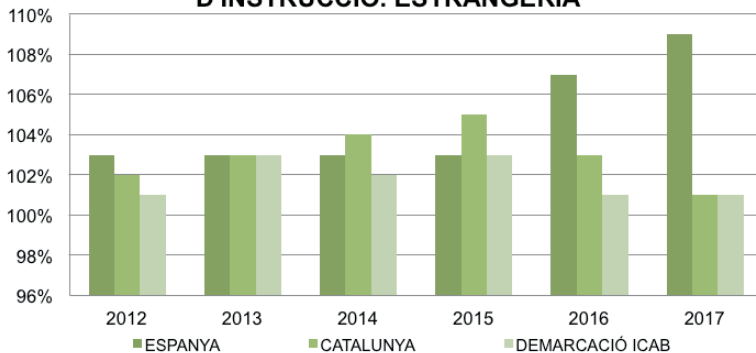
Gràfic 43. Taxa de resolució comparada. Jutjats d'Instrucció. Estrangeria.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ. ESTRANGERIA

Gràfic 44. Taxa de pendència comparada. Jutjats d'Instrucció. Estrangeria.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. JUTJATS D'INSTRUCCIÓ. ESTRANGERIA

Gràfic 45. Taxa de congestió comparada. Jutjats d'Instrucció. Estrangeria.

5. Execucions

El dret a la tutela judicial efectiva comprèn el dret a què s'executin les resolucions judicials, en els seus propis termes i sense dilacions indegudes. Fins i tot si es tracta de sentències que contenen un pronunciament de condemna dirigit contra una Administració Pública, segons ha declarat en diverses ocasions el Tribunal Constitucional, i segons es desprèn de l'art. 118 CE que estableix l'obligació de "complir les sentències i altres resolucions fermes dels Jutges i dels Tribunals i de prestar la col·laboració que aquests requereixin en el curs del procés i en l'execució del que s'ha resolt".

No obstant això, a fi d'evitar que l'incompliment del qual conté una resolució judicial ferma, o el seu compliment tardà o irregular, pugui causar una indefensió al justiciable, en els arts. 103 i ss. de la LJCA 1998 es regula un procediment d'execució específic per a les resolucions que s'han dictat en l'àmbit de l'ordre contenciós administratiu. En sintonia amb el que preveu l'art. 117.3 CE, l'art 103.1 LJCA 1998 disposa que *"la potestat de fer executar les sentències i altres resolucions judicials correspon exclusivament als jutjats i tribunals d'aquest ordre jurisdiccional, i el seu exercici és competència del que hagi conegut de l'assumpte en primera o única instància"*, sigui en els seus propis termes o mitjançant una indemnització substitutòria en cas d'impossibilitat objectiva de l'objecte d'aquella. L'Administració Pública que ha estat condemnada en virtut d'una resolució judicial ferma, ha de complir d'ofici amb diligència i bona fe, que disposa aquella. No obstant això, si aquesta no compleix de forma voluntària, en els terminis legals o expressament previstos en la resolució de què es tracti, les parts i altres persones afectades poden demanar l'execució forçosa, adoptant-se les mesures necessàries per a l'efectivitat del que resol per l'òrgan judicial.

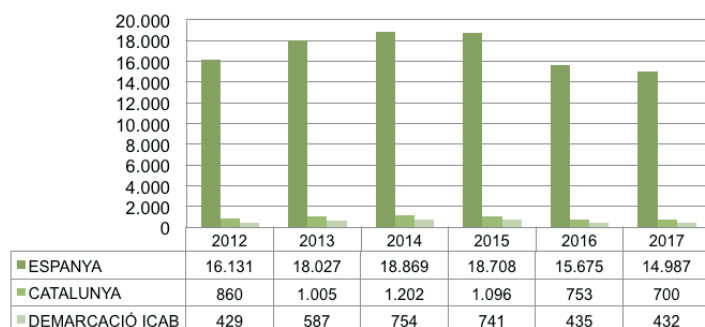
L'any 2017 s'han iniciat un total de 14.987 processos d'execució en l'ordre contenciós administratiu, un 4% menys respecte a l'exercici anterior. Tal com es pot observar a la Taula 46, en què es fa un desglossament de les execucions per òrgans judicials, la gran majoria de les execucions es ventilen davant els Jutjats Contenciosos Administratius i davant els Tribunals Superiors de Justícia, d'acord amb el criteri de la competència funcional previst en l'art. 103.1 LJCA 1998. En el Gràfic 4, vam veure com el nombre d'assumpes que s'han ingressat en aquesta Jurisdicció l'any 2017, ha estat de 197.795. Si comparem aquesta xifra amb la del volum de procediments d'execució, veiem com aquests suposen un 8% sobre el total. A Catalunya, la gràfica mostra també un descens en la tendència, havent-se ingressat un total de 700 procediments d'execució en aquest últim exercici, de les quals 432 han estat instades davant òrgans judicials que es troben en l'àmbit de la "demarcació ICAB". En el Gràfic 48, veiem com es resol un volum similar de procediments als quals s'ingressen en el mateix període. L'any 2017, a nivell estatal s'han resolt un total de 15.910 execucions, de les quals 710 han estat tramitades en l'àmbit de Catalunya i 434 han estat resoltes per òrgans que s'ubiquen en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

Finalment, pel que fa al nombre d'assumpes pendents al finalitzar l'any, veiem com a nivell estatal la xifra se situa en 15.419 expedients; mentre que en la "demarcació ICAB" resten per acabar un total de 238 assumpes.

EJECUCIONS TRAMITADES A NIVELL ESTATAL. ANY 2017				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
JCA	8.741	9.358	9.547	8.307
AN	423	325	336	422
J CENTRAL	115	283	252	146
TS	20	265	67	218
TSJ	7.179	4.756	5.708	6.326
TOTAL	16.478	14.987	15.910	15.419

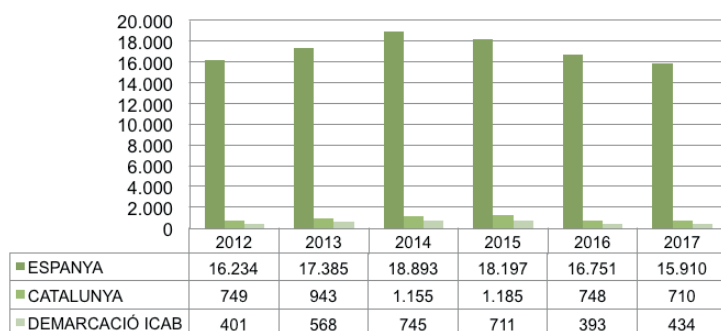
Taula 46. Desglossament per òrgans judicials a nivell estatal de les execucions tramitades en 2017.

EXECUCIONS INGRESSADES. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

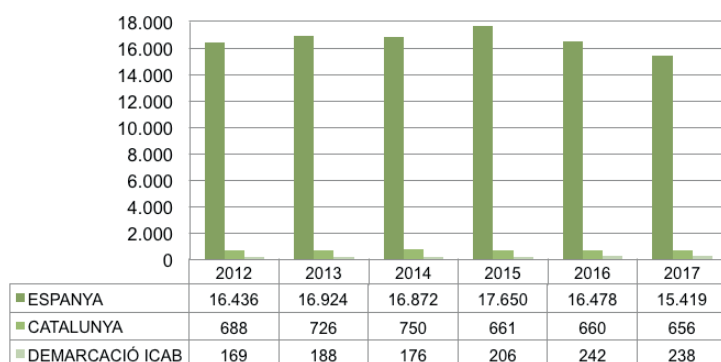
Gràfic 47. Execucions ingressades. Jurisdicció contenciosa administrativa.

EXECUCIONS RESOLTES. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 48. Execucions resoltes. Jurisdicció contenciosa administrativa.

EXECUCIONS PENDENTS AL FINALITZAR. JURISDICCIO CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVA

Gràfic 49. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció contenciosa administrativa.

6. Conclusions

Un cop analitzada l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en l'àmbit contenciós administratiu, procedirem a destacar les circumstàncies més ressenyables que s'han registrat en aquest últim exercici.

Tal com es va exposar en l'apartat introductori del present capítol, estem davant d'una jurisdicció que neix amb la intenció d'ocupar-se un nombre relativament petit d'assumptes. De fet, si comparem els valors absoluts del moviment dels assumptes que es manegen en aquesta jurisdicció amb els de la resta, veiem com estem davant l'àmbit judicial que menor volum de procediments tramita. No obstant això, els indicadors judicials analitzats, revelen que hi ha un problema en termes de saturació, que requereix una assignació adequada de recursos tant materials com humans, per tal d'aconseguir una millora en les ràtios de resolució dels òrgans que s'integren en l'ordre contenciós administratiu.

En relació a la taxa de litigiositat, un any més hem vist com es confirma la seva tendència regressiva. En efecte, l'any 2017 la taxa de litigiositat d'aquest àmbit s'ha situat en un 4,25 per cada mil habitants, el que suposa una lleugera regressió del 0,47% respecte a l'exercici anterior. En el Gràfic 1, en el qual s'analitza l'evolució de la taxa de litigiositat dins d'un període temporal bastant ampli (2008-2017), hem vist com a partir de l'any 2012 es produeix un descens significatiu, sent que abans d'aquest exercici, la litigiositat en aquest àmbit se situava per sobre dels 6 punts, mentre que a partir de llavors la mateixa es redueix a xifres properes als 4 punts. Aquesta diferència es deu sobretot a la implantació de les taxes judicials operada per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, que va entrar en vigor el passat 22 de novembre de 2012. També, hem de tenir en compte la reordenació competencial que es fa a favor de l'ordre Social, a través de la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, Reguladora de la Jurisdicció Social*, que va entrar en vigor el passat 11 de desembre de 2011. Aquestes normes repercuteixen de forma significativa en el descens de la taxa de litigiositat a partir de l'any 2012. Un altre element que influeix en el descens de la litigiositat, és l'evolució que ha tingut el Dret d'Estrangeria en els últims anys. Si bé en aquest últim exercici es registra un increment dels assumptes ingressats en matèria d'estrangeria (Gràfic 34), hem vist com el descens de la població estrangera que es registra a partir de l'any 2012, també incideix en el desenvolupament de la litigiositat general, tenint en compte la representativitat que el Dret d'Estrangeria suposa dins l'àmbit contenciós administratiu.

Pel que fa al moviment dels assumptes, l'any 2017 arrenca amb un total de 191.691 assumptes pendents a l'inici (Gràfic 3). A més, els òrgans d'aquest ordre jurisdiccional han tingut una entrada de 197.795 procediments nous a nivell estatal (Gràfic 4), havent-se resolt un total de 204.980 (Gràfic 5) i quedant pendents en acabar l'exercici 186.069 (Gràfic 6). En l'àmbit de la "demarcació ICAB", s'inicia l'exercici amb un total de 6.913 assumptes pendents a l'inici, ingressant 8.082 procediments nous. Durant l'any 2017, els òrgans d'aquest ordre que se situen en l'àmbit d'actuació de la "demarcació ICAB", han resolt un total de 8.237 assumptes, quedant pendents en acabar l'any 2017 un total de 7.547 procediments.

Així mateix, durant l'any 2017 els òrgans judicials que formen part de l'àmbit contenciós administratiu, han dictat un total de 129.698 sentències, de les quals 4.745 han estat emeses dins l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB" (Gràfic 7). Si comparem aquesta xifra amb la quantitat total de procediments resolts, veiem com hi ha un volum important (un 37%) d'assumptes que han acabat d'una forma diferent a una Sentència, d'acord amb el que preveu l'art. 74 LJCA sobre "altres maneres de terminació del procediment".

Un altre element que hem de destacar, és que la major part dels recursos d'apel·lació que s'han interposat contra resolucions dels JCA, han estat desestimats. En efecte, en el Gràfic 10 vam veure com dels 2.658 recursos d'apel·lació tramitats pel TSJ de Catalunya, tan sols 877 han estat estimats. El que vol dir que un 77% de les resolucions dictades en primera instància, han estat confirmades. Aquesta gràfica revela dos elements importants a l'hora de mesurar la qualitat de la justícia. D'una banda, un nombre ostensiblement menor de recursos d'apel·lació en relació al volum total d'assumpes ingressats, reflecteix cert "grau d'acceptació" per part dels justiciables de les resolucions emeses en primera instància. D'altra banda, la proporció que es reflecteix en l'esmentada gràfica denota un important "grau d'encert" de les resolucions dictades pels jutjats Contenciós Administratiu, tenint en compte que tan sols el 33% dels recursos d'apel·lació són estimats.

Respecte als principals indicadors judicials, la taxa de resolució que es registra en aquest àmbit jurisdiccional l'any 2017 ha estat d'un 104% (Gràfic 11), un 4% menys respecte a l'exercici anterior. Paral·lelament, es produeix un lleuger increment en la taxa de pendència situant-se aquesta en un 91% (Gràfic 13); i es manté la taxa de congestió ancorada en un 190% (Gràfic 15). D'acord amb el manifestat abans, tot i que aquesta jurisdicció s'ocupa d'una quantitat ostensiblement menor d'assumpes en comparació amb altres àmbits, estem davant d'un Ordre que presenta una congestió històrica. I això es deu, d'una banda, a la manca de mitjans (element comú en tots els àmbits jurisdiccionals). Però d'altra banda, això es deu a la creixent complexitat i varietat en els assumpes que es tramiten en aquest àmbit jurisdiccional. El Dret Administratiu ha experimentat un canvi substancial en els últims 60 anys, passant d'un sistema eminentment centralitzat a una organització estructural i funcional fortament descentralitzada, que té el seu punt d'inflexió en la Constitució Espanyola de 1978 i en el posterior desenvolupament de l'Estat autonòmic. Coexisteixen tres nivells d'administració (estatal, autonòmica i local) als quals se'ls ha de sumar un quart nivell marcat per estructures supranacionals, com la UE, la regulació i desenvolupament jurisprudencial ha provocat una certa harmonització (i necessitat d'adaptació) en una tipologia molt diversa d'assumpes, i que ha tingut una afectació més o menys intensa en l'activitat judicial d'aquest àmbit jurisdiccional.

Per això, es fa necessària articular una bateria de mesures que tinguin per objecte el desenvolupament complet de la Nova Oficina judicial com a tal, la implantació d'un sistema de substitucions i reforços efectius i, en definitiva, l'optimització dels recursos tant materials com humans, per tal d'adequar-los a la litigiositat real del moment i aconseguir amb això una millora en les ràtios de resolució.

L'àmbit Civil

1. Introducció

El catedràtic Manuel Albadalejo, es va referir al Dret civil com aquell *"conjunt de normes que regulen el relatiu als particulars i a les relacions d'aquests entre si, o en què, encara que intervinguin ens públics, ho facin amb el caràcter de particulars"*. Ens estem referint per tant al Dret Privat, les relacions jurídiques del qual no tindran una transcendència més enllà de l'esfera personal de les parts implicades, a diferència del que succeeix en el Dret Públic, en el qual intervé una Administració Pública i on està present amb més o menys intensitat un interès general a protegir.

A nivell processal, el que s'ha exposat es reflecteix a través del principi de justícia sol·licitada, contingut en l'art. 216 LEC en virtut del qual *"els tribunals civils han de decidir els assumptes en virtut de les aportacions de fets, proves i pretensions de les parts, llevat que la llei disposi una altra cosa en casos especials"*. Aquests casos especials, es refereix precisament a certes matisacions del principi dispositiu, que sorgeixen de la necessitat de protegir determinats subjectes, com és el cas dels menors, els presumptes incapaços o les persones en situació d'absència legal, i que giraran entorn de l'existència de l'anomenat dret necessari, present sobretot en matèries pròpies de dret de família (art. 751 LEC).

En el present capítol, es porta a terme l'anàlisi de l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció civil, a partir de les dades publicades pel CGPJ. Analitzarem el període comprès entre els anys 2012 i 2017, i aplicarem diferents indicadors judicials per tal de conèixer la situació dels òrgans jurisdiccionals d'aquest àmbit, en termes de capacitat resolutiva i saturació. Per això, en un primer apartat es recullen les dades relatives al moviment dels assumptes civils a nivell general, distingint en clau comparativa tres nivells territorials: estatal, autonòmic i el relatiu a la "demarcació ICAB".

En segon lloc, a l'apartat "Civil per especialitats" es porta a terme l'estudi de l'especialització que ha experimentat la planta judicial dins de l'ordre civil. En aquest apartat s'analitza l'activitat judicial portada a terme pels Jutjats de Primera Instància referida als assumptes propis del Dret de família, els relatius als processos d'estat civil i incapacitats (dins el partit judicial de Barcelona), i els referits

al dret mercantil. L'especialització dels jutjats en determinades matèries és una possibilitat prevista en l'art 98 LOPJ, que s'ha anat concretant en diverses lleis d'organització de la planta judicial. Sense que això suposi la creació d'una jurisdicció diferent de la civil, aquesta tècnica permet aglutinar el coneixement de determinats assumptes que, per la seva naturalesa i característiques pròpies, aconsellen ser resolts per determinats òrgans especialitzats. Això contribueix a una millor aplicació i interpretació doctrinal i jurisprudencial de la norma, que es tradueix en una justícia més eficaç en benefici dels justiciables.

Dins d'aquest apartat, es recull l'epígraf que porta per títol "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries". Com el seu propi nom indica, en aquest es pretén analitzar de forma succinta l'evolució de l'activitat judicial que gira al voltant de les execucions hipotecàries i els llançaments. A Espanya, tenim un greu problema de caràcter estructural al voltant del dret a l'habitatge, i la litigiositat que sobre la mateixa revelen determinats procediments.

En tercer lloc, en l'apartat de "Civil per òrgans judicials", es fa referència a l'activitat dels Jutjats de Primera Instància, les Audiències Provincials i els Tribunals Superiors de Justícia. D'una banda, mostrant el volum d'assumptes que es ventilen davant els mateixos i, d'altra banda, a través dels principals indicadors judicials: taxa de resolució, taxa de pendència i taxa de congestió.

En quart lloc, es fa referència als procediments d'execució que es tramiten en l'àmbit civil, en els quals la distribució competencial operada a favor dels lletrats de l'Administració de Justícia ha jugat un paper molt important, en l'alliberar als Jutges i Magistrats d'una sèrie de tasques no estrictament jurisdiccionals. En aquest sentit, un cop dictada l'ordre general d'execució per part del Jutge o Magistrat, la realització material del que disposa el títol executiu, es durà a terme per l'Oficina Judicial sota la supervisió del lletrat de l'Administració de Justícia.

Finalment, tanca el capítol un epígraf dedicat a les "Conclusions" més importants a què s'arriba després d'haver realitzat l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en l'ordre civil, relacionant la mateixa amb les principals reformes legislatives hagudes en els últims anys, així com amb el context socioeconòmic en què s'emmarca.

2. Part General

2.1 Litigiositat

En el Gràfic 1 podem observar el desenvolupament de la taxa de litigiositat en l'àmbit civil, al llarg dels últims 10 anys. Recordem, que la taxa de litigiositat posa en relació l'activitat desenvolupada per un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests durant un període determinat, amb la densitat poblacional del territori en què aquell desplega la seva jurisdicció. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és: $\text{Litigiositat} = \text{Assumptes} \times 1.000 / \text{Població}$.

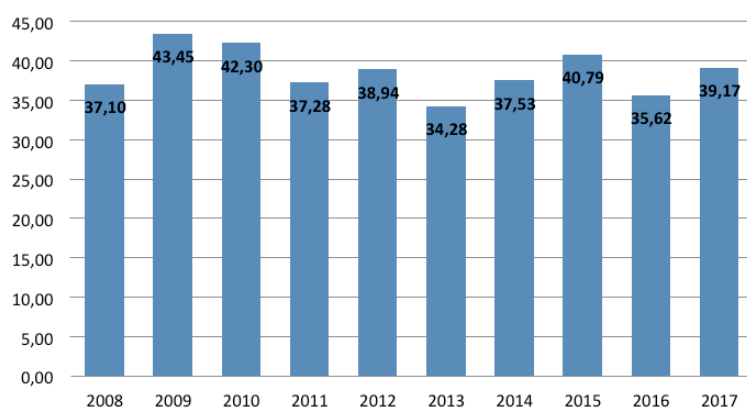
L'any 2017 la taxa de litigiositat civil ha estat de 39,17 punts per cada mil habitants. Es produeix un increment del 10% respecte a l'exercici anterior, en què la litigiositat en l'àmbit civil es va situar en un 35,62 per cada mil habitants. Si ens fixem en la figura de la gràfica, veiem com la taxa de litigiositat en aquest àmbit jurisdiccional, avança de forma oscil·lant a mesura que es van succeint els anys. Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es registra un increment de la litigiositat, motivada principalment per l'esclat de la crisi econòmica l'any 2008. En efecte, veiem com l'any 2009 la taxa de litigiositat se situa en 43,45 per cada mil habitants, la xifra més alta de la sèrie. Tal com s'exposarà en l'apartat relatiu a l'"Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", gran part d'aquest increment en la litigiositat civil, se situa en aquest tipus de procediments, així com

en els procediments concursals o en els derivats de matèries com ara les preferents o les clàusules abusives contingudes de forma massiva en els contractes de préstecs hipotecaris.

L'any 2013, veiem com la taxa de litigiositat registra un descens significatiu respecte a l'exercici present, situant-se aquella en un 34,28 per cada mil habitants, la xifra més baixa de la sèrie. La causa explicativa d'aquests fenòmens, l'hem de situar en la reforma operada per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*. Aquesta norma implanta (o estén en sentit estricte) de forma generalitzada les taxes judicials, que han suposat un mecanisme dissuasiu per a moltes persones a l'hora de fer valer els seus drets davant els tribunals. Tal ha estat el rebuig a les taxes judicials per part dels diferents operadors jurídics i diversos sectors de la societat, que han estat modificades a través del *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social*, de manera que ja no els hi són exigibles a les persones físiques, en cap tipus de procediment i recurs. Així mateix, una Sentència del Tribunal Constitucional, ha declarat contràries a la Constitució per excessives, la quantia de les mateixes. I és que un dels elements que mesura la qualitat de la justícia, segons es pot llegir en nombrosos estudis jurídics d'àmbit europeu, és precisament la facilitat en l'accés als tribunals, sent que les taxes judicials eren un impediment en nombroses ocasions.

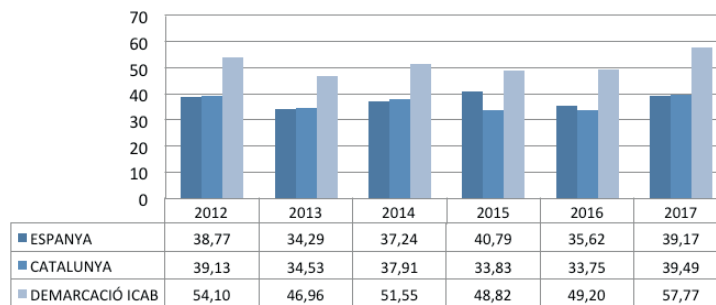
Quant a la distribució territorial de la taxa de litigiositat en l'àmbit civil, en el Gràfic 2 veiem com es registren algunes diferències significatives, que es concentren sobretot a la "demarcació ICAB". En efecte, a nivell estatal veiem com no s'aprecien diferències numèriques importants respecte a Catalunya, a excepció dels exercicis 2015 i 2016 en què en aquest últim àmbit territorial es registren valors sensiblement més baixos. No obstant això, en la "demarcació ICAB", veiem com al llarg de tota la sèrie temporal analitzada, la taxa de litigiositat és ostensiblement més alta respecte a la resta de circumscripcions. Així, en l'últim any la taxa de litigiositat que es registra a la "demarcació ICAB" ha estat de 57,77 punts per cada mil habitants. Veiem també, que l'increment que es produeix en la "demarcació ICAB" respecte a l'exercici anterior, és sensiblement més intensa respecte a la resta d'Espanya: en concret aquesta ha estat del 17%. Al llarg del present estudi, hem tingut ocasió de comentar que les diferències numèriques en una i altra demarcació, es deu principalment a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cadascuna d'elles. En el cas de la "demarcació ICAB" aquesta s'evidencia tenint en compte que concentra territoris amb una densitat de població important, així com una activitat econòmica, urbana i industrial més intensa.

EVOLUCIÓ ANUAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIÓ CIVIL

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat civil.

**COMPARATIVA TERRITORIAL LITIGIOSITAT.
JURISDICCIO CIVIL**

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat civil.

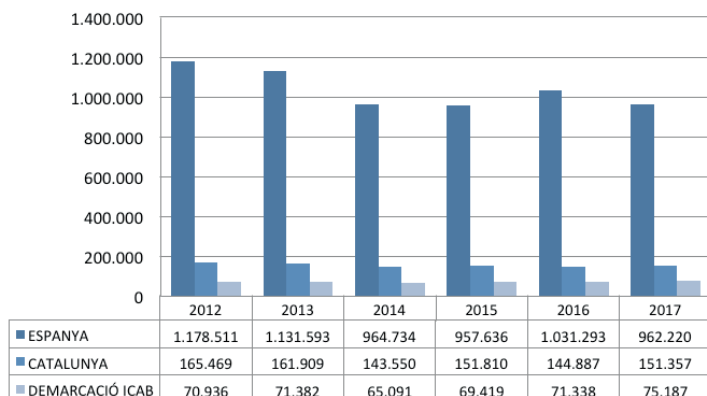
2.2 Moviments d'assumpes

Pel que fa al moviment d'assumpes, els òrgans que s'integren en la jurisdicció civil arrenquen l'any 2017 amb un total de 962.220 assumpes pendents d'exercicis anteriors (Gràfic 3). En aquest sentit, veiem com es registra una reducció del 7% respecte als assumpes que es trobaven pendents en iniciar l'exercici 2016. Pel que fa a la distribució territorial dels assumpes pendents en iniciar el 2017, al Gràfic 3 veiem com és la següent: 962.220 a nivell estatal, 151.357 a nivell autonòmic i 75.187 en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

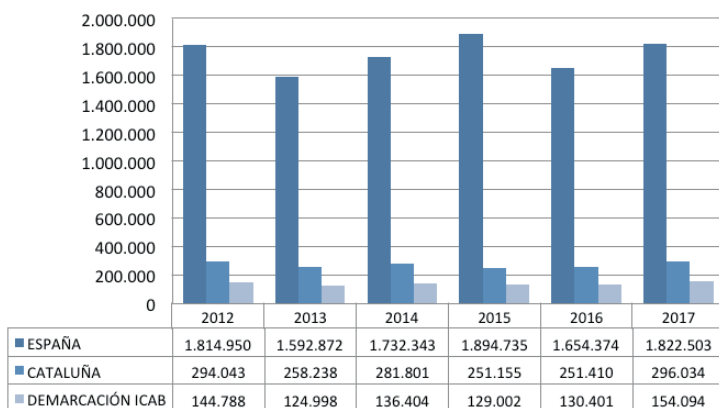
A aquests, cal sumar que durant el 2017 s'han ingressat un total d'1.822.503 procediments nous (Gràfic 4), dels quals 296.034 han tingut entrada davant els òrgans judicials de Catalunya i 154.094 davant els de la "demarcació ICAB". En primer lloc, veiem com el nombre d'assumpes que es tramiten en el marc de la jurisdicció civil és molt important; només superat pel dels que es tramiten en l'ordre penal, amb 3.361.725 assumpes ingressats en aquest últim exercici. En segon lloc, si posem en relació els volums dels assumpes que s'ingressen en els àmbits de Catalunya i de la "demarcació ICAB", veiem com el 52% dels assumpes que s'ingressen a nivell autonòmic han estat tramitats per òrgans que integren en aquesta última.

En el Gràfic 5, veiem com l'any 2017 s'han resolt un total d'1.664.571 assumpes, un 3% menys respecte a l'exercici anterior. Aquesta regressió es deu a l'increment de la càrrega de treball que es revela de la pujada del 10% de la taxa de litigiositat. Curiosament, en els àmbits de Catalunya i de la "demarcació ICAB", tot i haver-se registrat un increment més intens de la taxa de litigiositat (Gràfic 2), s'ha produït una pujada pel que fa als procediments que s'han resolt en aquest últim exercici. A la primera circumscripció, l'any 2017 s'han resolt un total de 261.558 assumpes, mentre que en la "demarcació ICAB" la xifra s'ha situat en 132.788 procediments, fet que suposa una pujada del 6 i del 4%, respectivament.

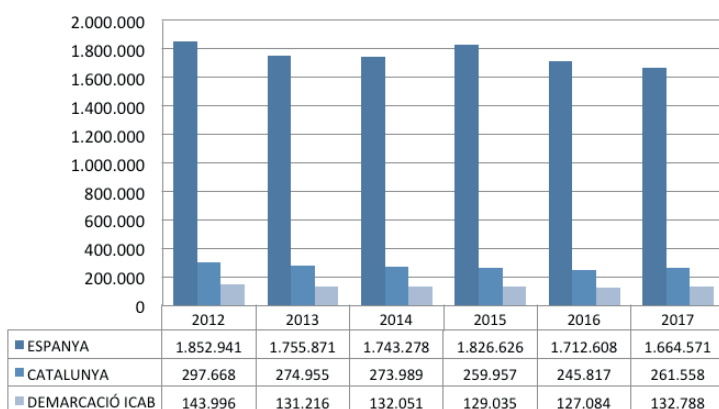
Finalment, els òrgans judicials que s'integren dins de l'àmbit civil han tancat l'any 2017 amb un total d'1.123.302 assumpes pendents, un 17% més respecte al volum d'assumpes amb els quals es va iniciar l'any. A Catalunya, els assumpes pendents en finalitzar l'any 2017 han estat 188.031; mentre que en la "demarcació ICAB" la xifra s'ha situat en 97.542. Les dades del Gràfic 6 relatives a aquesta última circumscripció, revelen una acumulació d'assumpes significativa. En efecte, en aquest últim exercici en la "demarcació ICAB" s'ha registrat un increment del 30% pel que fa als assumpes pendents en finalitzar.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTE PENDENTS A L'INICI. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumpes pendents a l'inici. Jurisdicció civil.

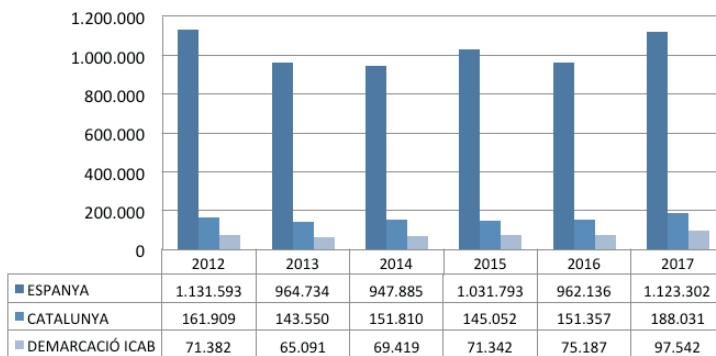
COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTE INGRESSATS. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumpes ingressats. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTE RESOLTS. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumpes resolts. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTE PENDENTS EN FINALITZAR. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 6. Comparativa territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Jurisdicció civil.

Sentències

En el següent grup de gràfiques, es fa referència al nombre total de resolucions dictades pels òrgans judicials, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017.

En el Gràfic 8, es fa una comparativa territorial del nombre total de sentències dictades pels jutjats i tribunals que s'integren l'àmbit civil. El primer que ens crida l'atenció de les xifres anotades, és que són ostensiblement inferiors al volum total d'assumpes registrats i resolts en un mateix període, els valors absoluts s'han referit en l'apartat anterior. I és que un procediment pot finalitzar de diverses maneres, a més d'amb una sentència sobre el fons de l'assumpte. Dèiem en la introducció del present capítol, que el procés civil es regeix pels principis de justícia sol·licitada i per la disposició de les parts de l'objecte del procediment. Per això, aquest dret de disposició dels litigants pot manifestar-se en la transacció i la suspensió del procediment. En efecte, les parts poden arribar a un acord entre elles, posant fi al procediment obert.

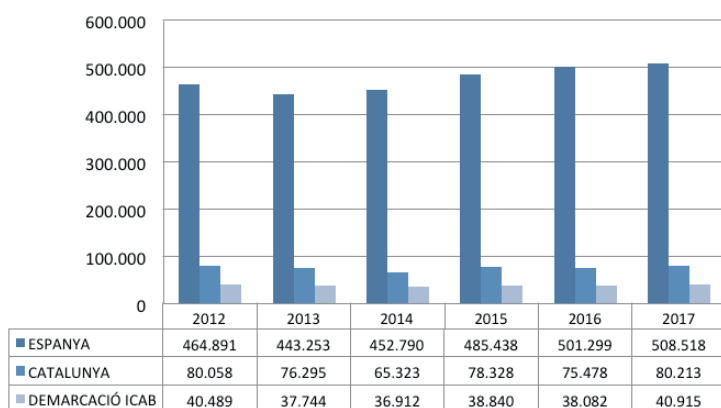
Així mateix, la part actora pot desistir o renunciar al procediment iniciat, i la part demandada pot aplanar-se a les pretensions del demandant. D'altra banda, pot produir-se el que s'anomena una satisfacció extraprocessal o mancança sobrevinguda de l'objecte del procediment. Totes aquestes situacions tenen en comú suposar el tancament d'un procediment iniciat, encara que no necessàriament serà en virtut d'una sentència, sinó d'un altre tipus de resolucions.

L'any 2017, els òrgans que s'integren en la jurisdicció civil s'han dictat un total de 508.518 sentències, un 1% més respecte a l'exercici anterior (Gràfic 7). Si comparem el nombre de sentències dictades (508.518) amb el volum d'assumpes que s'han resolt (1.664.571) en aquest últim any, veiem com la relació entre una i altra categoria és de 69-31%. A nivell territorial, veiem com 80.213 sentències han estat dictades per òrgans que s'ubiquen a Catalunya, de les quals 40.915 han estat emesos per òrgans de la "demarcació ICAB". En aquestes circumscripcions, veiem com també es registra un increment respecte al nombre de sentències dictades en l'exercici anterior, d'un 6 i un 7% respectivament.

En el Gràfic 8, veiem un altre tipus de resolucions dictades pels òrgans judicials de la "demarcació ICAB". En concret, es fa referència a les Interlocutòries i als Decrets, sent que l'any 2017 s'han dictat un total de 44.915 i 61.894, respectivament. En aquest punt, i d'acord amb el que assenyala l'inici del present epígraf, hem d'assenyalar l'important transvasament competencial operat per la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia* (antics Secretaris Judicials), en determinats procediments com els d'execució, o en aquells en què s'utilitza la tècnica monitòria, com pot ser el procediment de desnonament o el mateix procediment monitori en els quals, de no existir una activitat d'oposició per la part demandada, finalitzaran mitjançant un decret dictat per aquells, acordant el que correspongui.

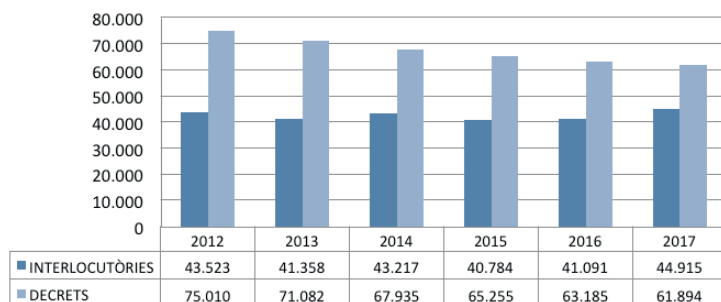
En els últims anys, s'ha anat reordenant les competències a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia, descarregant als jutges i magistrats de tasques que no són estrictament jurisdiccionals (sempre deixant la possibilitat de revisió mitjançant el pertinent sistema de recursos). Un exemple més recent el trobem en els procediments de divorci tramitats de mutu acord, en els quals no hi ha fills menors no emancipats o amb la capacitat modificada judicialment que depenguin dels seus progenitors, la competència dels quals s'ha atribuït als Lletrats de l'Administració de Justícia d'acord amb l'apartat 10 de l'art. 777 LEC que s'aprova amb la disposició final tercera de la *Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la Jurisdicció Voluntària*.

COMPARATIVA TERRITORIAL DEL TOTAL DE SENTÈNCIES DE LA JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 7. Comparativa territorial del total de sentències de la jurisdicció civil.

EVOLUCIÓ ANUAL D'INTERLOCUTÒRIES I DECRETS CIVILS JPI. DEMARCACIÓ ICAB

Gràfic 8. Evolució anual d'Interlocutòries i Decrets dictats pels Jutjats de Primera Instància de la "demarcació ICAB".

2.3 Principals indicadors judicials

Després de l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en la jurisdicció civil en termes absoluts, passem a veure quina ha estat la mateixa en termes relatius a través dels indicadors judicials.

Taxa de resolució

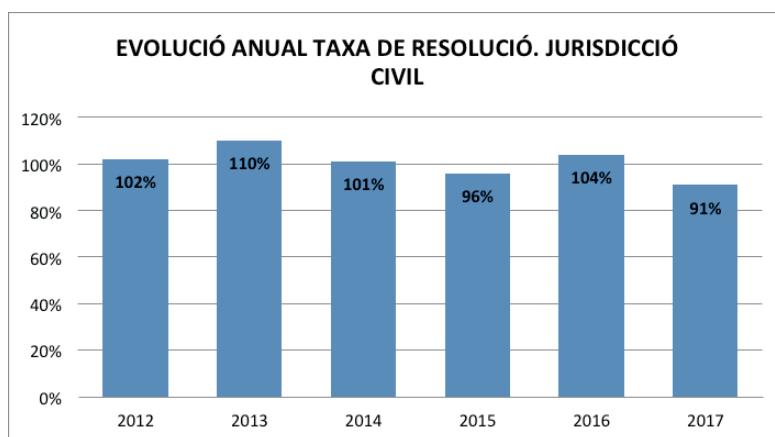
La taxa de resolució té per objecte mostrar el nivell de capacitat resolutiva que ha ofert un concret òrgan judicial o conjunt d'aquests, en un determinat període, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de resolució = assumptes resolts / assumptes ingressats**. Tal com hem dit en altres capítols, amb el propòsit de fer-ho més gràfic, presentem el resultat d'aquest indicador, així com la resta dels que

hem utilitzat al llarg de la present anàlisi, en un tant per cent. Recordem que, si el resultat d'aquest indicador és inferior al 100%, vol dir que els òrgans judicials estan resolent un nombre d'assumpptes inferior al que han ingressat en un mateix període. Per contra, com més alt sigui el valor obtingut com a resultat d'aplicar la taxa de resolució, més gran serà la capacitat resolutiva de l'òrgan a què es refereix.

L'any 2017 la taxa de resolució que s'ha registrat a la jurisdicció civil en termes generals, ha estat del 91%. Es produeix una regressió de 13 punts percentuals respecte a l'exercici anterior, en què es va anotar una taxa de resolució del 104%. Aquesta regressió es correspon amb la pujada de la taxa de litigiositat a la qual abans s'ha fet referència, i denota que la mateixa no ha anat acompanyada dels recursos pertinents per a absorbir l'increment. Que la taxa de resolució estigui per sota del 100%, vol dir que s'està resolent un menor volum d'assumpptes d'aquells que s'han anat ingressant durant el mateix període. Recordem que durant l'any 2017, s'han ingressat 1.822.503 procediments, havent-se resolt un total d'1.664.571, fet que suposa una diferència de gairebé 160.000 assumpptes, a més dels que es trobaven pendents d'exercicis anteriors.

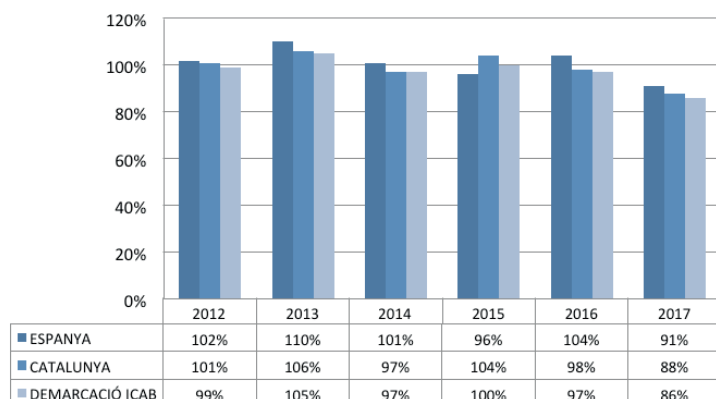
A nivell territorial, les xifres són encara més alarmants. En efecte, en el Gràfic 2 veiem com a Catalunya, la taxa de resolució en aquest últim any s'ha situat en un 88%; mentre que en la "demarcació ICAB" la mateixa experimenta una regressió de l'11% respecte al 2016, fixant-se en un 86%, la xifra més baixa de la sèrie. Recordem que la litigiositat en l'àmbit de la "demarcació ICAB" és sensiblement superior a la que es registra a nivell autonòmic i a nivell estatal. Per això, les dades coincideixen amb el ressenyat en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017, en el sentit que es requereix una major dotació de mitjans materials i humans, que reforcin la planta judicial actualment operativa, a més de la creació de nous òrgans per tal d'adequar-la a la litigiositat real del moment.

A més, en la referida gràfica veiem com els nivells de resolució registrats en aquest últim any, són els més baixos dels últims anys. Sobre aquest particular, cal tenir en compte una sèrie de factors. No només aquesta jurisdicció ha experimentat un increment del volum d'assumpptes ingressats, sinó que també s'ha produït un augment de la complexitat en determinades matèries. Serveixi d'exemple la inclusió de determinades clàusules de forma massiva en contractes d'adhesió, que han motivat el pronunciament de les més altes instàncies, incloent el propi Tribunal Suprem o el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, de les que han derivat diverses reformes a nivell legislatiu.

Gràfic 9. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 10. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

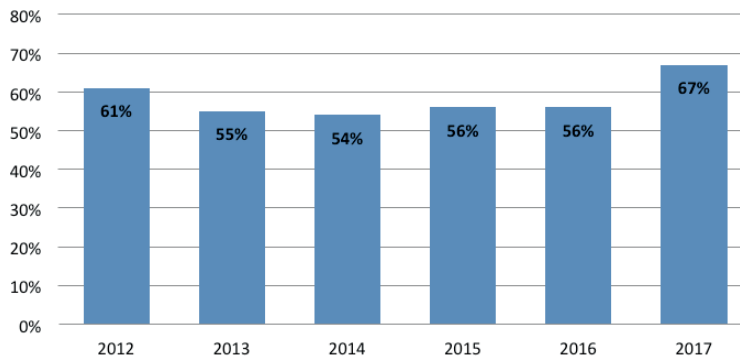
Taxa de pendència

La taxa de pendència és un altre dels indicadors judicials que serveixen al propòsit de mesurar l'adequació de la capacitat resolutiva dels òrgans judicials amb la litigiositat real del moment, però en aquest cas posant l'accent en els nivells de saturació referits al volum d'assumpes que resten per finalitzar en acabar l'exercici. Per a això, utilitzem la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumpes pendents en finalitzar / assumpes resolts**. De la mateixa manera que vam fer amb la taxa de resolució, hem traduït els resultats a un valor percentual, ja que sens dubte resulta més expressiu per a la seva exposició. En aquest cas, com més baix sigui el valor resultant, menor serà la saturació dels tribunals. Si aquest valor és superior a 100%, vol dir que s'han resolt un nombre d'assumpes inferior dels que han quedat pendents en finalitzar l'any. Per contra, si el resultat està per sota del 100%, significarà que s'ha resolt un major volum d'assumpes, que els que han quedat pendents.

Pel que fa a l'evolució de la taxa de pendència al llarg dels últims anys, en el Gràfic 14 veiem com es correspon amb l'evolució de la taxa de litigiositat i amb la de la taxa de resolució. En efecte, si bé la tònica durant els últims anys havia estat una lleugera disminució dels nivells de pendència a mesura que s'anaven succeint els anys, amb una certa tendència cap a l'estabilització, veiem com **l'any 2017 es produeix un increment de la mateixa fins a situar-se en un 67%**, la xifra més alta de la sèrie. Es tracta d'un increment del 20% respecte l'any 2016, en què la taxa de pendència se situava en un 56%.

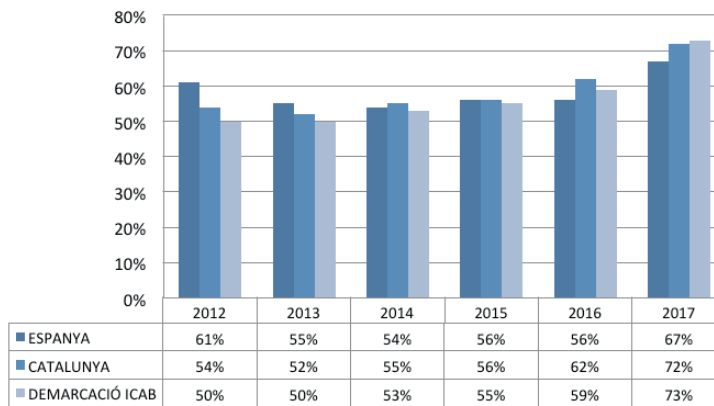
A nivell territorial, veiem com els nivells de pendència que es registren a Catalunya i en la "demarcació ICAB" són encara més grans. En concret, en l'àmbit de Catalunya vam passar d'una taxa de pendència del 62% en l'any 2016 a una altra del 72% en l'any 2017; mentre que en la "demarcació ICAB" la mateixa passa del 59% al 73%, el que suposa un increment del 24% en aquest últim any.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 11. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL

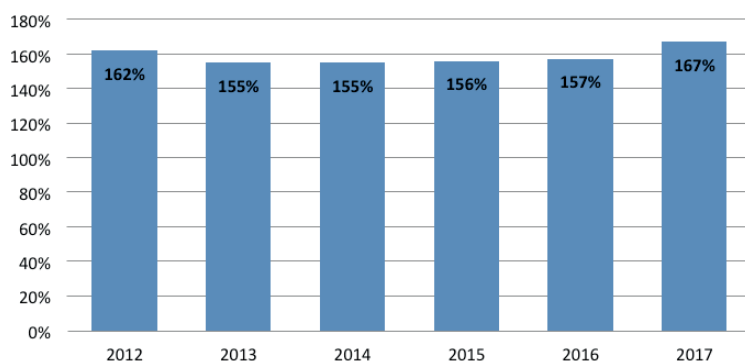
Gràfic 12. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció civil.

Taxa de congestió

La taxa de congestió ens informa del nivell de saturació en què es troben els òrgans judicials, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resultats**. De la mateixa manera que succeeix amb la taxa de pendència, com més petit sigui el resultat de la taxa de congestió, millor serà la situació en què es trobi l'òrgan judicial en qüestió.

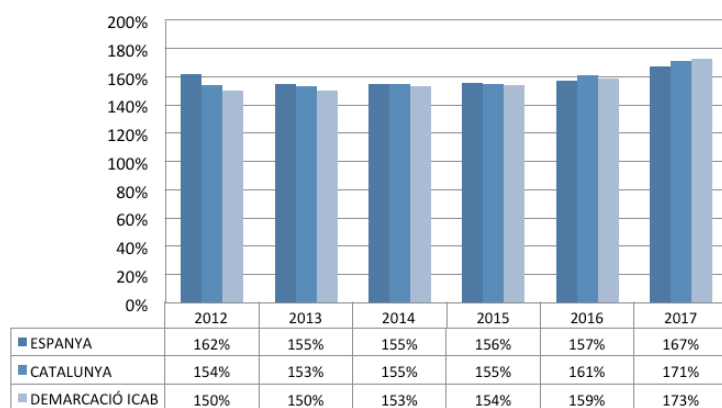
A nivell general, veiem com el desenvolupament de la taxa de congestió, tot i que amb altres valors, es correspon amb el de la taxa de pendència. En efecte, **la taxa de congestió que es registra a nivell estatal en la jurisdicció civil ha estat del 167%**, un 6% més respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, la mateixa s'ha situat en un 171%, mentre que en la "demarcació ICAB" s'ha assolit uns nivells de saturació del 173%, la xifra més alta de la sèrie.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 13. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 14. Comparativa territorial de la taxa de congestió comparada. Jurisdicció civil.

3. Civil per especialitats

L'especialització dels òrgans judicials pretén augmentar l'efectivitat i eficàcia d'aquests, per escurçar així el temps mitjà de durada d'un procediment, incrementant al seu torn el nombre d'assumpes resolts, i millorar el nivell d'encert i qualitat de les resolucions judicials.

Un dels avantatges de l'especialització judicial, a més de permetre un millor control i racionalització dels (escassos) recursos disponibles, és l'obtenció d'un major grau d'uniformitat i coherència en la interpretació i aplicació de la norma, el que sens dubte redunda en benefici de la seguretat jurídica i en la igualtat dels justiciables.

Alguns autors també han exposat alguns dels seus desavantatges, com són les del cost del seu establiment i posada en funcionament dels concrets òrgans que assumiran l'especialització dels assumpes que es produeixen en el marc d'una àrea específica del Dret; o la pèrdua de proximitat envers el justiciable, en el sentit que la creació de nous òrgans especialitzats, comporta una certa centralització territorial. En efecte, la mateixa sol fer-se en aquells partits judicials en què hi ha una densitat de població més intensa, situant-se en les capitals de província. El que es pot entendre com un cert allunyament per al justiciable que viu en poblacions més retirades, que ha d'assumir el cost de la distància.

No obstant això, l'experiència de l'especialització orgànica i funcional de la planta judicial, ha revelat més avantatges que inconvenients. Per això, la tendència de l'organització de l'estructura judicial segueix en aquesta línia, d'acord amb el Pla de Modernització de la Justícia a través de la implantació progressiva de la Nova Oficina Judicial i el desplegament de les TIC. L'avantprojecte de la LOPJ, estableix una nova organització territorial de l'Administració de Justícia, basat en els anomenats Tribunals d'Instància d'àmbit provincial i la implantació d'un sistema més flexible que permeti absorbir i adequar-se a la litigiositat real de cada moment. Ja no només a través de l'especialització d'un nombre determinat d'òrgans judicials mitjançant la implantació de normes de repartiment per un temps determinat (com s'ha fet en el 2017 amb les clàusules sòl), sinó mitjançant una estructura certament permanent i permeable a les circumstàncies de les necessitats que es produeixen en cada moment, en termes de litigiositat.

A continuació, i com a desenvolupament d'allò que s'ha apuntat en els paràgrafs anteriors a manera d'introducció, s'analitzen les principals dades dels òrgans especialitzats dins de la jurisdicció civil, segons la matèria de què s'ocupen, analitzant en primer lloc, el moviment judicial experimentat pels mateixos durant els últims anys, i aplicant en segon lloc, les principals taxes o indicadors judicials per veure en quina situació es troben els nostres tribunals.

3.1 Jutjats de Família

La Llei 11/1981, de 13 de maig, de modificació del Codi Civil en matèria de filiació, pàtria potestat i règim del matrimoni, preveu en la seva disposició final un mandat dirigit al Govern, en virtut del qual aquest ha de posar en funcionament el número de Jutjats de Primera Instància necessaris, a les capitals en què es trobi separada la jurisdicció civil de la penal, que per la seva població i nombre d'actuacions relatives al dret de família ho requereixin, els quals coneixeran de forma exclusiva, per via de repartiment, de les actuacions judicials relatives a aquests assumptes. Aquest mandat es concreta en el RD 1322/1981, de 3 de juliol, pel qual es creen els Jutjats de Família, que inicien la seva activitat com a tal a partir l'1 de setembre del 1981.

En sentit estricte, no estem davant la creació d'uns Jutjats de Família, sinó davant l'especialització d'alguns Jutjats de Primera Instància en assumptes de Dret de Família. La necessitat d'aquesta especialització, sorgeix de les particularitats pròpies dels assumptes que versen sobre aquesta matèria, en els quals es dirimeixen interessos que van més enllà d'una qüestió patrimonial civil. En efecte, el principi dispositiu i de justícia sol·licitada que regeix el procés civil previst en l'art. 216 LEC, es matisa en els assumptes que versen sobre matèries pròpies del Dret de Família, amb l'existència d'una sèrie de normes de "ius cogens" o dret necessari, i amb la intervenció del Ministeri Fiscal en aquells supòsits en què existeixi en el procediment un interessat que sigui menor, incapacitat o que estigui en situació d'absència legal. Tot això sota els principis de l'interès superior del menor i de la protecció de l'incapaç, que inspiraran els procediments propis de Dret de Família.

Tot i les particularitats pròpies dels assumptes de família, no estem davant d'una jurisdicció especial o diferent de la civil. De fet, actualment coexisteixen tres tipus d'òrgans dins de l'ordre civil (que en el present estudi s'han considerat de forma conjunta), que resolen sobre aquest tipus de temes:

- Jutjats de Primera Instància especialitzats en Dret de Família.
- Jutjats mixtos de Primera Instància i Instrucció.
- Jutjats de Primera Instància no especialitzats en matèria de família.

Contextualització prèvia: fenòmens sociodemogràfics

Abans d'entrar de ple en l'anàlisi de l'activitat judicial relativa als assumptes que versen sobre matèries pròpies del Dret de Família, farem referència a una sèrie de fites i fenòmens sociodemogràfics, les dades dels quals s'han extret del CGPJ i de l'INE, per tal de situar aquesta litigiositat en el context en què es desenvolupa.

Nota: En relació a les dades contingudes en els Gràfics 15 i 16, al temps d'escriure aquestes línies no han estat actualitzades per la font a partir de la qual s'han anat elaborant i actualitzant aquelles al llarg de les darreres edicions. No obstant això, s'ha optat per incloure les gràfiques elaborades en l'edició anterior, amb les dades relatives al període 2011-2016, tenint en compte que del que es tracta, és de fixar el context en el qual s'emmarca l'activitat judicial desenvolupada pels nostres jutjats i tribunals al llarg dels últims anys.

L'any 2016 s'han celebrat un total de 172.243 matrimonis a Espanya i 28.360 a Catalunya, un 4% més respecte a l'exercici anterior. D'acord amb el manifestat en els apartats inicials a l'hora de parlar dels elements que poden influir en la litigiositat, veiem com aquesta recuperació econòmica a la qual es fa referència en el capítol dedicat a l'àmbit social (en el qual s'inclou un apartat en el qual s'analitzen les principals fites del nostre Mercat de Treball), també ha tingut certa incidència en les unions matrimonials. No obstant això, Tal com es va comentar en anteriors edicions d'aquest informe, el nombre de matrimonis celebrats el 2016, segueix estant ostensiblement per sota de la xifra d'unions nupcials registrades en els anys 2006 i 2007. Així, l'any 2006 es van contreure 203.453 unions matrimonials a Espanya i 30.970 a Catalunya; mentre que l'any 2007 es van celebrar 201.579 casaments a Espanya i 30.545 a Catalunya. Si comparem aquestes dades amb les registrades a la gràfica, veiem com la situació econòmica del moment, incideix d'una manera més o menys intensa en les celebracions nupcials.

I és que la celebració d'un matrimoni suposa, a més de la part emocional, un dispendi econòmic important. Per això, un context de recessió econòmica i d'instabilitat laboral, pot fer postergar la presa d'aquesta decisió. L'any 2013, veiem com s'anoten les xifres més baixes de la sèrie, coincidint amb les pitjors dades sobre la taxa d'atur, registrades en els últims anys: un 26,1% a Espanya i un 23,1% a Catalunya. Sobre l'evolució de la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball, ens remetem a les dades analitzades en el capítol relatiu a l'"àmbit laboral".

Un altre dels factors que ha tingut incidència en el descens dels casaments celebrats en els darrers anys, és el desplaçament cap a altres formes d'unió anàlogues a la matrimonial. En aquest sentit, hem de destacar la figura de les "parelles de fet", que a Catalunya la trobem regulada en els arts. 234-1 i ss. CCCat. En virtut de la citada normativa, dues persones que conviuen en una comunitat anàloga a la matrimonial, es consideraran parella estable si compleixen determinats requisits legals. A causa que diverses comunitats autònomes tenen una regulació específica sobre les "parelles de fet", i no en totes hi ha l'obligació de registrar aquesta unió, no ha estat possible a dia d'avui elaborar una estadística fiable de les mateixes constituïdes a Espanya.

A Catalunya, el *Decret Llei 3/2015, de 06 d'octubre* modifica el llibre segon del Codi civil de Catalunya, incorporant la disposició addicional desena per la qual es crea un Registre de parelles estables, la inscripció és de caràcter voluntari i no constitutiu. El Registre de parelles estables de Catalunya, entra en funcionament el dia 1 d'abril de 2017.

Pel que fa al moviment natural de la població, és a dir, el constituït pels "naixements" i les "defuncions", a la Taula 16 veiem com l'any 2016 es confirma la tendència regressiva iniciada en l'exercici anterior, tant a Espanya com a Catalunya. Pel que fa al volum de defuncions registrat, veiem com tant l'any

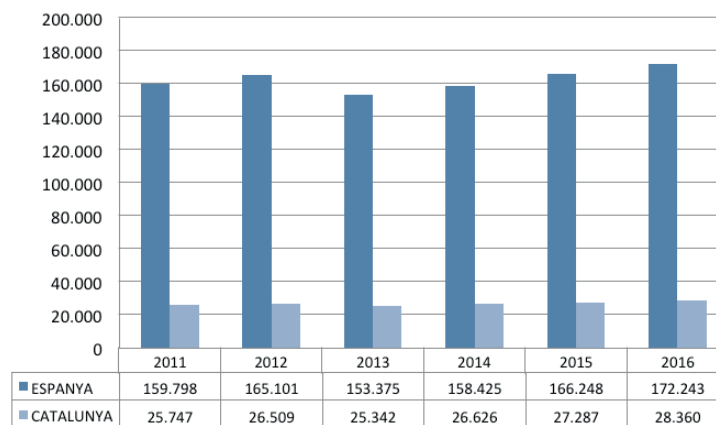
2015 com al 2016, aquestes superen el nombre de naixements, complint-se la previsió continguda en la "Projecció de la Població d'Espanya 2014-2064" elaborada per l'INE. Segons dades publicades en aquest l'informe, es redueix el nombre de dones en edat fèrtil (de 15 a 49 anys) i l'edat mitjana de maternitat, que actualment se situa en 31,7 anys, tendeix a retardar-se en els pròxims anys. Això implica que el creixement vegetatiu de la població (diferència entre naixements i defuncions) serà negatiu en els anys vinents.

Tot i que els processos referents a la jurisdicció voluntària no estan inclosos en les dades estadístiques dels processos relatius al Dret de Família aquí analitzats, s'ha considerat interessant fer referència als processos d'adopció, tenint en compte que la filiació adoptiva produeix els mateixos efectes que la filiació per naturalesa, a més dels específics previstos en l'art. 235-47 i ss. del CCCat i que, per tant, es tracta d'una realitat que pot arribar a transcendir en un posterior procediment de família.

En la Taula 17 podem observar les dades relatives a les adopcions que s'han celebrat a Espanya i a Catalunya, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. A nivell estatal, veiem com en l'últim any s'han celebrat un total de 2.461 adopcions, mentre que a nivell autonòmic la xifra se situa en 341. Pel que fa a la tendència d'aquest fenomen, si ens fixem en el detall numèric de la taula podem distingir un primer període en què aquella es mostrava regressiva, i un segon període a partir de l'any 2015 en el qual la mateixa creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. D'altra banda, veiem com la relació entre les adopcions celebrades a nivell nacional i a nivell autonòmic, s'han distribuït en una proporció de 86-14%, tenint en compte les dades publicades per aquest últim exercici.

L'evolució dels fenòmens demogràfics exposats, ajudaran a comprendre millor el desenvolupament de l'activitat judicial dels assumptes relatius al Dret de família, les dades del qual s'exposen en l'apartat següent.

EVOLUCIÓ ANUAL DE MATRIMONIS

Gràfic 15. Evolució anual de matrimonis celebrats.

FENÒMENS DEMOGRÀFICS. MOVIMENT NATURAL DE LA POBLACIÓ						
	NAIXEMENTS		DEFUNCIONS		MATRIMONIS	
	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA
2011	471.999	81.247	387.911	60.188	159.798	25.747
2012	454.658	77.438	402.950	62.977	165.101	26.509
2013	425.715	71.591	390.419	60.807	153.375	25.342
2014	426.303	71.523	395.045	61.060	158.425	26.626
2015	419.109	69.902	422.276	64.810	166.248	27.287
2016	408.384	67.909	409.099	62.761	172.243	28.360

Taula 16. Fenòmens demogràfics. Moviment natural de la població.

JURISDICCIO VOLUNTÀRIA: ADOPCIONS		
	ESPANYA	CATALUNYA
2012	2.302	481
2013	2.155	384
2014	2.001	380
2015	2.112	339
2016	2.331	307
2017	2.461	341

Taula 17. Jurisdicció voluntària. Adopcions.

Moviment d'assumpes:

En el Gràfic 18 veiem com a nivell estatal s'han ingressat un total de 306.105 procediments relatius al Dret de família, un 2% més respecte a l'exercici anterior. D'aquests, 51.596 assumptes han estat tramitats davant òrgans judicials de Catalunya, dels quals, al seu torn, 21.773 han estat instats davant òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB". Per tant, un 42% dels procediments de família que s'han iniciat a Catalunya l'any 2017, han estat tramitats davant òrgans judicials de l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB". En aquest últim àmbit, s'ha reduït un 3% el nombre de procediments de família ingressats, respecte a l'exercici anterior.

En el Gràfic 19 es recullen les dades de la tipologia més representativa dels procediments de família, referides als òrgans judicials de Catalunya. En aquesta gràfica, veiem com el tipus de procediment que més litigiositat causa, és el de divorci. L'any 2017, a Catalunya s'han registrat un total de 17.914 divorcis, dels quals 12.333 s'han tramitat de forma consensuada i 5.581 ho han estat de forma contenciosa. La tramitació d'un procediment de família (sigui un divorci, un guarda o una modificació de mesures) de forma consensuada, té múltiples avantatges respecte a fer-ho de forma contenciosa. Per als justiciables, suposa l'oportunitat de regular els efectes i les mesures d'una forma més completa i satisfactòria, ja que aquests sempre tindran més dades que qualsevol tercer (el jutge o magistrat) que pugui decidir per ells. A més, es redueixen notablement els costos del procediment i els temps de la tramitació. Per a l'Administració de Justícia suposa una reducció de la càrrega de treball, ja que en la tramitació d'un procediment consensuat el gran pes de la mateixa l'assumeixen les parts a través dels seus professionals, sent que la funció jurisdiccional del Tribunal es circumscriu al control i revisió que allò acordat pels litigants no resulti perjudicial per als menors o incapaçs implicats.

Quant als procediments de separació, veiem com el volum dels mateixos es redueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, l'any 2017 s'anoten un total de 829 separacions, de les quals 649 es tramiten de forma consensuada i 180 de forma contenciosa. La causa explicativa d'això, la trobem en la *Llei 15/2005, de 8 de juliol*, per la qual es modifiquen el

Codi Civil i la Llei d'enjudiciament civil en matèria de separació i divorci. Aquesta norma, coneguda com la Llei del "divorci exprés", va fer que ja no fos necessari tramitar un procediment de separació de forma prèvia al divorci, sent actualment l'únic requisit per poder instar aquest últim, que hagin transcorregut més de 3 mesos des que es va celebrar el matrimoni. Això explica també, que la tendència dels procediments de separació disminueixi a mesura que es van succeint els anys.

En el Gràfic 19, veiem com en l'últim any s'han reduït totes les categories de procediments recollides com a més representatives, respecte l'any 2016. Així, els divorcis s'han reduït en un 8%, les separacions en un 11% i els procediments de modificació de mesures en un 2%. I això malgrat que el volum d'assumptes ingressats s'ha incrementat en un 3% respecte a l'exercici anterior. Per tant, a Catalunya l'increment de la litigiositat en l'àmbit del dret de família, s'ha degut a un altre tipus de procediments, com ara els de guarda o aliments entre parents.

Finalment pel que fa a la tipologia dels procediments de família, destacar el progressiu increment dels relatius a la modificació de mesures, anotant-se en l'any 2017 un total de 6.687 assumptes. Les relacions de família tenen un caràcter dinàmic. Per això, la Llei preveu que quan es produeix una variació substancial de les circumstàncies que van ser tingudes en compte a l'hora d'adoptar una determinada mesura, l'autoritat judicial pugui acordar la modificació de la mateixa. La crisi econòmica i la inestabilitat laboral dels darrers anys, ha motivat la revisió d'un volum important de mesures definitives adoptades en el seu dia en el marc d'un procés de família, per tal d'adaptar la situació dels integrants de la família a les circumstàncies actuals, preservant així l'interès de la unitat familiar. Si bé no totes les mesures a revisar tenen un contingut econòmic (com ho pot ser la revisió d'un règim de visites o un sistema de guarda), la major part d'aquests procediments han estat promoguts per aquest tipus de motius.

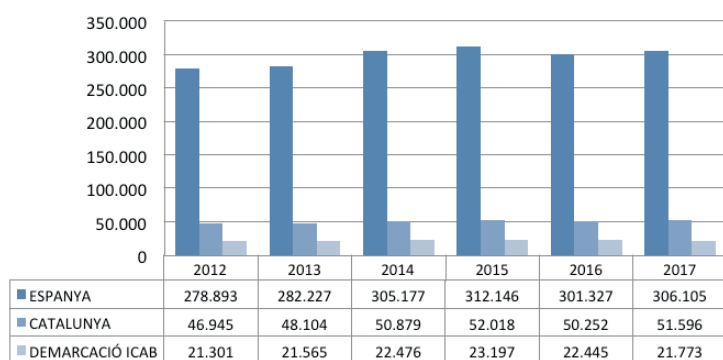
Pel que fa a les dades referides als procediments de modificació de mesures, a diferència dels processos de divorci o de separació, no s'ha fet distinció entre els tramitats de forma consensuada i els de forma contenciosa. Això no obstant, advertir que la Llei preveu també la possibilitat de tramitar un procediment de modificació de mesures, de mutu acord entre les parts, sempre subjecte a la revisió del ministeri fiscal i al control judicial, per tal d'assegurar que aquest acord no suposa cap perjudici per al menor. Precisament, la potenciació de la resolució dels conflictes d'una manera consensuada entre les parts, resulta especialment significativa en els assumptes que versen sobre el Dret de família. Per això, en el Gràfic 20 veiem com la tendència dels processos que es deriven a Mediació, es mostra a l'alça a mesura que es van succeint els anys. No obstant en els últims exercicis es registra un descens dels procediments de família que es deriven a mediació. La mediació es configura com una mesura alternativa o complementària en la resolució de conflictes. En l'àmbit del Dret de Família, té especial importància, tenint en compte les característiques pròpies de les qüestions que en aquest tipus de procediments es dirimeixen. Es tracta d'una institució, que a poc a poc es va implementant en nombrosos àmbits del Dret. En aquest sentit, el jutge juga un paper fonamental com a impulsor del servei, donant a conèixer a les parts l'existència d'aquest mecanisme. L'any 2017, els Jutjats de Família han derivat un total de 687 assumptes a Mediació. Si bé suposa una regressió del 15% respecte l'any anterior, en què es van derivar a Mediació un total de 806 assumptes, veiem com el nombre de les que es tanquen amb avenença, s'ha incrementat un 14% respecte l'any 2016. En efecte, de les 687 derivacions a mediació, 50 s'han resolt amb avenença. Si bé amb prou feines suposa un 7% respecte al volum d'assumptes totals, les dades recollides en la sèrie temporal de la gràfica, mostren un augment progressiu de les mediacions tancades amb avenença, la qual cosa suposa una dada positiva, tenint en compte que implica una certa descàrrega de treball per als jutjats, a més d'un assumpte resolt de forma positiva per als justiciables.

L'any 2017 s'han resolt un total de 303.260 assumptes relatius al dret de família, dels quals 49.993 han estat tramitats per òrgans judicials que es situen en l'àmbit territorial de Catalunya; dels que al seu torn 22.066 han estat coneguts en el marc de la "demarcació ICAB". Respecte a l'exercici anterior, amb prou

feines es registren variacions significatives, Tal com es pot observar en el Gràfic 22, podent-se apreciar fins i tot una certa estabilitat pel que fa als volums que s'han manejat al llarg dels últims anys.

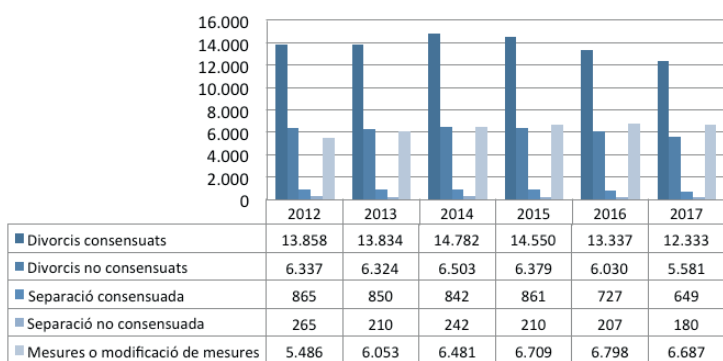
Per últim, resten per finalitzar en concloure l'any 2017 un total de 138.334 assumptes, fet que suposa un increment del 2% respecte a l'exercici anterior (Gràfic 23). A Catalunya, veiem com l'acumulació dels assumptes pendents és encara més intensa, en concret d'un 9% respecte a l'exercici anterior, tenint en compte que es tancl'any amb un total de 24.085 assumptes pendents; dels quals 8.744 estan sent tramitats en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTES INGRESSATS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

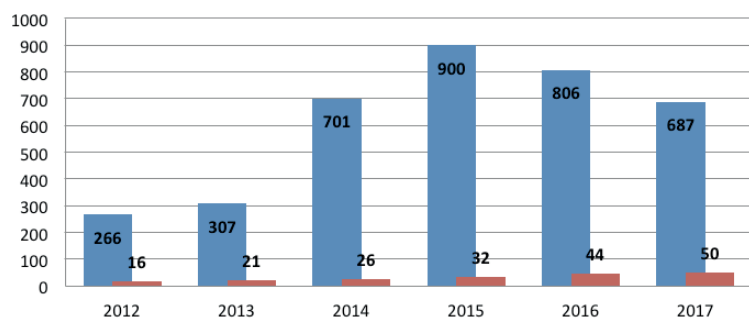
Gràfic 18. Comparativa territorial dels assumptes ingressats. Jutjats de Primera Instància (família).

VARIACIÓ PER TIPUS DE PROCEDIMENT A CATALUNYA. FAMÍLIA

Gràfic 19. Variació per tipus de procediments en Catalunya. Família.

ASSUMPTES DERIVATS A MEDIACIÓ. JUTJATS DE FAMÍLIA DE BARCELONA

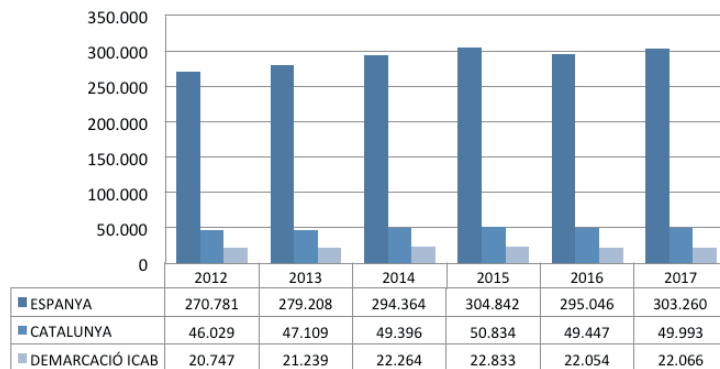

Gràfic 20. Assumptes derivats a Mediació per part dels Jutjats de Família de Barcelona.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE DERIVATS A MEDIACIÓ. JUTJATS DE FAMÍLIA DE BCN. ANY 2017			
JUTJAT	DERIVATS	FINALITZATS AMB AVINENÇA	FINALITZATS SENSE AVINENÇA
J.FAMÍLIA Nº 14 DE BARCELONA	2	0	0
J.FAMÍLIA Nº 15 DE BARCELONA	99	1	1
J.FAMÍLIA Nº 16 DE BARCELONA	162	4	12
J.FAMÍLIA Nº 17 DE BARCELONA	100	3	2
J.FAMÍLIA Nº 18 DE BARCELONA	122	32	90
J.FAMÍLIA Nº 19 DE BARCELONA	138	3	9
J.FAMÍLIA Nº 45 DE BARCELONA	3	0	2
J.FAMÍLIA Nº 51 DE BARCELONA	61	7	5
TOTAL	687	50	121

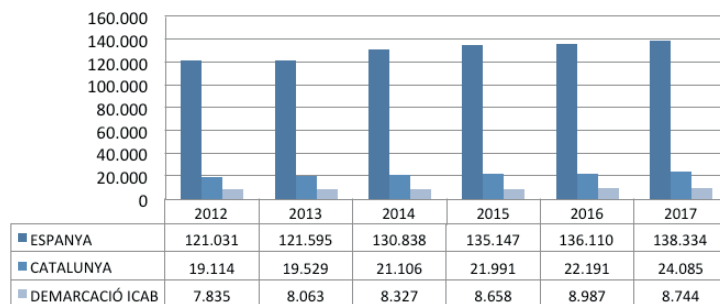
Taula 21. Distribució d'assumpes derivats a Mediació pels Jutjats de Família de Barcelona. Any 2017.

**COMPARATIVA TERRITORIAL ASSUMPES RESOLTS
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)**

Gràfic 22. Comparativa territorial dels assumpes resolts. Jutjats de Primera Instància (família).

**COMPARATIVA TERRITROIAL D'ASSUMPES PENDENTS
EN FINALITZAR. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA
(FAMÍLIA)**

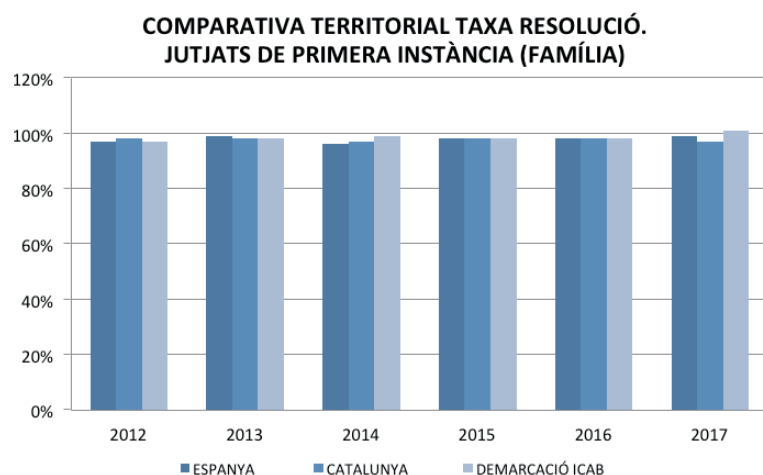
Gràfic 23. Comparativa territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Jutjats de Primera Instància (família).

Indicadors judicials:

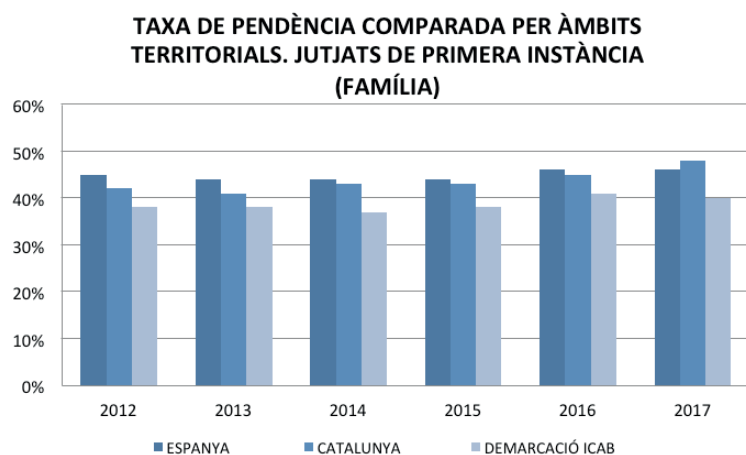
Pel que fa a l'evolució dels principals indicadors judicials, referits als assumpes relatius al Dret de família resolts pels Jutjats de Primera Instància, en el període comprès entre els anys 2012 i 2017, veiem com va lligada al comportament del moviment dels assumpes abans comentat.

No es registren grans variacions al llarg de la sèrie temporal analitzada, ja que la tendència dels principals indicadors judicials discorre amb petites oscil·lacions a mesura que es van succeint els anys. Pel que fa a la taxa de resolució, en el Gràfic 24 veiem com es produeix una lleugera millora de les ràtios obtingudes a nivell estatal, i en la "demarcació ICAB"; mentre que en l'àmbit de Catalunya la mateixa es redueix sensiblement respecte a l'exercici anterior.

En el mateix sentit hem de pronunciar-nos sobre les taxes de pendència i de congestió, el detall de les quals es recull en les gràfiques que es mostren a continuació. En aquest sentit, es confirma el que s'ha dit anteriorment en el fet que s'aprecia certa estabilitat pel que fa al desenvolupament de l'activitat judicial d'aquests òrgans. Destaca no obstant això, la diferència existent pel que fa als nivells de congestió que es registren en l'àmbit de Catalunya, que es troben notablement per sobre dels que s'anoten a nivell estatal i local, reflectint una acumulació que creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, l'any 2017 veiem com els nivells de congestió de l'esmentat territori han estat del 148%, mentre que els d'Espanya i els de la "demarcació ICAB" s'han situat en un 139%.

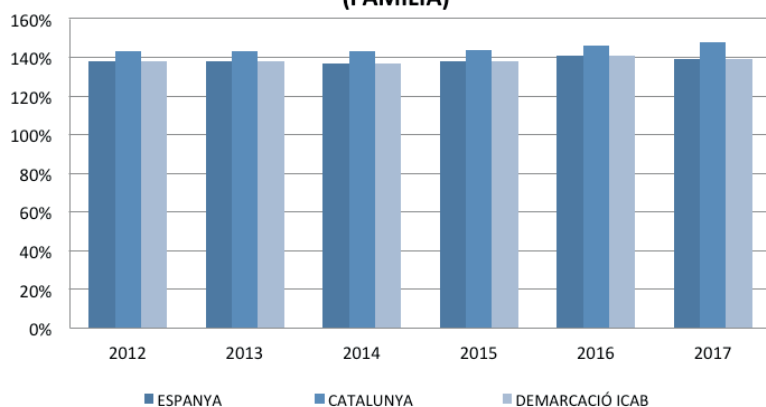

Gràfic 24. Taxa de resolució comparada per àmbits territorials. Jutjats de Primera Instància (família).

Gràfic 25. Taxa de pendència comparada per àmbits territorials. Jutjats de Primera Instància (família).

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA PER ÀMBITS TERRITORIALS. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

Gràfic 26. Taxa de congestió comparada per àmbits territorials. Jutjats de Primera Instància (família).

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (ASSUMPTES DE FAMÍLIA). DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J11I N° 1 ARENYS DE MAR	107%	59%	159%
J11I N° 2 ARENYS DE MAR	118%	42%	139%
J11I N° 3 ARENYS DE MAR	126%	28%	128%
J11I N° 4 ARENYS DE MAR	124%	63%	163%
J11I N° 5 ARENYS DE MAR	119%	54%	154%
J11I N° 6 ARENYS DE MAR	120%	50%	150%
J11I N° 7 ARENYS DE MAR	128%	27%	127%
J11I N° 1 IGUALADA	146%	44%	143%
J11I N° 2 IGUALADA	108%	49%	149%
J11I N° 3 IGUALADA	105%	51%	151%
J11I N° 4 IGUALADA	72%	48%	148%
J11I N° 5 IGUALADA	143%	55%	155%
J11I N° 1 BERGA	103%	48%	148%
J11I N° 2 BERGA	92%	36%	136%
J11I N° 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	80%	119%	219%
J11I N° 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	97%	43%	143%
J11I N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	85%	116%	206%
J11I N° 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	91%	55%	155%
J11I N° 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	59%	148%	248%
J11I N° 7 BADALONA	115%	59%	159%
J11I N° 14 BARCELONA	103%	36%	141%
J11I N° 15 BARCELONA	131%	23%	123%
J11I N° 16 BARCELONA	102%	34%	133%
J11I N° 17 BARCELONA	94%	49%	147%
J11I N° 18 BARCELONA	102%	44%	136%
J11I N° 19 BARCELONA	91%	43%	143%
J11I N° 45 BARCELONA	100%	38%	138%
J11I N° 51 BARCELONA	105%	45%	140%
J11I N° 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	94%	34%	134%

J1II N° 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	111%	29%	129%
J1II N° 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	103%	39%	139%
J1II N° 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	107%	35%	135%
J1II N° 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	109%	38%	138%
J1II N° 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	120%	29%	129%
J1II N° 1 VILANOVA I LA GELTRU	68%	95%	195%
J1II N° 2 VILANOVA I LA GELTRU	99%	69%	169%
J1II N° 3 VILANOVA I LA GELTRU	108%	33%	133%
J1II N° 4 VILANOVA I LA GELTRU	93%	70%	170%
J1II N° 5 VILANOVA I LA GELTRU	107%	82%	182%
J1II N° 6 VILANOVA I LA GELTRU	92%	94%	194%
J1II N° 7 VILANOVA I LA GELTRU	91%	47%	147%
J1II N° 8 VILANOVA I LA GELTRU	104%	28%	128%
J1II N° 9 VILANOVA I LA GELTRU	121%	22%	122%
J1I N° 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	141%	47%	147%
J1I N° 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	82%	71%	171%
J1I N° 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	109%	67%	167%
J1I N° 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	52%	152%
J1I N° 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	94%	91%	188%
J1I N° 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	88%	59%	159%
J1I N° 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	102%	45%	145%
J1II N° 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	78%	83%	183%
J1II N° 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	106%	44%	144%
J1II N° 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	82%	64%	165%
J1II N° 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	80%	76%	183%
J1II N° 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	41%	163%
J1II N° 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	95%	54%	150%
J1II N° 1 CORNELLA DE LLOBREGAT	110%	57%	157%
J1II N° 2 CORNELLA DE LLOBREGAT	128%	27%	127%
J1II N° 3 CORNELLA DE LLOBREGAT	121%	54%	154%
J1II N° 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	127%	39%	139%
J1II N° 1 GAVA	96%	48%	148%
J1II N° 2 GAVA	107%	29%	129%
J1II N° 3 GAVA	99%	38%	138%
J1II N° 4 GAVA	96%	28%	128%
J1II N° 5 GAVA	89%	46%	155%
J1II N° 6 GAVA	99%	30%	130%
J1II N° 7 GAVA	95%	56%	156%
J1II N° 8 GAVA	98%	26%	126%
J1II N° 9 GAVA	101%	44%	144%
J1II N° 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	125%	36%	136%
J1II N° 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	106%	30%	130%
J1II N° 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	88%	40%	174%
J1II N° 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	93%	60%	160%
J1II N° 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	86%	41%	141%

3.2 Jutjats d'Estat Civil i incapacitats

L'art. 98 LOPJ disposa que "el Consell General del Poder Judicial podrà acordar, previ informe de les sales de govern, que en aquelles circumscripcions on hi hagi més d'un jutjat de la mateixa classe, un o diversos d'ells assumeixin amb caràcter exclusiu, el coneixement de determinades classes d'assumptes". En virtut d'aquesta norma, a la ciutat de Barcelona hi ha dos òrgans (JPI N° 40 i JPI N° 58) que tenen atribuït el coneixement en exclusiva en matèria de Capacitat i Estat Civil de les persones, incloent també els procediments sobre Internaments i Institucions tutelars.

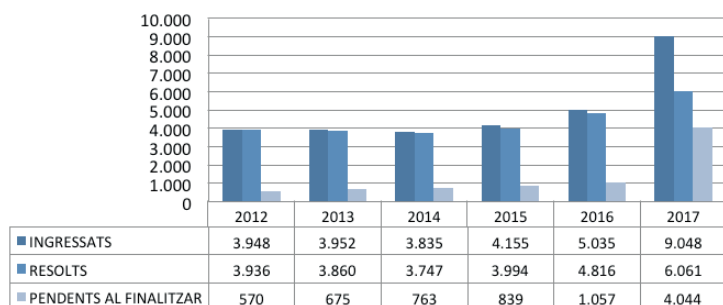
En el Gràfic 28 podem veure quina ha estat l'evolució de l'activitat judicial dels esmentats òrgans, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. Pel que fa al volum d'assumptes ingressats, veiem com aquest ha augmentat de forma progressiva a mesura que s'han anat succeint els anys, amb una lleugera excepció registrada l'any 2014. Durant els dos últims anys, veiem com s'ha produït un increment notable en el volum d'assumptes ingressats, i és especialment significatiu en aquest últim exercici. **En efecte, l'any 2017 els JPI de la ciutat de Barcelona especialitzats en procediments d'estat civil i incapacitats registren un total de 9.048 assumptes**, un 80% més respecte l'any 2016 en el qual es van instar 5.035 procediments. Tal com es recull en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017, "la situació dels Jutjats de capacitat de les persones ja era alarmant el 2016 i ho ha continuat sent durant tot el 2017", fins a tal punt que el CGPJ mitjançant acord del ple del passat 27 de juliol de 2017, va acordar establir una mesura de reforç consistent en una magistrada i dos funcionaris de suport.

L'any 2017, s'han resolt un total de 6.061 assumptes, un 26% més respecte l'any anterior. No obstant això, l'increment de la litigiositat en aquests dos òrgans, ha fet que **el volum d'assumptes pendents en finalitzar abast la xifra de 4.044 expedients**, un 283% més respecte a l'exercici anterior, en què van restar en finalitzar l'any 2016 un total de 1.057 assumptes. La tramitació dels procediments dels que coneixen aquests jutjats, supera amb escreix els mòduls previstos pel CGPJ, com volums recomanables de treball. Tenint en compte la naturalesa intrínseca d'aquest tipus de procediments i que la protecció de l'incapaç mereix un especial interès per part del sistema judicial, és una dada que ha d'alarmar als responsables polítics de torn. En efecte, no hem d'oblidar que una de les tasques fonamentals del jutge o magistrat en aquest tipus de procediments, és la de dur a terme un control i un seguiment de les mesures adoptades en un determinat procediment en garantia de la protecció de l'incapaç.

Pel que fa al desenvolupament dels principals indicadors judicials aplicats sobre l'activitat dels Jutjats d'Estat Civil i Incapacitats (JPI N°40 i JPI N° 58 de Barcelona), en el Gràfic 29 es recullen les dades al respecte referides al període comprès entre els anys 2012 i 2017. En aquest, veiem com es confirma el que ja s'ha apuntat en els paràgrafs anteriors. En efecte, la taxa de resolució experimenta una regressió progressiva a mesura que se succeeixen els anys, situant-se en l'any 2017 en un 67%. Veiem que la capacitat resolutiva està per sota del que seria desitjable, tenint en compte que l'indicador resultant es troba molt per sota del 100%. Això vol dir que s'està resolent un volum d'assumptes inferior al que s'està ingressant, en un mateix període: l'any 2017 veiem com s'han ingressat 9.048 i s'han resolt 6.061 assumptes.

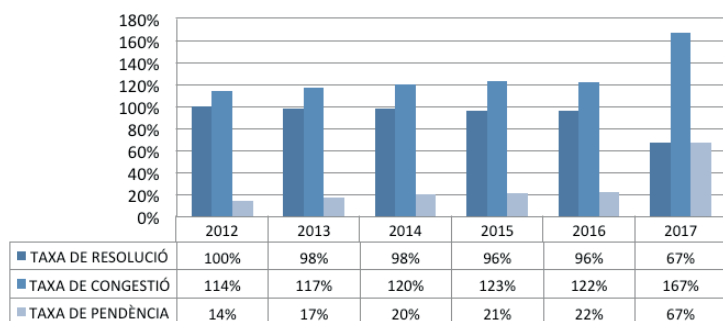
En el mateix sentit encara que des d'un altre punt de vista, es manifesten les taxes de pendència i de congestió, que experimenten un increment progressiu a mesura que es van succeint els anys. L'any 2017, la taxa de pendència passa del 22% al 67% el que suposa un increment del 203%. Mentre que la taxa de congestió, passa d'un 122% l'any 2016 a un 167% l'any 2017, un 37% més.

MOVIMENT ASSUMPTEJUTJATS D'ESTAT CIVIL I INCAPACITATS DE BCN

Gràfic 28. Moviments dels assumptes judicials en els Jutjats d'Estat Civil i incapacitats de BCN.

INDICADORS JUDICIALS JUTJATS D'ESTAT CIVIL I INCAPACITATS DE BCN

Gràfic 29. Indicadors judicials en els Jutjats d'Estat Civil i incapacitats de BCN.

3.3 Jutjats Mercantils

La posada en funcionament dels Jutjats Mercantils, suposa un avanç cap a l'especialització dins de l'àmbit jurisdiccional civil. La creació d'aquests òrgans és conseqüència del Pacte per la Justícia del 28 de maig de l'any 2001, i té lloc a través de la *Llei Orgànica 8/2003, de 9 de juliol, per a la Reforma Concursal*, per la qual es modifica la LOPJ de 1985, i de la profunda reforma de la institució del "concurso de creditors" operada amb la *Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal*.

La creixent complexitat de l'activitat econòmica, comercial i industrial, en un context cada vegada més internacional, fa necessari l'existència d'un òrgan judicial amb coneixements específics i profunds sobre aquestes matèries, amb l'objecte d'obtenir una major qualitat i celeritat en la resolució dels "assumpes dels comerciants". A més, l'especialització judicial, tant en primera com en segona instància, ens permet assolir un major grau de coherència i unitat en la tasca interpretativa de les normes.

Actualment existeixen a Espanya 91 òrgans judicials especialitzats en matèria mercantil, dels quals 10 es troben a la ciutat de Barcelona. Així mateix, està previst que en aquesta entri en funcionament el Jutjat del Mercantil N° 11 de Barcelona, el que sens dubte ajudarà a absorbir l'increment de la litigiositat que es preveu durant els propers exercicis, arran de l'entrada en vigor de una sèrie de normes, a les que succintament es farà referència en els següents apartats.

Pel que fa a les matèries de les que s'ocupa, en l'art. 86 ter. LOPJ s'estableix una enumeració de les mateixes, com per exemple, concurs de creditors, propietat intel·lectual, dret del transport, competència deslleial, entre d'altres.

Moviments d'assumpes:

L'any 2017 s'ha registrat un total de 83.819 assumptes en els Jutjats Mercantils, el que suposa un increment del 22% respecte a l'exercici anterior. Es produeix un canvi en la tendència respecte l'any 2016, en què es va registrar una regressió del 41% en relació al 2015, en el qual es van ingressar un total de 117.112 assumptes mercantils. En anteriors edicions, ja vam dir que la tendència creixent del volum d'assumpes mercantils que es registra fins l'any 2015, es deu fonamentalment a l'augment dels procediments concursals, els relatius al Dret del Transport, així com a la proliferació de demandes en matèria de condicions generals de la contractació, especialment per nul·litat de clàusules sòl i IRPH. En relació a aquestes últimes, hem de fer referència a la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial*, en la qual es preveu una sèrie de mesures de caràcter organitzatiu i estructural que tenen per objecte aconseguir una millor resposta per part de l'Administració de Justícia. Entre aquestes, se li dona una nova redacció a l'art. 86 ter, aclarint la dicotomia que existia pel que fa a la distribució competencial per al coneixement de les demandes en matèria de condicions generals de la contractació, entre els Jutjats de Primera Instància i els Jutjats Mercantils. L'actual redacció de l'esmentat precepte disposa que els Jutjats Mercantils coneixen de "les accions *col·lectives* previstes en la legislació relativa a condicions generals de la contractació i a la protecció de consumidors i usuaris". En virtut de la citada reforma, les accions individuals que es plantegin a partir de la seva entrada en vigor (1 d'octubre de 2015), s'han d'instar davant els Jutjats de Primera Instància, provocant amb això un descens de la litigiositat dels Jutjats Mercantils derivada dels assumptes que versin sobre aquesta matèria. Veiem que això ha provocat una reducció molt significativa a partir de l'any 2015, sobretot a nivell estatal.

Pel que fa al moviment dels assumptes a nivell territorial, veiem com en la "demarcació ICAB" s'ha registrat un creixement constant i progressiu, al llarg dels últims anys. A diferència del que passa a Espanya i a Catalunya, en la "demarcació ICAB" no es produeix regressió alguna ni tan sols l'any 2016. En efecte, veiem com dels 12.054 assumptes mercantils que es registren l'any 2015, passem a 12.338 expedients en el 2016, situant-se la xifra en 13.674 el 2017. Si comparem l'evolució que ha experimentat en el volum d'assumpes ingressats en els últims 6 anys, veiem com a nivell estatal s'ha produït un increment del 64% respecte a l'any 2012, mentre que en la "demarcació ICAB" l'augment de la litigiositat ha estat del 135%: en efecte, en poc més de 6 anys s'ha passat d'un volum d'assumpes ingressats de 5.816 als 13.674 iniciats en l'últim exercici.

A la Taula 31 es fa una relació de les principals matèries de què coneixen els Jutjats Mercantils de Barcelona, així com la seva evolució durant els últims anys. En aquesta es revela l'increment d'algunes matèries pròpies d'aquesta disciplina, que expliquen l'augment de la litigiositat en la "demarcació ICAB" de manera progressiva al llarg dels últims anys. En concret l'any 2017 s'ha produït un augment de la següent tipologia de procediments:

- Propietat intel·lectual: 448 processos, la qual cosa representa un increment del 28%.
- Dret de Transport: amb 5.842 assumptes ingressats, un 19% més respecte l'any passat.
- Marítim: amb 19 assumptes, un 171% més.

En aquesta Taula, també es revela el descens dels procediments relatius a les condicions generals de la contractació, d'acord amb la reforma que va entrar en vigor l'1 d'octubre de 2015 i a la qual abans s'ha fet referència. Com veiem, l'entrada en vigor de l'esmentada reforma ja va suposar un descens significatiu en el mateix any, evidenciant-se el seu impacte sobretot a partir de l'any 2016. Així mateix, veiem com al llarg dels últims anys, s'ha produït un descens progressiu dels assumptes en matèria concursal. L'any 2012 es van ingressar 1.228 concursos, mentre que en aquest últim exercici s'han iniciat un total de 579, el que suposa que hi ha hagut una regressió del 53% en aquests 6 últims anys. Circumstància que també es reflecteix en la categoria de "incidents concursals". Això és símptoma

d'una lleugera recuperació econòmica, encara que només ho sigui a nivell macroeconòmic, segons s'ha comentat en el capítol dedicat a l'àmbit social, en el qual s'inclou un epígraf dedicat a recollir les principals dades de la conjuntura socioeconòmica del nostre Mercat de treball.

D'altra banda, i d'acord amb aquesta recuperació econòmica a la qual s'ha fet referència, veiem com es produeix un augment de les societats mercantils constituïdes durant els últims anys. En la Taula 32, veiem com aquest increment es concentra principalment en les societats limitades. L'any 2017, a nivell estatal es constitueixen un total de 92.613 societats limitades, de les quals 18.325 s'han inscrit a Catalunya, d'acord amb les dades estadístiques que es publiquen sobre aquest tema en el Registre Mercantil Central. Si bé es produeix un lleuger descens en el volum d'empreses de nova constitució, tant a nivell estatal com autonòmic, veiem com la xifra segueix sent superior a les que es anotaven fa 6 anys.

Pel que fa als assumptes resolts pels Jutjats Mercantils, l'any 2017 el volum dels mateixos se situa en 87.541 a nivell estatal, un 10% menys respecte a l'exercici anterior (Gràfic 34). D'aquests, 14.939 han estat tramitats per òrgans ubicats a Catalunya, dels quals al seu torn, 13.237 han estat resolts pels Jutjats Mercantils de Barcelona. En la referida gràfica, veiem com es produeix una regressió en el nombre d'assumptes resolts en tots els nivells territorials analitzats, encara que amb menor intensitat en la "demarcació ICAB".

En relació a l'organització dels Jutjats Mercantils de la "demarcació ICAB", hem de fer referència a una sèrie d'iniciatives que s'han anat assumint al llarg d'aquests darrers anys, segons es publica al "annex a la Memòria del TSJ 2015 elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", per tal d'aconseguir una major eficàcia en el funcionament dels mateixos. Les iniciatives a què es fa referència en l'esmentat document són:

- L'elaboració d'una plantilla o imprès a través del qual es pot sol·licitar en format electrònic la declaració del concurs de creditors. Això suposa un estalvi en l'espai i el temps que comporta la gestió física d'un expedient judicial.
- L'adopció de consensos en els criteris interpretatius sobre les qüestions jurídiques més recurrents en aquests òrgans, i la seva posterior divulgació a través dels diferents Col·legis Professionals que davant ells operen. Això permet augmentar el nivell d'encert en la resolució dels assumptes, així com una millora en els temps de resposta.
- També, compten amb un servei comú de comunicació de crèdits per part dels creditors, segons es publica en el citat document, que gestiona les comunicacions que es reben de tot Espanya referides a qualsevol concurs que es tramita a la Província de Barcelona i que assumeix, a més la notificació als administradors concursals i a les parts de qualsevol resolució judicial que emana dels jutjats, i també el tràmit de comunicacions previst en l'art. 5 bis LC.
- Protocol d'Estatut del Tribunal de Primera Instància del Mercantil de Barcelona, acordat per la junta sectorial de jutges del Mercantil de Barcelona. Tal com es publica a la seva web, el Protocol té el seu origen en l'acord adoptat pel qual el ple del CGPJ al novembre de 2011, pel qual s'atribueix el coneixement de diverses matèries, amb caràcter exclusiu, a determinats Jutjats Mercantil de Barcelona, com a part d'un pla pilot de Tribunal de Primera Instància en què els magistrats treballaran de forma col·legiada. D'aquesta manera, per tal d'assolir una major especialització que redundi en una millora en el temps de resposta i en el nivell d'encert de les resolucions, el coneixement de determinats assumptes s'ha distribuït de la següent manera:
 - o Els Jutjats 1, 4 i 5 passen a conèixer els assumptes relatius a patents i publicitat.
 - o Els Jutjats 2 i 8, els relatius a Marques, Disseny Industrial i Propietat Intelectual.
 - o Els Jutjats 3 i 7, els relatius a competència deslleial i Defensa de la Competència.
 - o Els Jutjats 6, 9 i 10 dels relatius a Impugnació d'Acords Socials i Acció Social de Responsabilitat d'Administradors de Societats Mercantils.

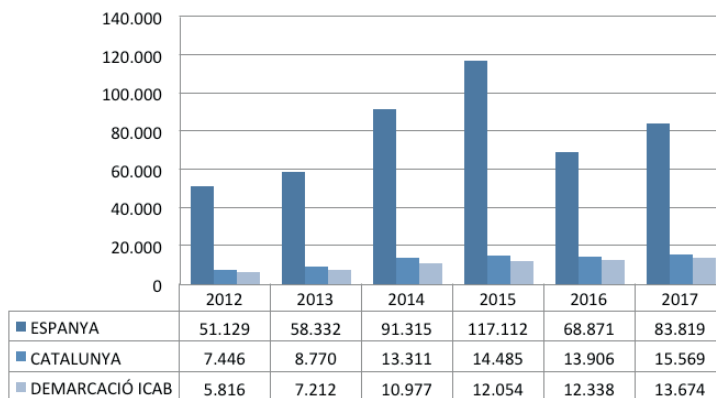
També, els òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", han adoptat un protocol d'actuació en matèria de mesures cautelars urgents, en previsió o amb motiu de la celebració de determinades Fires i Congressos, com el Mobile World Congress (MWC) o el Saló Internacional de l'Alimentació i Begudes (Alimentaria).

Es tracta per tant d'un conjunt de mesures, que contribueixen a la racionalització dels recursos existents per tal de poder oferir una resposta més àgil i precisa, en benefici dels ciutadans.

Finalment, en el Gràfic 35 veiem com l'evolució de les dades relatives als assumptes pendents en finalitzar l'exercici, discorre de forma paral·lela a la dels assumptes resolts. Així, **a nivell estatal resten per finalitzar l'any 2017, un total de 78.105 assumptes en matèria de dret mercantil**, fet que suposa un 5% menys respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, veiem com es registra un increment dels assumptes pendents en finalitzar, ja que el 2017 es tanca amb un total de 9.890 procediments, dels quals 7.976 estan sent tramitats en l'àmbit de la "demarcació ICAB", el que suposa una pujada el 9%.

En l'apartat introductori del present epígraf, dèiem que es preveu un augment de la litigiositat en matèria mercantil durant els pròxims exercicis, amb motiu de l'entrada en vigor d'una sèrie de normes. Una d'elles és la *Llei 24/2015, de 24 de juliol de patents*, que va entrar en vigor el passat 01 d'abril de 2017, que suposa una actualització important de la regulació existent en aquesta matèria, d'acord amb les exigències internacionals d'una societat cada cop més complexa i global. D'altra banda, s'ha dictat el *RD 9/2017, de 26 de maig, per a la transposició de la Directiva 2014/104, sobre danys per infraccions del dret de la competència*. Així mateix, s'ha detectat un tímid increment dels concursos de persona física, previst en el *RD-Llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social*.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE INGRESSATS. JUTJATS MERCANTILS

Gràfic 30. Distribució d'assumpes ingressats. Jutjats Mercantils.

EVOLUCIÓ ANUAL ASSUMPTEJUTJATS DEL MERCANTIL.DISTRIBUCIÓ PER MATÈRIES. DEMARCACIÓ ICAB						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
LIQUIDACIÓ CONCURS	1.228	1.074	962	783	635	579
INCIDENTS CONCURSALS	1.450	1.224	1.177	828	644	340
COMPETÈNCIA DESLLEIAL	42	32	25	43	44	35
PROPIETAT INDUSTRIAL	90	88	78	70	97	95
PROPIETAT INTEL·LECTUAL	182	195	376	202	349	448
PUBLICITAT	8	15	8	8	33	13
AMPARO NORM. SOCIETATS MERC. I COOP.	919	779	733	670	557	411
TRANSPORT	713	1.050	2.030	3.277	4.889	5.842
MARÍTIM	7	7	12	9	7	19
CONDICIONS GENERALS DE LA CONTRACTACIÓ	69	620	1.731	1.412	23	20

Taula 31. Evolució anual dels assumptes ingressats en els Jutjats Mercantils. Distribució de les principals matèries. Demarcació ICAB.

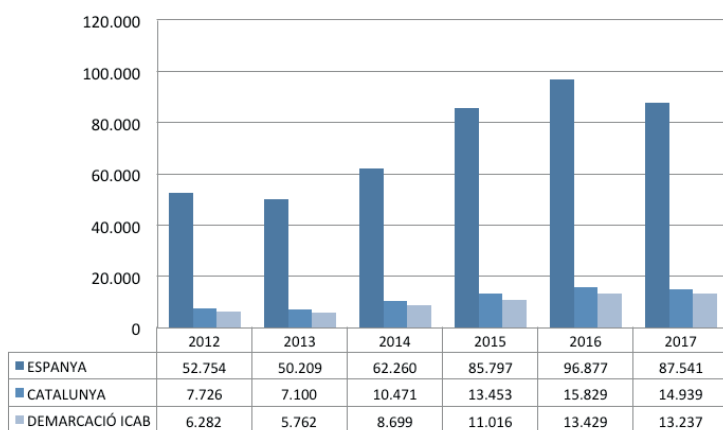
EVOLUCIÓ ANUAL CONSTITUCIÓ SOCIETATS. ESPANYA			
	ANÒNIMES	LIMITADES	ALTRES
2012	555	84.399	3.458
2013	550	90.373	3.084
2014	687	91.544	2.724
2015	622	91.750	2.202
2016	407	98.824	3.196
2017	405	92.613	2.326

Taula 32. Evolució anual de constitucions societàries. Espanya.

EVOLUCIÓ ANUAL CONSTITUCIÓ SOCIETATS. CATALUNYA			
	ANÒNIMES	LIMITADES	ALTRES
2012	88	15.837	606
2013	80	17.141	561
2014	87	17.289	447
2015	108	18.235	410
2016	92	21.415	739
2017	87	18.325	504

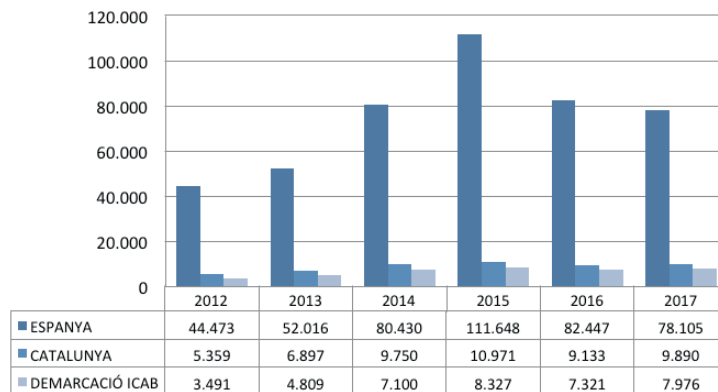
Taula 33. Evolució anual de constitucions societàries. Catalunya.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTEJUTJATS RESOLTS. JUTJATS MERCANTILS

Gràfic 34. Distribució assumptes resolts. Jutjats Mercantils.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTES PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS MERCANTILS

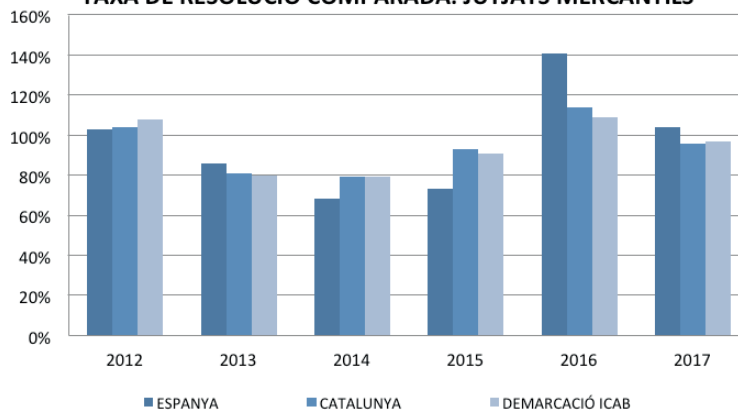
Gràfic 35. Distribució assumptes pendents en finalitzar. Jutjats Mercantils.

Principals indicadors judicials:

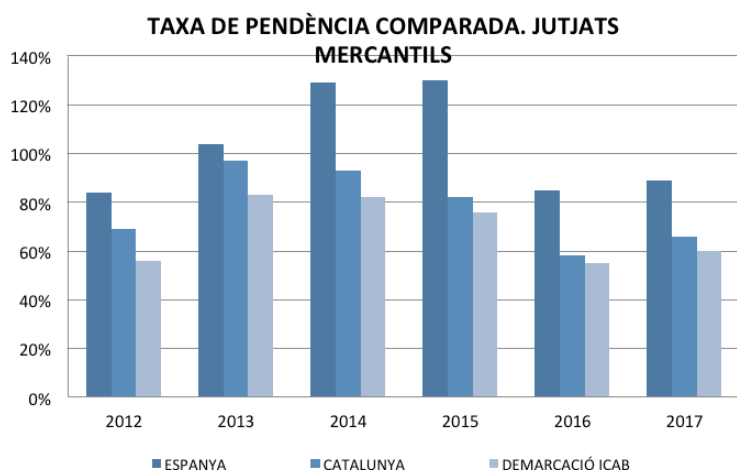
L'augment de la càrrega de treball en l'últim any, ha fet que es produeixi una regressió pel que fa a les ràtios de resolució i nivells de saturació que es reflecteixen a partir dels indicadors judicials que es recullen en les gràfiques següents. En efecte, en el Gràfic 36 veiem com es produeix una regressió de la taxa de resolució significativa respecte a l'exercici anterior, situant-se a nivell estatal en un 104%. Si bé segueix reflectint un major volum d'assumptes resolts respecte a aquells que s'han anat ingressant durant el mateix període, veiem que es tracta d'una reducció del 26%. A Catalunya i a la "demarcació ICAB", veiem com en l'any 2017 si es registra una taxa de resolució inferior al 100%, situant-se la mateixa en un 96 i 97%, respectivament.

Les taxes de pendència i congestió s'incrementen correlativament, reflectint una acumulació d'assumptes. A nivell estatal, la taxa de pendència en aquest últim exercici ha estat el 89%, un 5% més; mentre que la taxa de congestió s'ha situat en un 190%. A nivell autonòmic i local, si bé els valors de les referides taxes són inferiors, veiem com també s'ha produït una pujada dels nivells de saturació, que requereix l'adopció de les mesures necessàries per adequar la planta actualment operativa a la litigiositat real del moment. I més tenint en compte l'augment de la litigiositat que es preveu en els pròxims exercicis, tant en termes absoluts com a nivell de complexitat, segons comentàvem abans.

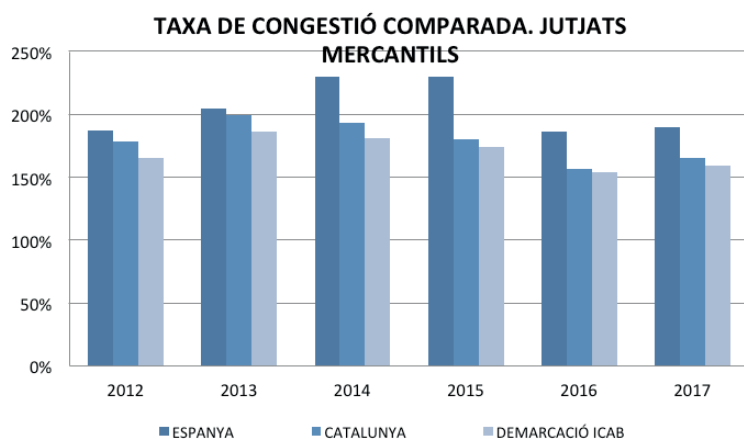
TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS MERCANTILS

Gràfic 36. Taxa de resolució comparada. Jutjats Mercantils.

Gràfic 37. Taxa de pendència comparada. Jutjats Mercantils.

Gràfic 38. Taxa de congestió comparada. Jutjats Mercantils.

LA LUPA. JUTJATS MERCANTIL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JMER Nº 1 BARCELONA	90%	170%	73%
JMER Nº 2 BARCELONA	89%	171%	71%
JMER Nº 3 BARCELONA	100%	133%	50%
JMER Nº 4 BARCELONA	155%	157%	52%
JMER Nº 5 BARCELONA	98%	151%	51%
JMER Nº 6 BARCELONA	97%	157%	57%
JMER Nº 7 BARCELONA	96%	146%	48%
JMER Nº 8 BARCELONA	96%	147%	47%
JMER Nº 9 BARCELONA	93%	161%	61%
JMER Nº 10 BARCELONA	79%	198%	98%

Gràfic 39. La Lupa. Jutjats Mercantils. Demarcació ICAB. Any 2017.

3.4 Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries

Tal com hem pogut observar en els apartats precedents, la crisi econòmica que esclata al nostre país l'any 2008, ha tingut un decisiu impacte en l'augment de la litigiositat civil, segons es va poder analitzar en el Gràfic 1. En aquest apartat es pretén descendir a un nivell més de detall, analitzant les greus conseqüències que ha tingut la crisi sobre determinats procediments, que giren al voltant d'un dret bàsic com ho és el de l'habitatge. En efecte, l'art. 47 CE estableix: "Tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Els poders públics han de promoure les condicions

necessàries i establiran les normes pertinents per fer efectiu aquest dret, regulant la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per impedir l'especulació”.

No obstant això, la realitat social que es desprèn de la litigiositat que emana dels procediments registrats que giren al voltant de l'habitatge durant els últims anys, indica que el precepte constitucional està lluny de complir-se. Al llarg de les següents gràfiques, es posa de manifest el problema de l'habitatge a Espanya (a nivell judicial i social), la importància del qual com a dret fonamental, que connecta i permet la realització d'altres drets de forma digna i eficaç, bé mereix un epígraf específic dins el present Informe sobre l'Estat de la Justícia. Quant als factors que han contribuït al fet que estiguem en una situació d'emergència habitacional, ens hem de remetre a l'anàlisi que es realitza en l'Informe “*Emergència Habitacional a l'Estat espanyol: la crisi de les Execucions Hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans*”, elaborat pel “Observatori DESC “i la “Plataforma d'Afectats per la Hipoteca”.

D'una banda, les polítiques en matèria d'urbanisme i habitatge que s'han dut a terme al nostre país en les últimes dècades, han fet possible configurar un model de negoci basat en la construcció d'habitatges i grans infraestructures, convertint-les en importants fonts d'inversió i especulació. Els enormes beneficis obtinguts han permès al sector immobiliari i al sector financer acumular una enorme quantitat de poder, que ha transcendit i influenciat també en l'àmbit polític a tots els nivells. La relació entre aquests tres sectors, ha permès portar el país a uns nivells de progrés i desenvolupament econòmic sense precedents, en la nostra història moderna. No obstant això, també ha tingut uns efectes negatius sobre la qüestió de l'habitatge a Espanya.

D'altra banda, segons dades publicades en el citat document, entre els anys 1997 a 2007, es van construir 6,6 milions d'habitatges a Espanya, la mateixa quantitat que Itàlia, Alemanya i França junts; i som el país de la UE amb més quilòmetres d'autopista i trens d'alta velocitat per km², el que no es correspon ni s'ajusta amb una necessitat o demanda real.

L'impuls per part de les institucions d'accedir a l'habitatge en règim de propietat per sobre d'altres formes, com el lloguer, unit a un context d'accés generalitzat al crèdit, ha fet que el nivell d'endeutament de la població en els últims anys hagi crescut de forma notable. La construcció ha representat una part important del PIB al nostre país. Per tant, quan va esclatar la crisi econòmica l'any 2008, es va produir un augment importantíssim de l'atur i aviat moltes famílies van començar a tenir dificultats per fer front al pagament de la hipoteca. Sobre les estadístiques relatives a l'evolució de l'atur, així com les dades referents a la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball, s'ha dut a terme una anàlisi específica en el capítol de l'àmbit laboral, al qual ens remetem.

Per tant, no ha estat només una crisi econòmica i financera. També ha estat una crisi social i política, tenint en compte les implicacions que aquesta ha tingut sobre les famílies i la insuficient resposta per part de les institucions per resoldre la problemàtica que gira entorn del dret de l'habitatge. En efecte, la Sentència TJUE del 14 de maig de 2013 (assumpte C-415/11) ha declarat que la legislació hipotecària espanyola és incompatible amb el dret dels consumidors i usuaris de serveis bancaris previst a la UE. I, tot i que el Govern ha aprovat alguna normativa en resposta a les directrius i alertes europees, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*, aquesta no ha estat tan eficaç com ho hauria d'haver estat.

A Catalunya, la preocupació sobre l'emergència habitacional i la pobresa energètica, es plasma en dues importants normes: la *Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge*, que té com un dels seus objectius principals l'augment del parc públic d'habitatges, per acostar-los als nivells en què se situa la mitjana europea (15%); i la *Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica*, sobre la qual el TC ha imposat la suspensió cautelar de determinats preceptes, amb motiu del recurs d'inconstitucionalitat plantejat

pel Govern el passat 5 de maig de 2016. En el moment d'escriure aquestes línies, s'ha aixecat la suspensió d'alguns dels preceptes que es trobaven en suspens.

Així mateix, el 2 de juliol de 2018, entra en vigor la *Llei 5/2018, d'11 de juny, de modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, en relació a l'ocupació il·legal d'habitatges*. Es tracta d'una llei en què, en la seva proposta i elaboració, ha participat un grup de treball impulsat per ICAB a través de la Comissió de Normativa i del CICAC. El títol de la reforma, ja és indicatiu del problema que es pretén resoldre amb ella, resultant especialment significatiu el que s'exposa en el preàmbul de l'esmentada llei referent a això:

“De forma gairebé simultània, i en la major part dels casos sense que existeixi cap relació amb situacions d'extrema necessitat, han aparegut també fenòmens d'ocupació il·legal premeditada, amb finalitat lucrativa, que, aprofitant de forma molt reprovable la situació de necessitat de persones i famílies vulnerables, s'han emparat en l'alta sensibilitat social sobre el seu problema per disfressar actuacions il·legals per motivacions diverses, poques vegades responnent a l'extrema necessitat. Fins i tot, s'han arribat a ocupar il·legalment habitatges de lloguer social de persones en situació econòmica molt precària o propietat d'avis amb pocs recursos i per abandonar-les se'ls ha exigint el pagament de quantitats a canvi d'un sostre immediat, o s'ha extorquit al propietari o posseïdor legítim de l'habitatge per obtenir una compensació econòmica com a condició per recuperar l'habitatge de la seva propietat o que legítimament venia posseïnt”.

L'impacte de l'esmentada reforma, podrà ser analitzat a partir dels pròxims exercicis, tenint en compte la seva entrada en vigor a partir del 2 de juliol del 2018, segons dèiem abans. No obstant això, l'agilitat o immediatesa que es pretén amb l'esmentada reforma, dependrà més aviat de l'adequació de mitjans materials i humans a la litigiositat real moment, que es faci per part de les autoritats competents. Recordem que en els interessos que s'emparen en els arts. 33 (dret a la propietat privada) i 47 (dret a un habitatge digne) de la Constitució Espanyola 1978, s'ha de trobar el correcte equilibri entre els mateixos, per tal d'evitar situacions d'abús o exercici antisocial del dret, prohibides segons allò que disposa l'art. 7.2 CC.

Entorn social i econòmic de la litigiositat hipotecària:

En el Gràfic 40, podem observar l'evolució de la litigiositat que dimana de les execucions hipotecàries, instades durant el període comprès entre els anys 2012 i 2017. [Nota: a causa d'un error de caràcter material, s'ha procedit a actualitzar la sèrie sencera. Es tractava d'un error de magnituds, no afectant la tendència expressada en la gràfica].

Afortunadament, al llarg dels últims veiem com s'ha reduït de forma progressiva la litigiositat derivada d'aquest tipus de procediments. L'any 2017, la litigiositat a nivell estatal se situa en un 0,65 per cada mil habitants; mentre que a Catalunya i en la “demarcació ICAB” es redueixen els nivells fins als 0,62 i 0,55 punts, respectivament.

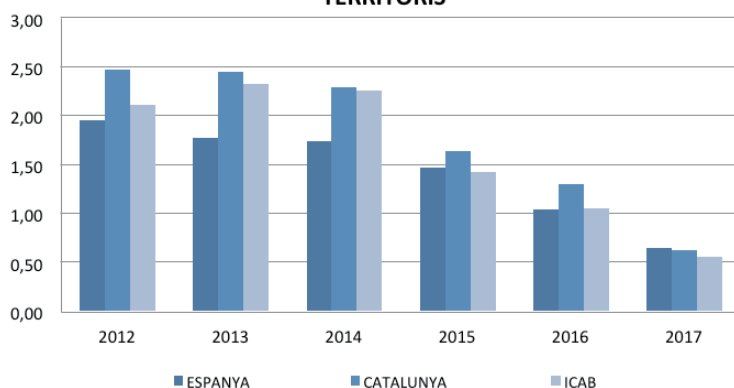
Pel que fa a l'evolució de la tendència de la taxa de litigiositat relativa als procediments d'execució, hem de tenir en compte el següent. L'any 2012, va entrar en vigor la reforma laboral operada pel *Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*, molt més agressiva que la de l'any 2010 i que, lluny de complir els seus objectius de “flexibilitzar” el Mercat de Treball, va desencadenar una onada d'acomiadaments sense precedents, augmentant amb això els impagaments i els processos hipotecaris. A partir d'aquí, veiem com la litigiositat referida a aquest tipus de procediments, descendeix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Això s'ha de posar en relació amb l'increment del nombre d'hipoteques constituïdes al llarg dels últims anys. L'evolució d'aquestes operacions la podem observar en el Gràfic 41, en què s'analitza el període comprès entre els anys 2012 i 2017. Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es

registra un descens progressiu, tant a Espanya com a Catalunya. Així, l'any 2014, a Espanya es van constituir un total de 315.535 hipoteques a Espanya, de les quals 43.586 van tenir lloc a Catalunya. Aquesta xifra està molt per sota del volum d'operacions que es van celebrar l'any 2006, en el zenit de la bombolla immobiliària: així en l'indicat exercici es van constituir un total d'1.896.515 hipoteques a Espanya, mentre que a Catalunya el nombre d'operacions va ser de 316.429. Abans de la crisi, el missatge i la política per part de les institucions i de les entitats financeres, era el d'impulsar la propietat per sobre d'altres formes d'accés a un habitatge. Això, unit a una certa laxitud a l'hora de concedir crèdits, ha fet que es signés un volum desorbitat d'hipoteques, augmentant l'endeutament generalitzat de les famílies. Aquest endeutament ha tingut el seu reflex en el moviment judicial dels procediments d'execucions hipotecàries, que s'analitza a continuació.

A partir de l'any 2015, veiem com es produeix un canvi en la tendència reflex d'aquesta recuperació econòmica a la qual fèiem referència en línies anteriors. En efecte, l'any 2017 es tanquen un total de 429.082 operacions hipotecàries a Espanya, de les quals 65.615 es constitueixen a Catalunya. Així mateix, creix el nombre de transaccions immobiliàries realitzades, tant a Espanya com a Catalunya, sobretot en habitatge usat, segons es pot veure a les Taules 42 i 43. Tot i això, segons es desprèn de les referides taules, veiem com el volum d'operacions es troba notablement per sota de les registrades en els anys 2006 i 2007.

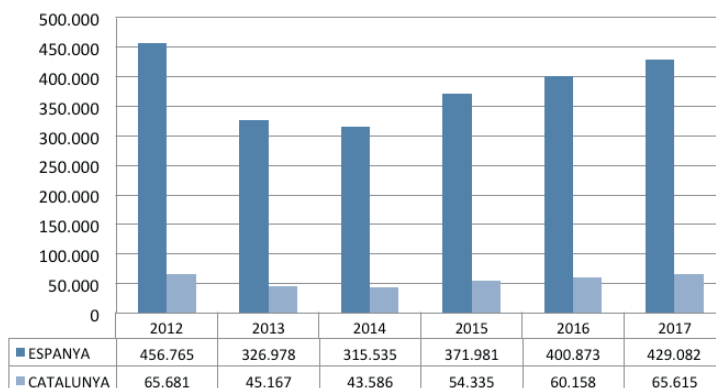
Finalment, en relació al règim de protecció de l'habitatge, veiem com la major part d'operacions recauen sobre "habitatge lliure". Precisament una de les preocupacions de la normativa en matèria d'habitatge (de les que s'han citat les més importants a l'inici del present apartat), és que el parc d'habitatge públic a Espanya, està lluny de la mitjana europea, que se situa en voltant del 15%.

LITIGIOSITAT D'EXECUCIONS HIPOTECÀRIES PER TERRITORIS

Gràfic 40. Litigiositat d'execucions hipotecàries per territoris.

EVOLUCIÓ ANUAL HIPOTEQUES CONSTITUÏDES

Gràfic 41. Evolució anual d'hipoteques constituïdes.

NOMBRE DE TRANSACCIONS IMMOBILIÀRIES D'HABITATGES. ESPANYA				
	ANTIGUITAT DE L'HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITAGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2012	247.274	116.349	327.172	36.451
2013	244.050	56.518	285.304	15.264
2014	310.758	54.863	347.170	18.451
2015	352.603	49.110	383.107	18.606
2016	410.624	47.114	436.574	21.164
2017	481.969	50.398	509.952	22.415
2006	544.994	410.192	907.987	47.199
2007	424.432	412.439	768.864	68.007

Taula 42. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges a Espanya.

NOMBRE DE TRANSACCIONS IMMOBILIÀRIES D'HABITATGES. CATALUNYA				
	ANTIGUITAT DE L'HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITAGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2012	37.835	11.487	47.944	1.378
2013	38.413	6.127	43.853	687
2014	48.876	6.072	53.808	1.140
2015	55.981	5.125	59.946	1.162
2016	69.837	5.315	73.774	1.378
2017	79.245	6.330	83.829	1.746
2006	108.880	51.406	156.665	3.621
2007	70.333	41.109	108.170	3.272

Taula 43. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatge. Catalunya.

Moviments d'assumptes:

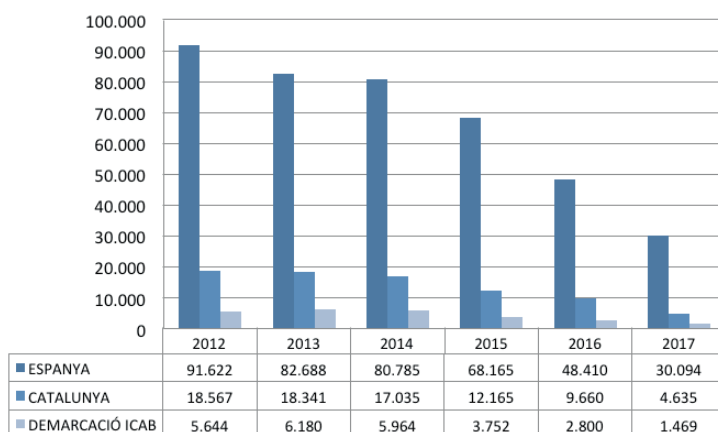
Pel que fa a l'activitat judicial relativa als procediments d'execució en termes absoluts, en el Gràfic 44 veiem com l'any 2017 s'han ingressat un total de 30.094 execucions hipotecàries, de les quals 4.635 s'han tramitat a Catalunya i, al seu torn, 1.469 s'han instat en l'àmbit de la "demarcació ICAB". Es redueix de forma significativa el volum d'assumptes respecte a l'exercici anterior, d'acord amb el manifestat abans pel que fa al descens progressiu de la taxa de litigiositat referida a aquest tipus de procediments. En efecte, veiem com en l'any 2012, es van ingressar un total de 91.622 execucions hipotecàries, de manera que en els últims 6 anys s'ha produït una regressió del 67% en aquest tipus de procediments.

Per tenir una visió més completa de l'evolució de les execucions hipotecàries, hem de portar a col·lació les dades publicades en anteriors edicions sobre el volum de procediments que s'iniciaven amb anterioritat a la crisi. L'any 2006 es van iniciar un total de 17.592 expedients, mentre que l'any 2007 van tenir entrada 25.916. L'any 2011 però, es registren un total de 93.532 execucions hipotecàries, i en l'últim any veiem com el volum d'assumptes se situa en 30.094, segons s'ha comentat abans. La litigiositat d'aquest tipus de procediments, reflecteix una de les cares més amargues que la crisi ha tingut sobre l'activitat judicial registrada en els últims anys, tenint en compte la realitat social que hi ha darrere de la mateixa.

Pel que fa al nombre d'execucions hipotecàries resoltes, en el Gràfic 45 veiem que, tot i que amb altres valors, el desenvolupament de les mateixes és correlatiu al volum d'assumptes ingressats. En efecte, l'any 2017 s'han resolt un total de 67.297 execucions hipotecàries a nivell estatal, un 7%

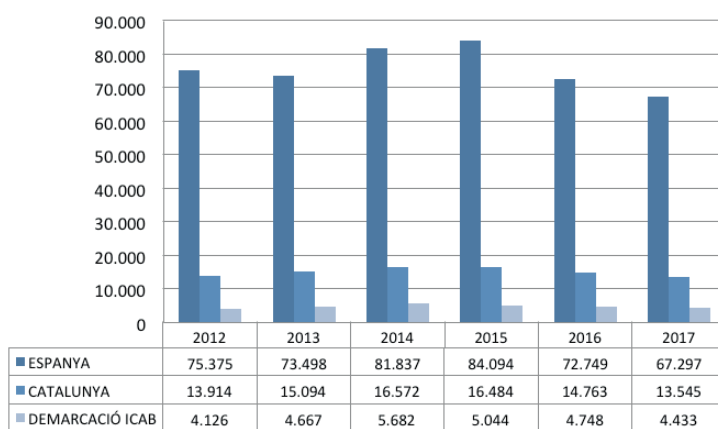
menys respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, el nombre d'execucions resoltes durant l'any 2017 ha estat de 13.545, de les quals 4.433 han estat tramitades pels òrgans de la "demarcació ICAB". Finalment, a nivell estatal han restat per finalitzar l'any 2017 un total de 159.193 execucions hipotecàries (Gràfic 46), un 15% menys respecte a l'exercici anterior; mentre que a Catalunya, el nombre d'execucions pendents ha estat de 32.962, de les quals 10.596 s'han tramitat en el marc de la "demarcació ICAB".

EXECUCIONS HIPOTECÀRIES INGRESSADES

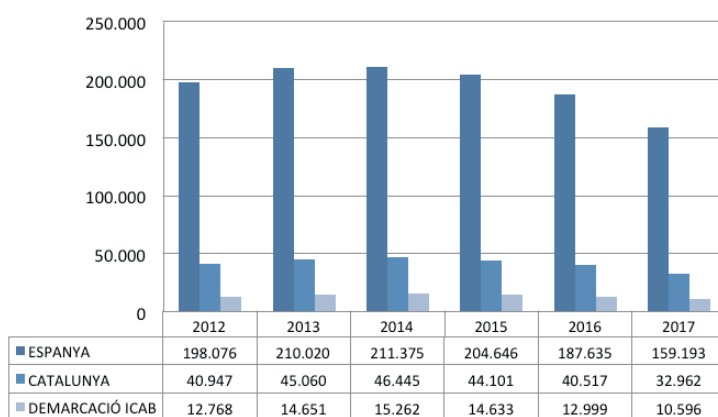
Gràfic 44. Execucions hipotecàries ingressades.

EXECUCIONS HIPOTECÀRIES RESOLTES

Gràfic 45. Execucions hipotecàries resoltes.

EXECUCIONS HIPOTECÀRIES PENDENTS EN FINALITZAR

Gràfic 46. Execucions hipotecàries pendents en finalitzar.

Llançaments

La figura del "llançament", constitueix l'acte executiu pel qual es materialitza la possessió d'un bé immoble, contra una persona que figura com a obligat al lliurament del mateix, en virtut d'un títol executiu. En el present apartat s'analitza l'evolució dels llançaments practicats al llarg dels últims anys, per part dels Serveis Comuns d'Execució dels Tribunals. Cal tenir en compte que en les dades registrades, no es fa distinció entre si es tracta d'un habitatge o d'un altre tipus d'immoble, com un local, una nau o una finca rústica.

En el Gràfic 47, veiem com el volum de les diligències de llançament que es van practicar per aquests SCE en l'any 2012 va ser de 70.257. El 2013, veiem com es produeix una lleugera regressió del nombre de llançaments, encara que en els anys 2014 i 2015, els mateixos es tornen a incrementar. L'any 2017, el volum de llançaments practicats se situa en 69.693, un 4% més respecte a l'exercici anterior.

A l'inici del present epígraf, fèiem referència a una sèrie de normes amb què el Govern ha intentat frenar o mitigar els efectes negatius de la crisi econòmica, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*. No obstant això, aquestes mesures han estat insuficients i no han aconseguit els seus objectius, ja que el nombre de llançaments segueix sent massa alt. Algunes d'aquestes mesures han estat la implantació del Codi de bones pràctiques bancàries, el lloguer social, o la dació en pagament. No obstant això, són tants els requisits a complir que la seva aplicació té un caràcter excepcional i no s'ha entrat de ple en el fons de l'assumpte.

En el Gràfic 48 podem veure el desenvolupament numèric de les diligències de llançament al llarg dels últims anys, distingint entre els àmbits territorials d'Espanya, Catalunya i de la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com el territori en què més s'ha incrementat el volum de llançaments practicats (en termes relatius) al llarg dels últims anys, ha estat el de la "demarcació ICAB". En efecte, d'un total de 4.532 llançaments practicats l'any 2012, s'ha passat a 9.499 l'any 2017, fet que suposa una pujada del 110% en poc més de 6 anys. No obstant això, aquestes dades s'han de prendre amb cautela, tenint en compte que es refereixen als llançaments practicats per aquests serveis comuns d'Execució, l'extensió s'ha anat fent de forma progressiva al llarg dels últims anys, juntament amb el desplegament de la NOJ.

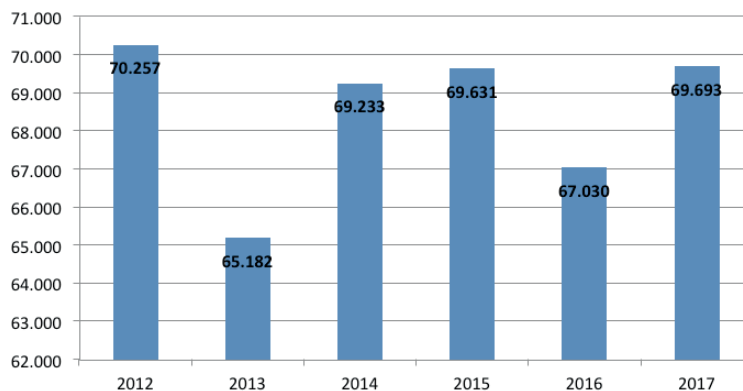
En el Gràfic 49 podem observar els principals tipus de procediments que han motivat els llançaments practicats a la "demarcació ICAB". Des de l'any 2013, el CGPJ recull informació estadística de l'origen dels llançaments diligenciats pels Tribunals. Conèixer la motivació dels mateixos, ens permet fer-nos una composició més fidedigna de la realitat judicial i social que hi ha darrere d'aquestes actuacions. Els procediments que més diligències originen, són els derivats de la *Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'Arrendaments Urbans*, com ara els judicis verbals de desnonament per falta de pagament de renda o quantitats degudes, o per expiració legal o contractual de termini. Els llançaments derivats d'una execució hipotecària ocupen el segon lloc, amb una diferència substancial respecte als procediments sobre arrendaments. L'any 2017, d'acord amb el que s'ha comentat anteriorment, es registra un descens dels llançaments tant en els procediments d'execució hipotecària (971, un 21% menys respecte a l'exercici anterior), com en els que porten causa d'un procés sobre arrendaments (3.922 en l'últim any, fet que suposa una regressió del 12%).

Tan sols es registra un augment de les diligències de llançament que tenen el seu origen en "altres procediments", categoria que ocupa un lloc residual en comparació amb les altres dues categories analitzades. Aquí, trobem llançaments que poden estar motivats per l'execució d'un laude arbitral, o per un procés de família (atribució de l'ús de l'habitatge a un dels cònjuges, per exemple), entre altres. En aquesta categoria, s'han anotat un total de 424 llançaments diligenciats, un 32% més respecte a l'exercici anterior.

Finalment, dèiem a l'inici del present epígraf, que en les dades publicades pel CGPJ relatives als llançaments que tenen el seu origen en la LAU, no es fa distinció entre si l'immoble objecte d'execució constitueix un habitatge, un local o una finca rústica. Conèixer aquesta dada resultaria del tot interessant, tenint en compte la problemàtica (de caràcter estructural) que hi ha al nostre país al voltant del dret a l'habitatge, i del qual aquí només s'han pogut donar algunes pinzellades. Sobretot tenint en compte la reforma de la LAU operada per la *Llei 4/2013, de juny, de mesures de flexibilització i foment del mercat del lloguer d'habitatges*, en la qual s'escurcen els terminis legals de durada dels contractes en detriment dels inquilins. Això ha fet que molts contractes hagin finalitzat, motivant alguns procediments de desnonament per expiració contractual o legal del termini. Així mateix, això ha afavorit l'increment dels preus dels lloguers, aprofitant l'aparent recuperació econòmica experimentada en el sector, unit a l'atracció d'inversors interessats en adquirir habitatges i finques completes per destinar-les a un altre tipus de clients amb major poder adquisitiu, provocant la gentrificació i expulsió dels "veïns de tota la vida" de determinats barris.

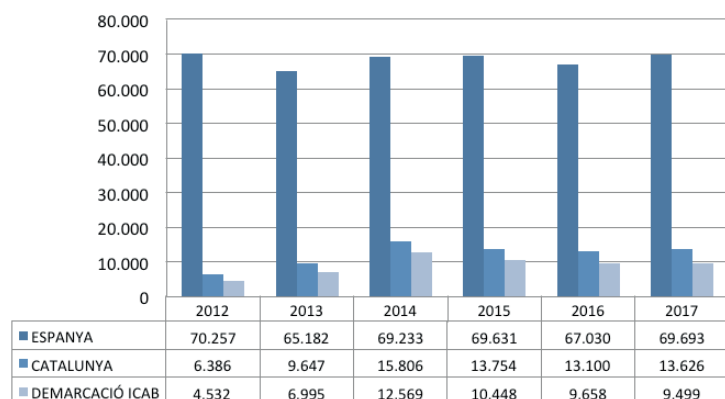
Els mitjans han qualificat alguns d'aquests desplaçaments com "desnonaments silenciosos". Aquells que, tot i no aparèixer reflectits en les estadístiques judicials, s'han produït com a conseqüència de diversos factors socials, econòmics i legislatius. També, al llarg d'aquest últim any 2017 han aparegut nous agents de la societat civil (com el Sindicat de Llogaters i Llogateres), en resposta a la problemàtica plantejada al voltant dels arrendaments. Reacció d'altra banda lògica, tenint en compte que els procediments en matèria d'arrendaments ocupen un lloc molt important de la litigiositat de la qual s'ocupa l'ordre civil. Segons les dades publicades pel CGPJ, l'any 2006, per tant abans del que crisi, es van ingressar un total de 51.999 a nivell estatal, mentre que l'any 2017 la xifra s'ha situat en 69.985; sent que l'any 2012 es van arribar a instar 72.929 procediments.

DILIGÈNCIES DE LLANÇAMENTS DELS SERVEIS COMUNS D'EXECUCIÓ. JURISDICCIÓ CIVIL

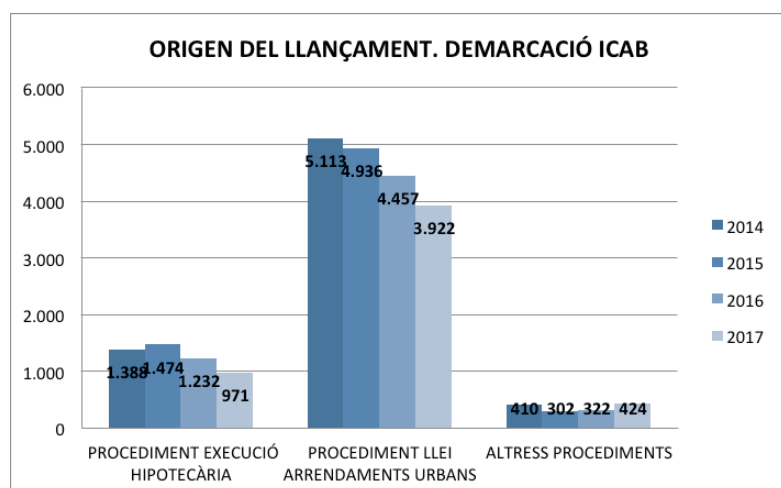

Gràfic 47. Evolució anual dels llançaments dels Serveis Comuns d'Execució. Jurisdicció civil.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES DILIGÈNCIES DE LLANÇAMENTS DELS SERVEIS COMUNS D'EXECUCIÓ.

Gràfic 48. Comparativa territorial de les diligències de llançaments dels Serveis Comuns d'Execució.

Gràfic 49. Origen del llançament segons el tipus de procediment. Demarcació ICAB.

4. Civil per òrgans jurisdiccionals

4.1 Jutjats de Primera Instància

Moviments d'assumptes:

Els Jutjats de Primera Instància constitueixen la piràmide de l'organització judicial de la jurisdicció civil. Si ens fixem en les dades recollides en les següents gràfiques, veiem com aquests s'ocupen del gruix dels assumptes que s'ingressen en aquest àmbit.

Així, l'any 2017 els Jutjats de Primera Instància han tingut un ingrés d'1.304.997 assumptes a nivell estatal. Es produeix un increment d'un 12% respecte a l'exercici anterior, en què es van registrar 1.160.707 procediments. Aquesta progressió es correspon amb l'augment de la taxa de litigiositat a què es fa referència a l'inici d'aquest capítol (Gràfic 1), que recordem passa d'un 35,62 per cada mil habitants l'any 2016 a un 39,17 punts l'any 2017. Una de les principals causes que pot haver contribuït a l'increment del volum d'assumptes, ha estat la recuperació econòmica experimentada al llarg d'aquest últim any. En efecte, al llarg de la present anàlisi, hem tingut l'ocasió de comentar, com la crisi ha incidit en l'increment de la litigiositat d'alguns procediments, com els procediments d'execució hipotecària, les reclamacions de quantitat, o els procediments de modificació de

mesures. No obstant això, també hem vist com s'ha produït l'augment d'un altre tipus de processos, com els relatius a les condicions generals de la contractació, o alguns relacionats directament amb el Dret mercantil segons es pot observar a la Taula 31.

A nivell territorial veiem que dels 1.304.997 abans referits, un total de 209.674 s'han iniciat abans òrgans ubicats a Catalunya, dels quals al seu torn, 104.131 expedients han estat tramitats per òrgans de la "demarcació ICAB". En aquesta, veiem com la progressió d'assumptes és encara més intensa, havent-se registrat un increment del 28% respecte a l'exercici anterior. En el Gràfic 2, ja vam veure que els nivells de litigiositat que es registren en aquesta circumscripció, sempre han estat més elevats respecte a la d'altres àmbits territorials. Així, l'any 2017 la taxa de litigiositat que s'anota en la "demarcació ICAB" és de 57,77 assumptes per cada mil habitants.

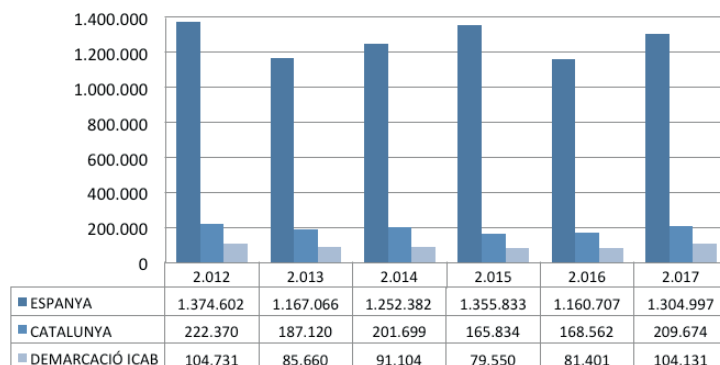
Si posem en relació aquestes dades amb el volum d'assumptes ingressats en matèria d'arrendaments (69.985) o consistents en execucions hipotecàries (30.094), veiem com els primers representen un 5,3% sobre el total dels processos que s'inicien davant els JPI a nivell estatal, mentre que el segons suposen un 2,3%. Xifres en qualsevol cas molt elevades, tenint en compte el que signifiquen.

Pel que fa als assumptes resoltos, al llarg de l'any 2017 s'han ventilat un total d'1.159.594 procediments (Gràfic 51), un 4% menys respecte a l'exercici anterior. D'aquests, han estat tramitats davant òrgans ubicats a Catalunya un total de 178.518 processos, havent-se ocupat els de la "demarcació ICAB" d'un total de 83.609 expedients.

Finalment, pel que fa als assumptes pendents en finalitzar l'any 2017 per part dels Jutjats de Primera Instància, a nivell estatal la xifra se situa en 826.124 expedients, un 22% més respecte de l'any anterior (Gràfic 52). A Catalunya resten en finalitzar l'any un total de 135.685 assumptes, dels quals 65.320 estan sent tramitats en l'àmbit de la "demarcació ICAB". La gràfica revela que l'augment de la taxa de litigiositat no ha estat ben absorbit, en el sentit que s'ha produït una acumulació significativa respecte a l'exercici anterior. A nivell estatal, aquesta ha estat del 22%, segons dèiem abans; mentre que a nivell autonòmic i a nivell local, s'ha produït un increment dels assumptes pendents en finalitzar el 32 i el 47%, respectivament.

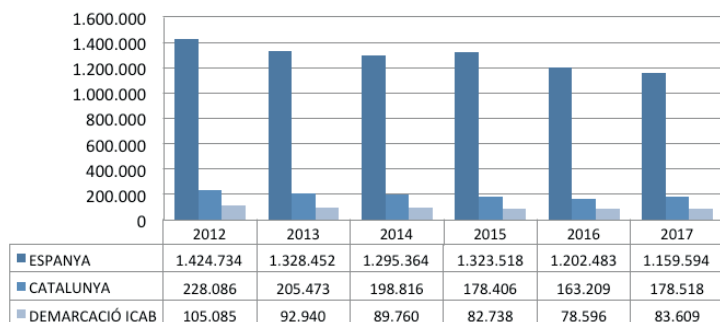
Sobre aquest particular, en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017, es ressenya que la càrrega de treball a la qual s'enfronta la planta judicial actualment operativa a la ciutat de Barcelona, està per sobre dels mòduls previstos per el propi CGPJ com recomanables. Per tant, es fa necessària l'ampliació orgànica de la planta actual amb la creació de nous òrgans judicials, així com el reforç dels ja existents.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTES INGRESSATS. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA

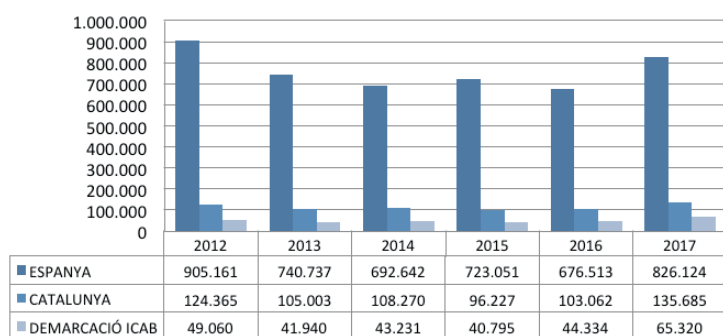
Gràfic 50. Distribució assumptes ingressats. Jutjats de primera instància.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTE RESOLTS. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA

Gràfic 51. Distribució assumpes resolts. Jutjats de primera instància.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPES PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA

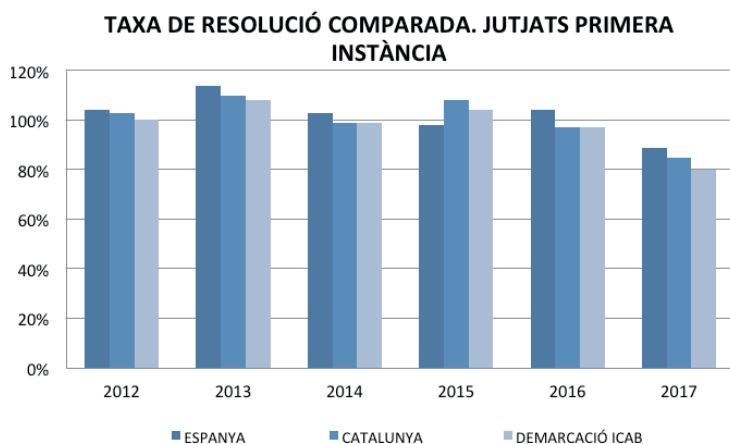
Gràfic 52. Distribució assumpes pendents en finalitzar. Jutjats de primera instància.

Principals indicadors judicials:

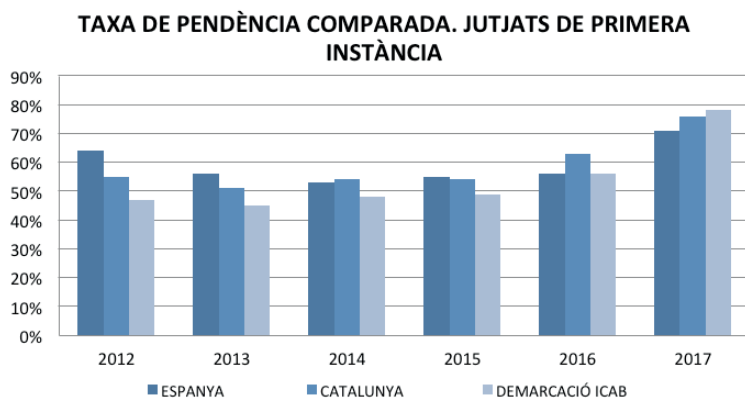
D'acord amb el manifestat abans a l'hora d'analitzar i comentar el moviment dels assumpes judicials registrat davant els JPI, veiem com els principals indicadors judicials revelen un descens en la capacitat resolutiva dels mateixos, així com un augment en els nivells de saturació, al llarg d'aquest últim exercici.

Pel que fa a la taxa de resolució, en el Gràfic 53 veiem com l'any 2017 la mateixa indica que s'està resolent un volum d'assumpes inferior al que s'està ingressant: a nivell estatal la taxa de resolució se situa en un 89%; mentre que nivell autonòmic i a nivell local, aquesta ha estat d'un 85 i un 80%, respectivament. En termes generals, veiem com es produeix una regressió del 14% respecte a l'any 2016.

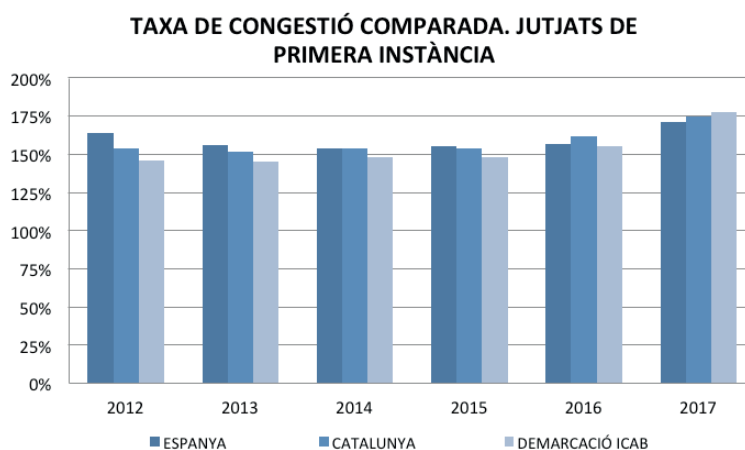
Pel que fa a les taxes de pendència i congestió, veiem com es produeix un correlatiu increment de les mateixes en aquest últim exercici, arribant a superar fins i tot la barrera dels 70 punts i dels 170, respectivament. A la "demarcació ICAB", en la qual la litigiositat ha estat més elevat en termes relatius, veiem com es registren les "pitjors" ràtios, reflectint uns nivells de saturació i pendència més elevats.

Gràfic 53. Taxa de resolució comparada. Jutjats de primera instància.

Gràfic 54. Taxa de pendència comparada. Jutjats de primera instància.

Gràfic 55. Taxa de congestió comparada. Jutjats de primera instància.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA. DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J11I N° 1 ARENYS DE MAR	104%	83%	183%
J11I N° 2 ARENYS DE MAR	101%	86%	186%
J11I N° 3 ARENYS DE MAR	96%	76%	176%
J11I N° 4 ARENYS DE MAR	105%	94%	194%
J11I N° 5 ARENYS DE MAR	91%	126%	226%
J11I N° 6 ARENYS DE MAR	138%	32%	132%
J11I N° 7 ARENYS DE MAR	107%	82%	182%
J11I N° 1 IGUALADA	97%	68%	168%
J11I N° 2 IGUALADA	103%	54%	154%
J11I N° 3 IGUALADA	95%	57%	157%
J11I N° 4 IGUALADA	96%	68%	168%
J11I N° 5 IGUALADA	104%	82%	188%
J11I N° 1 BERGA	82%	94%	194%
J11I N° 2 BERGA	109%	51%	151%
J11I N° 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	66%	169%	269%
J11I N° 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	98%	76%	176%
J11I N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	82%	137%	236%
J11I N° 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	81%	126%	226%
J11I N° 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	73%	119%	219%
J11I N° 1 BADALONA	90%	68%	168%
J11I N° 2 BADALONA	96%	54%	154%
J11I N° 3 BADALONA	102%	43%	143%
J11I N° 4 BADALONA	96%	48%	148%
J11I N° 5 BADALONA	89%	52%	152%
J11I N° 6 BADALONA	104%	36%	136%
J11I N° 1 BARCELONA	104%	40%	138%
J11I N° 2 BARCELONA	111%	49%	146%
J11I N° 3 BARCELONA	103%	56%	145%
J11I N° 4 BARCELONA	97%	70%	170%
J11I N° 5 BARCELONA	100%	74%	174%
J11I N° 6 BARCELONA	95%	81%	181%
J11I N° 7 BARCELONA	101%	52%	152%
J11I N° 8 BARCELONA	98%	43%	143%
J11I N° 9 BARCELONA	95%	56%	139%
J11I N° 10 BARCELONA	98%	55%	155%
J11I N° 11 BARCELONA	105%	56%	156%
J11I N° 12 BARCELONA	101%	46%	146%
J11I N° 13 BARCELONA	101%	55%	155%
J11I N° 20 BARCELONA	93%	49%	149%
J11I N° 21 BARCELONA	109%	42%	142%
J11I N° 22 BARCELONA	100%	44%	144%
J11I N° 23 BARCELONA	100%	40%	140%
J11I N° 24 BARCELONA	100%	63%	163%
J11I N° 25 BARCELONA	105%	51%	151%
J11I N° 26 BARCELONA	98%	47%	147%
J11I N° 27 BARCELONA	97%	37%	137%
J11I N° 28 BARCELONA	99%	53%	145%
J11I N° 29 BARCELONA	97%	54%	154%
J11I N° 30 BARCELONA	91%	50%	150%
J11I N° 31 BARCELONA	94%	56%	156%

J1I Nº 32 BARCELONA	104%	58%	158%
J1I Nº 33 BARCELONA	108%	38%	138%
J1I Nº 34 BARCELONA	85%	71%	171%
J1I Nº 35 BARCELONA	98%	59%	159%
J1I Nº 36 BARCELONA	104%	42%	142%
J1I Nº 37 BARCELONA	104%	48%	148%
J1I Nº 38 BARCELONA	108%	45%	128%
J1I Nº 39 BARCELONA	96%	72%	172%
J1I Nº 41 BARCELONA	96%	55%	155%
J1I Nº 42 BARCELONA	94%	50%	146%
J1I Nº 43 BARCELONA	100%	55%	155%
J1I Nº 44 BARCELONA	92%	75%	172%
J1I Nº 46 BARCELONA	100%	46%	146%
J1I Nº 47 BARCELONA	101%	43%	143%
J1I Nº 48 BARCELONA	95%	69%	169%
J1I Nº 49 BARCELONA	94%	82%	182%
J1I Nº 50 BARCELONA	5%	1822%	1922%
J1I Nº 52 BARCELONA	95%	50%	150%
J1I Nº 53 BARCELONA	100%	47%	147%
J1I Nº 54 BARCELONA	101%	52%	152%
J1I Nº 55 BARCELONA	95%	65%	165%
J1I Nº 56 BARCELONA	87%	81%	181%
J1I Nº 57 BARCELONA	101%	59%	159%
J1II Nº 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	96%	67%	167%
J1II Nº 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	91%	70%	170%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	78%	99%	199%
J1II Nº 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	92%	66%	166%
J1II Nº 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	92%	78%	178%
J1II Nº 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	90%	84%	184%
J1II Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	56%	143%	273%
J1II Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	88%	108%	208%
J1II Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	103%	42%	142%
J1II Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	89%	91%	191%
J1II Nº 5 VILANOVA I LA GELTRU	91%	96%	196%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	76%	119%	219%
J1II Nº 7 VILANOVA I LA GELTRU	111%	37%	137%
J1II Nº 8 VILANOVA I LA GELTRU	112%	55%	155%
J1II Nº 9 VILANOVA I LA GELTRU	115%	48%	148%
J1I Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	113%	72%	172%
J1I Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	97%	54%	154%
J1I Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	102%	72%	172%
J1I Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	81%	94%	194%
J1I Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	90%	97%	197%
J1I Nº 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	96%	52%	152%
J1I Nº 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	88%	81%	181%
J1II Nº 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	83%	88%	188%
J1II Nº 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	100%	62%	162%
J1II Nº 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	81%	72%	172%
J1II Nº 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	79%	90%	191%
J1II Nº 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	92%	84%	199%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	87%	85%	168%
J1II Nº 1 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	104%	75%	166%

J1II N° 2 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	95%	83%	183%
J1II N° 3 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	95%	83%	183%
J1II N° 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	95%	82%	182%
J1II N° 1 GAVÀ	105%	41%	141%
J1II N° 2 GAVÀ	135%	38%	138%
J1II N° 3 GAVÀ	90%	64%	164%
J1II N° 4 GAVÀ	114%	45%	145%
J1II N° 5 GAVÀ	102%	37%	137%
J1II N° 6 GAVÀ	92%	77%	177%
J1II N° 7 GAVÀ	105%	53%	153%
J1II N° 8 GAVÀ	109%	43%	143%
J1II N° 9 GAVÀ	95%	57%	160%
J1II N° 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	99%	70%	170%
J1II N° 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	98%	63%	163%
J1II N° 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	102%	50%	172%
J1II N° 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	88%	83%	183%
J1II N° 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	67%	93%	193%

Gràfic 56. La lupa. Jutjats de primera instància.

4.2 Audiències Provincials. Sales civils

Moviments d'assumptes:

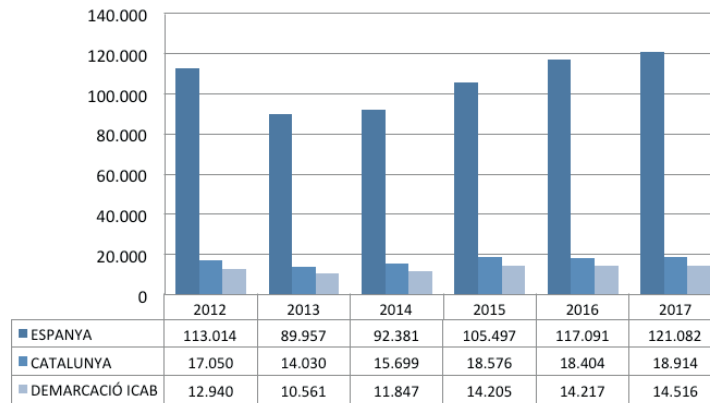
La tendència que es registra a les sales civils de l'Audiència Provincial, es correspon amb l'augment de la taxa de litigiositat que es produeix en aquest últim exercici. En efecte, **pel que fa al volum d'assumptes ingressats l'any 2017, el Gràfic 57 veiem com la xifra se situa en 121.082 procediments, 1% més respecte a l'exercici anterior.** D'aquests, 18.914 han estat tramitats davant els òrgans que s'ubiquen a Catalunya dels que, al seu torn, 14.516 han estat gestionats per les sales civils de l'Audiència Provincial de Barcelona.

Pel que fa al desenvolupament de la tendència dels assumptes ingressats per aquests òrgans, destaca el significatiu descens dels procediments en els anys 2013 i 2014. La causa justificativa d'aquests fenòmens la trobem en la implantació (o ampliació en sentit estricte) de les taxes judicials per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*. En efecte, les taxes han influït de manera substancial en el descens dels assumptes dels quals té coneixement l'Audiència Provincial. Plantejar un recurs d'apel·lació suposa haver de pagar una quota fixa de 800 euros més un variable calculat sobre el tipus de gravamen previst en l'art. 7.2 de la Llei de Taxes. Per això, molts ciutadans, malgrat la seva disconformitat amb la sentència obtinguda en primera instància, s'han resignat a exercir el seu dret al recurs. Un altre motiu que ha incidit en el descens dels assumptes ingressats, el trobem en el límit per a recórrer en apel·lació introduït per la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal*, en els judicis verbals per raó de la quantia quan aquesta no superi els 3.000 euros. L'objectiu de la llei és posar fi a l'abús en la utilització dels recursos. No obstant això, la impossibilitat de revisar algunes resolucions judicials, tot i ser considerats pel legislador com a assumptes d'escàs valor econòmic, fa que es cristal·litzin alguns errors que repercuteixen de forma negativa en la credibilitat d'un Servei Públic de qualitat per part dels justiciables.

Pel que fa al volum d'assumptes resoltos en l'últim any, a nivell estatal la xifra se situa en 109.853 procediments, un 3% menys respecte a l'exercici anterior. Similar evolució es registra en els tres àmbits territorials analitzats, segons es pot veure en el Gràfic 58. A Catalunya, les seccions civils de l'AP s'han resolt un total de 17.813 assumptes, dels quals 13.876 s'han tramitat en l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB.

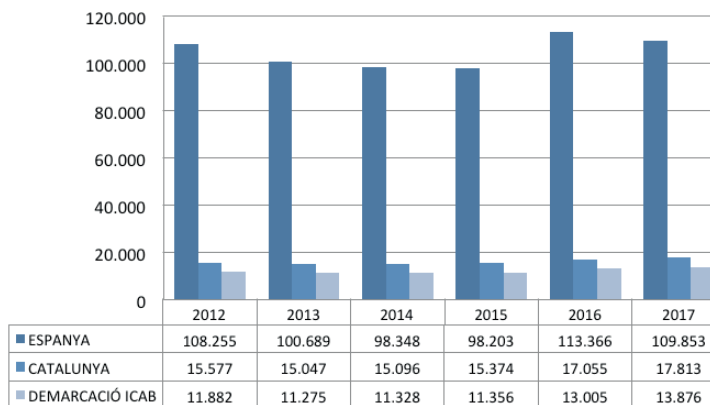
Finalment, en acabar l'any 2017 han quedat pendents un total de 71.519 assumptes a nivell estatal, 18.242 a nivell autonòmic i 15.502 a nivell local (Gràfic 59). L'augment de la càrrega de treball ha fet que també es produeixi un augment en l'acumulació dels procediments.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE INGRESSATS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

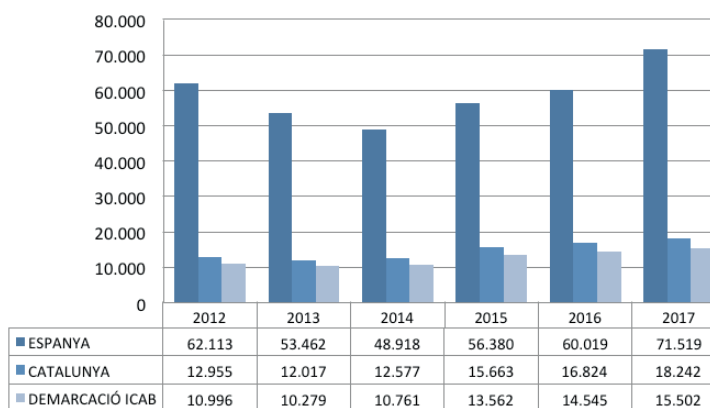
Gràfic 57. Distribució d'assumpes ingressats. Audiències Provincials.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTE RESOLTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

Gràfic 58. Distribució d'assumpes resolts. Audiències Provincials.

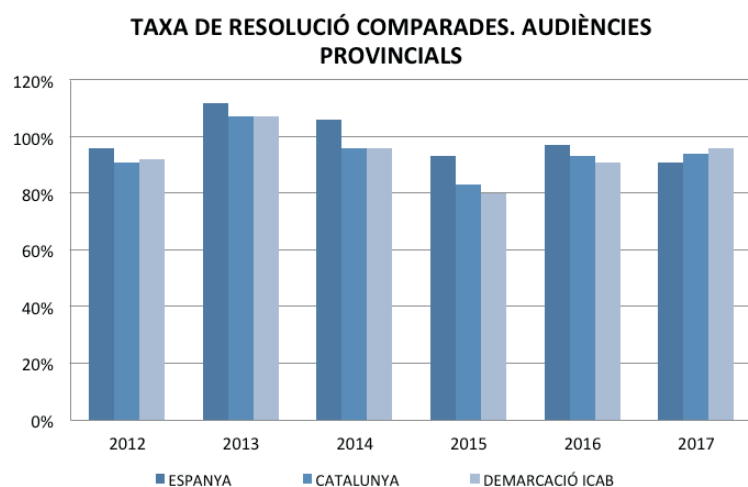
DISTRIBUCIÓ ASSUMPTE PENDENTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

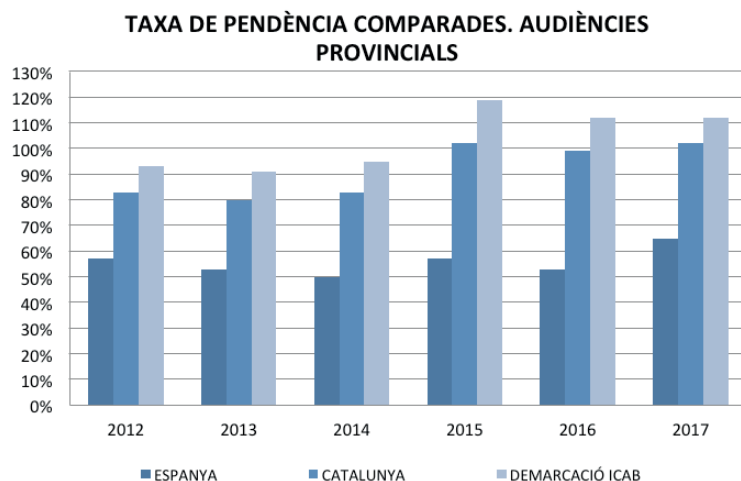
Gràfic 59. Distribució d'assumpes pendents. Audiències Provincials.

Principals indicadors judicials:

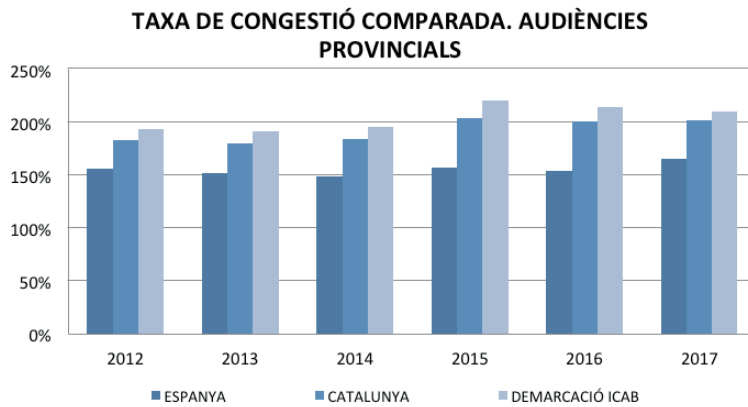
Els principals indicadors judicials aplicats a aquests òrgans, revelen que els mateixos presenten uns nivells d'acumulació notable, i que no són capaços d'absorbir la litigiositat real del moment, en el temps que seria desitjable. Així, en el Gràfic 60 veiem com la taxa de resolució se situa normalment per sota de la barrera del 100%, el que significa que s'ingressen més assumptes dels quals es resolen en un mateix període. Així mateix, els nivells de pendència i de congestió que es reflecteixen a partir de les respectives taxes, mostren una tendència alcista al llarg dels últims anys. A la "demarcació ICAB", els nivells de congestió i pendència que es registren l'any 2017, són significativament alts, amb un 112 i un 209%, respectivament.

Gràfic 60. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials.

Gràfic 61. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials.

Gràfic 62. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials.

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS. DEMARCATIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
secc.1 AP BARCELONA	105%	134%	234%
secc.4 AP BARCELONA	87%	100%	200%
secc.11 AP BARCELONA	100%	140%	241%
secc.12 AP BARCELONA	133%	67%	159%
secc.13 AP BARCELONA	71%	139%	239%
secc.14 AP BARCELONA	104%	150%	251%
secc.15 AP BARCELONA	-	-	-
secc.16 AP BARCELONA	99%	122%	223%
secc.17 AP BARCELONA	103%	120%	206%
secc.18 AP BARCELONA	109%	58%	158%
secc.19 AP BARCELONA	80%	189%	287%

Gràfic 63. La Lupa. Audiències Provincials. Demarcació ICAB.

Resolució de sentències de recursos d'apel·lació.

Un dels elements que s'ha de tenir en compte a l'hora de valorar el nivell de qualitat d'un sistema de justícia, és el de la resolució dels recursos interposats sobre les sentències dictades en primera instància. Les dades que es recullen en les següents gràfiques, es refereix als recursos d'apel·lació que van resoldre les Audiències Provincials.

En el Gràfic 64 es fa una comparativa dels recursos d'apel·lació plantejats contra les sentències dictades en el marc d'un procediment de judici verbal, en el període comprès entre els anys 2012 i 2017. En aquest, podem veure el sentit en el qual es resolen aquests recursos d'apel·lació, distingint entre sentències estimatòries i desestimatòries. D'una banda, veiem com es dicten un major nombre de sentències desestimatòries, el que significa que es confirmen les decisions adoptades pel Jutge d'instància. És una dada positiva, en tant que suposa l'existència d'un major nivell d'incert en les sentències dictades pels jutjats de primera instància. D'altra banda, pel que fa a l'evolució de la gràfica, veiem com l'any 2013 es produeix un descens del volum de recursos notable. Finalment, l'any 2017 s'experimenta un increment del 25% de recursos respecte de l'any anterior, anotant-se un total de 3.374 impugnacions.

El comportament de les dades registrades en el Gràfic 64, està influenciat per tres normes que han tingut una transcendència a nivell processal fonamental:

- Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial.
- Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal.
- Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.

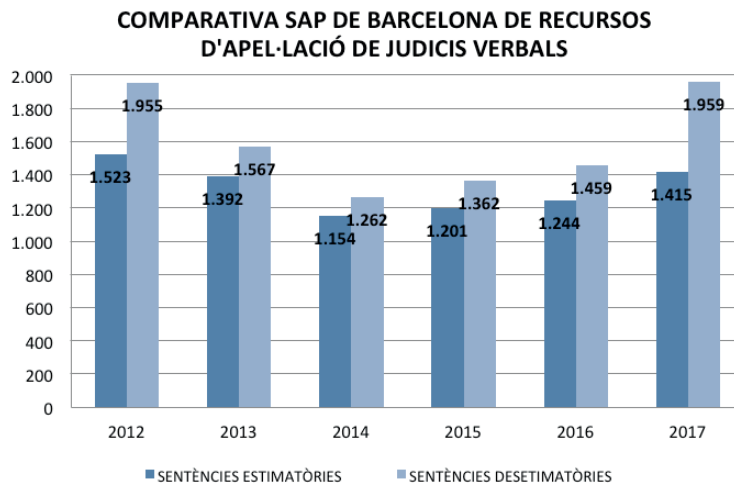
Quant a la primera norma esmentada, s'eleva la quantia que delimita l'àmbit del judici verbal, que passa de 3.000 a 6.000 euros (art. 250.2LEC). Això fa que es produeixi un lleuger increment dels procediments tramitats per les vies del judici verbal. Tanmateix, la segona norma esmentada, introdueix un límit pel qual s'exclou del recurs d'apel·lació, els judicis verbals que per raó de la quantia no superin els 3.000 euros. Per tant, malgrat aquest increment en el volum de sentències potencialment objecte de recurs a què s'ha fet referència, aquesta limitació fa que en els últims anys de la gràfica, es produeixi un descens en el nombre total de recursos plantejats. Tot i que aquestes normes es van promulgar l'any 2009 i l'any 2011 respectivament, els efectes de les mateixes s'han manifestat una mica més tard tenint en compte que quan van entrar en vigor, molts procediments que ja estaven en tràmit van haver de ser resolts d'acord amb la legislació processal anterior. Així s'estableix en la disposició transitòria de les dues lleis, en dir que *"els processos que estiguin en tràmit en qualsevol de les seves instàncies a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es continuen substanciant fins que es dicti sentència en la instància d'acord amb la legislació processal anterior"*.

La tercera norma esmentada, la Llei de taxes del 2012, ha estat la que més impacte ha tingut sobre els resultats de la gràfica, provocant una disminució notable dels recursos plantejats. En efecte, aquesta llei ha funcionat com a mecanisme dissuasiu a l'hora de recórrer, ja que és preceptiu el pagament d'una taxa amb una quota fixa de 800 euros més un variable d'un 0,25 o un 0,5%, en funció de la quantia del plet. Afortunadament, una Sentència del Tribunal Constitucional ha declarat nul·les per l'excessiva de la seva quantia, les taxes judicials. No obstant això, hem d'advertir que conceptualment les mateixes es mantenen.

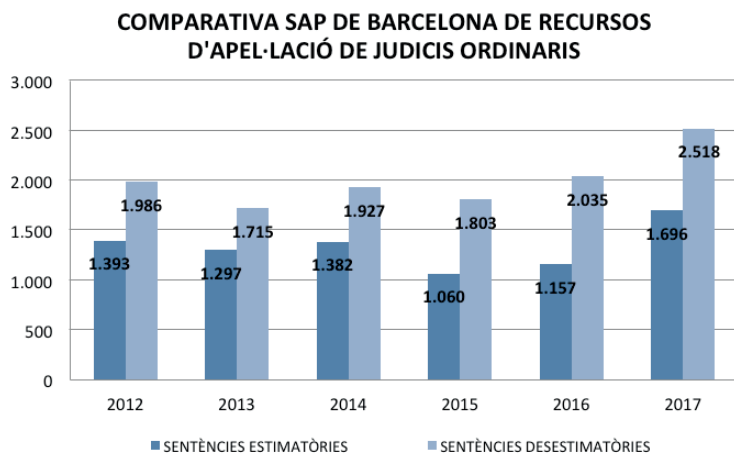
En el Gràfic 65 podem veure l'evolució al llarg dels darrers anys, del nombre de recursos plantejats contra les sentències dictades en el marc d'un procediment ordinari, davant l'Audiència Provincial de Barcelona. En primer lloc, veiem com la tendència es correspon amb la manifestada en la gràfica anterior, relativa als recursos plantejats contra una sentència dictada en un judici verbal. En efecte, es desestima un major nombre de recursos d'apel·lació, confirmant per tant, la decisió presa pel Jutjat de Primera Instància de torn.

En segon lloc, destaca com els volums relatius als recursos que provenen d'un Judici Ordinari, són més alts que els que provenen d'un procediment verbal. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en el fet que els procediments de Judici Ordinari, solen versar sobre matèries que presenten una major complexitat i ser d'una quantia elevada. La importància dels interessos que es discuteixen, fa que a vegades les parts esgotin totes les possibilitats legals que els permet l'ordenament jurídic, abans de donar per tancat un tema.

No obstant això, l'impacte de les taxes judicials també ha tingut el seu reflex en el nombre de recursos plantejats a partir de l'any 2013, reduint-se el volum dels mateixos en els últims anys. L'any 2017, veiem com s'han resolt un total de 4.214 recursos d'apel·lació, dels quals 1.696 han estat estimatoris i 2.518 desestimatoris. Es confirma per tant, un percentatge més elevat pel que fa al nivell de "encert" de les resolucions dictades en primera instància.

Gràfic 64. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis verbals en las Audiències Provincials.

Gràfic 65. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis ordinaris en les Audiències Provincials.

4.3 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

Moviments d'assumptes:

Pel que fa a l'àmbit d'actuació competencial aquests òrgans, l'art. 73 LOPJ disposa que la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia coneixerà, com Sala Civil:

- Del recurs de cassació que estableixi la Llei contra resolucions d'òrgans jurisdiccionals de l'ordre civil amb seu a la comunitat autònoma, sempre que el recurs es fonamenti en infracció de normes del dret civil, foral o especial, propi de la comunitat, i quan el corresponent Estatut d'Autonomia hagi previst aquesta atribució.
- Del recurs extraordinari de revisió que estableixi la Llei contra sentències dictades per òrgans jurisdiccionals de l'ordre civil amb seu a la comunitat autònoma, en matèria de dret civil, foral o especial, propi de la comunitat autònoma, si l'Estatut d'Autonomia ha previst aquesta atribució.
- De les funcions de suport i control de l'arbitratge que s'estableixin en la Llei, així com de les peticions d'exequàtur de laudes o resolucions arbitrals estrangers, llevat que, d'acord amb allò acordat en els tractats o les normes de la Unió Europea, correspongui el seu coneixement a un altre jutjat o tribunal.
- En única instància, de les demandes de responsabilitat civil, per fets comesos en l'exercici dels seus respectius càrrecs, dirigides contra el President i membres del Consell de Govern de la

comunitat autònoma i contra els membres de l'Assemblea legislativa, quan aquesta atribució no correspongui, segons els Estatuts d'Autonomia, al Tribunal Suprem.

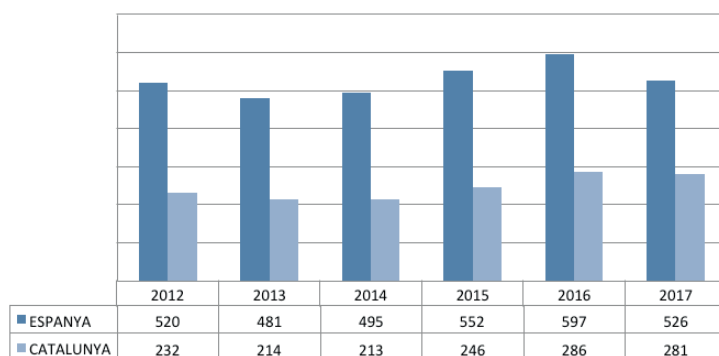
- En única instància, de les demandes de responsabilitat civil, per fets comesos en l'exercici del seu càrrec, contra tots o la major part dels magistrats d'una Audiència Provincial o de qualssevol de les seves seccions.
- De les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals de l'ordre civil amb seu a la comunitat autònoma que no tingui un altre superior comú.

En les gràfiques següents podem observar el detall numèric de l'activitat judicial experimentada per aquests òrgans al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017.

L'any 2017, les sales civils del TSJ han ingressat un total de 526 assumptes, un 12% menys respecte a l'exercici anterior (Gràfic 66). D'aquests, 281 s'han ingressat a Catalunya. Veiem per tant com el 53% dels assumptes que es tramiten davant aquests òrgans judicials, es concentra a Catalunya. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en l'existència d'un desenvolupament molt important del Dret civil propi de la CCAA de Catalunya, el que suscita la interposició d'un volum important de recursos de cassació. Sobre els recursos de cassació, cal tenir en compte la distribució competencial que sobre aquests fa l'art. 478.1 LEC: *"El coneixement del recurs de cassació, en matèria civil, correspon a la Sala Primera del Tribunal Suprem. No obstant això, correspon a les sales civil i penal dels tribunals superiors de justícia conèixer dels recursos de cassació que siguin procedents contra les resolucions dels tribunals civils amb seu a la comunitat autònoma, sempre que el recurs es fonamenti, exclusivament o juntament amb altres motius, en infracció de les normes del dret civil, foral o especial propi de la Comunitat, i quan l'Estatut d'Autonomia hagi previst aquesta atribució"*.

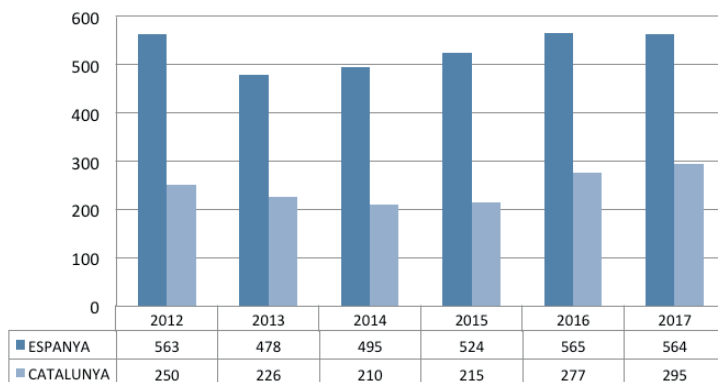
L'any 2017 s'han resolt un total de 564 assumptes a nivell estatal, dels quals 295 han estat tramitats pel TSJ de Catalunya (Gràfic 67). En termes generals, veiem com les dades de la gràfica reflecteixen una evolució similar a la dels assumptes ingressats. No obstant això, comparant les dades registrades en cadascuna de les categories analitzades, veiem com el nombre d'assumptes "resolts" és lleugerament superior al dels "ingressats", el que sens dubte suposa una dada positiva. Finalment, en el Gràfic 68 podem veure el desenvolupament de les dades relatives als assumptes pendents en finalitzar l'any 2017. Al tancament de l'últim exercici, han restat per finalitzar un total de 199 procediments, un 17% menys respecte l'any anterior. D'aquests, la major part es concentren a Catalunya, on han quedat pendents en finalitzar l'any un total de 129 assumptes, un 12% menys respecte a l'exercici 2016. Això es correspon amb la distribució de la càrrega de treball entre un i altre territori, d'acord amb les xifres d'assumptes ingressats i resolts abans comentades.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTES INGRESSATS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

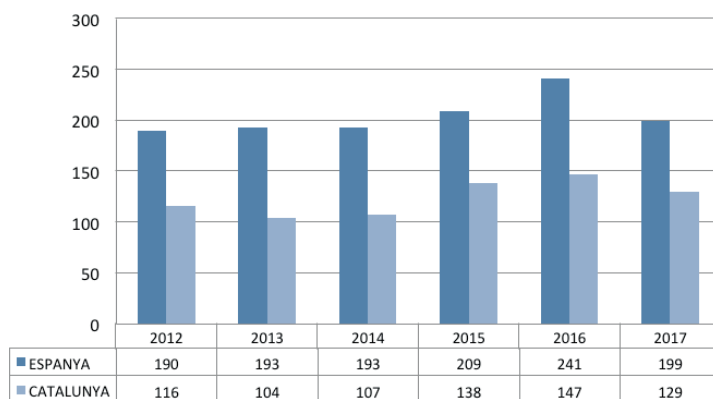
Gràfic 66. Distribució d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE RESOLTS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Gràfic 67. Distribució d'assumpes resolts en el TSJ.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE PENDENTS EN FINALITZAR. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

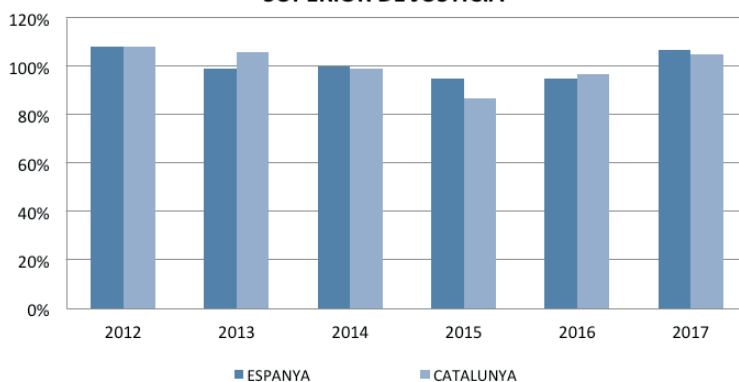

Gràfic 68. Distribució d'assumpes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justicia.

Principals indicadors judicials:

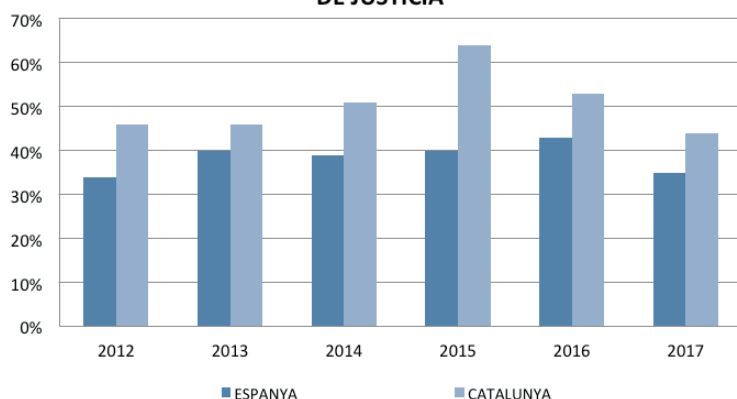
D'acord amb el comentat a l'hora d'analitzar el moviment dels assumpes que es tramiten davant d'aquests òrgans, veiem com la disminució del volum d'assumpes ingressats, ha permès una millor pel que fa a les ràtios de resolució i una reducció dels nivells de saturació, en aquest últim exercici, segons es pot veure en les gràfiques següents.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADES. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

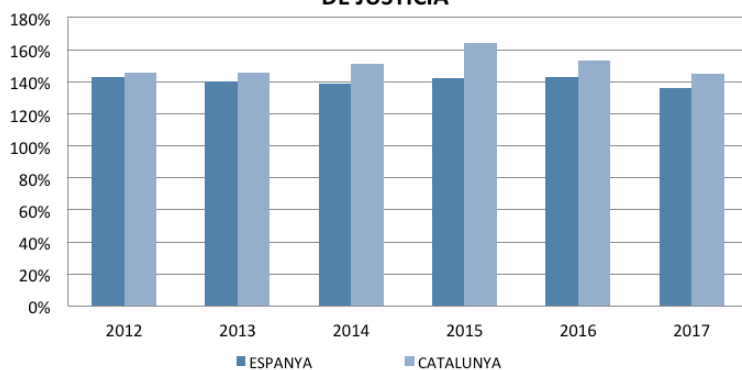
Gràfic 69. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justicia.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Gràfic 70. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Gràfic 71. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

5. Execucions civils

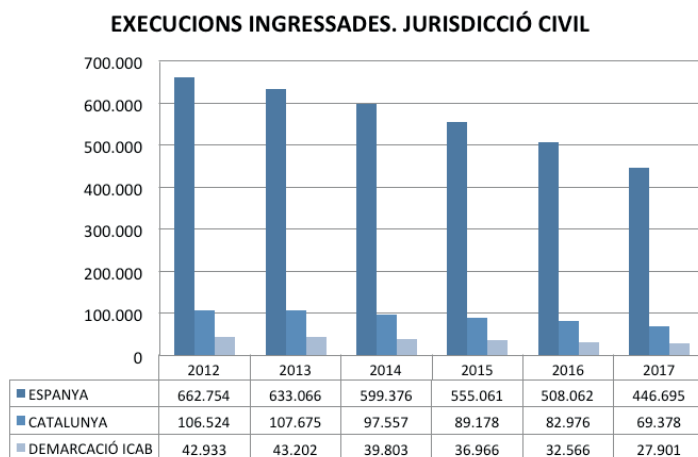
Tal com disposa l'art. 117.3 CE, l'exercici de la potestat jurisdiccional comprèn l'activitat pròpia de jutjar i la de fer executar el jutjat, que es canalitza a través d'un procediment independent que l'interessat pot instar per posar en marxa la maquinària coercitiva de l'Estat, davant la falta de compliment voluntari per part de l'obligat, d'acord amb el contingut en un títol al qual la llei reconeix força executiva.

Al llarg dels últims anys, s'ha produït un descens progressiu dels procediments d'execució, Tal com es pot observar en les gràfiques que s'acompanyen a continuació. **L'any 2017, s'ingressen un total de 446.695 procediments d'execució a nivell estatal, un 12% menys respecte a l'exercici anterior.** El descens d'aquest tipus de processos es correspon amb la regressió registrada a la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys, sobretot la relativa als processos d'execució hipotecària el detall dels quals es pot veure en el Gràfic 44. A Catalunya, el nombre d'execucions civils ingressades ha estat de 69.378, de les quals 27.901 han estat tramitades en l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB".

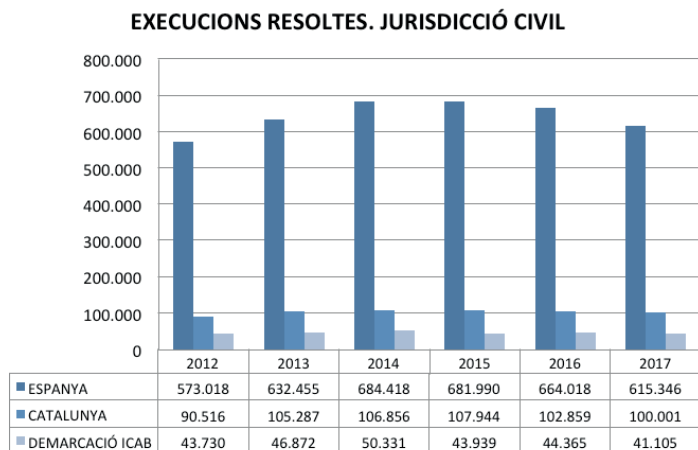
Pel que fa al volum d'assumptes resolts, en el Gràfic 73 veiem que durant els primers anys de la sèrie, el nombre d'execucions creix de forma progressiva. A partir de l'any 2015, veiem com es produeix un canvi en la tendència, reduint-se durant els últims anys de forma progressiva el volum dels procediments d'execució resolts. **L'any 2017, el nombre total d'execucions resoltes a nivell estatal ha estat de 615.346, un 7% menys respecte a l'exercici anterior.**

En relació al moviment dels procediments d'execució en la jurisdicció civil, hem de fer referència a dues importants reformes legislatives: la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, i la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal*. A través d'aquestes, s'han canalitzat part dels esforços que s'estan duent a terme per a la modernització de l'Administració de Justícia, amb el desplegament progressiu de la Nova Oficina Judicial, i amb una distribució de funcions i competències a favor dels lletrats de l'Administració de Justícia. La implantació de les UPAD (Unitats Processals de Suport Directe) i les SCOP (Servei Comú d'Ordenació del Procediment), així com la realització material del procés d'execució sota la supervisió del secretari judicial (ara LAJ) un cop dictat la Interlocutòria despatxant execució, ha incidit en la millora resolutiva d'aquest tipus de procediments, mitjançant l'optimització dels recursos disponibles.

Finalment, destaca l'important volum d'assumptes pendents en finalitzar, segons es pot veure en el Gràfic 74. Així, a nivell estatal resten en acabar l'any 2017 un total d'**1.892.815 procediments d'execució**; dels quals 354.353 estan sent tramitats davant òrgans judicials ubicats a Catalunya i d'aquests, al seu torn, 139.602 estan pendents davant òrgans de la "demarcació ICAB". Malgrat que aquest últim any es registra un lleuger descens del volum d'execucions civils pendents, veiem com les magnituds de les mateixes supera amb escreix al nombre d'assumptes ingressats i resolts. Això es deu al fet que la tramitació d'un procés d'execució es pot demorar al llarg de diversos anys, per estar condicionada la realització de la responsabilitat continguda en un títol executiu, a la capacitat econòmica del deutor, sent que molts dels procediments d'execució continuaran oberts de forma indefinida, tot i la insolvència d'aquell.

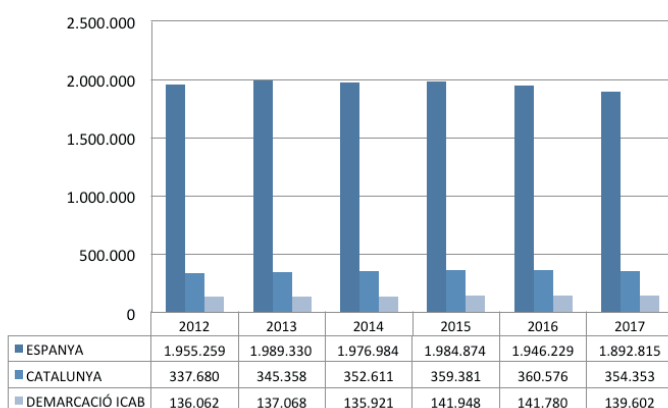

Gràfic 72. Execucions ingressades. Jurisdiccions civil.

Gràfic 73. Execucions resoltes. Jurisdicció civil.

EXECUCIONS PENDENTS A FINALITZAR. JURISDICCIO CIVIL

Gràfic 74. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció civil.

6. Conclusions

Després de l'anàlisi relativa a l'activitat dels òrgans que s'integren en la jurisdicció civil a partir de les dades publicades pel CGPJ, situant-la en el context econòmic i social en la qual es desenvolupa, procedim a ressaltar a tall de conclusió els principals fets i circumstàncies esdevinguts en aquest últim exercici 2017.

En primer lloc, l'any 2017 la taxa de litigiositat civil ha estat de 39,17 punts per cada mil habitants. Es produeix un increment del 10% respecte a l'exercici anterior, en el que la litigiositat civil es va situar en un 35,62 per cada mil habitants. A la "demarcació ICAB" la taxa de litigiositat és ostensiblement més alta respecte a la resta de circumscripcions, circumstància que es produeix al llarg de tota la sèrie temporal analitzada. Així, en l'últim any la taxa de litigiositat que es registra a la "demarcació ICAB" ha estat de 57,77 punts per cada mil habitants. També, l'increment que es produeix en la "demarcació ICAB" respecte a l'exercici anterior, és sensiblement més intensa respecte a la resta d'Espanya: en concret aquesta pujada ha estat d'un 17%.

Les diferències numèriques que es registren, tant en els diferents indicadors judicials que s'utilitzen al llarg de la present anàlisi, com en el moviment dels assumptes, es deu principalment a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cada circumscripció. En efecte, els territoris que s'integren en l'anomenada "demarcació ICAB", concentren una major densitat de població així com una activitat econòmica, urbana i industrial, més intensa.

En segon lloc, pel que fa al moviment d'assumptes, els òrgans que s'integren en la jurisdicció civil arrenquen l'exercici amb un total de 962.220 assumptes pendents d'exercicis anteriors, als quals cal sumar que durant l'any 2017 s'han ingressat un total d'1.822.503 procediments nous. En total s'han resolt 1.664.571 assumptes, un 3% menys respecte a l'exercici anterior, i han quedat pendents en finalitzar l'any 1.123.302 d'assumptes, un 17% més respecte al volum d'assumptes amb els quals es va iniciar l'any.

A la "demarcació ICAB", s'inicia l'exercici amb un total de 75.187 assumptes pendents d'anys anteriors, als quals se sumen 154.094 de procediments de nou ingrés. Durant l'any 2017, els òrgans de la "demarcació ICAB" han resolt un total de 132.788 assumptes, quedant pendents en tancar l'exercici 97.542. Les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB" revelen una acumulació, tenint en compte que en aquest últim exercici s'ha registrat un increment del 30% pel que fa als assumptes pendents en finalitzar.

En tercer lloc, i d'acord amb el manifestat abans sobre el moviment dels assumptes, els indicadors judicials reflecteixen que aquest últim any s'ha produït una regressió pel que fa a la capacitat

resolutiva dels tribunals i un augment en els nivells de saturació dels mateixos. L'any 2017 la taxa de resolució que s'ha registrat a la jurisdicció civil en termes generals, ha estat del 91%. Es produeix una regressió de 13 punts percentuals respecte a l'exercici anterior, en què es va anotar una taxa de resolució del 104%. Aquesta regressió es correspon amb la pujada de la taxa de litigiositat a la qual abans s'ha fet referència, i denota que la mateixa no ha anat acompanyada dels recursos pertinents per a absorbir l'increment. Que la taxa de resolució estigui per sota del 100%, vol dir que s'està resolent un menor volum d'assumptes dels que s'han anat ingressant durant el mateix període. En el mateix sentit, hem vist com l'any 2017 s'ha produït un significatiu increment de la taxa de pendència a nivell estatal, situant-se la mateixa en un 67%, la xifra més alta dels últims anys. Correlativament, la taxa de congestió ha crescut un 6% respecte a l'exercici anterior, fins situar-se en un 167%.

A la "demarcació ICAB", els resultats dels principals indicadors judicials són encara més alarmants. En efecte, la taxa de resolució en aquesta circumscripció ha estat del 86%, fet que suposa un retrocés d'11 punts, sent la xifra més baixa dels últims anys. Pel que fa a la taxa de pendència, aquesta passa del 59% al 73%, el que suposa un increment del 24% en aquest últim any. I pel que fa a la taxa de congestió, aquesta reflecteix uns nivells de saturació del 173%, la xifra més alta dels últims anys.

Per tant, l'increment de la litigiositat no ha anat acompanyat dels recursos materials i humans necessaris per fer front a aquell. Una de les conclusions a què s'arriba cada any i que és comú en tots els àmbits jurisdiccionals, és la necessitat d'adequar la planta judicial actualment operativa, a la litigiositat real del moment. Recordem que l'Administració de Justícia no només és un dels poders de l'Estat, sinó que també és un servei públic que s'ha de prestar al conjunt de la ciutadania en termes d'eficiència i qualitat. El que obliga a les autoritats competents a aplicar les mesures de reforç oportunes, per tal que la resolució dels assumptes es faci en un temps raonable.

En quart lloc, l'especialització orgànica de la planta judicial d'acord amb el que preveu l'art. 98 LOPJ, resulta especialment necessària segons hem pogut veure a l'hora d'analitzar les dades relatives als Jutjats Mercantils i als Jutjats de Família. Pel que fa als primers, a nivell estatal s'han ingressat un total de 83.819 assumptes, i han quedat pendents en finalitzar l'exercici 78.105; mentre que els assumptes relatius al dret de família, han suposat una entrada de 278.893 procediments, quedant pendents un total de 121.031 en acabar l'any 2017. Si bé en la tramitació dels assumptes han participat tres tipus d'òrgans (jutjats amb competència civil i penal, amb competència exclusiva civil, i especialitzats en família), la veritat és que els indicadors judicials referits als òrgans especialitzats mostren unes millors ràtios en termes generals. Un dels principals fets a destacar, és l'increïble augment de la litigiositat que ha experimentat els Jutjats d'Estat Civil i Incapacitats de la ciutat de Barcelona, que són el N° 40 i el N° 58. Aquests òrgans han rebut durant el 2017 un total de 9.048 assumptes nous, un 80% més respecte a l'exercici anterior, en què es van instar 5.035 procediments. Així mateix, han quedat pendents en finalitzar l'any, 4.044 procediments. Tenint en compte les característiques pròpies dels procediments que es tramiten davant d'aquests òrgans i dels interessos que en els mateixos s'han de protegir i tutelar, suposa una acumulació intolerable que requereix del reforç de la planta judicial actualment operativa. En efecte, en l'anàlisi realitzada hem vist com en poc més de 6 anys, s'ha produït un increment del volum d'assumptes ingressats del 129%. Finalment, en relació als procediments d'execució que es tramiten en el marc de la jurisdicció civil, durant l'any 2017 s'han ingressat un total de 446.695 processos nous. Així mateix, en finalitzar l'exercici resten per finalitzar un total d'1.892.815 procediments d'execució. Veiem que aquest valor està notablement per sobre dels procediments d'execució que s'ingressen i resolen en un mateix període. I és que la satisfacció del creditor i conseqüent terminació de molts dels procediments d'execució, dependran de la solvència que tingui el deutor, el que pot ocasionar que la tramitació d'aquests processos s'allargui de manera indefinida.

En definitiva, l'any 2017 es produeix un retrocés de les principals ràtios a la jurisdicció civil, que reclama de l'adequació de la planta judicial actualment operativa a la litigiositat real del moment.

L'àmbit Social

1. Introducció

L'art. 1 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre Reguladora de la Jurisdicció Social (des d'ara LRJS), disposa que *"els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social coneixen de les pretensions que es promoguin dins de la branca social del Dret, tant en el seu vessant individual com col·lectiu, incloent-hi aquelles que versin sobre matèries laborals i de la Seguretat Social, així com de les impugnacions de les actuacions de les administracions públiques realitzades en l'exercici de les seves potestats i funcions sobre les anteriors matèries"*. Completa la delimitació de l'àmbit competencial dels òrgans judicials que s'integren en aquest ordre, el que disposen els arts. 2 i 3 de la LRJS, en concretar les matèries incloses i excloses de les que s'ocupa aquesta Jurisdicció.

Quant als concrets òrgans que formen part de l'estructura jurisdiccional de l'àmbit social, l'activitat dels quals s'analitza en els següents apartats, són els següents:

- Jutjats Socials (art. 6 LRJS)
- Sales del Social dels Tribunals Superiors de Justícia (art. 7 LRJS)
- Sala del Social de l'Audiència Nacional (art. 8 LRJS)
- Sala del Social del Tribunal Suprem (art. 9 LRJS)

El present capítol s'ha estructurat en 6 grans blocs. En el primer d'ells, sota el títol de "part general", a més de l'anàlisi pròpia de la taxa de litigiositat i del moviment dels assumptes que es tramiten en el marc de la jurisdicció social, es fa referència a les principals circumstàncies conjunturals i socioeconòmiques del nostre Mercat de Treball: evolució dels contractes de treball, taxes d'atur i ocupació, treballadors i empreses inscrites en la Seguretat Social, entre d'altres. Aquestes dades, que han estat extrets de diverses fonts oficials com l'IDESCAT, l'INE o el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, ens serveix per situar i contextualitzar l'anàlisi que es fa dels jutjats i tribunals que s'integren en la jurisdicció social. És un fet notori, que la crisi econòmica ha tingut un impacte

significatiu en aquest àmbit jurisdiccional i, tot i que les dades relatives al Mercat de Treball dels últims exercicis reflecteixen una certa millora a nivell macroeconòmic, hi ha un problema de caràcter estructural determinat per una alta temporalitat en la contractació, així com una precarització de les relacions laborals al llarg dels últims anys.

Un cop analitzat el moviment dels assumptes, així com els principals indicadors judicials en l'àmbit social, en l'epígraf "Social per òrgans jurisdiccional" farem el mateix prenent com a referència l'activitat registrada pels Jutjats Socials i per les sales socials del Tribunal Superior de Justícia. Aquests òrgans són els que s'ocupen de la major part dels assumptes que es tramiten i resolen en el marc d'aquesta jurisdicció.

A continuació, en apartats diferenciats es fa un estudi de les principals dades relatives a dues institucions que, si bé no desenvolupen funcions estrictament jurisdiccionals, ens ajuden a comprendre millor l'activitat que es desenvolupa en el marc del Dret Laboral. D'una banda es porta a terme l'anàlisi de les "conciliacions", que es configuren com un mecanisme per a l'evitació del procediment (arts. 63 i ss. LRJS). D'altra banda, es fa referència a les principals dades del Fons de Garantia Salarial, institució prevista en l'art. 33 ET.

També, es recullen les dades relatives al moviment dels procediments d'execució que es tramiten en el marc de la jurisdicció social. Sobre l'activitat judicial dels processos d'execució en aquest ordre jurisdiccional, hem de tenir en compte el que disposa l'art. 237.4 LRJS que estableix que *"on hi ha diversos Jutjats Socials es pot establir, en els termes que preveu la Llei Orgànica del Poder Judicial, que el coneixement de les execucions s'assumeixi en exclusiva per determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes"*. A Espanya, solament quatre jutjats han fet ús d'aquesta facultat especialitzant-se en matèria d'execucions. Tres d'aquests jutjats es troben ubicats a la "demarcació ICAB", segons podrem veure més endavant.

Finalment, hem de tenir en compte els diferents canvis normatius que s'han anat produint durant dels últims anys, que han afectat d'una manera més o menys intensa en el moviment dels assumptes d'aquesta jurisdicció. Des del punt de vista processal, hem de destacar la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, Reguladora de la Jurisdicció Social* (des d'ara LRJS) que porta a terme una sistematització i unificació a nivell competencial, de totes aquelles matèries que per la seva especialitat s'han d'integrar en l'àmbit social. Amb això es pretén acabar amb la dispersió del coneixement de determinades matèries entre diversos ordres judicials (social, contenciós administratiu i civil) provocant un "pelegrinatge de jurisdiccions" amb negatives conseqüències: risc de provocar una disparitat de criteris jurisprudencials, dilació en la resolució dels assumptes i, en definitiva, una minva en el principi de seguretat jurídica.

Aquest transvasament competencial, fruit d'una millor delimitació dels assumptes que han de ser coneguts per la jurisdicció social, es refereix bàsicament a:

- Les qüestions litigioses derivades d'accidents de treball.
- El compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals.
- El coneixement ordinari dels Drets Fonamentals i Llibertats Públiques de treballadors i empresaris en l'àmbit de les relacions laborals, incloent-hi les situacions d'assetjament.
- La impugnació d'actes administratius, singulars o generals, en matèria laboral, Seguretat Social i resolucions contractuals col·lectives per causes objectives.

La reorganització competencial d'aquests últims, suposa també un alleugeriment en la càrrega de treball dels Jutjats Contenciosos Administratius, i sobre això es fa referència en el capítol sobre "L'àmbit Contenciós Administratiu". A més, la LRJS s'incardina en l'eix de la modernització normativa del nostre sistema processal, que s'està portant a terme a través del Pla de Modernització de la Justícia, en el qual

destaquen la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, la implantació de les noves tecnologies en el marc de la e-Justícia i l'adaptació interpretativa efectuada d'acord amb la jurisprudència social, constitucional i europea.

Des del punt de vista del dret material o substantiu, destaquen dues importants reformes: la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. Aquesta última, molt més dura que l'anterior, ha girat al voltant de tres eixos fonamentals: la flexibilitat interna (acomiadaments i modificacions substancials de les condicions de treball), acomiadaments col·lectius i negociació col·lectiva. Aquestes reformes tenien l'objectiu de flexibilitzar el Mercat de Treball per "adequar" les condicions laborals i els costos salarials, i afavorir la competitivitat i eficiència de les empreses. No obstant això, aquests objectius no només no s'han aconseguit, sinó que aquestes han tingut més efectes negatius que positius sobre el Mercat de Treball; i en aquest sentit han estat durament criticades per molts sectors de la societat i del Dret.

Tanca el capítol un apartat en el qual es recullen les principals "conclusions" obtingudes a partir de les diferents dades analitzades, en el qual es destaquen les principals fites i incidències ocorregudes a l'àmbit laboral en aquest últim exercici.

2. Part general

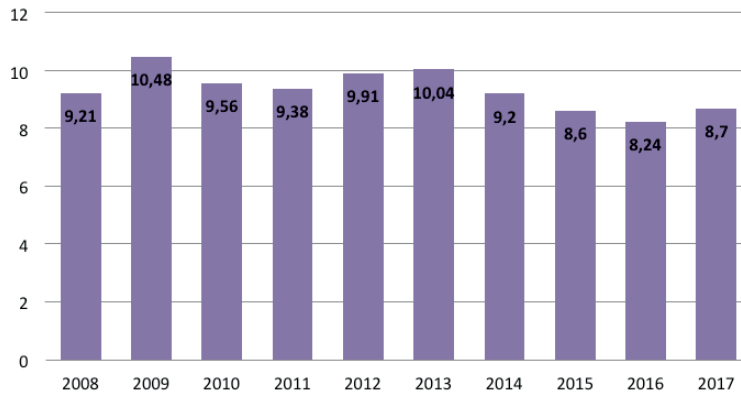
2.1 Litigiositat

En el Gràfic 1 podem observar com ha estat l'evolució de la taxa de litigiositat en l'àmbit laboral, al llarg del període comprès entre els anys 2008 i 2017. Es tracta d'una sèrie temporal relativament àmplia, que reflecteix l'impacte que ha tingut la crisi econòmica durant l'última dècada al nostre país. Així, durant els primers anys de la sèrie, veiem com es registren les xifres més altes, coincidint amb l'esclat de la crisi econòmica en l'any 2008. L'any 2009 s'anota la xifra més elevada, un 10,48 per cada mil habitants. Les reformes laborals a què s'ha fet referència en l'apartat introductori del present capítol, no han aconseguit reduir la conflictivitat social doncs, segons veiem en l'esmentada gràfica, la litigiositat en aquesta jurisdicció se situa a prop dels 10 punts, quan en el any 2007 (segons vam tenir ocasió de veure en anteriors edicions) la taxa se situava en un 7,53 per cada mil habitants.

A partir de l'any 2013, veiem com es registra un descens en la taxa de litigiositat fins l'any 2016, en què la mateixa se situa en un 8,24 per cada mil habitants. **L'any 2017, veiem com es registra un nou increment de la taxa de litigiositat laboral, situant-se la mateixa en un 8,70 per cada mil habitants, un 6% més respecte a l'exercici anterior.** Si ens fixem en la comparativa territorial que es fa en el Gràfic 2 sobre la taxa de litigiositat laboral, veiem que la que es registra en l'àmbit de la "demarcació ICAB" és ostensiblement superior a la que s'anota a nivell estatal; mentre que a Catalunya, la mateixa se situa sempre per sota, segons podem veure a la sèrie. Pel que fa al desenvolupament de la taxa de litigiositat en la "demarcació ICAB", hem de tenir en compte que els partits judicials que s'integren en aquesta, es caracteritzen per tenir una major densitat de població, així com una activitat econòmica i industrial més intensa, respecte a altres àmbits territorials.

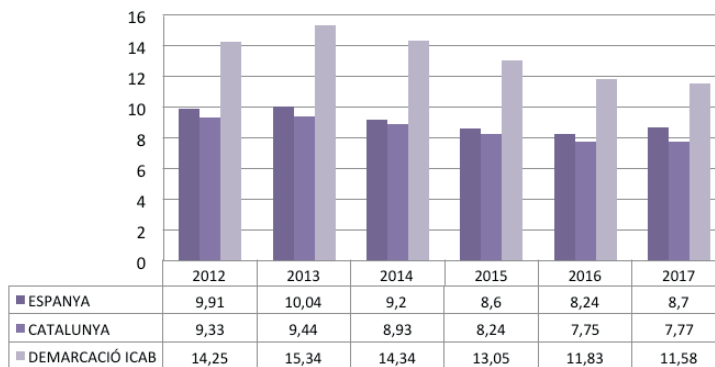
L'any 2017, la taxa de litigiositat laboral que es registra a la "demarcació ICAB", és d'11,58 per cada mil habitants. A diferència del que succeeix a nivell estatal, en aquesta demarcació es registra una lleugera regressió (un 2%) respecte a l'exercici anterior, en què es va anotar una litigiositat d'un 11,83 per cada mil habitants. A Catalunya, la taxa amb prou feines registra una variació respecte l'any passat, situant-se en aquest últim exercici en un 7,77 per cada mil habitants.

EVOLUCIÓ ANUAL LITIGIOSITAT JURISDICCIO SOCIAL

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció social.

COMPARATIVA TERRITORIAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIO SOCIAL

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció social.

2.2 Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball

A continuació, es durà a terme l'anàlisi d'una sèrie de dades referides a diferents ítems que ens ajudaran a entendre millor la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball i, en definitiva, el context en el qual s'han desenvolupat les dades referides a l'activitat jurisdiccional dels òrgans que s'integren en l'ordre social.

Contractes de treball

Les següents gràfiques, han estat elaborades a partir de les dades publicades per l'“Observatori d'Empresa i Ocupació” de la Generalitat de Catalunya. En aquestes, s'analitza l'evolució dels contractes de treball signats a Espanya i a Catalunya, durant els últims anys. S'han diferenciat dues grans categories, d'acord amb la dualitat existent en el nostre actual sistema de contractacions: “indefinites” i “temporals”.

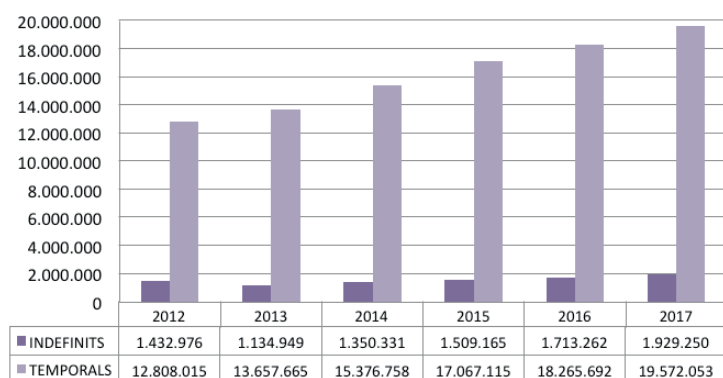
L'any 2017, s'han signat un total de 21.501.303 de contractes de treball a Espanya, un 8% més respecte a l'any anterior. Si ens fixem en l'evolució de la contractació laboral a nivell estatal, veiem com dels 18.622.108 de contractes de treball subscrits l'any 2008, passem a 14.240.991 l'any 2012. A partir d'aquí, veiem com la tendència dels contractes de treball celebrats a Espanya, registra un increment progressiu a mesura que es van succeint els anys. No obstant això, si ens fixem en la modalitat dels contractes, veiem com els signats amb caràcter temporal superen amb escreix als subscrits de forma indefinida. En efecte, dels 21.501.303 contractes de treball celebrats l'any 2017, veiem com 19.572.053 han estat concertats de forma temporal, el que significa que en aquest últim

exercici la temporalitat en la contractació laboral ha estat del 91%. Si ens fixem en el detall numèric de la Taula 5, veiem com en els darrers anys s'ha produït un increment dels nivells de temporalitat. En efecte, la relació entre contractes temporals i contractes indefinits en l'any 2007, estava en un 88-22%. Per tant, tal com dèiem en la introducció del present capítol, si bé hi ha hagut una certa millora a nivell macroeconòmic, aquesta s'ha produït a costa d'augmentar (encara més) els nivells de temporalitat en la contractació.

D'altra banda, cal tenir en compte que un contracte de treball no sempre és sinònim d'un lloc de treball, ja que, com dèiem, els alts nivells de temporalitat suposen que una persona pot causar alta i baixa en un mateix dia per cobrir un determinat lloc segons les necessitats d'una empresa, repetint l'operació diverses vegades al mes o a la setmana. De manera que, si bé cada alta compte com un nou contracte en termes estadístics, això no vol dir que s'hagi creat un lloc de treball. I és que, el Mercat de Treball a Espanya té un problema estructural, ja que en principi la norma general en el nostre dret laboral, és la contractació amb caràcter indefinit, podent-se concertar amb una durada determinada, sempre que hi hagi una causa que justifiqui la temporalitat del mateix (art. 15 ET). Per tant, molts d'aquests contractes temporals, s'han celebrat en frau de llei.

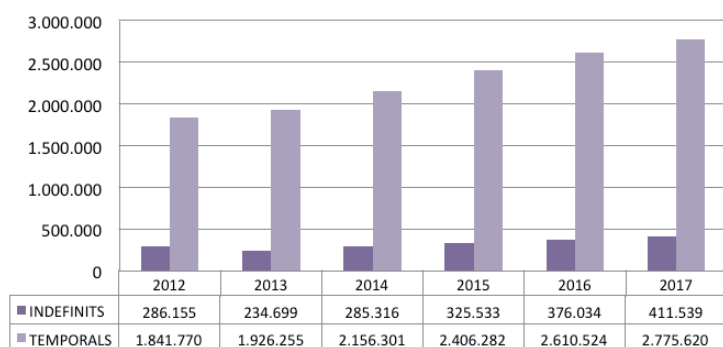
A Catalunya, el nombre de contractes que s'han signat durant l'any 2017 ha estat de 3.187.159, un 7% més respecte de l'any anterior. D'aquests, 411.539 (el 23%) s'han concertat per temps indefinit i 2.775.620 (el 87%) ho han estat per una durada determinada. De fet, si ens fixem en la tendència dels Gràfics 3 i 4, veiem com la línia que es dibuixa és prou clara: puja la contractació laboral, però sobretot puja la contractació de caràcter temporal.

EVOLUCIÓ CONTRACTES DE TREBALL REGISTRATS A ESPANYA

Gràfic 3. Evolució dels contractes de treball registrats a Espanya.

EVOLUCIÓ CONTRACTES DE TREBALL REGISTRATS A CATALUNYA

Gràfic 4. Evolució dels contractes de treball registrats a Catalunya.

EVOLUCIÓ COMPARADA CONTRACTES DE TREBALL						
	ESPANYA			CATALUNYA		
	TOTAL	INDEFINITS	TEMPORALS	TOTAL	INDEFINITS	TEMPORALS
2008	16.601.237	1.902.605	14.698.632	2.521.892	425.932	2.095.960
2009	14.021.837	1.312.414	12.709.423	2.077.080	282.630	1.794.450
2010	14.417.150	1.228.214	13.188.936	2.174.425	259.712	1.914.713
2011	14.433.232	1.110.163	13.323.069	2.137.449	232.868	1.904.581
2012	14.240.991	1.432.976	12.808.015	2.127.925	286.155	1.841.770
2013	14.792.614	1.134.949	13.657.665	2.160.954	234.699	1.926.255
2014	16.727.089	1.350.331	15.376.758	2.441.617	285.316	2.156.301
2015	18.576.280	1.509.165	17.067.115	2.731.815	325.533	2.406.282
2016	19.978.954	1.713.262	18.265.692	2.986.558	376.034	2.610.524
2017	21.501.303	1.929.250	19.572.053	3.187.159	411.539	2.775.620

Taula 5. Evolució comparada dels contractes de treball registrats.

Població activa i inactiva

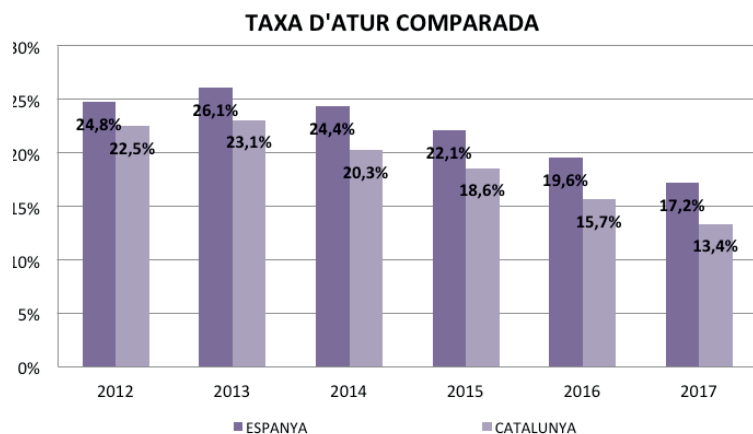
Abans d'entrar en l'anàlisi de les dades que es recullen en aquest apartat, convé recordar algunes definicions i conceptes, que ens ajudaran a entendre millor l'escenari en el qual es mouen les mateixes. La "població activa" d'un territori, és el conjunt de persones que s'han incorporat al Mercat de Treball. No hem de confondre aquest concepte amb el de "població en edat de treballar", que abasta a totes aquelles persones que, segons la legislació laboral, tenen la capacitat legal per incorporar-se al Mercat de Treball. Per tant, formen part de la població activa, tant aquelles persones que efectivament estan exercint una feina ("població ocupada"), com aquelles altres que, tot i estar buscant una feina no el troben ("població desocupada"). Finalment, la "població inactiva" està formada per aquelles persones que, sent majors de 16 anys i que, per tant, tenen a priori capacitat legal per treballar, no estan ocupades ni aturades, comprenent a sectors de la població com: estudiants, jubilats i incapacitats que no poden treballar. A la Taula 8 es recullen les principals dades publicades per l'IDESCAT, sobre les categories referides, distingint d'una banda entre Espanya i Catalunya, i d'altra banda entre homes i dones.

En el Gràfic 6, es fa una comparativa de l'evolució de la taxa d'atur entre Espanya i Catalunya, en el període comprès entre els anys 2012 i 2017. La taxa d'atur s'obté de l'aplicació de la següent fórmula: **taxa d'atur = 100 x (població desocupada / població activa)**. Pel que fa al comportament d'aquesta, veiem com es correspon amb l'evolució tant de la litigiositat laboral, analitzada en el Gràfic 1, així com a la dels contractes laborals subscrits (Taula 5).

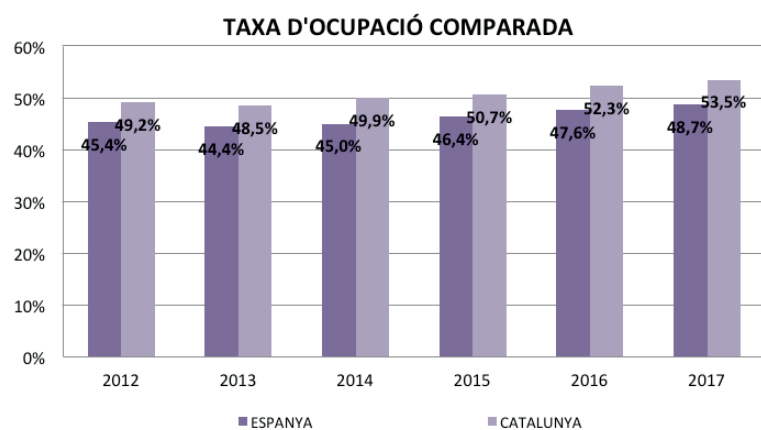
Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es registra un creixement de la taxa d'atur, fins a situar-se en l'any 2013 en un 26,1% a Espanya i en un 23,1% a Catalunya. A partir d'aquí, veiem com es produeix un canvi en la tendència, iniciant-se una lleugera regressió en les xifres d'atur registrades, tant a Espanya com a Catalunya, d'acord amb el creixement dels contractes laborals subscrits. No obstant això, veiem com segueixen sent encara xifres molt altes, tenint en compte el que aquestes representen. I és que, una alta temporalitat en la contractació laboral, va lligada a l'existència d'unes taxes d'atur elevades, a causa de com està configurat el Mercat de Treball a casa nostra. **L'any 2017, la taxa d'atur que es registra a Espanya és del 17,2%, un 12% menys respecte a l'exercici anterior; mentre que la de Catalunya se situa en un 13,4%, un 15% menys respecte l'any passat.**

La taxa d'ocupació, discorre de forma paral·lela a la de la taxa d'atur. La taxa d'ocupació reflecteix el percentatge de les persones que, estant en edat de treballar, ho fan de forma efectiva, ja sigui per compte propi (autònoms), ja sigui per compte d'altri (assalariats), o bé perquè són ocupadors. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa d'ocupació = població ocupada / població en edat de treballar.**

L'any 2017, la taxa d'ocupació que es registra a Espanya és del 48,7%, mentre que la que s'anota a Catalunya és del 53,5%. Xifres lleugerament superiors a les registrades en l'exercici anterior, d'acord amb el descens de la taxa d'atur i l'augment de la contractació, abans comentat.

Gràfic 6. Taxa d'atur comparada.

Gràfic 7. Taxa d'ocupació comparada.

POBLACIÓ ACTIVA I INACTIVA 2017	ESpanya	CATALUNYA
POBLACIÓ EN EDAT DE TREBALLAR	38.716,60	6.149,20
HOMES	18.830,90	2.979,00
DONES	19.885,70	3.170,20
POBLACIÓ ACTIVA	22.765,00	3.795,40
HOMES	12.159,80	1.995,40
DONES	10.605,20	1.800,10
POBLACIÓ OCUPADA	18.998,40	3.312,20
HOMES	10.339,20	1.758,90
DONES	8.659,10	1.557,30
POBLACIÓ DESOCUPADA	3.766,70	479,2
HOMES	1.820,60	236,5
DONES	1.946,00	242,8
POBLACIÓ INACTIVA	15.951,60	2.353,70
HOMES	6.671,00	983,6
DONES	9.280,50	1.370,10

Gràfic 8. Distribució territorial de la població activa i inactiva. Any 2017. Font: IDESCAT, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE. Unitats: Milers (mitjanes anuals).

Incidència en el sistema de Seguretat Social

Un dels principis rectors de la política social i econòmica del nostre país, és el manteniment per part dels poders públics d'un "règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans que garanteixi l'assistència i prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas de desocupació", tal com disposa el mateix art. 41 CE.

Aquest dret constitucional té el seu desenvolupament legislatiu a través del *Reial Decret Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de la Seguretat Social*, d'ara endavant LGSS. L'art. 15 LGSS estableix l'obligatorietat de l'afiliació al sistema de la Seguretat Social. **L'any 2017, el nombre de treballadors afiliats al sistema de la Seguretat Social ha estat de 18.331.107, un 3% més respecte de l'any anterior.** En el Gràfic 9, veiem com la tendència en el nombre de treballadors afiliats, es mostra alcista des de l'any 2014, havent-se incrementat en un 12% en els últims 6 anys, d'acord amb el comentat sobre les dades relatives a la contractació.

Dins del sistema de la Seguretat Social, podem trobar dos grans règims, d'acord amb el que preveu l'art. 9 LGSS. D'una banda, tenim el **règim general, en el qual s'integren la gran majoria dels treballadors: res més que 13.850.570 L'any 2017, que suposen un 76% sobre el total** (Gràfic 10). D'altra banda, hi ha una pluralitat de règims especials previstos per a "aquelles activitats professionals en les quals, per la seva naturalesa, les seves peculiars condicions de temps i lloc o per l'índole dels seus processos productius", es fa necessari el seu establiment per a l'adequada aplicació dels beneficis de la Seguretat Social, tal com disposa l'art. 10 LGSS. En l'apartat segon de l'esmentat precepte, es distingeixen els següents règims especials:

- Treballadors per compte propi o autònoms.
- Treballadors del mar.
- Funcionaris públics, civils i militars.
- Estudiants.
- Els altres grups que determini el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, per considerar necessari l'establiment per a ells d'un règim especial.

Els treballadors per compte propi o autònoms, representen un 18% dels afiliats al sistema de la Seguretat Social per L'any 2017, amb un total de 3.200.314 persones. Si bé amb la crisi molts treballadors autònoms van perdre la feina, des de l'any 2012 el nombre d'altres en aquest règim ha crescut de forma progressiva (Gràfic 11). En aquest punt, cal tenir en compte que s'ha produït un transvasament de persones que fins fa poc treballaven per compte d'altri, cap a noves modalitats de treball i professionals caracteritzades per l'"emprenedoria". Aquest fenomen respon a canvis que van de la mà d'una societat cada vegada més globalitzada, i amb una tendència econòmica i de mercat cada vegada més liberal. Es tracta dels anomenats "emprenedors", que no deixen de ser autònoms o petits empresaris.

La norma més representativa d'aquest "nou" col·lectiu és la *Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització*. Aquesta llei tracta d'impulsar la creació de nova activitat econòmica i per a això adopta una sèrie de mesures fiscals i legislatives amb l'objecte d'incentivar i facilitar la posada en marxa d'un negoci. Altres normes que ha de tenir en compte un autònom o "emprenedor" són, la *Llei de Societats de Capital aprovada pel RD 1/2010, de 2 de juliol*, la *Llei 2/2007, de 15 de març, de Societats Professionals*, les ordenances municipals sobre llicències d'activitat de l'Ajuntament on es vagi a emprendre un negoci, les lleis relatives als impostos de societats, IVA, IRPF, la *Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de caràcter personal*, entre altres.

L'art. 18 LGSS estableix que *“la cotització a la Seguretat Social és obligatòria en tots els règims del sistema”*. La base de la piràmide de finançament del sistema de la Seguretat Social, la componen d'una banda, les contribucions realitzades sobre els salaris i aportacions dels treballadors afiliats i, d'altra banda, les cotitzacions que realitzen les empreses pels seus treballadors. Per això, a més de l'evolució de les afiliacions dels treballadors, hem de fer referència al nombre d'empreses inscrites en el sistema al llarg dels últims anys, que ha registrat un desenvolupament força similar a la del nombre de treballadors afiliats. En el Gràfic 13, veiem com en els últims anys s'ha registrat un augment del nombre d'empreses inscrites: **l'any 2017, el nombre d'empreses inscrites en la Seguretat Social ha estat d'1.326.161.**

Sense dubte, es tracta d'una dada positiva, ja que suposa un reflex de la reactivació de l'economia. A aquest increment, ha contribuït de manera notable aquesta massa d'emprenedors i petits empresaris a què fèiem referència abans, que s'han traslladat d'un sistema laboral exercit per compte d'altri, cap a un altre exercit per compte propi.

L'art. 42 LGSS estableix que *“l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social comprèn:*

- L'assistència sanitària en els casos de maternitat, de malaltia comuna o professional i d'accident, sigui o no de treball.
- La recuperació professional, la procedència s'aprecii en qualsevol dels casos que s'esmenten en la lletra anterior.
- les prestacions econòmiques en les situacions d'incapacitat temporal; maternitat; paternitat; risc durant l'embaràs; risc durant la lactància natural; cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu; incapacitat permanent contributiva i invalidesa no contributiva; jubilació, en les modalitats contributiva i no contributiva; atur, en els nivells contributiu i assistencial; protecció per cessament d'activitat; mort i supervivència, així com les que s'atorguin en les contingències i situacions especials que es determinin per real decret, a proposta del titular del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.
- Les prestacions familiars de la Seguretat Social, en les modalitats contributiva i no contributiva.
- Les prestacions de serveis socials que puguin establir-se en matèria de formació i rehabilitació de persones amb discapacitat i d'assistència a la gent gran, així com en aquelles altres matèries en què es consideri convenient”.

En l'any 2017, el nombre de beneficiaris d'una prestació per desocupació ha estat d'1.894.209, un 5% menys respecte a l'exercici anterior (Gràfic 14). Aquesta gràfica mostra una clara tendència regressiva del volum de beneficiaris que reben una prestació per desocupació. Aquest descens pot ser degut, d'una banda, a l'extinció de la prestació per la reincorporació laboral del beneficiari i, d'altra banda, a l'extinció de la prestació per l'esgotament d'aquesta. És a dir, pot succeir que molts beneficiaris deixin de rebre una prestació d'atur (amb les matisacions que s'expressaran a continuació) per haver expirat el període al qual tenien dret, tot i que encara no hagin trobat una nova feina. Per això, la taxa d'atur es manté *“in crescendo”* també el 2013 (Gràfic 6), tot i el descens que en el mateix any es registra en el nombre de beneficiaris d'una prestació d'atur.

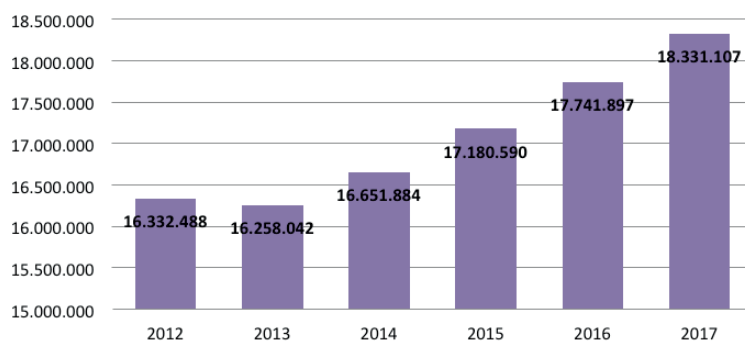
En el Gràfic 15 podem veure com es distribueixen les prestacions per desocupació entre els seus beneficiaris, segons la tipologia d'aquesta. En efecte, en la gràfica podem observar tres nivells d'acció protectora sobre la contingència de la desocupació: *“nivell contributiu”, “nivell assistencial” i “renda activa de reinserció”*. Hi ha tres tipus d'ajudes per a un treballador que es troba en una situació d'atur. En primer lloc, tenim la prestació contributiva, que és la que cobra l'aturat d'acord amb el cotitzat mentre va estar treballant. En segon lloc, les prestacions assistencials o ajudes, suposen un subsidi que l'Estat dona als aturats que no poden accedir a una prestació contributiva, bé perquè no han cotitzat prou, o bé perquè han esgotat aquesta i segueixen sense trobar una feina. En darrer

lloc, hi ha unes ajudes de caràcter extraordinari, que només es poden sol·licitar en el cas d'haver esgotat totes les prestacions i subsidis, entre les quals destaquem la Renda Activa d'Inserció.

En la gràfica, veiem com la tendència del "nivell contributiu" es manté regressiva durant tot el període temporal analitzat, sent més acusat durant els primers anys de la sèrie. Mateixa evolució es reflecteix en el "nivell assistencial", que a partir de l'any 2013 veiem com fins i tot arriba a superar numèricament parlant a "nivell contributiu". Pel que fa al tercer nivell, el de "renda activa d'inserció", tot i presentar uns valors que estan notablement per sota en comparació a la resta, experimenta una tendència creixent durant els primers anys de la seqüència, produint-se un canvi en la tendència a partir de l'any 2015. L'any 2017, un total de 768.928 persones han estat beneficiaris d'una prestació per desocupació en la modalitat contributiva; mentre que 886.982 han estat perceptores de l'anomenat subsidi i 182.819 d'una "renda activa d'inserció". En definitiva, la gràfica mostra un pelegrinatge d'una part de la població que va saltant d'un nivell a un altre, sent cada un d'aquests estadis, més penós que el seu immediatament anterior.

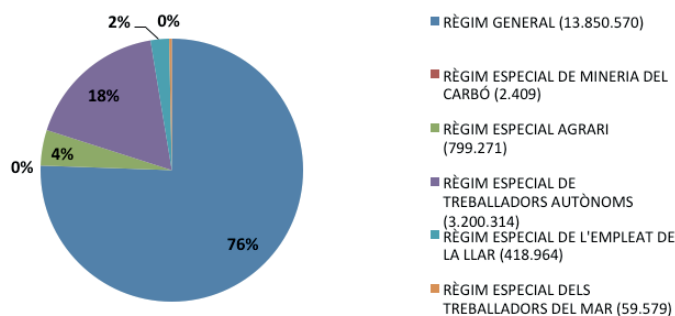
Finalment, pel que fa a l'evolució de les pensions contributives del sistema de Seguretat Social, la tendència que s'expressa en el Gràfic 16 mostra un creixement constant a mesura que es van succeint els anys. L'any 2017, el nombre total de pensions contributives se situa en 9.581.770. L'augment de les pensions contributives suposa que el sistema de Seguretat Social ha d'assumir una major despesa social, i això malgrat que durant els últims anys, ha vist reduïda una de les seves principals fonts de finançament a causa de la crisi (Gràfic 9 i Gràfic 13). L'augment dels pensionistes, és causa i conseqüència de molts procediments en matèria de Seguretat Social, que suposen un volum important de la litigiositat que es registra en l'ordre social.

AFILIACIÓ DE TREBALLADORS AL SISTEMA DE SEGURETAT SOCIAL

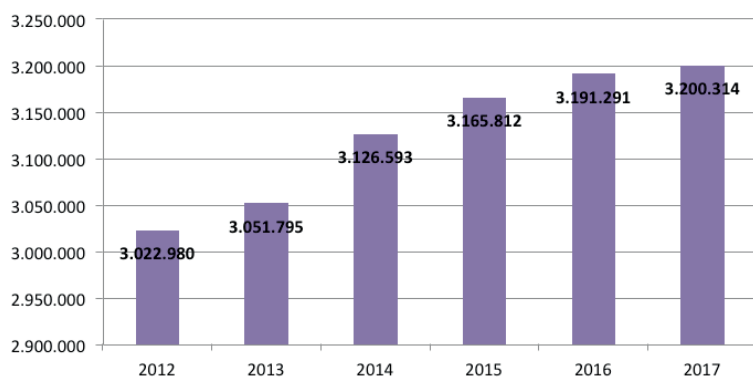
Gràfic 9. Evolució de l'afiliació de treballadors al sistema de Seguretat Social.

DISTRIBUCIÓ DELS TREBALLADORS AFILIATS SEGONS EL TIPUS DE RÈGIM. ANY 2017

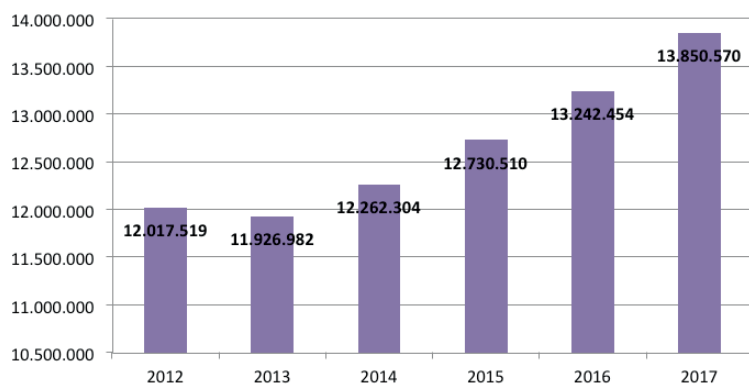
Gràfic 10. Distribució dels treballadors afiliats segons el tipus de règim. Any 2017.

EVOLUCIÓ DEL NÚMERO DE TREBALLADORS AUTÒNOMS

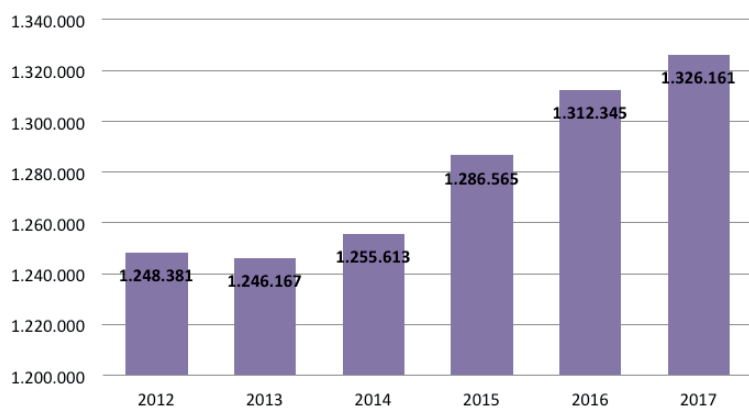
Gràfic 11. Evolució del nombre de treballadors autònoms.

TREBALLADORS ADSCRITS AL RÈGIM GENERAL

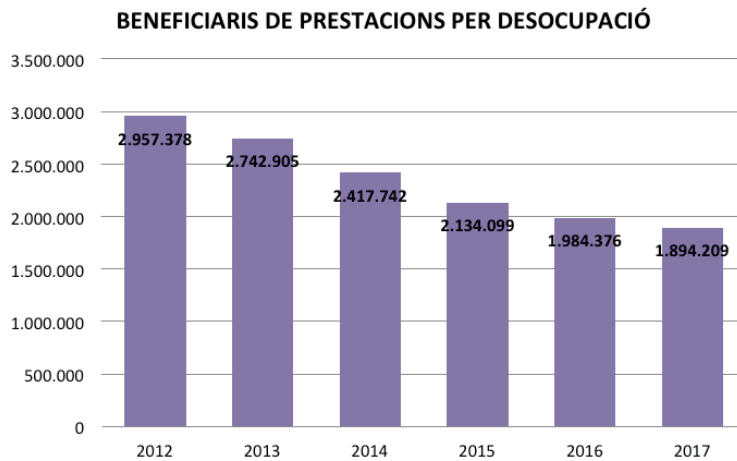

Gràfic 12. Evolució del nombre de treballadors adscrits al Règim General.

EMPRESSES INSCRITES EN LA SEURETAT SOCIAL

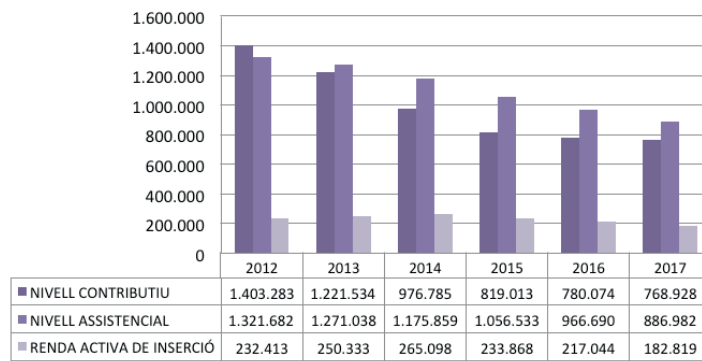

Gràfic 13. Evolució de les empreses inscrites en la Seguretat Social.

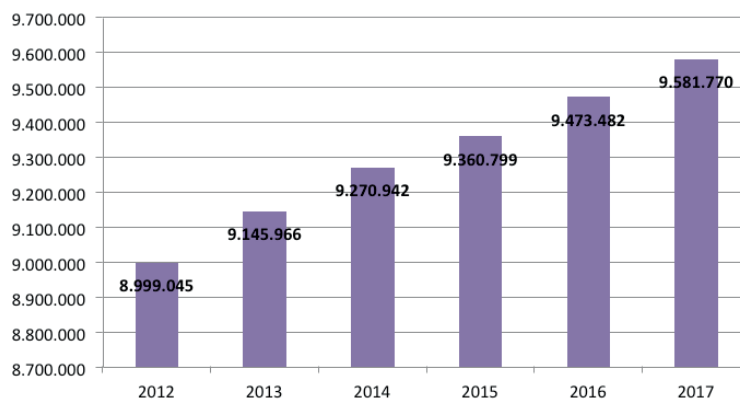
Gràfic 14. Evolució del nombre de beneficiaris de prestacions per desocupació.

**BENEFICIARIS DE PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ.
TIPUS DE PRESTACIÓ**

Gràfic 15. Beneficiaris de prestacions per desocupació. Tipus de prestació.

**PENSIONS CONTRIBUTIVES DEL SISTEMA DE LA
SEGURETAT SOCIAL**

Gràfic 16. Pensions contributives del sistema de la Seguretat Social.

2.3 Moviment d'assumpes

L'Activitat judicial en termes absoluts

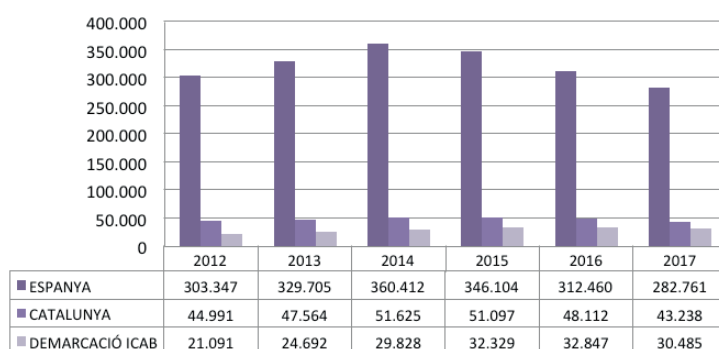
Pel que fa a l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció social en termes absoluts, l'any 2017 veiem com a nivell estatal s'inicia l'exercici amb un total de 282.761 assumptes pendents, un 10% menys respecte de l'any anterior. En efecte, al Gràfic 18 veiem com a partir de l'any 2014 es produeix un descens progressiu dels assumptes pendents a l'inici, d'acord amb la baixada de la taxa de litigiositat en l'àmbit laboral en els últims anys. Tant a Catalunya com a la "demarcació ICAB", veiem com també es registra un descens dels assumptes pendents a l'inici, i que el desenvolupament de la tendència es correspon amb l'anotada a nivell estatal. A Catalunya, el nombre d'assumpes pendents a l'inici de l'any 2017 ha estat de 43.238; mentre que en la "demarcació ICAB" la xifra s'ha situat en 30.485.

A aquests cal sumar que en l'any 2017 s'han ingressat un total de 404.860 assumptes al llarg de tot l'exercici, dels quals 58.281 han estat instats davant òrgans judicials ubicats a Catalunya dels que, al seu torn, 30.879 han estat tramitats en l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB" (Gràfic 18). A nivell estatal, veiem com es produeix un canvi en la tendència pel que fa als exercicis anteriors, d'acord amb l'augment de la taxa de litigiositat que es registra en aquest últim any. Així, des de l'any 2013, el volum d'assumpes ingressats havia anat disminuint de forma progressiva a mesura que s'anaven succeint els anys, fins aquest últim exercici en què es registra un increment del 6% respecte l'any passat. No obstant això, en la "demarcació ICAB" veiem com el nombre d'assumpes que s'han ingressat durant l'any 2017, ha estat menor respecte a l'exercici anterior. En efecte, d'un total de 31.366 procediments iniciats l'any 2016, hem passat a 30.987 el 2017, fet que suposa una regressió de l'1%. En la comparativa territorial que es va fer sobre la taxa de litigiositat (Gràfic 2), ja vam veure que la mateixa es redueix lleugerament a la "demarcació ICAB", a diferència de la resta d'àmbits territorials.

Pel que fa al volum d'assumpes resolts, a nivell estatal la xifra se situa en 399.924 procediments (Gràfic 19). S'han resolt menys assumptes dels quals s'han ingressat, el que revela certa acumulació sobre la qual aprofundirem més endavant, en analitzar els principals indicadors judicials referits a la jurisdicció social. A Catalunya s'han resolt un total de 59.336 assumptes al llarg de l'any 2017, dels quals 31.893 han estat tramitats davant òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB".

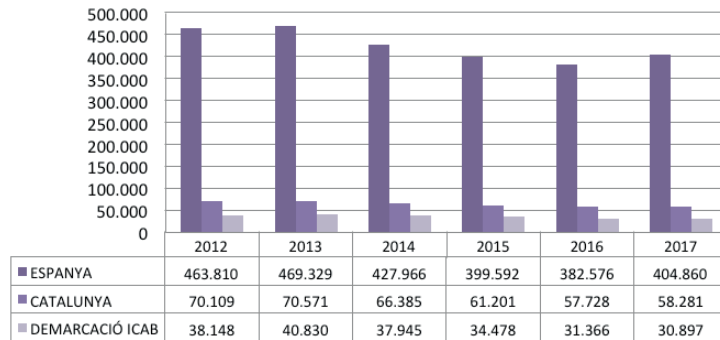
En acabar l'exercici, a nivell estatal han quedat pendents un total de 282.387 assumptes, dels quals 41.783 estan sent tramitats a Catalunya i, dins d'aquests, 29.158 es corresponen amb expedients que es troben en l'àmbit de la "demarcació ICAB" (Gràfic 20). Si comparem aquestes xifres amb les de l'exercici anterior, veiem com no es registra variacions significatives, degut en part a l'augment dels assumptes ingressats abans referit.

COMPARATIVA TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS A L'INICI. JURISDICCIO SOCIAL

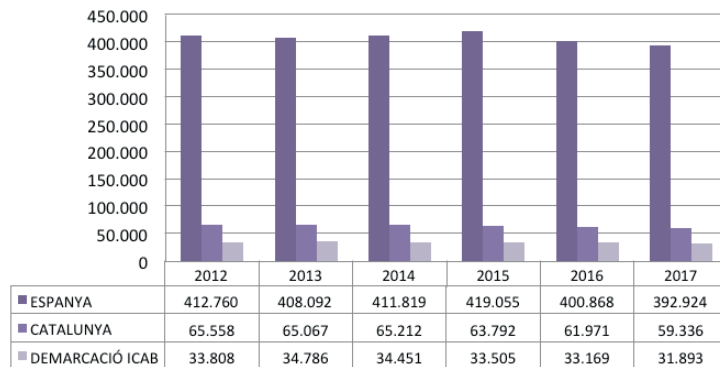
Gràfic 17. Comparativa territorial d'assumpes pendents a l'inici. Jurisdicció social.

**COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTESS INGRESSATS.
JURISDICCIO SOCIAL**

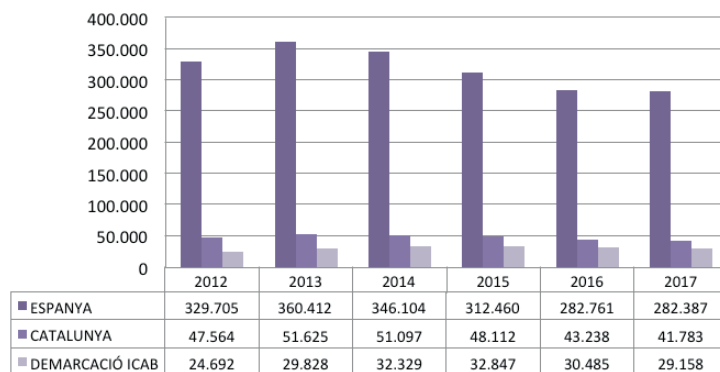
Gràfic 18. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció social.

**COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTESS RESOLTS.
JURISDICCIO SOCIAL**

Gràfic 19. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció social.

**COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTESS PENDENTS
EN FINALITZAR. JURISDICCIO SOCIAL**

Gràfic 20. Comparativa territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jurisdicció social.

Sentències i Recursos

En el present apartat, es porta a terme l'anàlisi de l'activitat judicial prenent com a referència les dades publicades pel CGPJ relatives a les sentències i els recursos, que han tingut lloc en el marc de la jurisdicció social. La relació d'aquests dos elements, ens serveix per veure quin ha estat el "grau d'acceptació" dels ciutadans amb les sentències emeses pels Jutjats Socials, que suposen el gruix de la piràmide de l'activitat judicial d'aquest ordre en termes quantitius, així com el "grau d'incert" de les mateixes. D'una banda, un volum de recursos de suplicació substancialment menor

al de les sentències emeses, reflectirà cert grau de conformitat amb el resultat pel jutge del Social. D'altra banda, veurem el sentit dels recursos de suplicació, estimant o desestimant la impugnació plantejada contra una determinada resolució. Un major nombre de recursos de suplicació desestimats, suposarà un major volum de sentències que es confirmen i, en conseqüència, un major nivell d'encert per part de les resolucions que hi contenen.

A nivell estatal, s'han dictat un total de 208.106 sentències al llarg de l'any 2017, un 2% menys respecte a l'exercici anterior, en què van emetre 212.143. En el Gràfic 21, veiem com durant els últims tres exercicis, es registra un descens progressiu del nombre total de sentències dictades, a mesura que es van succeint els anys. Això encaixa amb el descens de la taxa de litigiositat registrada en els últims anys (Gràfic 1), així com amb el moviment dels assumptes al qual abans hem fet referència. Si bé en aquest últim any s'ha registrat un increment de la litigiositat en l'àmbit social, tenint en compte els temps de resolució dels assumptes, no "notarem" aquesta pujada en el dictat de les sentències fins als pròxims exercicis.

A Catalunya, el nombre total de sentències emeses al llarg d'aquest últim exercici ha estat de 29.509, de les quals 13.548 han estat dictades per òrgans que es troben en l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB". Si ens fixem en els volums de les sentències emeses en una circumscripció i altra, veiem com gairebé la meitat de les resolucions s'han dictat en aquesta última demarcació. En concret, tenint en compte les dades registrades l'any 2017, un 47% de les sentències que s'han dictat a Catalunya, han estat emeses dins de la "demarcació ICAB". Tal com hem comentat anteriorment, això es deu a la mateixa heterogeneïtat dels partits judicials que s'integren en una i altra demarcació, sent que en la de l'ICAB hi ha una major densitat de població, així com una activitat econòmica i industrial més intensa, el que sens dubte té el seu reflex en l'activitat dels òrgans judicials en termes absoluts.

A la Taula 22, podem veure el desglossament de les sentències dictades pels diferents òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció social. En el detall numèric d'aquesta, veiem com la gran majoria de sentències s'emeten pels Jutjats Socials i pels Tribunals Superiors de Justícia, amb un total de 156.390 i de 50.457 resolucions en l'any 2017, respectivament. A la Taula 23, es fa un desglossament de les sentències emeses pels Jutjats Socials de la "demarcació ICAB", diferenciant d'una banda les matèries sobre les quals han versat, així com el sentit estimatori o desestimatori de la mateixa. S'han pres com a referència tres categories de procediments, per ser precisament els que major volum en termes de litigiositat, generen en el marc d'aquesta jurisdicció: acomiadaments, quantitats i seguretat social.

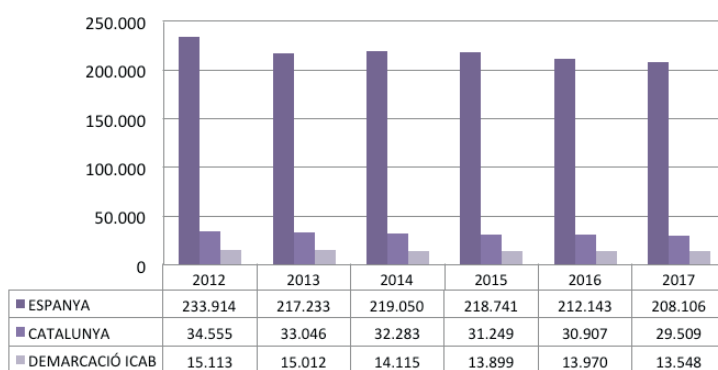
Dels procediments referits, veiem com els que versen sobre qüestions relatives a seguretat social, resulten ser els més abundants. Així, l'any 2017 els Jutjats Socials de la "demarcació ICAB" han conegut un total de 6.643 assumptes d'aquesta classe; mentre que s'han resolt (amb Sentència) 3.375 reclamacions de quantitat i 2.412 procediments d'acomiadament. Pel que fa al sentit de la decisió, veiem com en els procediments d'"acomiadament" i en els de "quantitats" la proporció de sentències estimatories és més alta, sent la relació 79-21% i 83-17%, respectivament. Mentre que en els processos en matèria de "seguretat social", es produeixen més sentències desestimatories, sent la proporció en l'any 2017 de 41-59%.

Finalment, pel que fa als mitjans d'impugnació l'art 190 LRJS estableix que *"les sales socials dels Tribunals Superiors de Justícia coneixen dels recursos de suplicació que s'interposin contra les resolucions dictades pels Jutjats Socials de la seva circumscripció, així com contra les interlocutòries i sentències que puguin dictar els jutges del Mercantil que es troben en la seva circumscripció i que afectin el dret laboral"*. L'any 2017 s'han registrat un total de 52.567 recursos de suplicació a Espanya, dels quals 7.448 s'han tramitat davant el TSJ de Catalunya, tal com es pot observar en el Gràfic 24. En aquest, es pren com a referència els recursos de suplicació interposats contra

resolucions dictades pels Jutjats Socials. També hi ha recursos interposats contra resolucions dels Jutjats Mercantils, en aquells procediments per als quals és competent aquest òrgan d'acord amb el que disposa el precitat precepte; però no s'han considerat en aquesta sèrie pel seu escàs volum, quantitativament parlant (entre 60-90 anuals).

En el Gràfic 25, veiem com dels 7.827 recursos de suplicació resolts per TSJ de Catalunya al llarg de l'any 2017, tan sols 1.270 ho han estat amb resultat estimatori (un 16%); mentre que la gran majoria, ni més ni menys que 6.545 (un 84%), han estat desestimats i només 12 s'han resolt com anul·lació. D'això es dedueix, que un gran nombre de sentències dictades pels Jutjats Socials han estat confirmades, sent una dada que indirectament reflecteix un bon nivell d'“encert” dels òrgans que es troben a la piràmide de l'estructura judicial de la Jurisdicció Social.

COMPARATIVA TERRITORIAL TOTAL SENTÈNCIES. JURISDICCIO SOCIAL

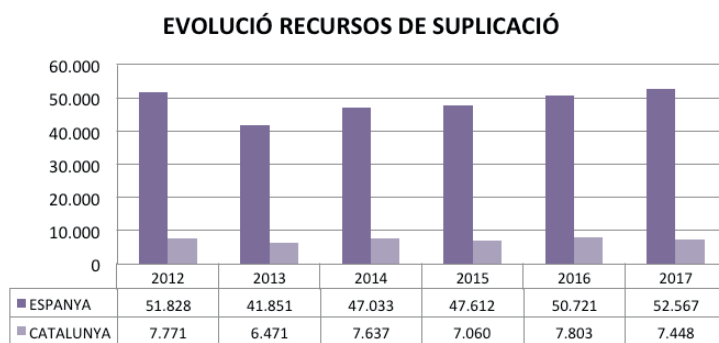
Gràfic 21. Comparativa territorial del nombre total de sentències. Jurisdicció social.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE TOTAL DE SENTÈNCIES PER TIPUS D'ÒRGAN. JURISDICCIO SOCIAL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TRIBUNAL SUPREM	1.126	989	943	902	1.118	1.071
AUDIÈNCIA NACIONAL	174	237	202	223	200	188
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA	52.803	47.417	49.566	48.607	49.946	50.457
JUTJATS DE LO SOCIAL	179.811	168.590	168.339	169.009	160.879	156.390
TOTAL	233.914	217.233	219.050	218.741	212.143	208.106

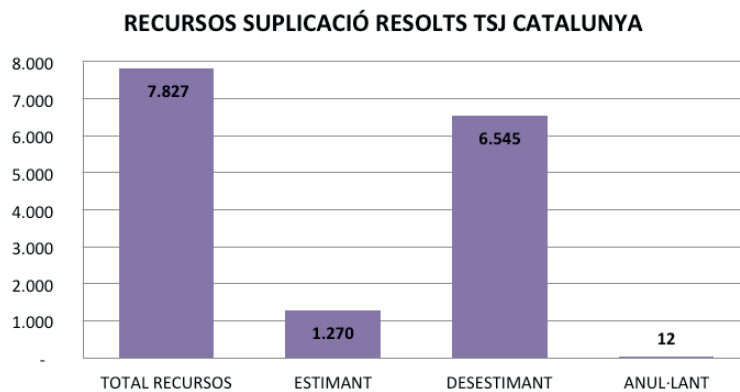
Taula 22. Comparativa per tipus d'òrgan judicial del nombre total de sentències. Jurisdicció social.

RESOLUCIONS DELS JUTJATS DEL SOCIAL PER MATÈRIA. DEMARCACIÓ ICAB. ANY 2017						
	ACOMIADAMENTS		QUANTITATS		SEGURETAT SOCIAL	
	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA
JSO Nº 1 BCN	58	22	116	23	104	103
JSO Nº 2 BCN	83	24	93	20	75	96
JSO Nº 3 BCN	63	9	88	15	107	94
JSO Nº 4 BCN	99	27	109	24	63	137
JSO Nº 6 BCN	46	22	86	20	92	142
JSO Nº 7 BCN	64	12	86	29	78	136
JSO Nº 8 BCN	101	18	106	29	94	161
JSO Nº 9 BCN	72	19	96	21	87	130
JSO Nº 10 BCN	55	13	114	24	86	160
JSO Nº 11 BCN	53	6	106	19	94	109
JSO Nº 12 BCN	58	9	87	17	99	102
JSO Nº 13 BCN	61	18	96	13	103	137
JSO Nº 14 BCN	64	14	106	19	120	144
JSO Nº 15 BCN	43	19	82	21	44	92
JSO Nº 16 BCN	55	30	75	21	74	178
JSO Nº 17 BCN	66	11	111	19	112	129
JSO Nº 18 BCN	51	8	89	17	84	136
JSO Nº 19 BCN	59	10	74	15	143	75
JSO Nº 20 BCN	58	18	74	23	73	164
JSO Nº 21 BCN	58	13	99	17	71	94
JSO Nº 22 BCN	59	37	112	27	76	171
JSO Nº 24 BCN	56	15	86	20	123	94
JSO Nº 25 BCN	67	16	98	12	110	88
JSO Nº 26 BCN	81	17	89	11	102	146
JSO Nº 27 BCN	68	8	86	19	56	139
JSO Nº 28 BCN	82	27	85	17	62	172
JSO Nº 29 BCN	42	23	91	22	117	187
JSO Nº 31 BCN	80	18	87	14	112	113
JSO Nº 32 BCN	48	9	77	20	59	159
JSO Nº 33 BCN	62	8	88	15	128	107
TOTALES	1.912	500	2.792	583	2.748	3.895

Taula 23. Resolucions dels Jutjats socials per matèria. Demarcació ICAB. Any 2017.

Gràfic 24. Evolució dels recursos de suplicació.

Gràfic 25. Recursos de suplicació resultats pel TSJ de Catalunya. Any 2017.

2.4 Principals indicadors judicials

Després de l'anàlisi del moviment d'assumptes en termes absoluts, passem a veure quin és l'estat la jurisdicció social en termes de capacitat resolutiva i congestió.

Taxa de resolució

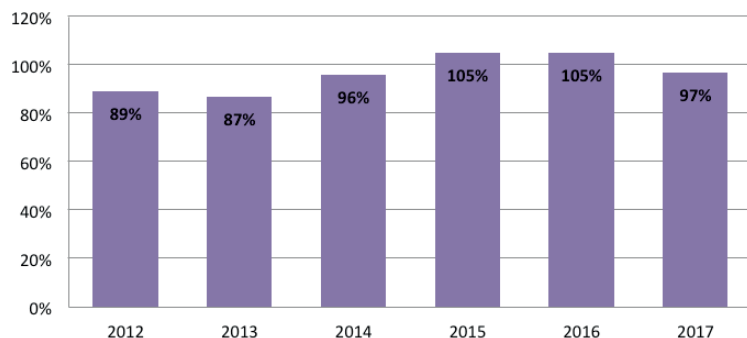
Recordem que la taxa de resolució s'obté de l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de resolució = assumptes resultats / assumptes ingressats**. I té per objecte, com el seu propi nom indica, mesurar la capacitat resolutiva d'un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, en un període concret. Si el resultat d'aquest indicador és inferior a 100%, vol dir que els òrgans judicials estan resolent un nombre d'assumptes inferior als que s'han ingressat en un mateix període. Per contra, com més gran sigui el valor obtingut com a resultat d'aplicar la taxa de resolució, més gran serà la capacitat resolutiva de l'òrgan a què representa.

En el Gràfic 26, veiem com el desenvolupament de la taxa de resolució en l'àmbit Social, revela l'impacte que sobre aquesta jurisdicció ha tingut la crisi econòmica. En efecte, durant els primers anys de la sèrie (2012-2014), veiem com la taxa de resolució se situa per sota de la barrera del 100%. Això vol dir que durant aquest període s'han resolt un volum d'assumptes inferior respecte als que s'han anat ingressant en el mateix. Així, veiem com la taxa de resolució en l'any 2012 es va situar en un 89%. L'any 2015, veiem com la taxa de resolució supera de nou la barrera del 100%, situant-se en un 105%; xifra que es manté en l'any 2016, per canviar de nou la tendència en l'últim exercici. **En efecte, l'any 2017 la taxa de resolució que es registra a la Jurisdicció Social és del 97%, el que suposa una reducció del 8% respecte a l'exercici anterior.**

No obstant això, en l'àmbit de Catalunya i de la "demarcació ICAB", veiem com la taxa de resolució en aquest últim exercici, malgrat registrar també un descens respecte de l'any anterior, sí supera la barrera del 100%. Malgrat això, si mirem la gràfica en el seu conjunt, veiem com la jurisdicció social presenta un dèficit en termes de capacitat resolutiva i acumulació, derivada de l'augment de la taxa de litigiositat en els últims anys (Gràfic 1), que la planta judicial actual no ha estat capaç de resoldre. En efecte, en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017, veiem com

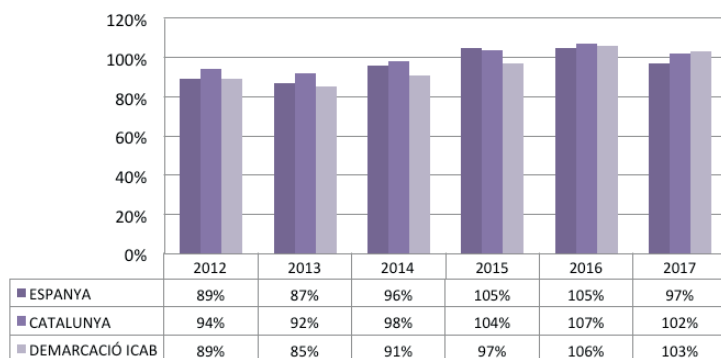
s'assenyala que els jutges del social estan tramitant un nombre d'assumpes que està notablement per sobre dels mòduls previstos pel mateix CGPJ com recomanables. Si bé en l'any 2017 s'ha posat en marxa un pla de reforç consistent en 3 Jutges, 2 LAJ i una oficina de suport de 9 persones, segueix havent-hi una acumulació important que s'arrossega des de fa una dècada.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 26. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 27. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

Taxa de pendència

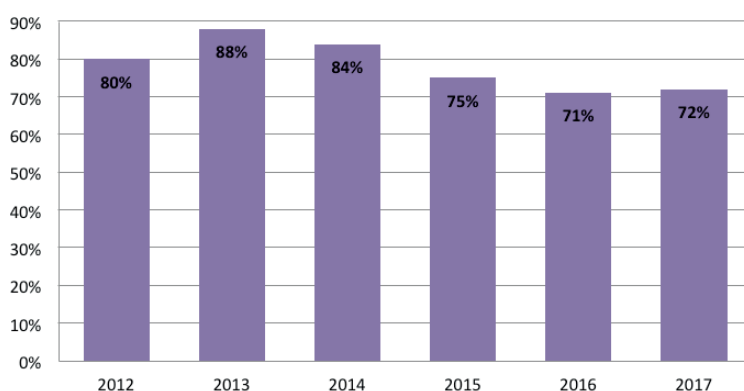
La taxa de pendència ens informa sobre l'acumulació registrada en els òrgans judicials durant un determinat exercici. Al costat de les taxes de resolució i de congestió, permet a les autoritats competents saber el grau d'eficàcia i eficiència aconseguit en un determinat període, i amb això aplicar les mesures correctores que s'estimin pertinents per tal d'oferir un servei públic de qualitat. El resultat de la mateixa, s'obté a partir de l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumptes pendents en finalitzar / assumptes resolts**. De la mateixa manera que vam fer amb la taxa de resolució, hem traduït els resultats a un valor percentual, ja que sens dubte resulta més expressiu. En aquest cas, com més baix sigui el valor resultant, menor serà la saturació dels tribunals. Si aquest valor és superior a 100%, vol dir que s'han resolt un nombre d'assumpes inferior a la dels que han quedat pendents en finalitzar l'any. Per contra, si el resultat està per sota del 100%, significarà que s'ha resolt un major volum d'assumpes, que els que han quedat pendents.

L'any 2017, la jurisdicció social ha registrat una taxa de pendència el 72% a nivell estatal, el que significa que s'ha produït un lleuger increment respecte a l'exercici anterior, en què la mateixa es va situar en un 71% (Gràfic 28). En aquest, veiem com el comportament de la taxa de pendència es correspon amb el de la taxa de resolució, però en sentit invers. És a dir, durant els anys en què es produeix l'increment de la taxa de litigiositat, així com en els immediatament posteriors, veiem com

es registra un augment dels nivells de saturació i una correlativa disminució en la capacitat resolutiva dels nostres òrgans judicials.

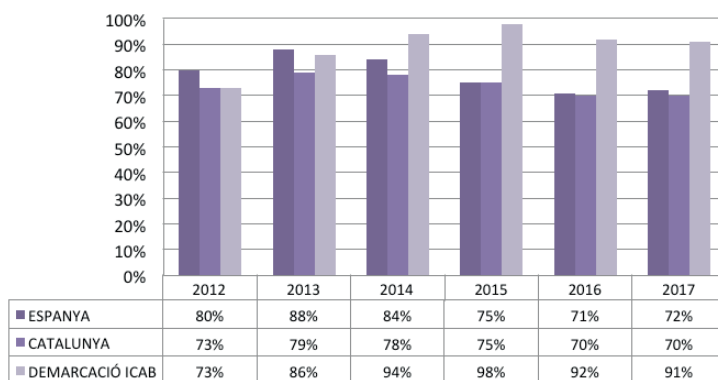
Si ens fixem en la comparativa territorial que es fa en el Gràfic 29, veiem com la taxa de pendència ha tingut un comportament diferent en funció del concret àmbit territorial al qual es refereix. Destaca el distanciament que es registra a la "demarcació ICAB", passant d'una taxa de pendència del 73% en l'any 2012 a una altra del 98% en l'any 2015, la més alta de la sèrie. A partir d'aquí, tot i que es registra de nou un descens en la taxa pendència, veiem com aquesta segueix estant ostensiblement allunyada dels valors que s'anoten a Espanya i a Catalunya. Així mentre que a Espanya i a Catalunya es registra una taxa de pendència del 72 i del 70% respectivament, en la "demarcació ICAB" la mateixa si situa en un 91%.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 28. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ SOCIAL

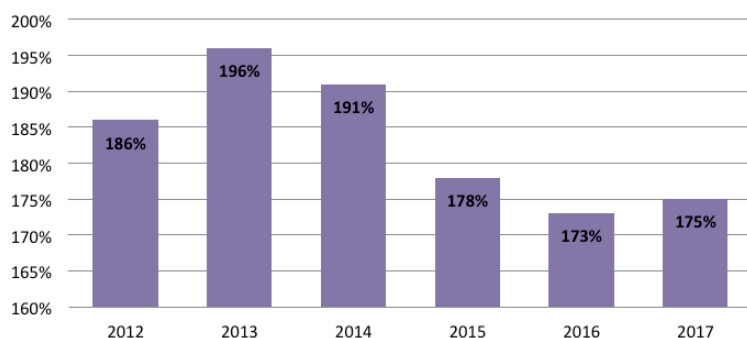
Gràfic 29. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

Taxa de congestió

La taxa de congestió és un altre dels indicadors que utilitzem per mesurar la qualitat de l'Administració de Justícia, posant l'accent en aquest cas en els nivells de col·lapse que presenten els òrgans judicials a què es refereix, d'acord amb la següent fórmula: **taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resolts**. Juntament amb els anteriors indicadors analitzats, la taxa de congestió ens permet veure si la planta judicial actualment operativa, és capaç d'absorbir la litigiositat real del moment. Per tant, com més baix sigui el resultat de la taxa de congestió, en millor situació es trobarà la jurisdicció que estan exercint els òrgans en un determinat territori i període.

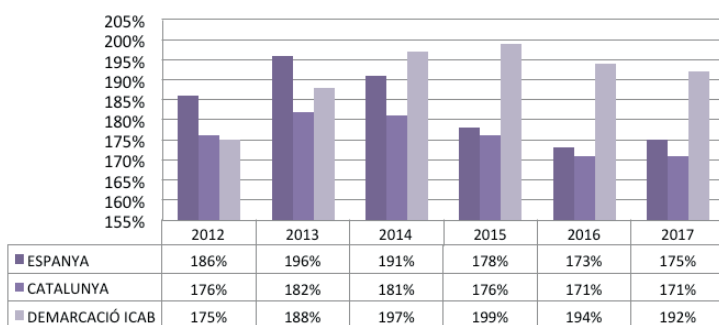
L'any 2017, la taxa de congestió que es registra a la Jurisdicció Social és del 175%, un 1% més respecte a l'exercici anterior. De la mateixa manera que succeeix amb la taxa de pendència, durant els primers anys de la sèrie, coincidint a més amb l'augment de la litigiositat en l'àmbit laboral, veiem com es registren les taxes de congestió més altes, arribant fins i tot l'any 2013 a un 193%, la xifra més alta de la sèrie. I, de la mateixa manera que succeïa amb la comparativa territorial que es feia de la taxa de pendència, la taxa de congestió es comporta d'una manera diferent en funció de la concreta circumscripció territorial a la qual es refereix. Així, a mesura que van succeint els anys, veiem com l'acumulació dels assumptes que es reflecteix a través de la taxa de congestió, es va intensificant especialment en l'àmbit de la "demarcació ICAB". L'any 2017, si bé es produeix un lleuger descens respecte a l'exercici anterior, veiem com la taxa de congestió a la "demarcació ICAB" se situa en un 192%, mentre que les que s'anoten a Espanya i a Catalunya són d'un 175% i d'un 171%, respectivament.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 30. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 31. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

3. Social per òrgans jurisdiccionals

3.1 Jutjats Socials

Moviment d'assumptes

Els Jutjats Socials són òrgans de caràcter unipersonal que sorgeixen del model de planta judicial que preveu l'art 26 LOPJ 1985, en substitució de les antigues magistratures de treball. L'art. 93 LOPJ 1985 estableix que *"els Jutjats Socials coneixen, en primera o única instància, dels processos sobre matèries pròpies d'aquest ordre jurisdiccional que no estiguin atribuïts a altres òrgans del mateix"*. Completa l'àmbit competencial d'actuació dels Jutjats del Social, el que disposa l'art. 6 LRJS.

Es tracta dels òrgans que es troben a la base de l'estructura judicial de l'ordre Social, i com a tal, s'ocupen de la major part dels assumptes que ingressen a la jurisdicció esmentada. Així, **L'any 2017 els Jutjats Socials de tot l'Estat registren un total de 345.135 assumptes**, dels quals 50.653 s'ingressen en l'àmbit territorial de Catalunya i 30.897 en el de la "demarcació ICAB" (Gràfic 32). A nivell estatal i autonòmic, veiem com es produeix un increment del volum d'assumptes ingressats, en concret de 6% i del 2%, respectivament. No obstant això, en la "demarcació ICAB", veiem com el volum d'assumptes ingressats en els Jutjats Socials és lleugerament inferior al de l'exercici anterior. La tendència de la referida gràfica, es correspon amb el desenvolupament de la litigiositat laboral al llarg dels últims anys, tal com es pot observar en el Gràfic 1.

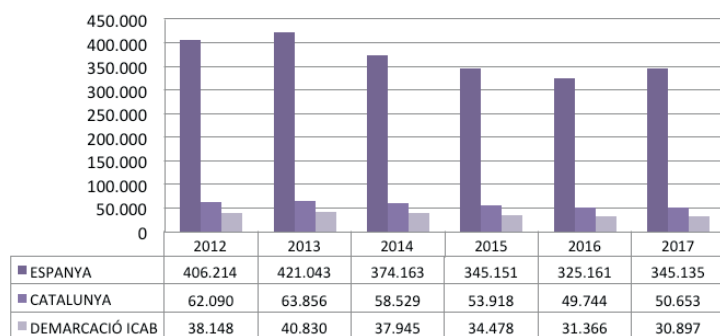
Tal com es va dir anteriorment a l'hora d'analitzar el volum de sentències emeses per aquest ordre jurisdiccional, veiem com la major part de la litigiositat en aquest àmbit la generen els procediments d'acomiadament, reclamacions de quantitat i en matèria de seguretat social. En efecte, si prenem com a referència les dades que es recullen en el Gràfic 33, veiem com aquests tres tipus de procediments sumen un total de 28.060 assumptes, tenint en compte les dades publicades pel CGPJ per al 2017, respecte als Jutjats de Social de la "demarcació ICAB". Per tant, dels 30.897 assumptes ingressats davant aquests òrgans en aquest últim any, tan sols un 9% dels mateixos han versat sobre un altre tipus de matèries. En efecte, L'any 2017 els Jutjats Socials de la "demarcació ICAB", s'han ocupat de 10.902 acomiadaments, 8.245 reclamacions de quantitat i 8.913 assumptes en matèria de seguretat social.

Una dada curiosa que es desprèn de la relació de les dues últimes gràfiques comentades, és que tot i que l'any 2017 s'ha registrat un descens en la litigiositat laboral en els òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB", veiem com es produeix un increment del 2% dels procediments sobre acomiadaments.

Pel que fa als assumptes resolts per aquests òrgans, en el Gràfic 34 veiem com en el 2017 a nivell estatal la xifra se situa en 334.977 procediments. A Catalunya, els Jutjats Socials s'han resolt un total de 51.280 assumptes durant aquest últim exercici, dels quals 31.893 han estat tramitats davant òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB". En els 3 nivells territorials analitzats, veiem com es produeix un descens que gira al voltant del 4% en funció de la concreta circumscripció, pel que fa al volum d'assumptes resolts l'any 2017 respecte a l'exercici anterior. Si bé és una cosa que es podrà comprovar en el següent apartat, en el qual s'analitzen els principals indicadors judicials aplicats a aquests òrgans, veiem com allò apuntat contrasta amb l'increment de la litigiositat a nivell general en aquest últim exercici. A priori, això revela cert grau d'acumulació, un fenomen que aquesta jurisdicció arrossega des que va esclatar la crisi econòmica l'any 2008.

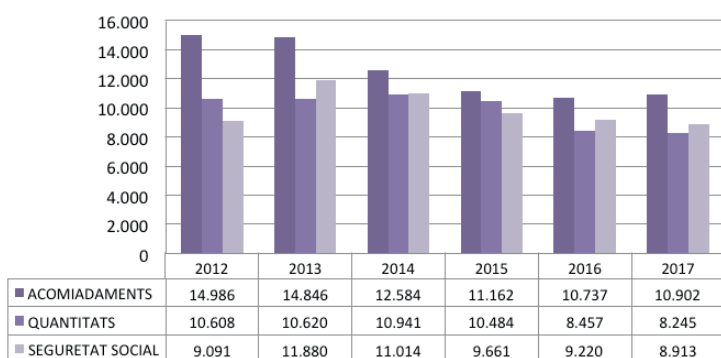
Finalment, en acabar l'any han quedat pendents un total de 255.160 assumptes a nivell estatal. A Catalunya, han quedat pendents en finalitzar l'any un total de 40.656 assumptes, dels quals 29.158 es troben en òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB".

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS. JUTJATS SOCIALS

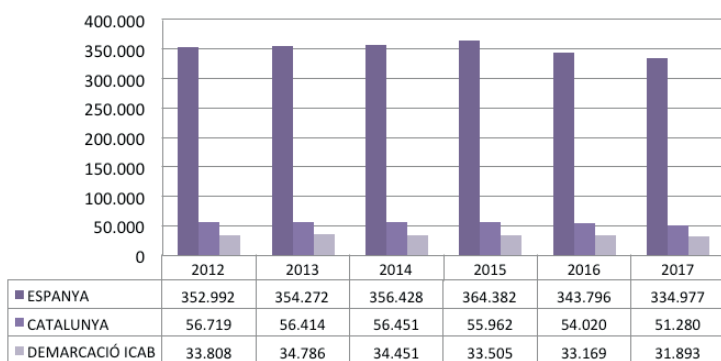
Gràfic 32. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Jutjats Socials.

ASSUMPTESS INGRESSATS PER TIPUS DE PROCEDIMENT. JUTJATS SOCIALS. DEMARCATIÓ ICAB

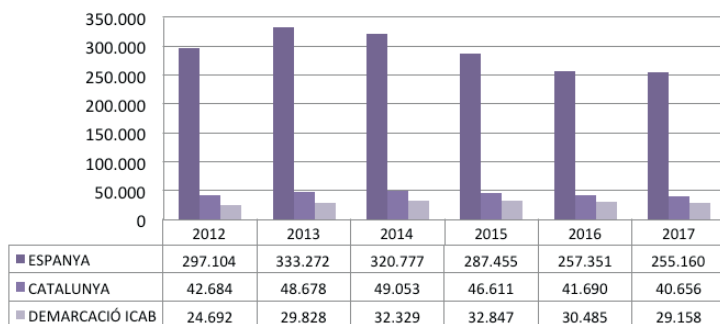
Gràfic 33. Assumpes ingressats per tipus de procediment. Jutjats Socials. Demarcació ICAB.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS RESOLTS. JUTJATS SOCIALS

Gràfic 34. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats Socials.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR. JUTJATS SOCIALS

Gràfic 35. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats Socials.

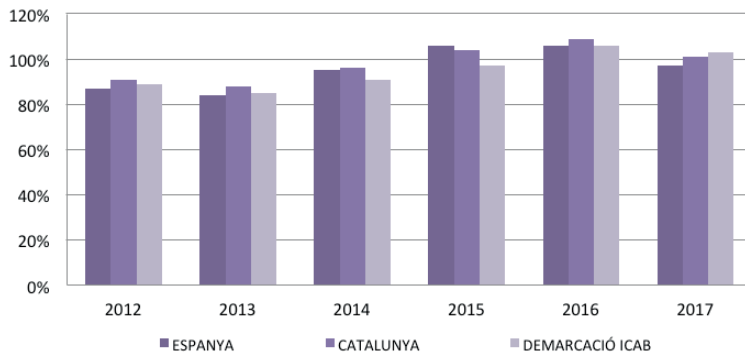
Principals indicadors judicials

Pel que fa al desenvolupament dels principals indicadors judicials en el període comprès entre els anys 2012 i 2017, relatius als jutjats socials, veiem com aquests es corresponen amb el moviment dels assumptes registrat anteriorment analitzat.

A nivell estatal, la taxa de resolució que es registra en els jutjats socials en l'any 2017 és del 97% (Gràfic 36); mentre que les taxes de pendència i congestió se situen en un 76% (Gràfic 37) i en un 180% (Gràfic 38), respectivament. Per tant, tal com s'apuntava abans, en aquest últim exercici es produeix una lleugera regressió pel que fa a la capacitat resolutiva dels Jutjats Socials que, presenten un problema d'acumulació que es porta arrossegant des que va esclatar la crisi econòmica l'any 2008. En efecte, abans vam veure que el gruix de la litigiositat que es registra en aquesta jurisdicció, es correspon amb procediments d'acomiadament, reclamacions de quantitat i assumptes en matèria de seguretat social. Es tracta de matèries, que precisament presenten un alt grau de permeabilitat a la crisi econòmica. En efecte, una de les primeres conseqüències de la crisi és la destrucció d'ocupació, i més en un Mercat de Treball com el nostre que està marcat per uns nivells altíssims de temporalitat.

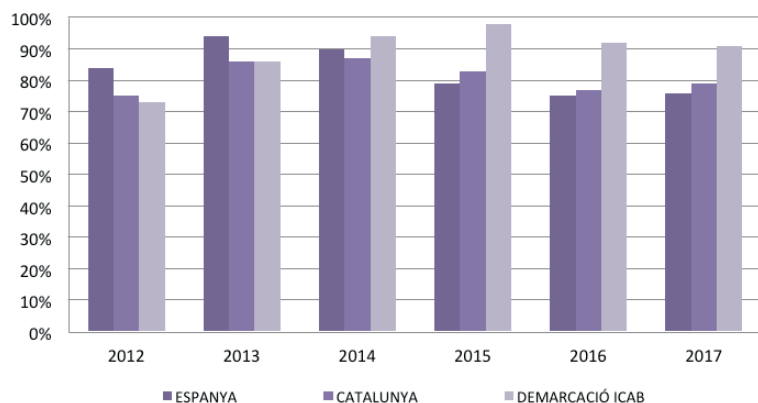
Si bé en les referides gràfiques veiem com es produeix una certa millora en aquests últims anys, la veritat és que encara no estem en els nivells que es considerarien desitjables. Només cal veure les elevades xifres que es registren en les taxes de pendència i congestió, així com la taxa de resolució que aquest últim any a nivell estatal s'ha situat per sota de la barrera del 100%.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS SOCIALS

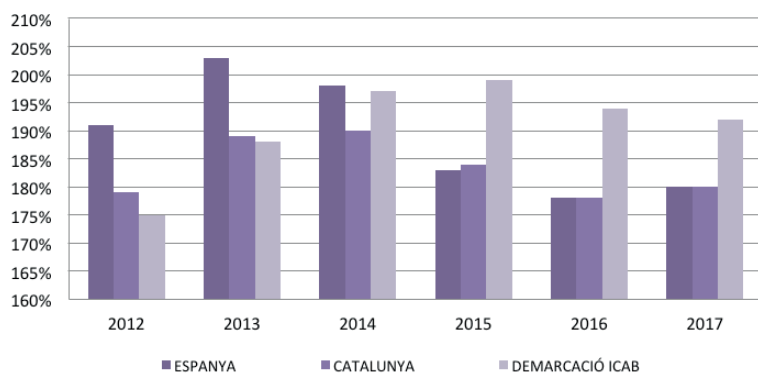
Gràfic 36. Taxa de resolució comparada. Jutjats Socials.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. JUTJATS SOCIALS

Gràfic 37. Taxa de pendència comparada. Jutjats Socials.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. JUTJATS SOCIALS

Gràfic 38. Taxa de congestió comparada. Jutjats Socials.

LA LUPA. JUTJATS SOCIALS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
JSO Nº 1 BARCELONA	100%	107%	208%
JSO Nº 2 BARCELONA	99%	85%	187%
JSO Nº 3 BARCELONA	104%	61%	159%
JSO Nº 4 BARCELONA	107%	102%	203%
JSO Nº 6 BARCELONA	103%	92%	192%
JSO Nº 7 BARCELONA	92%	101%	204%
JSO Nº 8 BARCELONA	111%	84%	184%
JSO Nº 9 BARCELONA	111%	70%	170%
JSO Nº 10 BARCELONA	112%	69%	170%
JSO Nº 11 BARCELONA	104%	114%	215%
JSO Nº 12 BARCELONA	105%	95%	196%
JSO Nº 13 BARCELONA	107%	99%	200%
JSO Nº 14 BARCELONA	103%	76%	178%
JSO Nº 15 BARCELONA	82%	119%	218%
JSO Nº 16 BARCELONA	106%	60%	162%
JSO Nº 17 BARCELONA	103%	83%	185%
JSO Nº 18 BARCELONA	108%	113%	213%
JSO Nº 19 BARCELONA	98%	75%	178%
JSO Nº 20 BARCELONA	101%	57%	159%
JSO Nº 21 BARCELONA	101%	169%	269%
JSO Nº 22 BARCELONA	113%	70%	172%

JSO Nº 24 BARCELONA	92%	116%	222%
JSO Nº 25 BARCELONA	95%	149%	251%
JSO Nº 26 BARCELONA	113%	125%	225%
JSO Nº 27 BARCELONA	103%	102%	203%
JSO Nº 28 BARCELONA	101%	97%	198%
JSO Nº 29 BARCELONA	107%	67%	169%
JSO Nº 31 BARCELONA	107%	77%	178%
JSO Nº 32 BARCELONA	102%	61%	162%
JSO Nº 33 BARCELONA	108%	60%	156%

Gràfic 39. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats Socials. Demarcació ICAB.

3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala del Social

Moviment d'assumptes

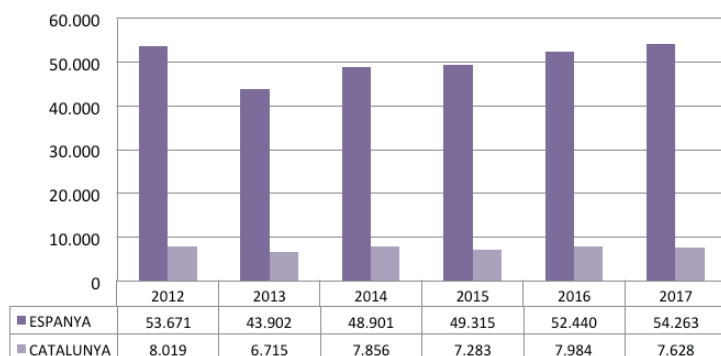
Suposen la culminació de la planta judicial a nivell autonòmic i, en el marc de la jurisdicció social, s'ocupen de les matèries previstes en l'art. 7 LRJS. Es tracta d'un àmbit relativament ampli en el que coneixen en única instància d'una sèrie d'assumptes, com els relatius a processos de conflictes col·lectius, així com els recursos de suplicació contra les resolucions dictades pels Jutjats Socials de la seva circumscripció, i els recursos de suplicació contra les resolucions dels jutges del Mercantil que preveuen els articles 64.8 i 197.8 de la Llei Concursal. També coneixen de les qüestions de competència que se suscitin entre els Jutjats Socials de la seva circumscripció.

L'any 2017, a nivell estatal s'han ingressat un total de 54.263 assumptes en les sales socials dels Tribunals Superiors de Justícia (Gràfic 40), dels quals 7.628 han estat tramitats a Catalunya. De la mateixa manera que succeïa amb els Jutjats Socials, es registra un lleuger increment a Espanya, d'un 3%; mentre que la litigiositat a Catalunya també es presenta regressiva en aquest òrgan.

Pel que fa al volum d'assumptes resolts, L'any 2017 s'han ventilat un total de 52.679 assumptes a nivell estatal, mentre que a Catalunya s'han resolt un total de 8.056 procediments. En el Gràfic 41 veiem com la tendència que es registra en aquest últim exercici es mostra a l'alça.

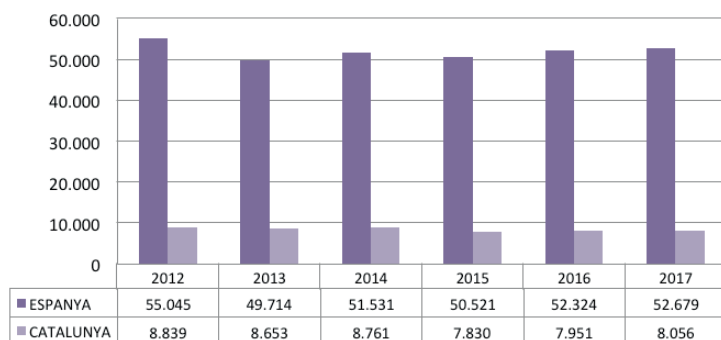
Finalment, en relació al volum d'assumptes pendents en finalitzar, L'any 2017 s'anoten un total de 21.414 expedients, dels quals 1.127 es troben en l'àmbit territorial de Catalunya (Gràfic 42). A nivell estatal veiem com es registra un increment dels assumptes pendents al finalitzar d'un 8%, mentre que a Catalunya es produeix un descens del 27%. Això encaixa amb l'evolució de la taxa de litigiositat registrada en aquest últim any, tenint en compte que l'acumulació d'aquests òrgans dependrà de la quantitat d'assumptes que s'hagin ingressat en els Jutjats Socials en els exercicis precedents, doncs aquests suposaran la massa crítica sobre la qual va versar l'activitat dels TSJ en forma de recursos de suplicació.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

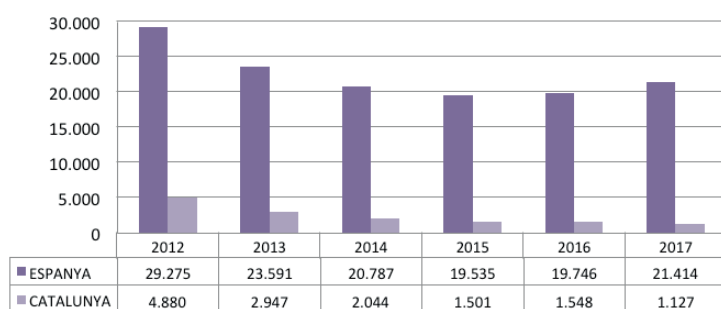
Gràfic 40. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS RESOLTS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Gràfic 41. Distribució territorial assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS PENDENTS EN FINALITZAR. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

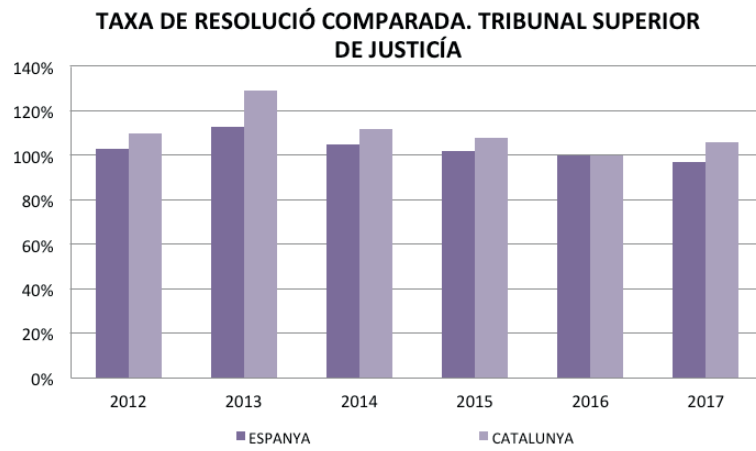

Gràfic 42. Distribució territorial assumptes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

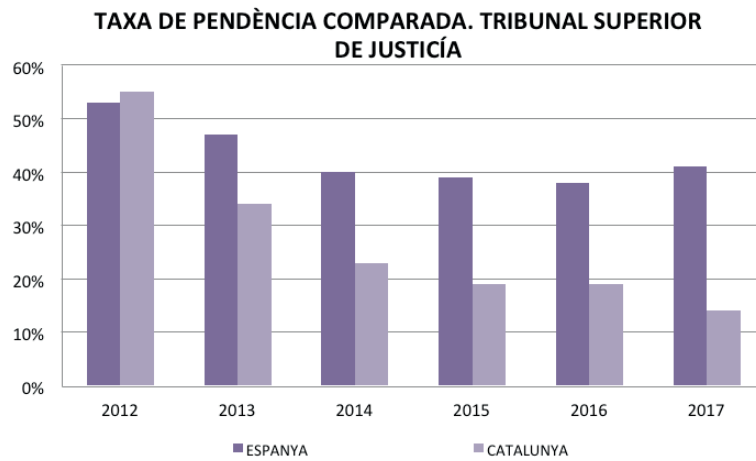
Principals indicadors judicials

En les següents gràfiques, podem contemplar el desenvolupament dels principals indicadors judicials, referits a l'activitat judicial de les sales socials dels Tribunals Superiors de Justícia. En el detall numèric de les mateixes veiem com la capacitat resolutiva d'aquests òrgans es troba en uns nivells molt similars als dels Jutjats Socials. Sí que es diferencien, però, les taxes de pendència i de congestió, que malgrat que estan per sobre dels nivells que es considerarien desitjables, veiem com els valors se situen ostensiblement per sota en comparació amb els Jutjats Socials.

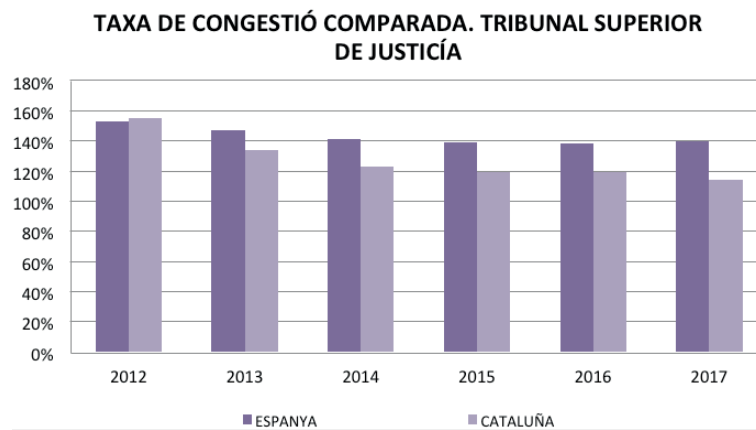
Pel que fa als dos nivells territorials analitzats, veiem com a Catalunya es registra una millora respecte a Espanya al llarg dels últims anys, en termes de capacitat resolutiva i congestió.

Gràfic 43. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justicia.

Gràfic 44. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justicia.

Gràfic 45. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justicia.

4. Conciliacions

En apartats anteriors, s'ha fet referència a la importància que tenen els mecanismes previstos en la LRJS per l'evitació d'un procediment judicial, sobre la base d'una mediació, que pot tenir lloc en diversos moments des que es produeix el conflicte laboral. Un d'aquests grans moments es concreta en l'art. 63 LRJS, que estableix com a requisit previ l'intent de dur a terme una Conciliació davant els serveis administratius territorials corresponents (SMAC), abans d'iniciar un procés judicial. La realització d'una mediació prèvia o conciliació, respon al doble propòsit de, per una banda, dur a les parts a la resolució extrajudicial del conflicte de forma amistosa, a través d'un acostament de posicions i, d'altra banda, disminuir la càrrega de treball dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social.

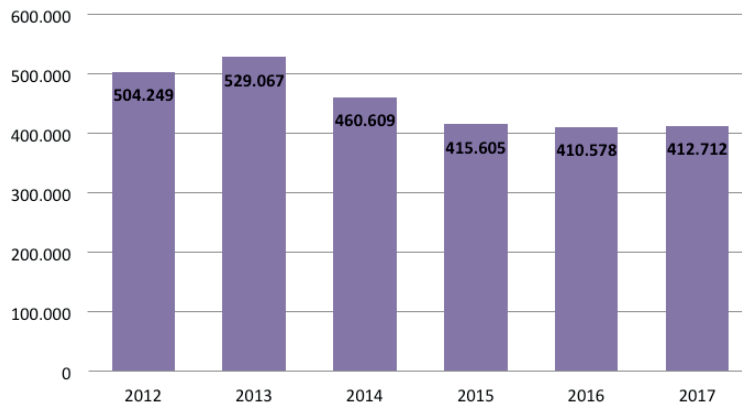
Per aquest motiu, i perquè gran part dels assumptes que ingressen a la Jurisdicció Social (acomiadaments, reclamacions de quantitat i seguretat social), tenen com a requisit previ a la seva judicialització l'intent de conciliació, s'ha considerat oportú dedicar un epígraf específic a l'anàlisi de les dades relatives a les Conciliacions practicades al llarg dels últims anys. L'evolució del volum de conciliacions tramitades davant els SMAC al llarg dels últims anys, discorre de forma paral·lela al desenvolupament de la taxa de litigiositat en l'àmbit social. Així, **L'any 2017 s'han registrat un total de 412.712 conciliacions individuals a nivell estatal** (Gràfic 46), produint-se per tant un lleuger increment respecte a l'exercici anterior, en què es van anotar 410.578 expedients. En aquesta gràfica, veiem com durant els primers anys es registren les xifres més altes de la sèrie. L'any 2013, el nombre total de conciliacions instades va ser de 529.067. A partir d'aquí, veiem com es redueix de forma progressiva el nombre d'expedients registrats, fins aquest últim exercici en què, segons dèiem, es produeix un lleuger augment de tot just un 1%. No obstant això, segueix sent una xifra notablement superior als volums que es registraven en els anys previs a la crisi: 326.436 L'any 2006 i 339.440 L'any 2007.

De les 412.712 conciliacions intentades al llarg de l'any 2017, **un total 124.615 han estat resoltes "amb avenença", 137.981 "sense avenença" i 150.116 han estat registrades com a "intentades sense efectes i altres causes"**. Si bé les conciliacions que s'han tancat de forma positiva representen un 30% sobre el total, veiem com en termes quantitius suposa un volum important de conflictes que es resolen abans de ser judicialitzats. Per tant, la funció que desenvolupa aquesta institució, sens dubte ajuda a alleujar la càrrega de treball dels Jutjats Socials, tenint en compte que un nombre important d'assumptes es resolen de forma extrajudicial per les parts. També, hem de destacar que el nombre de conciliacions celebrades "amb avenença" s'ha incrementat en un 1% respecte de l'any anterior, alhora que disminueixen les intentades "sense avenença" en un 5%, el que sens dubte suposa una dada positiva, tenint en compte el que això significa. Però sobretot, si ens fixem en la figura descrita pel Gràfic 47, veiem com a mesura que es van succeint els anys, la tendència de les conciliacions celebrades "amb avenença" es mostra a l'alça, reduint al seu torn la distància entre les diferents categories analitzades.

A Catalunya, l'evolució de les conciliacions es desenvolupa de forma similar a la resta del territori nacional, registrant-se un total de 71.612 expedients, un 2% més respecte a l'exercici anterior (Gràfic 48). A Catalunya, l'increment registrat en l'últim any és lleugerament més intens que el d'Espanya. Finalment, a la Taula 50 podem observar quines han estat les principals matèries que han motivat la celebració d'una conciliació. A diferència d'altres anys, a l'hora d'elaborar la present edició no hem pogut obtenir el desglossament per matèries de les conciliacions celebrades a Espanya. No obstant això, el desglossament que de les mateixes es fa en l'àmbit de Catalunya i en el de la província de Barcelona, ens serveix per fer-nos una idea de com es distribueixen les mateixes en funció de les principals matèries que les motiven. Així, veiem com els acomiadaments i les reclamacions de quantitat, motiven la major part de les conciliacions intentades al llarg d'aquest últim any en termes

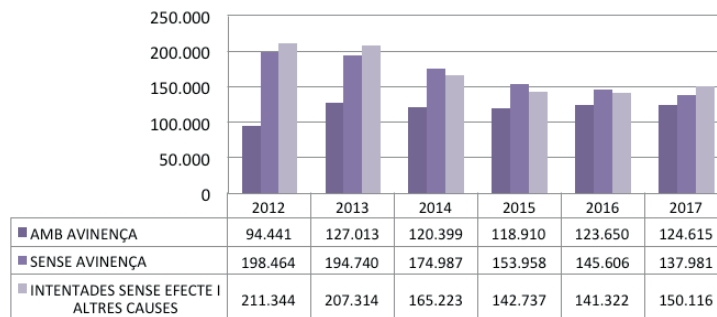
absoluts, d'acord amb la tipologia d'assumpptes que més litigiositat representen, segons vam poder veure en el Gràfic 33. L'any 2017, de les 71.612 conciliacions intentades a Catalunya, 44.035 han estat motivades per acomiadaments i 21.925 per reclamacions de quantitat; mentre que a la província de Barcelona, de les 58.454 conciliacions assenyalades, 36.398 han portat causa d'un acomiadament i 17.606 provenen d'una reclamació de quantitat. Amb un percentatge menor veiem com s'han instat conciliacions amb motiu d'una sanció, així com "causes diverses" que comprenen reclamacions per accident de treball, classificació professional o laboral, per antiguitat, etc.

EVOLUCIÓ CONCILIACIONS INDIVIDUALS A ESPANYA

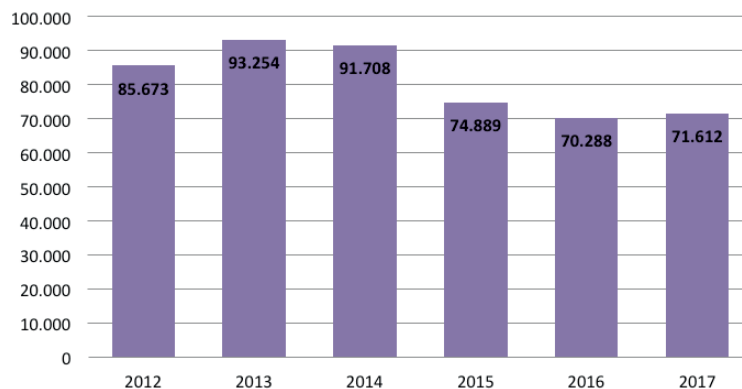
Gràfic 46. Evolució de les conciliacions individuals a Espanya.

RESULTAT CONCILIACIONS INDIVIDUALS CELEBRADES A ESPANYA

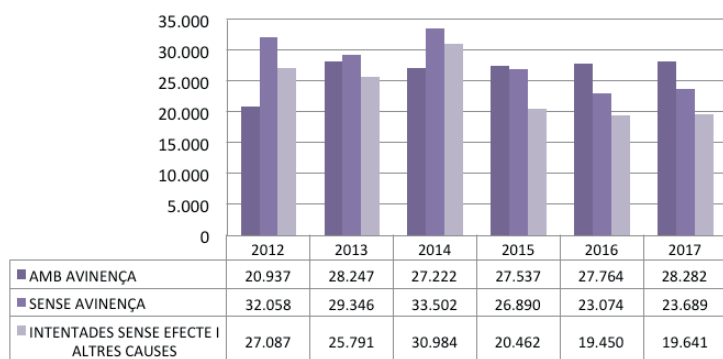
Gràfic 47. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Espanya.

EVOLUCIÓ CONCILIACIONS INDIVIDUALS A CATALUNYA

Gràfic 48. Evolució de les conciliacions individuals a Catalunya.

RESULTAT CONCILIACIONS INDIVIDUALS CELEBRADES EN CATALUNYA

Gràfic 49. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Catalunya.

MATÈRIES QUE VAN MOTIVAR UNA CONCILIACIÓ INDIVIDUAL. ANY 2017				
	ACOMIADAMENTS	RECLAMACIONS DE QUANTITAT	SANCIONS I CAUSES VARIES	TOTAL
ESPANYA	-	-	-	0
CATALUNYA	44.035	21.925	5.652	71.612
BARCELONA (PROVÍNCIA)	36.398	17.606	4.450	58.454

Taula 50. Matèries que van motivar una conciliació individual. Any 2017.

5. Fons de Garantia Salarial

El Fons de Garantia Salarial (en endavant, FOGASA) és un organisme autònom adscrit al Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins, que no són altres que garantir la percepció de salaris deguts i indemnitzacions insatisfetes per part d'empresaris que es trobin en una situació d'insolvència legal per part de l'ocupador. Aquesta institució està prevista en l'art. 33 ET i en el *Reial Decret 505/1985, de 6 de març, sobre organització i funcionament del Fons de Garantia Salarial*. A causa de la importància de les funcions que exerceix, s'ha considerat oportú incorporar un epígraf específic que analitzi les dades relatives al FOGASA, per tal d'obtenir una informació més completa de les principals fites que formen part, tant administrativament com judicialment, de l'ordre social.

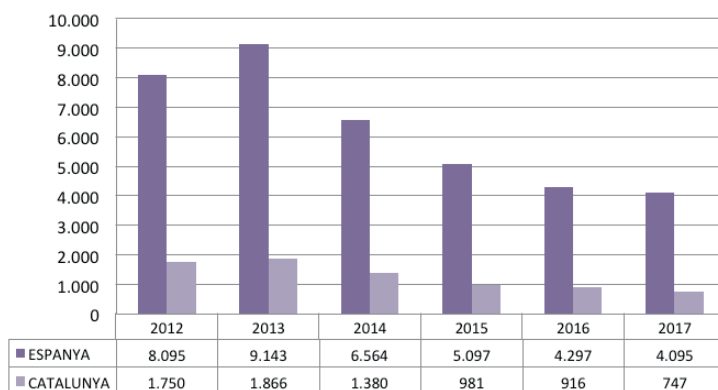
Però abans, i sent un dels seus propòsits assegurar la percepció de salaris i indemnitzacions no satisfetes, per part d'empresaris que es trobin en una situació legal d'insolvència, hem de fer referència a l'evolució de les empreses que es trobin en concurs. Segons l'art. 2 LC "es troba en estat d'insolvència el deutor que no pot complir regularment les seves obligacions exigibles". L'any 2017, a Espanya van registrar un total de 4.095 empreses en concursos, de les quals 747 es trobaven a Catalunya, tal com es pot observar en el Gràfic 51. Si ens fixem en l'evolució de les empreses en concurs, veiem com aquesta es correspon amb les principals dades registrades sobre la situació conjuntural i socioeconòmica del nostre país, l'anàlisi de les quals s'ha dut a terme en un apartat anterior. En efecte, durant els primers anys de la sèrie es registren les xifres més altes, tant a Espanya com a Catalunya. L'any 2013, veiem com es van registrar un total de 9.143 empreses en concurs, xifra que està molt per sobre de les que s'anotaven en un període immediatament anterior a la crisi: 916 l'any 2006 i 1.033 l'any 2007.

L'any 2017 s'han tramitat un total de 68.815 expedients davant el FOGASA a nivell estatal, dels quals 10.242 s'han instat a Catalunya. Si ens fixem en el detall numèric del Gràfic 52, veiem com en aquest últim exercici es produeix un descens significatiu del nombre d'expedients tramitats davant

el FOGASA. Així, dels 103.925 expedients que es van tramitar l'any 2016, hem passat als 68.815 abans referits, fet que suposa una reducció del 34%. Sens dubte, es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que darrere de tots aquests expedients hi ha una pluralitat d'empreses i treballadors que s'han vist afectades en sentit o en un altre per la crisi econòmica.

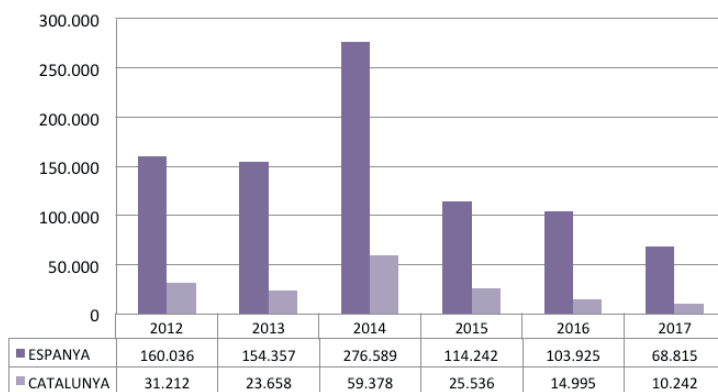
Pel que fa a les ordres de pagament, així com el nombre d'empreses i treballadors afectats, ens remetem al detall numèric de les Taules números 53 i 54, referides respectivament a Espanya i Catalunya. En aquestes, veiem també els elevats imports que es registren destinats a salaris i a indemnitzacions, el que ens dóna una pista de la importància que té aquesta institució.

EVOLUCIÓ DE LES EMPRESSES EN CONCURS

Gràfic 51. Evolució de les empreses en concurs.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS DEL FOGASA

Gràfic 52. Evolució del nombre d'expedients del FOGASA.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAMENT FOGASA A ESPANYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESSES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2012	160.036	83.822	254.931	501.974.790	1.028.113.575
2013	154.357	81.959	234.686	400.426.931	973.182.914
2014	276.589	122.099	389.472	694.608.011	1.593.991.834
2015	114.242	43.112	165.288	385.363.976	751.181.174
2016	103.925	37.428	147.590	357.787.888	685.283.829
2017	68.815	24.205	90.321	214.070.261	376.528.568

Taula 53. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Espanya.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAMENT FOGASA A CATALUNYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESSES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2012	31.212	16.039	49.315	109.957.241	228.801.507
2013	23.658	11.901	37.753	85.410.471	217.098.362
2014	59.378	27.820	84.147	149.418.164	254.747.130
2015	25.536	9.833	38.451	98.202.831	183.025.509
2016	14.995	6.186	21.819	54.313.517	107.898.682
2017	10.242	3.588	14.166	36.355.599	55.036.305

Taula 54. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Catalunya.

6. Execucions

L'art. 237 LRJS disposa que *"les sentències fermes i altres títols, judicials o extrajudicials, als quals aquesta Llei atorga eficàcia per a iniciar directament un procés d'execució, es duran a efecte en la forma que estableix la Llei d'enjudiciament civil per a l'execució de sentències i títols constituïts amb intervenció judicial, amb les especialitats que preveu aquesta Llei"*. Tal com s'ha dit en altres capítols, l'execució del que disposa un títol executiu forma part de la tutela judicial efectiva d'acord amb l'exercici de la potestat jurisdiccional previst en l'art. 117.3 CE *"de jutjar i fer executar el jutjat"*.

L'any 2017 s'han ingressat un total de 57.831 processos d'execució en el marc de la jurisdicció social, un 10% menys respecte a l'exercici anterior. La gran majoria d'aquestes execucions, es ventilen davant els Jutjats Socials, d'acord amb el criteri de la competència funcional que disposa l'art. 237.2 LRJS. Si bé no tots els processos d'execució dimanen d'una sentència (ja que hi ha altres títols amb força executiva segons es desprèn del citat precepte), veiem com de les 208.106 sentències que s'han dictat al llarg de l'any 2017 (Gràfic 21), en una proporció del 28% s'han obert un procés d'execució. En sentit contrari, el 72% de les sentències s'han complert de forma voluntària, tenint en compte els valors anotats en una categoria i altra. Això, amb el matís comentat que a més de les sentències hi ha altres títols als quals la Llei els atribueix força executiva.

Pel que fa a la tendència dels processos d'execució, veiem com aquesta es correspon amb les taxes de litigiositat, així com el moviment d'assumptes registrats en la jurisdicció social en termes generals al llarg dels últims anys. En efecte, el volum d'execucions disminueix de forma paral·lela al desenvolupament de l'activitat judicial registrada en l'ordre Social, segons es pot veure de les gràfiques corresponents.

Una dada curiosa que ha de cridar-nos l'atenció del Gràfic 55, és l'escàs nombre de processos d'execució que es registra a la "demarcació ICAB", amb tot just 540 expedients anotats l'any 2017, ostensiblement per sota del que es podria esperar en comparació amb la resta de territoris, i d'acord amb el volum d'assumptes que es manegen en aquesta circumscripció. No obstant això, té una explicació legalment recollida en l'art. 237.4 LRJS i reflectida al Gràfic 56. En efecte, disposa el citat art. 237.4 LRJS que *"on hi hagi diversos jutjats socials es pot establir, en els termes que preveu la Llei Orgànica del Poder Judicial, que el coneixement de les execucions l'assumeixin en exclusiva per determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes"*. Això no obstant, tal com podem observar a la gràfica, dels 345 Jutjats Socials que existeixen a Espanya, només 4 s'han especialitzat en matèria d'execució, d'acord amb el que preveu el precepte indicat.

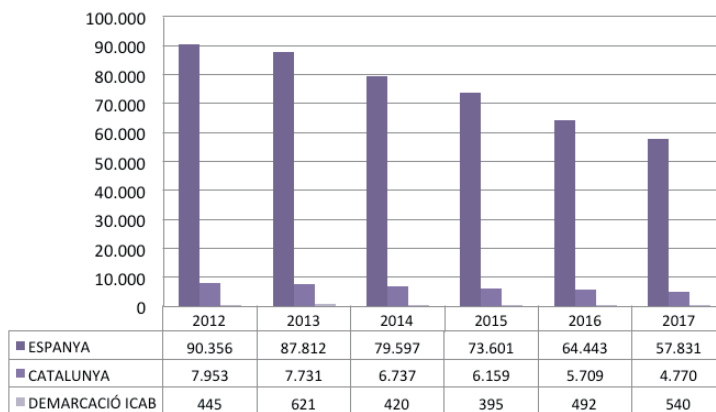
D'aquests 4 òrgans especialitzats, 3 estan a Barcelona: els Jutjats Socials núm. 5, núm. 23 i núm. 30. I aquest és el motiu de la divergència a la qual fèiem referència abans, en relació als procediments

d'execució ingressats en l'àmbit del Social. I és que per qüestions de metodologia estadística, el CGPJ ha volgut diferenciar les dades relatives a aquests òrgans judicials en concret, motiu pel qual se'ls ha dedicat una gràfica en particular. En aquesta, veiem com els 3 Jutjats Socials que es dediquen de forma exclusiva als procediments d'execució, s'han registrat un total de 4.236 assumptes durant l'any 2017.

Pel que fa al nombre d'execucions resoltes durant l'any 2017, a nivell estatal la xifra se situa en 70.642, un 9% menys respecte a l'exercici anterior (Gràfic 57); mentre que en l'àmbit de la "demarcació ICAB", s'han registrat un total de 7.117 expedients pels jutjats especialitzats en execució (als quals cal afegir altres 443 assumptes dels jutjats no especialitzats). Pel que fa a l'especialització d'alguns jutjats en determinades matèries com, en aquest cas, les execucions, creiem pot contribuir a la racionalització dels recursos de què disposa l'Administració de Justícia. I més en un procés com el d'execució, en el qual a diferència del declaratiu, és un procediment eminentment escrit, reservant l'oralitat als incidents que es puguin produir en el marc del mateix, d'acord amb les regles processals.

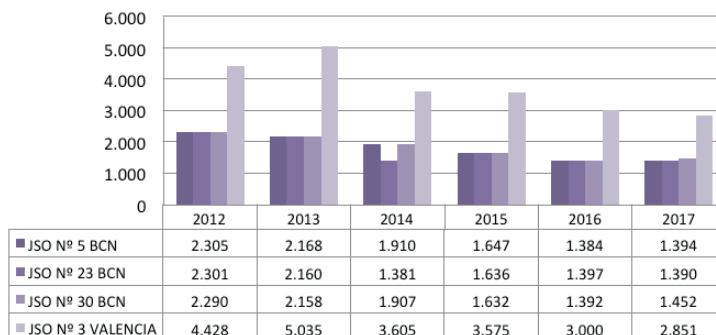
Finalment, pel que fa al nombre d'execucions pendents en finalitzar l'any 2017, veiem com a nivell estatal la xifra se situa en 40.870 expedients, un 12% menys respecte a l'exercici anterior (Gràfic 60). A Catalunya, l'any 2017 tanca amb un total de 4.739 processos d'execució pendents, dels quals 2.889 + 146 estan sent coneguts pels òrgans judicials que es troben en la "demarcació ICAB".

EXECUCIONS INGRESSADES. JURISDICCIO SOCIAL

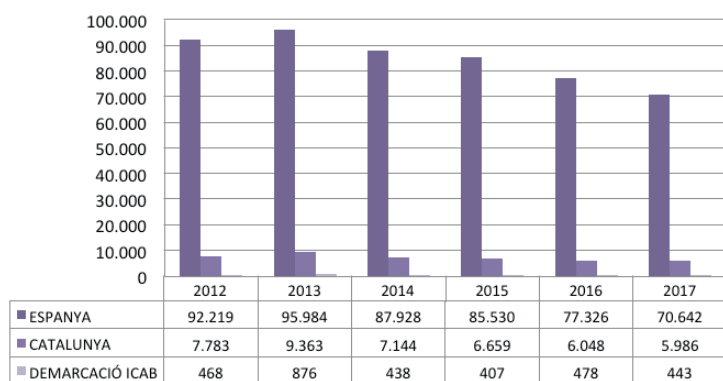

Gràfic 55. Execucions ingressades. Jurisdicció social.

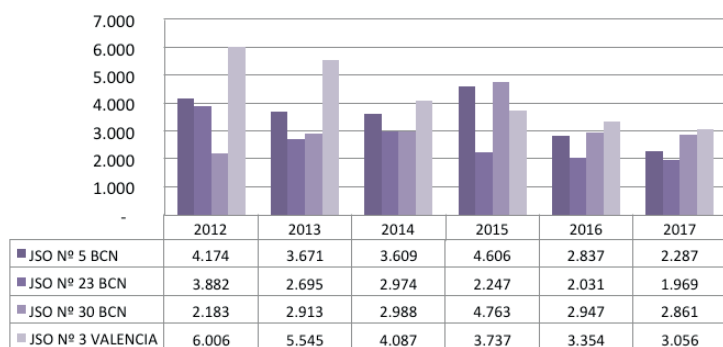
EXECUCIONS INGRESSADES. JUTJATS ESPECIALITZATS EN MATÈRIA D'EXECUCIÓ

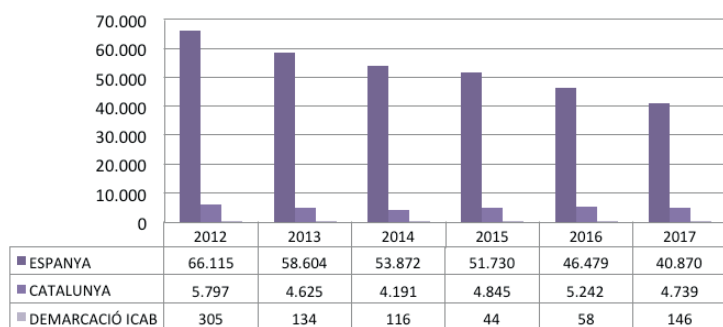
Gràfic 56. Execucions ingressades. Jutjats especialitzats en matèria d'execució.

EXECUCIONS RESOLTES. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 57. Execucions resoltes. Jurisdicció social.

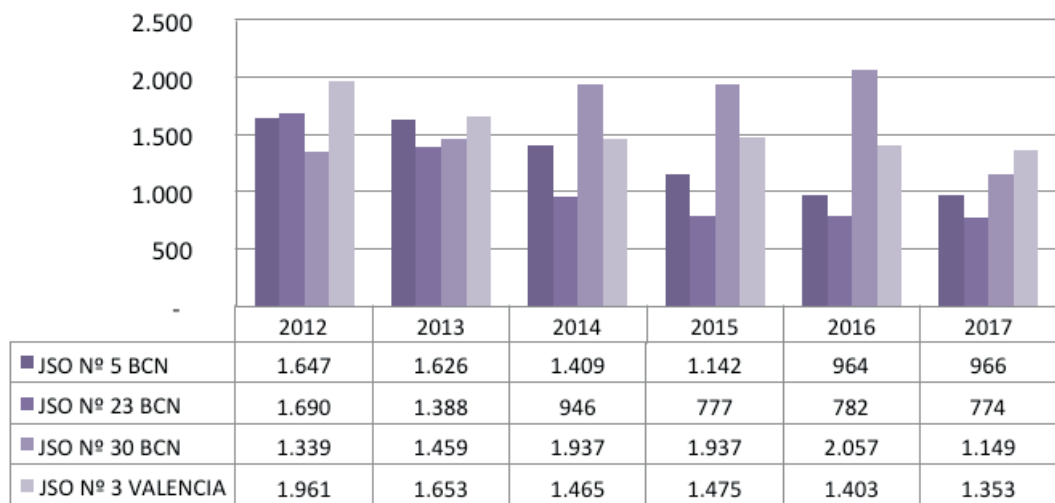
EXECUCIONS RESOLTES. JUTJATS ESPECIALITZATS EN MATÈRIA D'EXECUCIÓ

Gràfic 58. Execucions resoltes. Jutjats especialitzats en matèria d'execució.

EXECUCIONS PENDENTS AL FINALITZAR. JURISDICCIÓ SOCIAL

Gràfic 59. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció social.

EXECUCIONS PENDENTS AL FINALITZAR. JUTJATS ESPECIALITZATS EN MATÈRIA D'EXECUCIÓ

Gràfic 60. Execucions pendents en finalitzar. Jutjats especialitzats en matèria d'execució.

7. Conclusions

Després de l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit social, procedirem a destacar les circumstàncies més ressenyables que s'han registrat en aquest últim exercici.

L'any 2017, hem vist com s'ha produït un canvi en la tendència de la taxa de litigiositat, després d'un descens progressiu de la mateixa durant diversos anys. En efecte, en aquest últim exercici, la litigiositat laboral s'ha situat en un 8,70 per cada mil habitants, el que suposa un increment del 6% respecte de l'any 2016, en què es va anotar una taxa de 8,24 per cada mil habitants. No obstant això, en la "demarcació ICAB" hem vist com la taxa de litigiositat continua baixant, havent-se situat en un 11,58 per cada mil habitants en aquest últim any, un 2% menys respecte a l'exercici anterior.

Els òrgans de la jurisdicció social han arrencat l'any 2017 amb un total de 282.761 assumptes pendents d'exercicis anteriors, als quals cal sumar un ingrés de 404.860 procediments nous durant el mateix. En total, s'han resolt 392.924 processos durant tot l'exercici, restant per finalitzar 282.387 assumptes en acabar l'any. Hem vist, per tant, que s'ha resolt un volum inferior d'assumptes d'aquells que s'han anat ingressant durant aquest últim any, el que s'ha traduït en un descens de la taxa de resolució del 8% respecte a l'exercici anterior, situant-se l'any 2017 en un 97%. Correlativament, s'ha produït un lleuger increment respecte a les taxes de pendència i de congestió, havent-se registrat en aquest últim any un 72% i un 175%, respectivament.

Pel que fa al moviment dels assumptes de la "demarcació ICAB", l'any 2017 s'ha iniciat amb un total de 30.485 assumptes pendents d'altres exercicis, havent-se registrat 30.897 procediments nous durant aquest últim any. S'han resolt 31.893 expedients, havent quedat pendents en finalitzar l'exercici un total de 29.158. D'acord amb el manifestat abans, hem vist com en la "demarcació ICAB" ha baixat el volum d'assumptes ingressats. No obstant això, els òrgans que s'integren en aquesta circumscripció, presenten un col·lapse significatiu, ja que si ens fixem en el detall numèric del moviment dels assumptes, veiem com la planta judicial actualment operativa no és capaç d'absorbir la litigiositat real del moment.

Quant a la tipologia d'assumpes que més pes tenen quantitativament parlant en la litigiositat d'aquest àmbit, hem vist com destaquen principalment tres classes de procediments: acomiadaments (10.902), reclamacions de quantitat (8.245 i processos en matèria de seguretat social (8.913). Les dades referides a continuació de cada tipus de procediment entre parèntesis, es corresponen amb el nombre d'assumpes que s'han ingressat davant els Jutjats Socials que s'integren en la "demarcació ICAB". Un fet que hem de ressenyar com a curiós d'aquest últim exercici, és que tot i haver-se registrat un descens en la taxa de litigiositat, s'ha produït un increment del nombre d'acomiadaments respecte de l'any 2016.

La tipologia dels assumpes referida com més representativa de la litigiositat de la qual s'ocupa la Jurisdicció Social, explica l'enorme permeabilitat que ha tingut la crisi econòmica en l'activitat dels jutjats i tribunals de l'àmbit laboral. Per això, per entendre millor el comportament de les dades relatives a l'activitat nostres òrgans judicials, s'ha fet referència a les principals fites que expliquen la situació conjuntural i econòmica del nostre Mercat de Treball. Les dades publicades en els dos últims anys revelen que s'ha produït una certa millora en termes macroeconòmics. No obstant això, veiem com aquesta millora presenta molts matisos, ja que destaquen els enormes nivells de contractació temporal existents al nostre país: tot i l'augment en el nombre de contractes de treball en l'any 2017, el 91% dels mateixos han estat concertats amb caràcter temporal, i això malgrat que la temporalitat en el nostre sistema laboral ha de ser l'excepció i no la norma.

També, hem vist la importància que tenen els mecanismes previstos en l'art. 63 LRJS, que imposa l'obligació d'acudir a una "conciliació" com a requisit previ a la judicialització d'un assumpte. A Espanya, s'han registrat un total de 412.712 conciliacions, mentre que a Catalunya s'han instat 71.612. Si bé les conciliacions que s'han tancat de forma positiva (això és "amb avenença") representen un 30% sobre el total, veiem com en termes quantitius suposa un volum important de conflictes que es resolen abans de ser judicialitzats. Per tant, la funció que es desenvolupa a través d'aquesta institució, serveix per alleujar la càrrega de treball dels Jutjats Socials, tenint en compte que un nombre important d'assumpes es resolen de forma extrajudicial per les parts.

En relació al FOGASA, l'any 2017 hem vist com s'ha reduït significativament el nombre d'expedients tramitats, que ha estat de 68.815 a Espanya i 10.242 a Catalunya. Estem parlant d'un descens de més del 30% respecte a l'exercici anterior, en què es van anotar 103.925 expedients a Espanya i 14.995 a Catalunya, que es deu sobretot a l'evolució regressiva que durant diversos exercicis s'ha anat registrant de les empreses en concursos. En aquest últim any, a nivell estatal s'han registrat 4.095 empreses en concurs, de les quals 747 es troben en Catalunya.

Finalment, en aquest últim any hem vist com el nombre de procediments d'execució s'ha reduït en termes generals. Pel que fa a les execucions en la jurisdicció social, hem de destacar l'especialització dels òrgans prevista en l'art. 237.4 LRJS, possibilitat de la qual només 4 òrgans a nivell estatal han fet ús. Tres d'aquests òrgans, es troben a la "demarcació ICAB", estant l'altre a València.

L'àmbit Penal

1. Introducció

143

El Dret penal és aquella branca de l'ordenament jurídic que regula l'ús de la força per part dels poders públics, a fi de tutelar els valors i principis bàsics que possibiliten la convivència i la pau social. El marc normatiu de referència el trobem en *Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal*, que tipifica les conductes que per ser constitutives de delictes o falta (fins a l'1 de juliol de 2015) poden ser castigades per part de l'estat amb la imposició d'una pena criminal. El Codi Penal ha experimentat diverses modificacions legislatives, de les quals hem de destacar per la seva importància la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*. A través d'aquesta reforma s'ha suprimit la qualificació jurídica de "falta", regulant-se algunes de les conductes conceptuades com a tal abans de la reforma, sota la nova figura del "delicte lleu" i redirigint altres cap a diferents branques de l'ordenament jurídic.

A més del Codi Penal, hi ha nombroses lleis especials, com la *Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere*, la *Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors*, o la *Llei Orgànica 1/1979, de 26 de setembre, General Penitenciària*. Aquestes lleis s'ocupen d'una sèrie de matèries i assumptes sobre els quals, per la seva naturalesa i característiques pròpies, es fa aconsellable una regulació específica per tal d'oferir una millor resposta en termes d'eficàcia i tutela judicial.

D'altra banda, hem de tenir en compte la potestat sancionadora de l'Administració que, al costat del Dret Penal, permeten garantir el lliure exercici dels drets i llibertats dels ciutadans, a través de l'actuació dels cossos i forces de seguretat de l'Estat. Per a això, els diferents cossos policials es doten de les eines necessàries i, en estreta col·laboració amb les diferents instàncies judicials i fiscals, permeten el desenvolupament dels pertinents protocols d'actuació en matèria de seguretat, en funció dels fets penals coneguts per part d'aquells.

Pel que fa a la metodologia utilitzada en l'estudi de l'activitat jurisdiccional dins de l'àmbit penal, s'ha estructurat el capítol en quatre grans apartats. En el primer, sota el títol de "Part general", es porta a terme l'anàlisi de la taxa de litigiositat penal, fent referència als principals fets penals coneguts així a la tipologia delictiva de la població reclusa, i també l'estudi del moviment judicial dels assumptes que s'han tramitat davant els òrgans que s'integren en aquesta Jurisdicció, aplicant sobre els mateixos una sèrie d'indicadors per tal de conèixer l'estat en què es troben.

A continuació, en un segon bloc que porta per títol "Penal per òrgans jurisdiccionals", es porta a terme l'anàlisi de l'activitat judicial registrada al llarg dels últims anys, en els òrgans judicials: Jutjats de Primera Instància i Instrucció, Jutjats Penals, Audiències Provincials i Tribunal Superior de Justícia. Aquests òrgans, si bé no són els únics que administren justícia en el marc de la jurisdicció penal, representen un volum important de la litigiositat que es produeix a la mateixa.

En tercer lloc, en l'apartat de "Penal per especialitats" s'analitza l'activitat d'aquells òrgans que s'han especialitzat en el coneixement i resolució d'una sèrie de matèries, les lleis de referència de les quals s'han esmentat abans: Jutjats de Menors, Jutjats de Vigilància Penitenciària i Jutjats de Violència sobre la Dona. L'especialització orgànica de l'Administració de Justícia permet obtenir millors ràtios tant a nivell quantitatiu (major nombre d'assumptes resolts en un menor temps), com a nivell qualitatiu (una millor tasca integradora i interpretativa de la normativa d'afectació), per tal d'obtenir un millor servei públic.

En quart lloc, s'analitza l'activitat judicial que gira entorn dels procediments d'execució dins de la jurisdicció penal. L'execució suposa el tancament del cicle judicial d'un assumpte quan permet la realització de la tutela judicial efectiva mitjançant el compliment forçós dels pronunciaments continguts en una sentència ferma en els seus propis termes, d'acord amb el mandat constitucional contingut en l'art. 117.3 de la nostra Carta Magna de "jutjar i fer executar el jutjat".

Tanca el capítol l'epígraf de "Conclusions", en el qual es ressenyen les circumstàncies més importants de l'estadística judicial registrada en l'àmbit penal al llarg d'aquest últim exercici, posant-la en relació amb les principals reformes legislatives promulgades durant els darrers anys, per tal de comprovar els efectes que les mateixes han tingut sobre la litigiositat.

2. Part General

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat o litigació, és un indicador estadístic que posa en relació el volum d'assumptes que s'han tramitat davant els òrgans jurisdiccionals d'una determinada jurisdicció o àmbit territorial, amb la densitat de població resident al mateix, en un concret període temporal. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és: $\text{Litigiositat} = \frac{\text{Assumptes ingressats} \times 1000}{\text{Població}}$. Aquesta ens permet saber quina és la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els òrgans judicials, en aquest cas de la jurisdicció penal. Posada en relació amb la resta dels indicadors judicials que s'analitzen al llarg del capítol, ens permet saber la situació en què es troben els Tribunals del nostre país, així com la seva evolució al llarg dels últims anys.

En el Gràfic 1 podem observar quina ha estat l'evolució de la taxa de litigiositat en l'àmbit penal, al llarg dels últims 10 anys. Es tracta per tant, d'una sèrie temporal relativament àmplia, en la qual veiem com s'han registrat canvis significatius, sobretot al llarg dels últims exercicis. Durant els primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de litigiositat se situa en uns nivells força alts: l'any 2009, la taxa de

litigiositat en l'àmbit penal és de 149,72 per cada mil habitants, la xifra més alta de la sèrie. Fins llavors, la tendència de la litigiositat penal es registra a l'alça, motivada principalment pels següents factors. D'una banda, molts autors consideren que l'entrada en vigor del Codi Penal de 1995, va suposar un enduriment de les penes previstes per a un elevat nombre de delictes, així com la tipificació de noves conductes lligades a l'aparició de noves formes de criminalitat, fruit d'una creixent complexitat de la societat. D'altra banda, al llarg dels últims anys hem experimentat un creixement progressiu de la població. Aquest creixement ha anat lligat a un període d'expansió econòmica, que ha atret importants fluxos migratoris cap al nostre país. I és que, tot i la creença popular que en els moments de crisi o recessió econòmica es produeix un augment de la delinqüència, la veritat és que és en els períodes de bonança quan es registren les taxes de criminalitat més altes, lligades a una major activitat econòmica i industrial. També, alguns autors consideren que l'enduriment del discurs polític ha pogut influir en l'adopció d'unes polítiques de caràcter més repressiu i no tant de reinserció.

A partir de l'any 2010, la taxa de litigiositat penal registra un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys. Quant als factors que han contribuït a la reducció de la mateixa, hem de destacar el següent. Els diferents informes elaborats pels diferents cossos i forces de seguretat de l'estat, indiquen que en els últims anys s'ha produït un descens de les taxes de delinqüència i dels "fets penalment coneguts". La crisi econòmica hi ha contribuït, perquè si ens fixem en la tipologia de les conductes amb rellevància penal més comuns, veiem com les més nombroses es corresponen amb els delictes "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic" (Taula 4). Per tant, en un període d'expansió on es produeix una major activitat econòmica, urbana i industrial, majors seran les potencialitats que es produeixi aquest tipus de delinqüència.

L'any 2016 veiem com es registra un descens molt important de la taxa de litigiositat. Així, d'una litigiositat penal de 127,82 punts en l'any 2015 passem a una altra de 75,30 per cada mil habitants, el que suposa una reducció del 41%. **L'any 2017, la taxa de litigiositat penal se situa en 72,25 per cada mil habitants, un 4% menys respecte a l'exercici anterior.** Per tant, si prenem com a referència la seqüència temporal que es recull en el Gràfic 1, veiem com en 10 anys la taxa de litigiositat penal ha experimentat una regressió del 50%.

La causa explicativa d'aquesta reducció tan significativa, la trobem en la reforma de la Llei d'Enjudiciament Criminal operada per la *Llei Orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica* i la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*. Al costat de la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, per la qual es despenalitzen les faltes, aquestes reformes han contribuït al descens de la litigiositat penal durant els últims dos exercicis. L'objectiu d'aquestes reformes és el de reduir les dilacions indegudes i innecessàries, per tal de racionalitzar els (escassos) recursos humans i materials que l'Administració de Justícia té a la seva disposició. Un d'aquests objectius s'ha concretat en la reforma de l'art. 284.2 LECrim, que disposa que "quan no hi hagi autor conegut del delicte la policia judicial conservarà l'atestat a disposició del Ministeri Fiscal i de l'autoritat judicial, sense enviar" llevat que concorri algunes de les circumstàncies previstes en l'esmentada norma. La no remissió dels atestats davant la falta d'autor conegut, ha tingut un impacte molt significatiu en la reducció de l'activitat judicial, especialment dels Jutjats d'Instrucció, ja que molts expedients no passen de la fase policial, evitant-se amb això l'obertura d'unes diligències prèvies.

Quant a la comparativa territorial que es fa en el Gràfic 2, veiem com el desenvolupament de la taxa de litigiositat penal discorre de forma paral·lela en les tres circumscripcions. No obstant això, veiem com en la "demarcació ICAB" sempre s'ha registrat una activitat judicial a nivell penal més intensa. En efecte, l'any 2017 veiem com la taxa de litigiositat penal a la "demarcació ICAB" ha estat de 98,51

per cada mil habitants, mentre que a Catalunya i a Espanya la mateixa s'ha situat en 72,25 i en 70,13 punts, respectivament. També, a diferència del que passa a la resta de l'Estat, veiem que l'any 2017 es registra un lleuger increment de la taxa de litigiositat a Catalunya i en la "demarcació ICAB", respecte a l'exercici anterior.

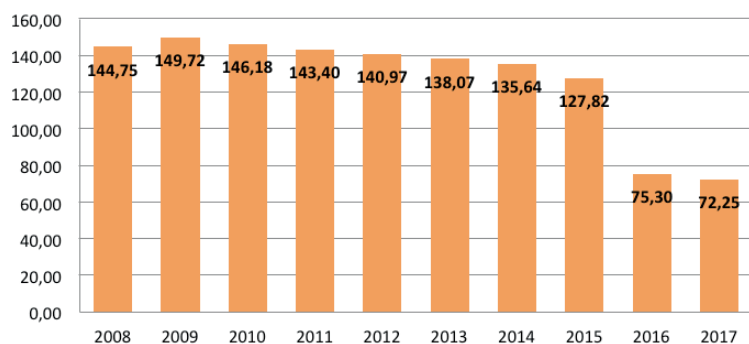
En la Taula 3, podem observar una taula amb l'evolució anual dels fets penals coneguts a Catalunya, d'acord amb les dades publicades pel Pla de Seguretat de Catalunya 2016-2019, així com de l'IDESCAT. Al temps d'escriure aquestes línies, no hem obtingut les dades relatives a l'exercici 2017. No obstant això, s'ha optat per seguir incloent la referida taula, tenint en compte el que suposa la mateixa en termes de contextualització. El referit Pla de Seguretat de Catalunya és un document que té un gran valor, ja que es podria definir com l'instrument metodològic a partir del qual la Generalitat i els Cossos i Forces de Seguretat de Catalunya, elaboren i implementen les polítiques, previsions, actuacions i mesures en matèria de convivència i seguretat de les persones i els béns. Un dels elements més importants a l'hora d'analitzar la litigiositat i l'activitat dels tribunals que s'integren en l'àmbit penal, és el coneixement dels fets penalment rellevants produïts en un determinat període. Per a això, hem de definir les principals fonts d'informació disponibles, tenint en compte la dificultat que hi ha a l'hora de conèixer els fets delictius. En efecte, molts delictes i faltes (fins a l'1 de juliol de 2015) no arriben al coneixement de les autoritats, bé perquè no són denunciats per les víctimes, o bé perquè es desconeix l'autoria dels mateixos. Sens dubte, el registre policial és una de les fonts més importants per a l'obtenció d'aquest tipus d'informació, ja que recull els fets penalment rellevants que arriben al coneixement de la policia. No obstant això, pels motius comentats i per obtenir una informació més completa, hem de complementar les dades del registre policial amb les anomenades "enquestes de victimització" sobre mostres representatives de la població. Aquestes, ens permeten conèixer fets no denunciats i elaborar un informe per tal d'extreure conclusions a partir de les percepcions i valoracions de la població en matèria de seguretat. D'altra banda, la realització de treballs d'investigació per part d'experts en diferents camps, permeten completar i cohesionar l'anàlisi de les dades relatives a la criminalitat.

En la indicada Taula, veiem com l'any 2016 s'han recollit un total 472.265 "fets penals coneguts", un 5,01% menys respecte a l'exercici anterior. L'evolució d'aquests es correspon amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat registrada en els últims anys, en el sentit que es mostra una regressió progressiva a mesura que es van succeint els anys, amb una petita excepció l'any 2015, en el que es produeix un lleuger increment del nombre total de "fets penals coneguts". Fins l'any 2015, veiem com la distribució dels "fets penals coneguts" entre "delictes" o "faltes", és molt similar, girant al voltant d'un 60-40% respectivament. L'any 2015, veiem com la supressió de les faltes per la reforma del Codi Penal que entra en vigor a partir de l'1 de juliol d'aquest any, incideix de manera significativa en el detall numèric de les dues categories de fets penalment rellevants. Així, es produeix un descens significatiu de les "faltes", mentre que augmenten de forma correlativa els "delictes". I és que moltes de les conductes que abans es qualificaven de "faltes", ara han passat a regular-se sota la categoria de "delicte lleu". L'any 2016, veiem com ja no es recullen "faltes", ja que les mateixes han estat suprimides del Codi Penal per la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, tal com s'ha apuntat a l'inici del present capítol.

Finalment, a la Taula 4 es recullen les dades a 31 de desembre de 2017 relatives a la tipologia delictiva de la població reclusa penada, extrets de la pàgina web institucional de la Secretària General d'Institucions Penitenciàries. Cal tenir en compte que hi ha un petit percentatge de reclusos que estan complint condemna en virtut del CP anterior, encara que en la taula només s'han inclòs les dades relatives a la població reclusa que està complint condemna en virtut del Codi Penal de 1995. En la referida taula, veiem com la major part de la població reclusa, està formada per homes: de les 48.935 persones empresonades 45.301 són homes i 3.634 són dones. Per tant, la distribució per gènere tenint en compte les dades d'aquest últim exercici està en un 93-7%. D'altra banda,

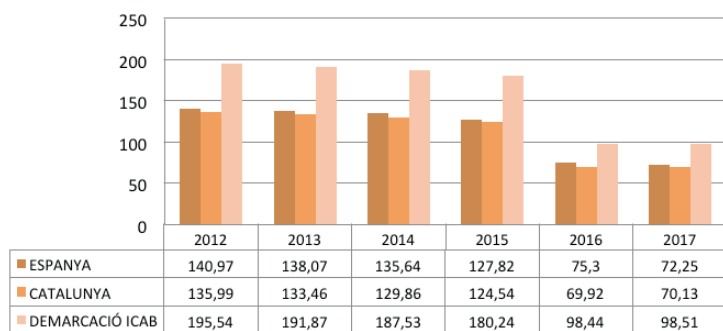
veiem com el tipus delictiu que ha motivat el volum més gran d'empresonaments, el constitueixen els "delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". Per aquest tipus de delictes han estat empresonades un total de 19.329 persones (un 39% de tota la població reclusa). La segona classe de delictes que major litigiositat ha suposat en termes de població reclusa (un 20%), han estat els "delictes contra la salut pública", amb un total de 9.606 presos. Finalment, les categories delictives de l'"homicidi i les seves formes", "delictes contra la llibertat sexual" i "delictes i faltes de violència de gènere", suposen conjuntament el 8% sobre el total dels penats; un percentatge molt alt, tenint en compte la gravetat de les conductes delictives a què es refereix.

EVOLUCIÓ ANUAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat. Jurisdicció penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL LITIGIOSITAT. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat. Jurisdicció penal.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
DELICTES	285.509	270.719	254.867	378.297	472.265	-
FALTES	243.708	237.257	238.742	118.870	-	-
TOTAL	529.217	507.941	493.609	497.167	472.265	-

Taula 3. Fets penals coneguts a Catalunya.

TIPOLOGIA DELICTIVA DE LA POBLACIÓ RECLUSA PENADA			
	HOMES	DONES	TOTAL
Homicidi i les seves formes	3.428	313	3.741
Lesions	2.228	156	2.384
Contra la Llibertat	582	40	622
Contra la Llibertat Sexual	3.214	42	3.256
Contra l'Honor	2	0	2
Delictes i Faltes de Violència de Gènere	4.171	14	4.185
Contra les Relacions Familiars	175	17	192
Contra el Patrimoni i l'ordre socioeconòmic	17.917	1.412	19.329
Contra la Salut Pública	8.556	1.050	9.606
Contra la Seguretat del Trànsit	1.153	166	1.319
Falsedats	632	89	721
Contra l'Administració i Hisenda Pública	234	20	254
Contra l'Administració de Justícia	714	110	824
Contra l'Ordre Públic	1.641	130	1.771
Resta de Delictes	576	70	646
Per Faltes	32	5	37
No Consta Delicte	46	0	46
TOTALS	45.301	3.634	48.935

Taula 4. Tipologia delictiva de la població reclusa penada Llei Orgànica 10/1995, de 23 de Novembre, del Codi Penal. Font: Dades de la Secretària General d'Institucions Penitenciàries.

2.2 Moviment d'assumptes

L'Activitat judicial en termes absoluts

Pel que fa a l'activitat judicial dels òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció penal en termes absoluts, l'any 2017 veiem com a nivell estatal s'inicia l'exercici amb un total de 759.401 assumptes pendents, fet que suposa una regressió del 12% respecte a l'exercici anterior (Gràfic 5). A aquests cal sumar que durant tot l'any 2017, s'han ingressat un total de 3.361.725 procediments nous, fet que suposa un descens del 4% respecte l'any anterior, en què es van ingressar un total de 3.497.341 (Gràfic 6). Durant els primers anys de la sèrie, el volum d'assumptes que s'ingressen en la jurisdicció penal, supera amb escreix la barrera dels 6.000.000 d'afers. En efecte, estem davant l'àmbit jurisdiccional que s'ocupa de la major part dels assumptes que s'ingressen en un òrgan judicial; circumstància que, tot i la significativa reducció de la taxa de litigiositat al llarg dels últims exercicis, es manté avui dia. En el capítol dedicat a les "conclusions generals", podrem veure la comparativa del moviment dels assumptes d'en cadascuna de les quatre jurisdiccions, sent la penal la que s'ocupa del major volum d'assumptes, segons comentàvem abans.

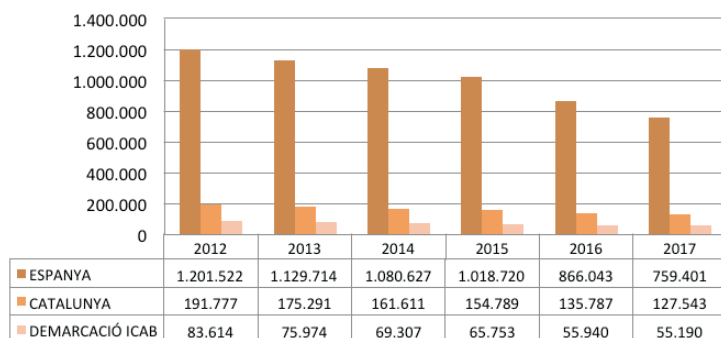
Pel que fa al nombre d'assumptes resolts, al Gràfic 7 veiem com en aquest últim exercici la xifra s'ha situat en 3.426.280 expedients (Gràfic 7). Es produeix per tant una reducció del 6% respecte l'any 2016, en què es van resoldre un total de 3.643.913 procediments penals a nivell estatal. En acabar l'any 2017, resten per finalitzar un total de 743.654 procediments.

A nivell territorial, veiem com la tendència del moviment dels assumptes a Catalunya i en la "demarcació ICAB", encara que amb altres valors, es correspon amb la que es registra a nivell estatal, amb les matisacions que es realitzen a continuació. A nivell general, veiem com la tendència es mostra regressiva en les 3 circumscripcions territorials analitzades, tenint en compte la seqüència temporal analitzada en el seu conjunt. No obstant això, veiem com el descens dels valors és més

acusat a nivell estatal, registrant fins i tot algunes petites pujades pel que fa al nombre d'assumpes ingressats en la "demarcació ICAB": en efecte, l'any 2016 es van ingressar un total de 260.884 procediments, incrementant-se lleugerament fins als 262.746 el 2017. Aquesta circumstància també es produeix en l'àmbit de Catalunya, passant dels 520.789 assumpes ingressats l'any 2016, a 525.723 en l'últim exercici. En l'apartat anterior, a l'hora d'analitzar l'evolució de la taxa de litigiositat a nivell penal (Gràfic 2), ja vam veure com a diferència del que passava a Espanya, tant a Catalunya com a la "demarcació ICAB" es produeix un lleuger increment de l'activitat judicial en aquest àmbit respecte a l'exercici anterior. D'altra banda, si ens fixem en el detall numèric del moviment dels assumpes que es tramiten a Catalunya i en la "demarcació ICAB", veiem com aquest últim territori concentra gairebé el 50% de l'activitat judicial que es produeix en aquella. La raó d'aquest fenomen és clara: una major densitat de població i una activitat urbana, econòmica i industrial més intensa. No en va a la Taula 4 vam veure com la tipologia d'assumpes més voluminosa es corresponien amb la dels "delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic".

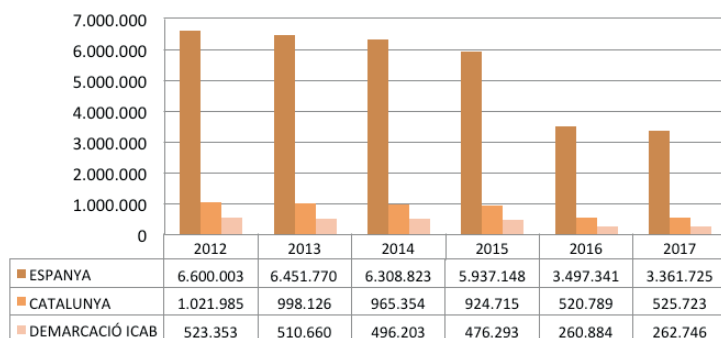
Finalment, per a un millor enteniment de l'activitat judicial que es produeix davant els òrgans que s'integren en aquesta jurisdicció, hem de tenir en compte una sèrie de consideracions. D'una banda, en un procediment es poden estar enjudiciant un o diversos delictes contra un o diversos subjectes, d'acord amb les regles concursals i de connexió processal previstes en la LECrim. D'altra banda, Tal com s'ha comentat abans, hi ha un percentatge de fets penalment rellevants, que no arriben al coneixement de les autoritats. Sobre aquesta última circumstància, encara que no incideix directament en l'activitat dels òrgans judicials, si s'ha de tenir en compte a l'hora de valorar la percepció de la ciutadania sobre la criminalitat i la seguretat.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPES PENDENTS A L'INICI. JURISDICCIO PENAL

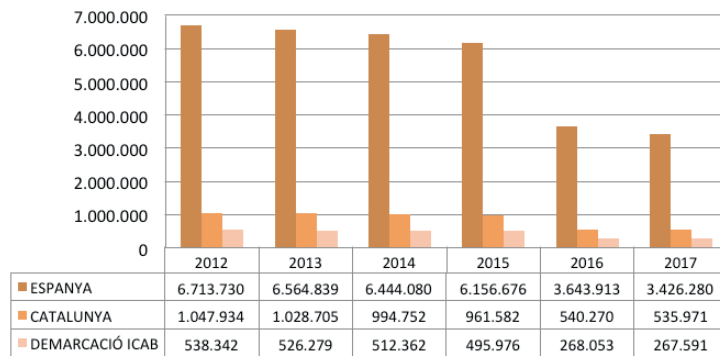
Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumpes pendents a l'inici. Jurisdicció penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPES INGRESSATS. JURISDICCIO PENAL

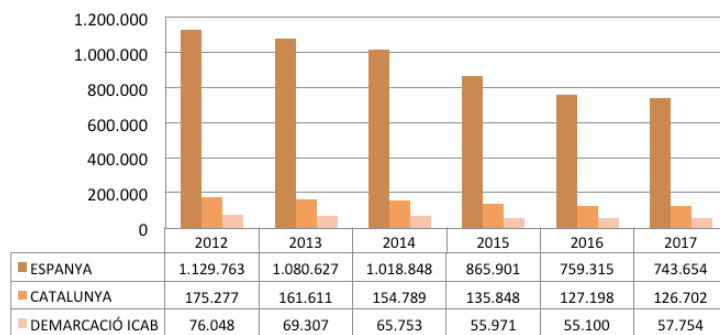
Gràfic 6. Comparativa territorial d'assumpes ingressats. Jurisdicció penal.

**COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTE RESOLTS.
JURISDICCIO PENAL**

Gràfic 7. Comparativa territorial d'assumpes resolts. Jurisdicció penal.

**COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPES PENDENTS
EN FINALITZAR. JURISDICCIO PENAL**

Gràfic 8. Comparativa territorial d'assumpes pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

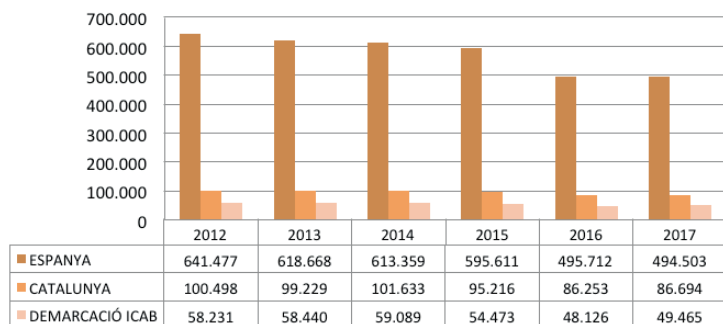
Sentències

L'any 2017, els òrgans judicials que es troben integrats en la jurisdicció penal, han dictat un total de **494.503 sentències**. Per tant, veiem com tot just es produeix una variació del nombre de sentències emeses respecte a l'exercici anterior, en què es van dictar un total de 495.712.

Si comparem el nombre de sentències dictades amb el nombre d'assumpes resolts en un mateix exercici, veiem com aquell és ostensiblement menor. En efecte, dels 3.426.280 assumpes resolts al llarg de l'any 2017, tan sols el 14% han acabat amb una sentència. Això es deu al fet que no tots els fets que provoquen l'obertura d'unes diligències passen a una fase d'enjudiciament. En efecte, molts procediments s'acaben arxivant, bé perquè no es coneix l'autor dels fets que s'investiguen, o bé perquè contra la persona inicialment investigada no hi ha indicis racionals per considerar-lo penalment responsable.

Quant a la distribució territorial de les sentències dictades l'any 2017, en el Gràfic 9 veiem que aquesta ha estat la següent: 494.503 a Espanya, 86.694 a Catalunya i 49.465 a la "demarcació ICAB". D'acord amb l'increment de l'activitat judicial d'aquest últim any a què es feia referència a l'apartat anterior, veiem com a Catalunya i a la "demarcació ICAB" el volum de sentències que es dicten s'incrementa lleugerament respecte a l'exercici anterior, en contra del que succeeix a nivell estatal, en què la tendència es mostra sensiblement regressiva.

COMPARATIVA TERRITORIAL TOTAL SENTÈNCIES. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 9. Comparativa territorial del nombre total de sentències. Jurisdicció penal.

2.3 Principals indicadors judicials

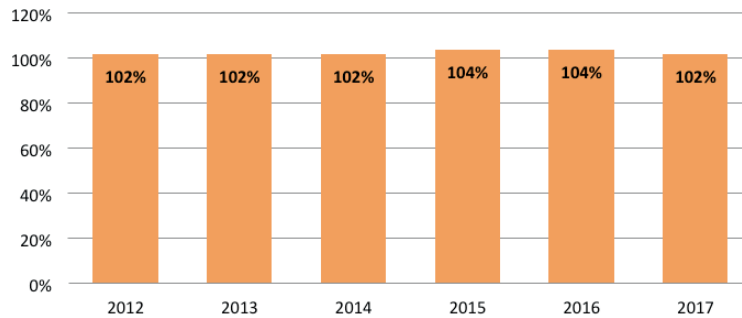
Taxa de resolució

La taxa de resolució s'obté del resultat de dividir el nombre total d'assumptes resolts entre el volum d'assumptes ingressats durant un mateix exercici, d'acord amb la fórmula següent: **Taxa de resolució = assumptes resolts / assumptes ingressats**. A través d'aquest indicador, podem conèixer quina és la situació d'un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, i comprovar si la capacitat resolutiva dels mateixos s'adequa a la litigiositat real del moment. Per fer-ho més gràfic, hem expressat els valors obtinguts en un percentatge. Si el resultat obtingut està per sota del 100%, significarà que s'està resolent un nombre d'assumptes inferior als que s'estan ingressant, en un mateix període. Per tant, com més gran sigui la taxa de resolució obtinguda, en millor disposició es trobarà l'òrgan / jurisdicció analitzat.

L'any 2017, la taxa de resolució que es registra a la jurisdicció penal ha estat del 102%. Si ens fixem en el detall numèric del Gràfic 10, veiem com la capacitat resolutiva dels òrgans judicials que s'integren aquest àmbit, amb prou feines ha experimentat una variació al llarg dels últims 6 anys. En efecte, des de l'any 2012 la mateixa ha oscil·lat entre un 102 un 104%, sent que aquest últim exercici s'ha reduït lleugerament respecte de l'any anterior. A nivell territorial, l'evolució de la taxa de resolució es manté pràcticament igual en totes les circumscripcions, Tal com es pot observar al Gràfic 11.

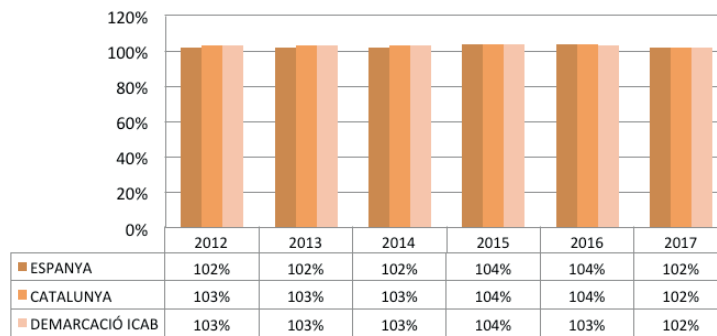
No obstant això, una de les conclusions a què s'arriba des de diferents fòrums i que és comú en tots els àmbits jurisdiccionals, és la necessitat d'invertir més recursos tant materials com humans, i reforçar l'existent planta judicial per adequar-la a la litigiositat real del moment. En aquest sentit, en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per L'any 2017, es ressenya l'augment de la complexitat d'algunes causes penals, el que ha d'anar acompanyat necessàriament dels recursos necessaris per evitar que aquesta circumstància repercuteixi negativament en la capacitat resolutiva dels òrgans judicials, perjudicant en última instància al conjunt de la ciutadania.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 10. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 11. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

La taxa de pendència és un indicador que ens informa sobre el volum d'assumptes que s'acumulen en un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, en finalitzar l'exercici. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és: **Taxa de pendència = pendents en finalitzar / resolts**. De la mateixa manera que hem fet amb la taxa de resolució, hem traduït els resultats a un valor percentual, ja que sens dubte resulta més expressiu. En aquest cas, com més baix sigui el valor resultant, menor serà la saturació dels tribunals. Si aquest valor és superior a 100%, vol dir que s'han resolt un nombre d'assumptes inferior a la dels que han quedat pendents en finalitzar l'any. Per contra, si el resultat està per sota del 100%, significarà que s'ha resolt un major volum d'assumptes, que els que han quedat pendents.

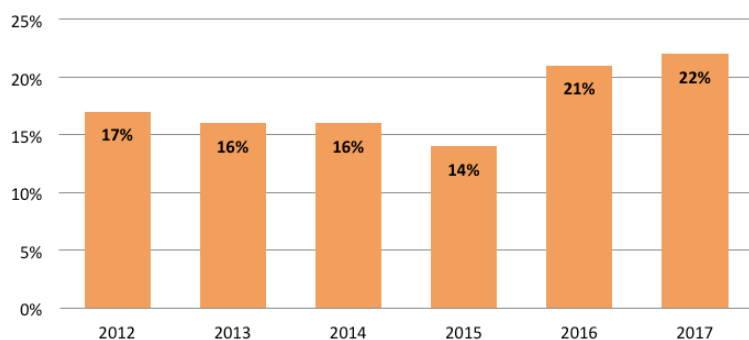
L'any 2017, la taxa de pendència que es registra a la jurisdicció penal a nivell estatal ha estat del 22% (Gràfic 12). Es confirma per tant la tendència alcista registrada en l'exercici anterior. En l'anterior edició del present informe, ja vam advertir que en l'any 2016 es produeix un increment del 50% respecte l'any 2015. Sens dubte es tracta d'una circumstància ressenyable, tenint en compte que durant els dos últims exercicis la litigiositat en aquest àmbit ha baixat de forma notable. La causa explicativa d'aquest fenomen, la trobem en una de les novetats normatives introduïdes per la reforma operada per la *Llei 41/2015, de 05 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*. En concret, es tracta de la implantació d'un nou sistema de terminis màxims per a la instrucció d'una causa, establint-se en l'art. 324 LECrim un termini ordinari de 6 mesos, i un termini extraordinari de 18 mesos per a aquells casos en els es declari la complexitat d'aquella. En l'apartat tercer de la disposició transitòria única de l'esmentada llei s'estableix el següent: "L'article 324 s'aplica als procediments que es trobin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquesta llei. A aquests efectes, es considera el dia d'entrada en

vigor com a dia inicial per al còmput dels terminis màxims d'instrucció que es fixen en la present llei". Per tant, aquest precepte, que va entrar en vigor el passat 06 de desembre de 2015, ha obligat a revisar una quantitat important d'assumptes que es trobaven en tràmit en fase d'instrucció, incidint en l'augment de la taxa de pendència en aquest últim exercici.

D'altra banda, des del CGPJ s'apunta que altres dels factors que han influït en aquest increment de la taxa de pendència, tot i la reducció del volum d'assumptes ingressats, ha estat la contenció pressupostària a l'hora de destinar els recursos materials i humans suficients, per adequar la capacitat resolutiva de l'Administració de Justícia a la litigiositat real del moment. Malgrat els avenços tecnològics i del desplegament progressiu que s'està fent de la Nova Oficina Judicial i de l'expedient electrònic, encara queda molt camí per recórrer en aquest sentit; sent l'adaptació estructural i funcional de l'Administració de Justícia una assignatura pendent en molts partits judicials. També, l'alta mobilitat del personal en alguns òrgans judicials, així com la falta de reforços en altres, repercuteix de manera negativa en les ràtios dels principals indicadors judicials.

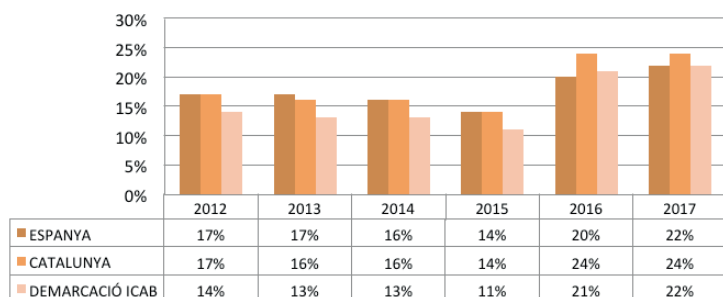
Pel que fa a la comparativa territorial de la taxa de pendència, en el Gràfic 13 veiem que, de la mateixa manera que succeïa amb la taxa de resolució, les tres circumscripcions registren una evolució molt similar al llarg dels últims anys, amb prou feines variacions d'uns pocs punts percentuals entre elles. L'any 2017, la "demarcació ICAB" registra una taxa de pendència del 22%, igual que a nivell estatal, mentre que a Catalunya aquesta s'intensifica lleugerament fins a situar-se en un 24%.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ PENAL

Gràfic 12. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ PENAL

Gràfic 13. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

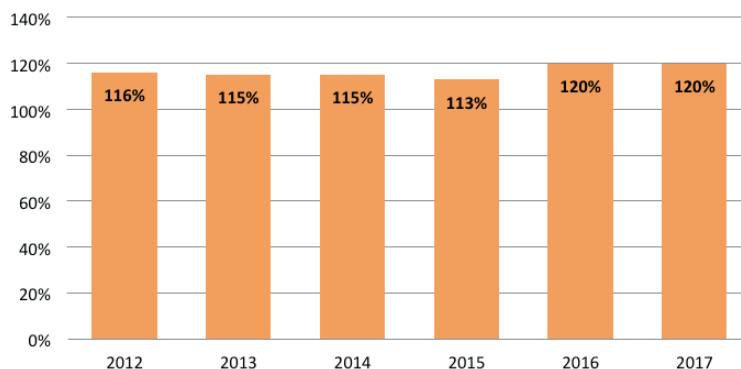
Taxa de congestió

La taxa de congestió és un altre dels indicadors que utilitzem per mesurar la qualitat de l'Administració de Justícia. Aquesta ens permet veure els nivells de saturació que presenten els òrgans judicials a què es refereix, d'acord amb l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resultats**. Juntament amb els anteriors indicadors judicials analitzats, la taxa de congestió ens permet veure si l'actual planta judicial és capaç d'absorbir la litigiositat real del moment. Per tant, com més baix sigui el resultat de la taxa de congestió, en millor situació es trobarà la jurisdicció exercida pels òrgans judicials en un determinat territori i període.

L'any 2017, la taxa de congestió que es registra en els òrgans judicials que s'integren en la jurisdicció penal és del 120% (Gràfic 14). Per tant, de la mateixa manera que succeïa amb la taxa de pendència, amb prou feines es registra variació respecte a l'exercici anterior. Tal com apuntàvem abans, en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per L'any 2017, es parla d'un increment de la complexitat de la instrucció de determinades causes, relacionades amb l'augment de determinats tipus de delictes econòmics, així com associats a bandes criminals i trames de corrupció. Aquests assumptes requereixen d'un nombre de diligències d'investigació important, no només a nivell quantitatiu, sinó també a nivell qualitatiu tenint en compte la seva complexitat. El que es tradueix en la necessitat d'una major formació per part de les persones implicades en les mateixes, així com d'una adequada dotació pressupostària per tal d'optimitzar els recursos que l'Administració de Justícia té al seu abast. D'altra banda, la nova regulació de la connexitat delictiva comporta la incoació d'un major volum de procediments, tot i que posteriorment s'acabi produint l'acumulació d'acord amb el que disposa l'art. 17.3 LECrim. En definitiva, la realització d'una sèrie de diligències que abans no es feien, incideix en l'augment de la congestió.

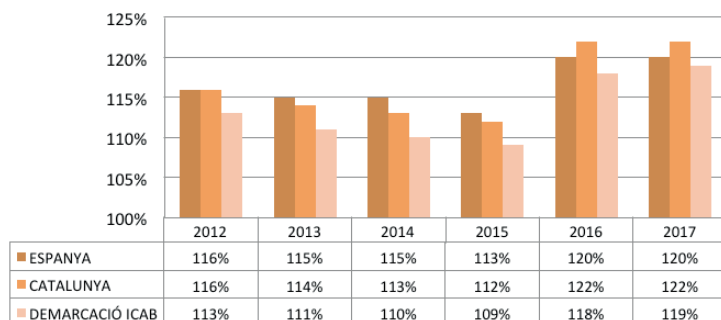
Finalment, la taxa de congestió que es registra a la "demarcació ICAB" en aquest últim any, és del 119%, sensiblement superior a la de l'exercici anterior, segons és de veure en el Gràfic 15.

EVOLUCIÓ ANUAL TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL

Gràfic 14. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL

Gràfic 15. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

3. Penal per òrgans jurisdiccionals

Un cop analitzades les dades referides a l'activitat judicial produïda en el marc de la jurisdicció penal en termes generals, portarem a terme l'estudi de la mateixa de manera individualitzada sobre els principals òrgans jurisdiccionals que s'integren en aquest ordre.

3.1 Jutjats de Primera Instància i Instrucció

Moviment d'assumptes

L'art. 87 LOPJ disposa que els Jutjats d'Instrucció coneixen, en l'ordre penal de:

- la instrucció de les causes per delictes l'enjudiciament correspongui a les Audiències Provincials i als jutjats penals, excepte d'aquelles causes que siguin competència dels Jutjats de Violència sobre la Dona.
- el dictat de sentència de conformitat amb l'acusació, en els casos establerts per la Llei i en el procés per acceptació de decret.
- el coneixement i la decisió dels judicis de faltes, així com dels delictes lleus a partir del 01 de juliol de 2015, llevat que siguin competència dels Jutges de Pau, o dels Jutjats de Violència sobre la Dona.
- els procediments de "habeas corpus".
- els recursos que estableixi la llei contra les resolucions dictades pels jutjats de pau del partit i de les qüestions de competència entre aquests.
- l'adopció de l'ordre de protecció a les víctimes de violència sobre la dona quan estigui desenvolupant funcions de guàrdia, sempre que no pugui ser adoptada pel Jutjat de Violència sobre la Dona.
- l'emissió i execució dels instruments de reconeixement mutu de resolucions penals a la Unió Europea que els atribueixi la llei.
- els procediments de decomís autònom pels delictes per al coneixement siguin competents.
- l'autorització de l'internament d'estrangers en els centres d'internament, així com del control de l'estada d'aquests en els mateixos i a les sales d'inadmissió de fronteres; així com de les peticions i queixes que plantegin els interns pel que fa als seus drets fonamentals.

Es tracta, per tant, d'un catàleg de competències bastant ampli i pel qual s'ocupen de gairebé un 71% dels assumptes que es tramiten en aquesta jurisdicció, prenent com a referència el volum d'assumptes ingressats l'any 2017. Això es deu al fet que es tracta de l'òrgan que s'ocupa de la

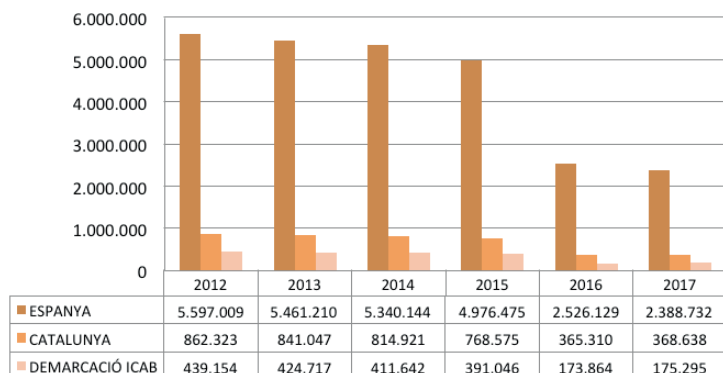
investigació prèvia de les circumstàncies personals i objectives que envolten a un determinat fet d'aparença delictiva, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament, la competència dels quals recaurà en els Jutjats Penals o a les seccions penals de l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena que comporti el delicte. En efecte, en el procés penal es distingeixen dues grans fases o períodes: una primera fase d'esbrinament dels elements criminals d'un determinat fet aparentment delictiu en què, si el jutge instructor determina l'existència d'indicis racionals de criminalitat, es conclou amb l'ordre de processament; i una segona fase, que es desenvolupa davant el Jutjat Penal o davant l'Audiència Provincial, en funció del marc punitiu de la pena associat al fet delictiu presumptament comesa, en la qual es va dur a terme l'enjudiciament pròpiament dit.

Així, dels 3.361.725 assumptes que s'han ingressat en els òrgans penals al llarg de l'any 2017, un total de 2.388.732 s'han tramitat davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció (Gràfic 16). Si ens fixem en l'evolució de la seqüència temporal analitzada en l'esmentada gràfica, veiem com en els 6 anys l'activitat d'aquests òrgans jurisdiccionals s'ha reduït en un 57%. Pel que fa a aquesta reducció tan significativa de la càrrega de treball dels JPll, ens remetem a allò exposat en els apartats anteriors, pel que fa al descens de la taxa de litigiositat a causa de l'impacte que han tingut les reformes legislatives que van entrar en vigor en el 2015, de les quals destaca l'operada a través de l'art. 284.2 LECrim, en virtut de la qual molts expedients judicials no passen a disposició judicial en determinats casos, quan no hi ha autor conegut dels fets en qüestió, estalviant-se amb això l'obertura i tancament d'unes diligències prèvies. A més, hem de tenir en compte també la reforma operada per la LO 7/2015, de 21 de juliol, en virtut de la qual se li dona una nova redacció a l'art. 87 ter LOPJ, reordenant el coneixement de certs assumptes que, fins aquell moment, eren competència dels Jutjats d'Instrucció, sent a partir de llavors responsabilitat dels Jutjats de Violència sobre la Dona. Sobre aquest particular es fa referència més endavant, en analitzar de forma específica l'activitat judicial d'aquests òrgans.

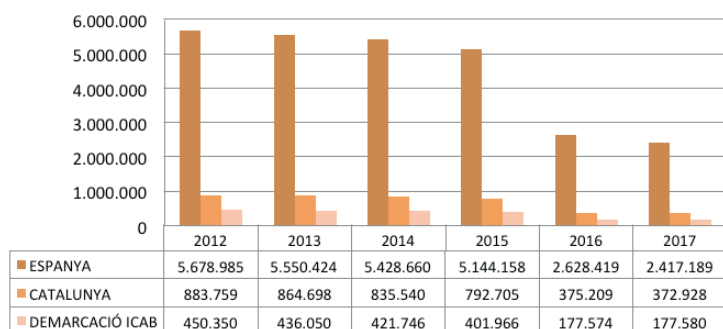
Quant a la distribució territorial dels assumptes, en el Gràfic 16 veiem com dels 2.388.732 procediments que han estat ingressats als JPll en aquest últim any a nivell estatal, un total de 368.638 s'han tramitat davant els òrgans judicials que es troben a Catalunya, havent estat coneguts al seu torn pels quals es troben a la "demarcació ICAB" un total de 175.295 procediments. A l'hora d'analitzar l'activitat judicial en termes generals, vam veure com a nivell estatal la litigiositat es va reduir respecte L'any 2016, mentre que va augmentar lleugerament en els àmbits territorials de Catalunya i de la "demarcació ICAB".

Pel que fa al volum de presumptes resultats per aquests òrgans durant l'any 2017, a nivell estatal la xifra se situa en 2.417.189 expedients (Gràfic 17), fet que suposa una reducció del 8% respecte a l'exercici anterior, en el qual es van iniciar un total de 2.628.419 procediments. A nivell territorial, a Catalunya s'han resolt 372.928 assumptes, dels quals 177.580 han estat tramitats davant els JPll de la "demarcació ICAB".

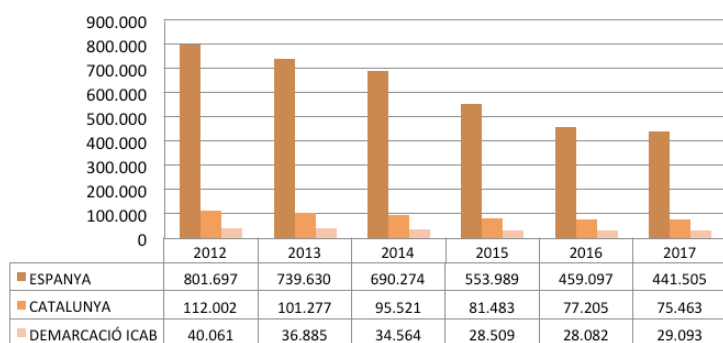
Finalment, en acabar l'any 2017 resten per finalitzar un total de 441.505 assumptes (Gràfic 18). A nivell estatal, veiem com es redueix lleugerament el nombre d'assumptes pendents, d'acord amb la reducció de la càrrega de treball d'aquests òrgans que es revela de la reducció progressiva de la litigiositat penal al llarg dels últims dos exercicis. A Catalunya, també es registra una reducció dels assumptes pendents, restant per finalitzar un total de 75.463 procediments en acabar l'any; dels quals 29.093 estan sent tramitats pels JPll que es troben en la "demarcació ICAB". Per a una millor comprensió de les dades relatives al moviment d'assumptes que es registra davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, hem de portar a col·lació algunes de les conclusions que es recullen en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per L'any 2017, a les que ja s'ha fet referència succintament en apartats anteriors. En aquest document, es ressenya la preocupació advertida pels JPll de la ciutat de Barcelona, pel que fa a l'increment de les causes complexes relacionades amb el crim organitzat, així com l'augment dels delictes econòmics i els casos de corrupció, la tramitació requereix d'una gran quantitat de recursos.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ**

Gràfic 16. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES RESOLTS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ**

Gràfic 17. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS EN
FINALITZAR. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I
INSTRUCCIÓ**

Gràfic 18. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Principals indicadors judicials

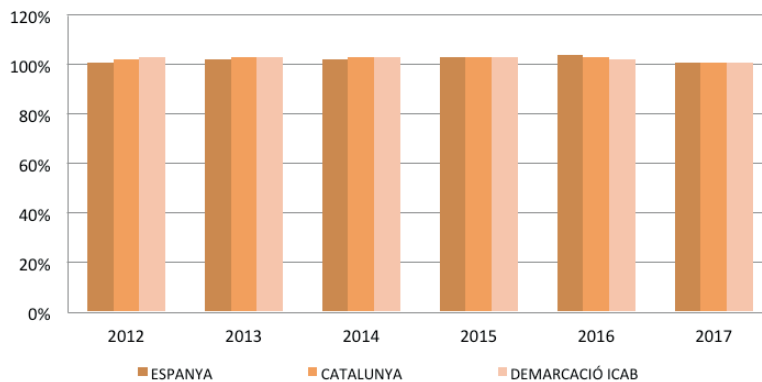
A les gràfiques següents es recullen les dades relatives als principals indicadors judicials aplicats sobre l'activitat dels JP II, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017.

L'any 2017, la taxa de resolució que es registra en òrgans judicials a nivell estatal, ha estat del 101% segons és de veure en el Gràfic 19. Veiem per tant que s'estan resolent un major volum d'assumpes d'aquells que s'estan ingressant en un mateix període. Així mateix, si ens fixem en

el desenvolupament de la gràfica referida, veiem com la taxa de resolució es mostra relativament estable, amb variacions de tot just uns pocs punts percentuals a mesura que es van succeint els anys. El que s'ha exposat es produeix no només a nivell estatal, sinó també en els àmbits de Catalunya i de la "demarcació ICAB".

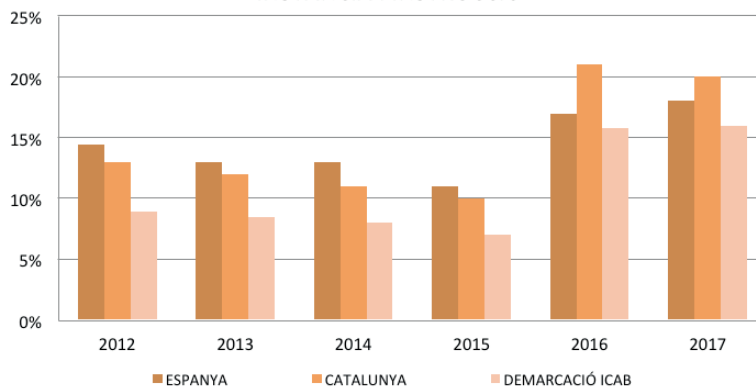
Per contra, les taxes de pendència i de congestió, sí que mostren una variabilitat més intensa respecte als primers anys de la sèrie, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys. Pel que fa a la taxa de pendència, l'any 2017 a nivell estatal la mateixa s'ha situat en un 18% (Gràfic 20); mentre que la taxa de congestió que es registra és del 118% (Gràfic 21). En aquestes gràfiques, veiem com es produeix un salt en els últims anys, respecte als exercicis precedents, motivat pel deure de revisió de les causes pendents que va suposar l'entrada en vigor de l'art. 324 LECrim, tal com s'ha comentat a l'hora d'analitzar el moviment d'assumptes en termes absoluts.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ

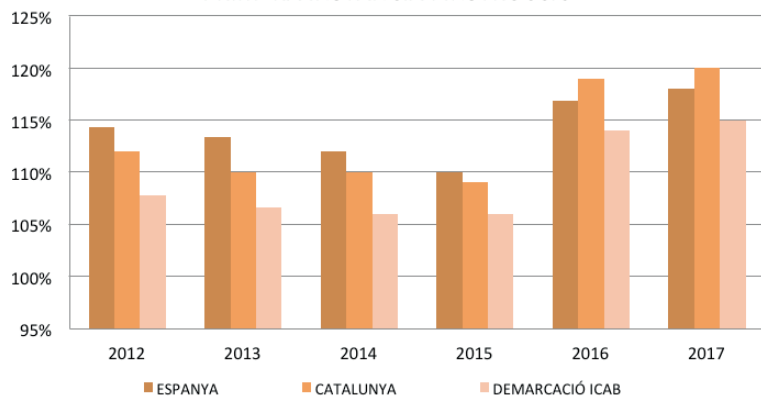

Gràfic 19. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ

Gràfic 20. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ

Gràfic 21. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ. DEMARACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II N° 1 ARENYS DE MAR	98%	133%	34%
J1II N° 2 ARENYS DE MAR	110%	116%	21%
J1II N° 3 ARENYS DE MAR	101%	141%	41%
J1II N° 4 ARENYS DE MAR	109%	123%	28%
J1II N° 5 ARENYS DE MAR	78%	170%	82%
J1II N° 6 ARENYS DE MAR	105%	128%	29%
J1II N° 7 ARENYS DE MAR	104%	110%	12%
J1II N° 1 IGUALADA	108%	119%	23%
J1II N° 2 IGUALADA	103%	110%	10%
J1II N° 3 IGUALADA	102%	122%	24%
J1II N° 4 IGUALADA	119%	104%	11%
J1II N° 5 IGUALADA	106%	121%	24%
J1II N° 1 BERGA	113%	134%	36%
J1II N° 2 BERGA	100%	152%	34%
J1II N° 1 VILAFRANCA DEL PENEDES	101%	141%	41%
J1II N° 2 VILAFRANCA DEL PENEDES	109%	130%	31%
J1II N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	100%	123%	23%
J1II N° 4 VILAFRANCA DEL PENEDES	103%	121%	21%
J1II N° 5 VILAFRANCA DEL PENEDES	114%	123%	31%
J1 N° 1 BADALONA	98%	120%	20%
J1 N° 2 BADALONA	90%	128%	29%
J1 N° 3 BADALONA	103%	123%	23%
J1 N° 4 BADALONA	102%	109%	9%
J1 N° 5 BADALONA	103%	107%	7%
J1 N° 1 BARCELONA	105%	112%	17%
J1 N° 2 BARCELONA	107%	106%	9%
J1 N° 3 BARCELONA	102%	112%	15%
J1 N° 4 BARCELONA	103%	114%	18%
J1 N° 5 BARCELONA	98%	115%	15%

JI Nº 6 BARCELONA	102%	112%	14%
JI Nº 7 BARCELONA	103%	112%	14%
JI Nº 8 BARCELONA	104%	108%	12%
JI Nº 9 BARCELONA	106%	113%	17%
JI Nº 10 BARCELONA	87%	127%	19%
JI Nº 11 BARCELONA	103%	110%	11%
JI Nº 12 BARCELONA	106%	114%	17%
JI Nº 13 BARCELONA	113%	111%	11%
JI Nº 14 BARCELONA	99%	113%	14%
JI Nº 15 BARCELONA	105%	103%	7%
JI Nº 16 BARCELONA	101%	110%	13%
JI Nº 17 BARCELONA	104%	108%	10%
JI Nº 18 BARCELONA	100%	112%	12%
JI Nº 19 BARCELONA	104%	110%	13%
JI Nº 20 BARCELONA	103%	111%	15%
JI Nº 21 BARCELONA	109%	106%	13%
JI Nº 22 BARCELONA	101%	105%	6%
JI Nº 23 BARCELONA	105%	110%	12%
JI Nº 24 BARCELONA	100%	117%	17%
JI Nº 25 BARCELONA	102%	109%	9%
JI Nº 26 BARCELONA	102%	110%	15%
JI Nº 27 BARCELONA	105%	112%	17%
JI Nº 28 BARCELONA	99%	111%	11%
JI Nº 29 BARCELONA	107%	110%	13%
JI Nº 30 BARCELONA	100%	116%	13%
JI Nº 31 BARCELONA	121%	88%	5%
JI Nº 32 BARCELONA	103%	118%	25%
JI Nº 33 BARCELONA	102%	108%	14%
J1II Nº 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	106%	120%	18%
J1II Nº 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	105%	107%	9%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	93%	118%	18%
J1II Nº 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	114%	14%
J1II Nº 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	112%	12%
J1II Nº 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	78%	156%	27%
J1II Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	114%	108%	9%
J1II Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	78%	168%	57%
J1II Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	105%	125%	25%
J1II Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	98%	126%	27%
J1II Nº 5 VILANOVA I LA GELTRU	96%	124%	24%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRU	96%	116%	16%
J1II Nº 7 VILANOVA I LA GELTRU	95%	114%	14%
J1II Nº 8 VILANOVA I LA GELTRU	105%	117%	17%
J1II Nº 9 VILANOVA I LA GELTRU	98%	123%	23%
JI Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	103%	110%	12%
JI Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	103%	104%	5%
JI Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	110%	11%
JI Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	99%	110%	11%
JI Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	100%	104%	6%

J1II N° 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	107%	113%	16%
J1II N° 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	97%	114%	13%
J1II N° 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	122%	22%
J1II N° 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	105%	117%	19%
J1II N° 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	103%	127%	28%
J1II N° 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	111%	114%	24%
J1II N° 1 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	99%	114%	14%
J1II N° 2 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	105%	119%	19%
J1II N° 3 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	108%	113%	14%
J1II N° 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	101%	112%	12%
J1II N° 1 GAVÀ	136%	96%	19%
J1II N° 2 GAVÀ	104%	116%	14%
J1II N° 3 GAVÀ	96%	115%	15%
J1II N° 4 GAVÀ	105%	119%	17%
J1II N° 5 GAVÀ	100%	114%	15%
J1II N° 6 GAVÀ	105%	124%	25%
J1II N° 7 GAVÀ	99%	124%	24%
J1II N° 8 GAVÀ	91%	144%	45%
J1II N° 9 GAVÀ	100%	119%	19%
J1II N° 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	100%	118%	19%
J1II N° 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	96%	125%	26%
J1II N° 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	105%	109%	11%
J1II N° 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	101%	113%	14%
J1II N° 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	96%	126%	27%

Taula 22. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció. Demarcació ICAB. Any 2017.

3.2 Jutjats Penals

Moviment d'assumpes

En el Gràfic 23 podem veure quina ha estat l'evolució del nombre d'assumpes ingressats en els Jutjats Penals, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. **A nivell estatal, veiem com en aquest últim exercici amb prou feines s'ha produït una variació respecte de l'any anterior, situant-se el nombre total d'assumpes ingressats en 308.750.** D'aquests, un total de 62.244 expedients han estat tramitats en els Jutjats Penals ubicats a Catalunya, havent-se dirimit al seu torn 25.637 davant òrgans que es troben en la "demarcació ICAB".

Si comparem el nombre total d'assumpes ingressats en els Jutjats Penals, amb el dels iniciats en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció (amb 2.388.732 registrats en aquest últim exercici), veiem com la relació entre aquests dos tipus d'òrgans és del 13%. La diferència pel que fa als volums que es manegen en un i altre òrgan la trobem en la mateixa configuració del procediment penal. En efecte, aquesta s'estructura en dues grans etapes, separant la fase d'instrucció de la fase d'enjudiciament pròpiament dita, la competència s'atribueix a tribunals diferents per tal d'evitar la contaminació de la resolució de l'assumpte en qüestió. També, cal tenir en compte que en funció de la gravetat del marc punitiu que s'estableixi per al fet presumptament delictiu, la competència de l'enjudiciament

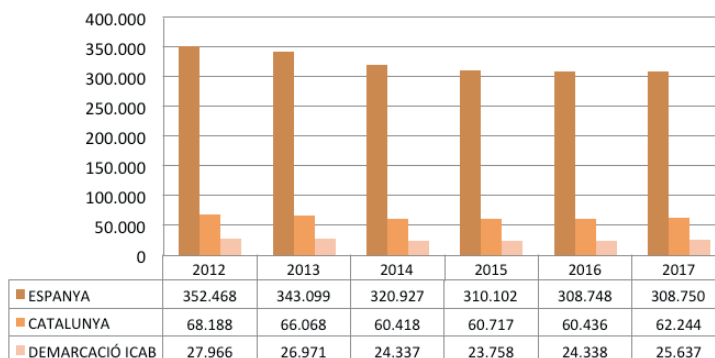
del mateix correspon al Jutjat Penal (pena privativa de llibertat no superior a 5 anys, pena de multa qualsevol que sigui la quantia, o pena de naturalesa diferent sempre que la seva durada no excedeixi dels 10 anys) o bé a l'Audiència Provincial (art 82.1 LOPJ en relació amb l'art. 14 LECrim). Això a banda de la competència a favor d'altres tribunals que objectivament s'estableixi per la llei, com els Jutjats de Violència sobre la Dona o els Jutjats de Menors.

En el Gràfic 24, veiem com al llarg de l'any 2017 els Jutjats Penals han resolt un total de 323.235 assumptes, un 2% menys respecte l'any anterior. Es confirma per tant la tendència regressiva pel que fa al volum d'assumptes resolts es refereix. Així, Tal com es pot veure en l'esmentada gràfica, el volum d'assumptes resolts per aquests òrgans judicials, decreix de forma contínua a mesura que es van succeint els anys, i de forma paral·lela al descens del volum d'assumptes ingressats en el mateix període. Aquesta regressió és una mica més intensa en l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB", els Jutjats Penals de la qual han resolt un total de 26.344 assumptes, un 3% menys respecte a l'exercici anterior. Si comparem les dades referides als assumptes ingressats amb la dels resolts en aquest últim exercici, s'intueix una certa acumulació en la resolució dels procediments. En efecte, tot i haver augmentat el nombre d'ingressos, es produeix una regressió del volum d'expedients resolts. Circumstància que es podrà valorar millor a l'hora d'examinar els principals indicadors judicials aplicats a aquests òrgans.

Finalment, en acabar l'any 2017 resten per finalitzar un total de 170.626 assumptes, un 2% menys respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, el nombre d'assumptes pendents al tancar l'any 2017 ha estat de 31.417, mentre que en els òrgans de la "demarcació ICAB" la xifra s'ha situat en 14.703. A nivell territorial, veiem com en l'àmbit de Catalunya i de la "demarcació ICAB", es registra un increment dels assumptes pendents en finalitzar del 2 i el 7%, respectivament; a diferència del que passa a nivell estatal en què, tal com hem apuntat abans, es registra una lleugera reducció. Això concorda amb el desigual desenvolupament de la taxa de litigiositat en cadascuna de les circumscripcions territorials analitzades (Gràfic 2).

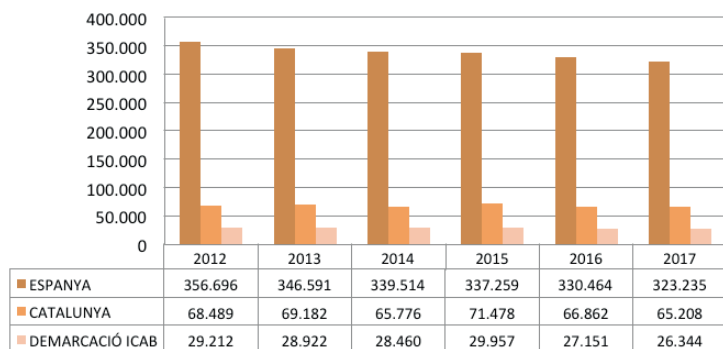
En aquest sentit, en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017, es ressenya que la càrrega de treball dels jutjats penals de la seva circumscripció es troba al límit dels mòduls fixats pel propi CGPJ com recomanables.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS.
JUTJATS DEL PENAL**

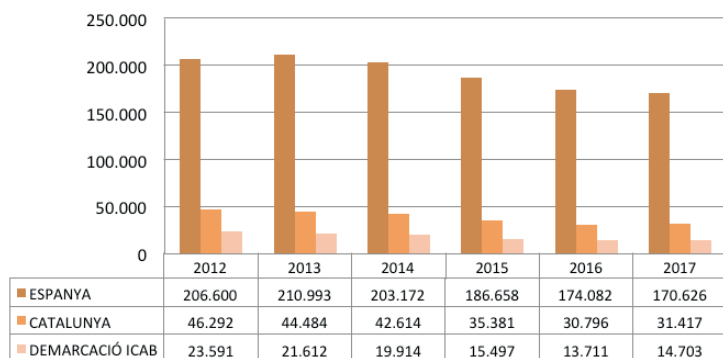
Gràfic 23. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats del Penal

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE RESOLTS. JUTJATS DEL PENAL

Gràfic 24. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats de lo Penal.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS DEL PENAL

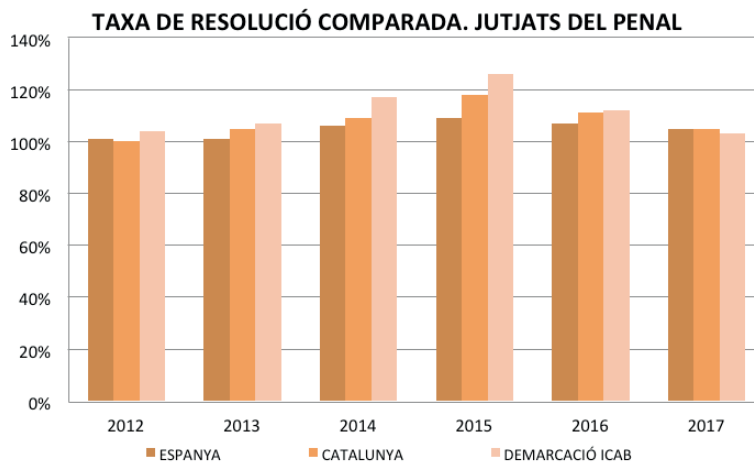
Gràfic 25. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Jutjats del Penal.

Principals indicadors judicials

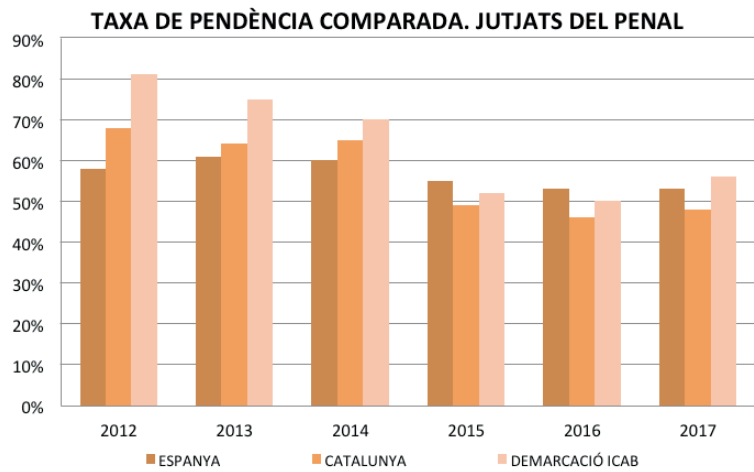
Pel que fa a la capacitat resolutiva dels Jutjats Penals, la taxa de resolució que s'ha registrat en aquest últim exercici a nivell estatal ha estat del 105% (Gràfic 26). Si bé la mateixa revela que s'està resolent un major volum d'assumpes dels que s'estan ingressant en el mateix període, veiem com s'ha produït una lleugera regressió respecte al 2016, en què es va anotar una taxa del 107%. Aquesta regressió és més accentuada en el cas de Catalunya, on la taxa de resolució per a aquest últim exercici s'ha situat en el 105% (un 5% menys), i encara més en el cas de la "demarcació ICAB", sent la mateixa d'un 103%, un 8% menys respecte de l'any anterior.

Pel que fa a la taxa de pendència, veiem com a nivell estatal es manté invariable respecte l'any anterior. Així, la taxa de pendència que s'ha registrat en l'any 2017 ha estat del 53%, segons es pot observar en el Gràfic 27. No obstant això, a nivell territorial veiem com sí que s'aprecien variacions. A Catalunya, la taxa de pendència en aquest últim exercici ha estat del 48%, mentre que en la "demarcació ICAB" la mateixa ha estat del 56%, havent-se incrementat en un 4 i en un 12%, respectivament.

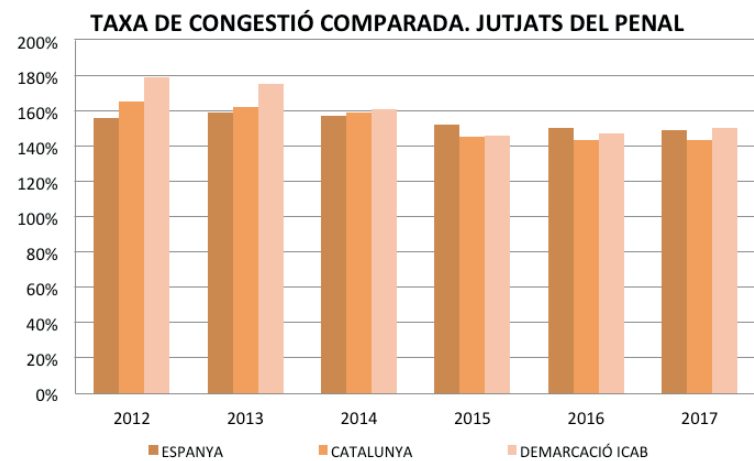
Similar evolució experimenta la taxa de congestió durant aquest últim exercici. En efecte, a nivell estatal la mateixa se situa en un 149%; mentre que a Catalunya i en la "demarcació ICAB" aquesta ha estat del 143 i del 150%, respectivament (Gràfic 28). No obstant això, la figura de la gràfica revela que s'han reduït els nivells de saturació respecte als anys anteriors a les reformes promulgades durant l'any 2015, a les que s'ha anat fent referència al llarg d'aquest capítol.

Gràfic 26. Taxa de resolució comparada. Jutjats del Penal.

Gràfic 27. Taxa de resolució pendència. Jutjats del Penal.

Gràfic 28. Taxa de congestió comparada. Jutjats del Penal.

LA LUPA. JUTJATS DEL PENAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JP Nº 1 BARCELONA	117%	163%	72%
JP Nº 2 BARCELONA	115%	153%	55%
JP Nº 3 BARCELONA	111%	135%	42%
JP Nº 4 BARCELONA	90%	137%	57%
JP Nº 5 BARCELONA	106%	141%	41%
JP Nº 6 BARCELONA	99%	115%	22%
JP Nº 7 BARCELONA	118%	127%	23%
JP Nº 8 BARCELONA	116%	145%	49%
JP Nº 9 BARCELONA	120%	129%	38%
JP Nº 10 BARCELONA	123%	130%	35%
JP Nº 11 BARCELONA	112%	118%	16%
JP Nº 13 BARCELONA	125%	141%	56%
JP Nº 14 BARCELONA	128%	127%	30%
JP Nº 15 BARCELONA	100%	100%	0%
JP Nº 16 BARCELONA	120%	133%	41%
JP Nº 17 BARCELONA	121%	182%	90%
JP Nº 18 BARCELONA	111%	157%	66%
JP Nº 19 BARCELONA	111%	40%	48%
JP Nº 20 BARCELONA	105%	117%	25%
JP Nº 21 BARCELONA	93%	112%	12%
JP Nº 22 BARCELONA	124%	188%	74%
JP Nº 23 BARCELONA	109%	137%	37%
JP Nº 25 BARCELONA	100%	150%	50%
JP Nº 26 BARCELONA	108%	128%	31%
JP Nº 27 BARCELONA	113%	101%	11%
JP Nº 28 BARCELONA	104%	118%	22%
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	86%	132%	32%
JP Nº 2 ARENYS DE MAR	89%	127%	30%
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	122%	256%	156%
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	145%	247%	143%
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	126%	198%	88%
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	89%	140%	40%

Taula 29. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats penals. Demarcació ICAB. Any 2017.

Les conformitats

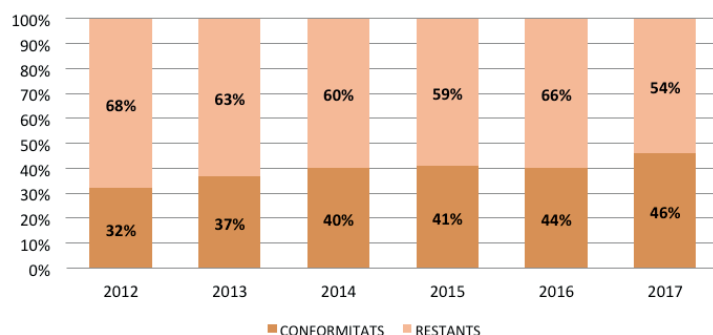
La conformitat és un mecanisme basat en el principi d'adhesió que serveix per posar fi al procediment en determinats supòsits, mitjançant l'acceptació per part de l'acusat dels fets, qualificació jurídica, així com la responsabilitat penal i civil exigida per la part acusadora, amb la contrapartida d'evitar el judici i, a la pràctica, "negociar" amb l'acusació la reducció dels termes de la condemna. La conformitat ha estat objecte d'un protocol d'actuació subscrit entre la Fiscalia General d'Estat i el Consell General de l'Advocacia Espanyola, el passat dia 1 d'abril del 2009, i la seva importància en la pràctica diària del procés penal així com la seva afectació en l'activitat judicial al llarg dels últims anys, justifica que se li dediqui un apartat específic per a examinar la seva evolució.

A la Taula 30, es posa en relació el nombre total de resolucions que han estat dictades en conformitat amb l'acusat, amb les sentències que han estat emeses sense valorar aquest mecanisme, per part dels Jutjats Penals que s'integren en la "demarcació ICAB", al llarg dels dos últims anys. En aquesta, veiem com el volum de les Sentències dictades en conformitat amb l'acusat, representen un volum important respecte del nombre total de resolucions. En efecte, l'any 2016 es van acordar un total de 6.428 conformitats, fet que suposa un 44% respecte al nombre total de Sentències; mentre que l'any 2017, es van adoptar 6.612 conformitats. En el Gràfic 31 veiem com en aquest últim any es registra un increment en el volum de sentències que s'han dictat amb la conformitat de l'acusat, respecte al nombre total de resolucions emeses. De fet, si ens fixem en la tendència de l'esmentada gràfica, veiem com la mateixa mostra un creixement progressiu de la utilització d'aquest mecanisme: el 2012 la proporció era del 32%, mentre que en el 2017 la mateixa s'ha situat en el 44%, el que suposa una progressió del 44% en una mica més de 6 anys.

RESOLUCIONS DELS JUTJATS DEL PENAL. DEMARCACIÓ ICAB				
JUTJATS	2016		2017	
	CONFORMITATS	RESTANTS	CONFORMITATS	RESTANTS
JP Nº 1 BARCELONA	236	268	252	264
JP Nº 2 BARCELONA	189	302	193	309
JP Nº 3 BARCELONA	213	260	202	238
JP Nº 4 BARCELONA	178	299	209	257
JP Nº 5 BARCELONA	206	318	216	310
JP Nº 6 BARCELONA	226	214	270	212
JP Nº 7 BARCELONA	231	346	170	349
JP Nº 8 BARCELONA	240	319	233	265
JP Nº 9 BARCELONA	237	286	233	250
JP Nº 10 BARCELONA	334	254	245	239
JP Nº 11 BARCELONA	236	298	232	218
JP Nº 13 BARCELONA	249	300	221	286
JP Nº 14 BARCELONA	327	298	293	291
JP Nº 16 BARCELONA	236	270	215	242
JP Nº 17 BARCELONA	207	291	248	282
JP Nº 18 BARCELONA	198	328	204	296
JP Nº 19 BARCELONA	199	279	218	175
JP Nº 20 BARCELONA	202	276	187	294
JP Nº 22 BARCELONA	238	289	420	254
JP Nº 23 BARCELONA	232	234	189	275
JP Nº 25 BARCELONA	213	225	228	232
JP Nº 26 BARCELONA	160	263	170	310
JP Nº 27 BARCELONA	236	263	229	244
JP Nº 28 BARCELONA	199	264	197	284
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	94	173	88	178
JP Nº 2 ARENYS DE MAR	88	192	96	205
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRU	230	228	256	187
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRU	227	255	331	193
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRU	284	240	275	235
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRU	83	341	92	255
TOTAL	6.428	8.173	6.612	7.629

Taula 30. Resolucions dels jutjats penals amb conformitat prèvia amb l'acusat. Demarcació ICAB.

DISTRIBUCIÓ DE LES CONFORMITATS EN ELS JUTJATS DEL PENAL. DEMARCACIÓ ICAB

Gràfic 31. Distribució de les conformitats en els Jutjats del Penal. Demarcació ICAB.

3.3 Audiències Provincials. Sales penals

Moviment d'assumptes

L'art. 82 LOPJ estableix el ventall competencial de les Audiències Provincials, ocupant-se les seccions de l'ordre penal de:

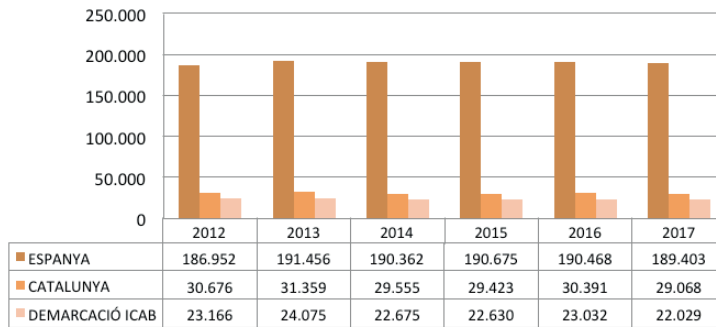
- les causes per delictes, a excepció dels que la Llei atribueix al coneixement dels Jutjats Penals o d'altres tribunals que preveu aquesta Llei.
- els recursos que estableixi la llei contra les resolucions dictades pels Jutjats d'Instrucció i Penals de la província.
- els recursos que estableixi la llei contra les resolucions en matèria penal dictada pels Jutjats de Violència sobre la Dona de la província.
- els recursos contra les resolucions dels Jutjats de Menors amb seu a la província i de les qüestions de competència entre ells.
- els recursos que estableixi la llei contra les resolucions dels Jutjats de Vigilància Penitenciària, quan la competència no correspongui a la Sala Penal de l'Audiència Nacional.
- els recursos dels procediments de decomís autònom pels delictes per al coneixement siguin competents.

A nivell estatal, les seccions penals de les Audiències Provincials han rebut un ingrés de 189.403 assumptes al llarg de l'any 2017, un 1% menys respecte a l'exercici anterior. Tal com es pot veure en el detall numèric del Gràfic 32, amb prou feines es produeix una variació significativa pel que fa al volum d'assumptes que s'inicien davant d'aquests òrgans, al llarg dels últims anys. En efecte, les oscil·lacions a nivell estatal varien uns pocs punts percentuals d'un any a un altre. A nivell territorial, veiem com l'activitat de les audiències provincials també es mostra relativament estable al llarg del període temporal analitzat. L'any 2017, s'han registrat un total de 29.068 assumptes a Catalunya, dels quals 22.029 (gairebé el 76%) estan sent tramitats en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

Pel que fa al volum d'assumptes resolts al llarg de l'any 2017, a nivell estatal la xifra s'ha situat en 190.850 expedients, un 1% menys respecte l'any anterior (Gràfic 33). Veiem com s'han resolt un nombre d'assumptes més alt dels que s'han ingressat en el mateix període; circumstància que també es produeix a nivell autonòmic i a nivell provincial. En efecte, a Catalunya s'han resolt un total de 29.176 procediments, dels quals 22.168 han estat tramitats en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

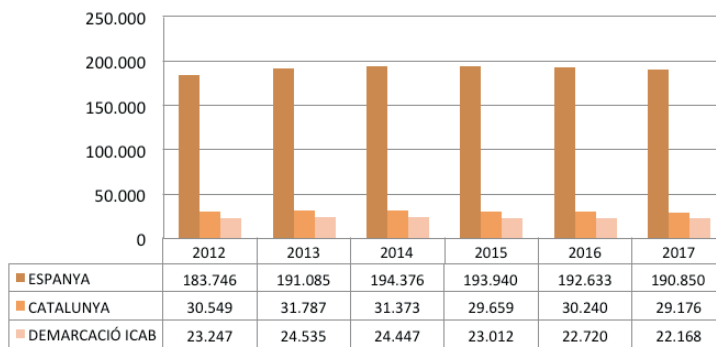
Finalment, l'any 2017 acaba amb un total de 31.385 assumptes pendents a nivell estatal, el que suposa una reducció del 3% respecte a l'exercici anterior. D'aquests, 5.544 estan sent tramitats a Catalunya, dels quals 4.630 han quedat pendents en l'àmbit de la província de Barcelona.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS
AUDIÈNCIES PROVINCIALS. JURISDICCIO PENAL**

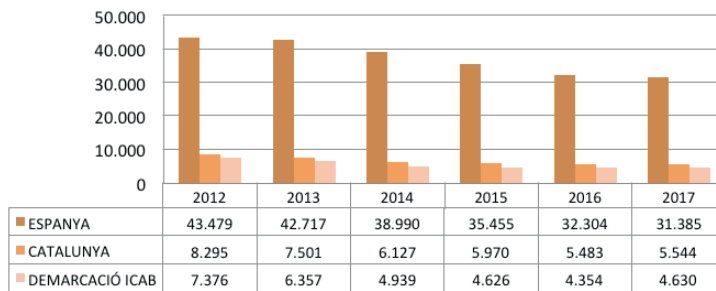
Gràfic 32. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS RESOLTS
AUDIÈNCIES PROVINCIALS. JURISDICCIO PENAL**

Gràfic 33. Distribució territorial d'assumpes resolts. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS PENDENTS EN
FINALITZAR AUDIÈNCIES PROVINCIALS. JURISDICCIO
PENAL**

Gràfic 34. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Pel que fa a la taxa de resolució de les seccions penals de les Audiències Provincials, la mateixa s'ha mantingut relativament estable al llarg del període temporal comprès entre els anys 2012 i 2017, tal com es pot observar en el Gràfic 35. En aquest últim any, veiem com la taxa de resolució d'aquests òrgans judicials s'ha situat en un 101%, igual que l'any passat.

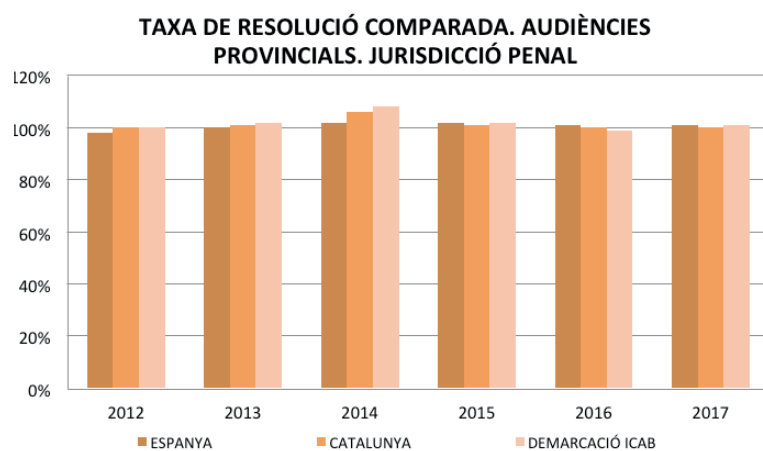
Pel que fa a les taxes de pendència i de congestió de les seccions penals de les Audiències Provincials, aquestes registren uns nivells similars als anotats a nivell de Jurisdicció. Així, l'any 2017 la taxa de pendència que s'anota a nivell estatal ha estat d'un 16%, mentre que la taxa de congestió s'ha situat en un 116%. A la "demarcació ICAB", les taxes de pendència i de congestió han tingut un

comportament molt similar als valors registrats a nivell general, situant-se en un 21% i en un 119%, respectivament, tal com es pot observar en els Gràfics 36 i 37.

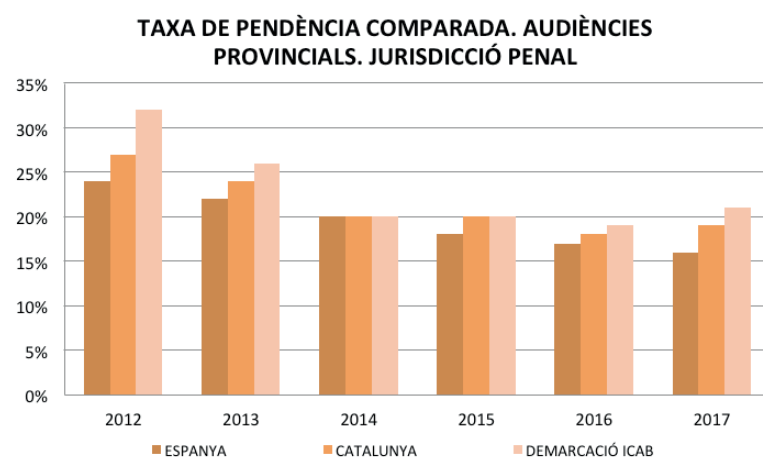
Finalment, a la Taula 38 es recullen els resultats dels principals indicadors judicials registrats a les seccions penals de l'Audiència Provincial de Barcelona, durant l'any 2017. L'Audiència Provincial de Barcelona, compta amb 22 seccions, de les quals 11 s'encomanen a la jurisdicció penal. Tal com s'informa en l'Annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat per l'Audiència Provincial, les seccions penals mantenen criteris d'especialització per matèries, distribuint les mateixes de la següent manera:

- Qüestions de competència: Secció 2a
- Jurisdicció de menors: Secció 3a
- Vigilància penitenciària: Secció 21a
- Violència de Gènere: Secció 20a
- Violència domèstica: Secció 22a

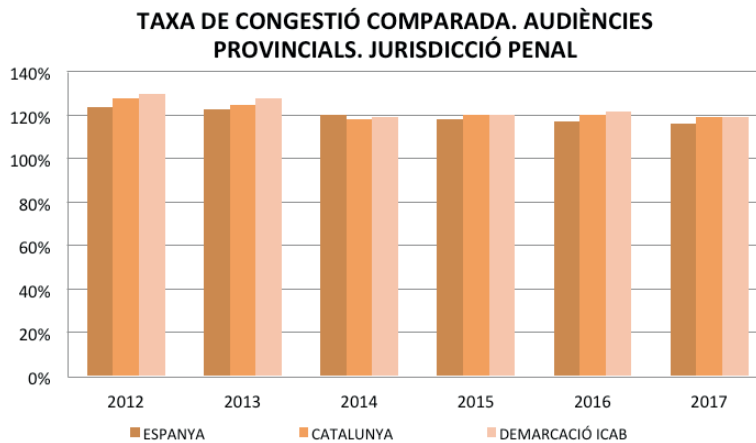
A més, per tal de garantir que es mantingués un criteri uniforme en la investigació dels assumptes, cadascuna de les 11 seccions penals s'ha ocupat dels recursos d'apel·lació interposats en contra de les resolucions dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, acord a unes normes de repartiment i distribució d'aquests entre aquelles, establertes de forma prèvia. Pel que fa als recursos interposats contra les resolucions dictades en fase d'enjudiciament que dimanen tant dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció (Judicis de Faltes / delictes lleus) com dels Jutjats Penals, fan tornos i reparteixen de forma aleatòria entre totes les seccions per tal d'equilibrar la càrrega de treball.

Gràfic 35. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Gràfic 36. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Gràfic 37. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA PENAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
secc.2 AP BARCELONA	99%	17%	116%
secc.3 AP BARCELONA	100%	12%	112%
secc.5 AP BARCELONA	105%	9%	102%
secc.6 AP BARCELONA	99%	7%	107%
secc.7 AP BARCELONA	102%	12%	112%
secc.8 AP BARCELONA	102%	16%	117%
secc.9 AP BARCELONA	106%	38%	122%
secc.10 AP BARCELONA	99%	29%	129%
secc.20 AP BARCELONA	91%	39%	139%
secc.21 AP BARCELONA	119%	9%	109%
secc.22 AP BARCELONA	89%	35%	137%

Taula 38. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials de les Audiències Provincials. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2017.

3.4 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

Moviment d'assumptes

El Tribunal Superior de Justícia suposa la culminació de l'organització judicial de la CCAA en la qual se circumscriu, d'acord amb els arts. 70 i ss. de la LOPJ. Segons el que disposa l'art. 73 LOPJ, com a sala penal, el TSJ té competència per al coneixement de:

- Les causes penals que els estatuts d'autonomia reserven al coneixement dels tribunals superiors de justícia.
- La instrucció i la resolució de les causes penals contra jutges, magistrats i membres del ministeri fiscal per delictes o faltes comesos en l'exercici del seu càrrec en la comunitat autònoma, sempre que aquesta atribució no correspongui al Tribunal Suprem.
- Els recursos d'apel·lació contra les resolucions dictades en primera instància per les Audiències Provincials, així com el de tots aquells previstos per les lleis.
- La decisió de les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal amb seu a la comunitat autònoma que no tinguin un altre superior comú.
- La decisió de les qüestions de competència entre Jutjats de Menors de diferents províncies de la comunitat autònoma.

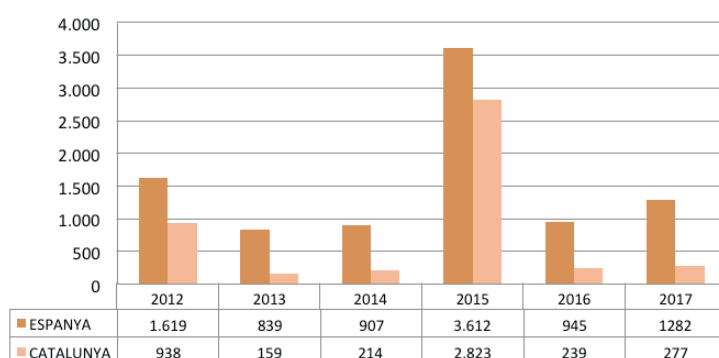
A nivell estatal, els Tribunals Superiors de Justícia han ingressat un total de 1.282 assumptes penals al llarg de l'any 2017 (Gràfic 39). Es produeix per tant un increment del 36% respecte a l'exercici anterior, en què es van iniciar un total de 945 procediments. En el TSJ de Catalunya, es registra també un increment en aquest últim exercici, passant dels 239 assumptes l'any 2016 als 277 l'any 2017, un 16% més. Destaca el volum d'assumptes ingressats durant l'any 2015, i és que en aquest exercici veiem com s'anoten un total de 2.823 assumptes, sent aquesta visiblement la xifra més alta de la sèrie. En anteriors edicions d'aquest informe, es va posar de manifest amb referència al ressenyat en la "Memòria del TSJ de l'any 2015", que aquest increment és conseqüència de les autoinculpacions presentades per ciutadans en relació a la consulta del 9-N del 2014, declarada inconstitucional el passat 11 de juny de 2015 pel Tribunal Constitucional.

D'altra banda, veiem com el volum d'assumptes que es registra en el TSJ de Catalunya, suposa una part important dels procediments dels quals s'ocupa aquest òrgan a nivell estatal. En efecte, si prenem com a referència les dades registrades en l'any 2017, veiem com el TSJ de Catalunya s'ha ocupat el 22% dels assumptes que s'han ingressat en aquest tipus d'òrgan a nivell estatal.

Quant als assumptes resolts al llarg de l'any 2017 pels TSJ, la xifra se situa en 1.133 expedients (Gràfic 40). Per tant, es produeix un increment del 21% d'assumptes, d'acord amb l'augment en l'entrada de procediments durant aquest últim exercici a què es feia referència anteriorment. No obstant això, en el TSJ de Catalunya es produeix una regressió significativa, pel que fa al nombre total d'assumptes resolts. Estem parlant d'una reducció de res menys que el 36%, ja que dels 250 processos resolts en l'any 2016, hem passat als 160 en l'any 2017.

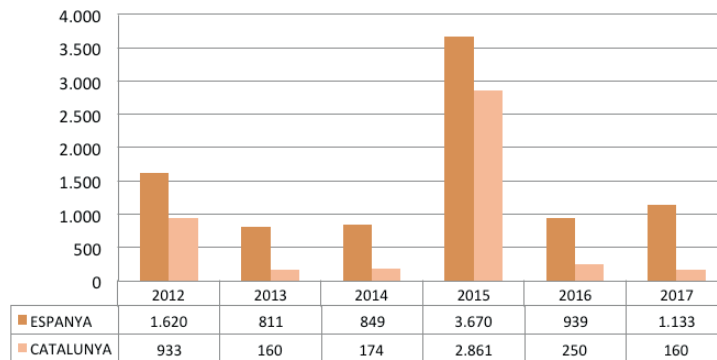
Finalment, resten per finalitzar en acabar l'any 2017 un total de 295 assumptes, dels quals 143 s'estan tramitant davant el TSJ de Catalunya (Gràfic 41). En la referida gràfica veiem com en aquest últim exercici s'ha produït un increment significatiu de la pendència. A nivell estatal, es produeix un increment del nombre d'assumptes pendents del 106%, mentre que al TSJ de Catalunya la pujada ha estat del 450%.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTES INGRESSATS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA. JURISDICCIÓ PENAL

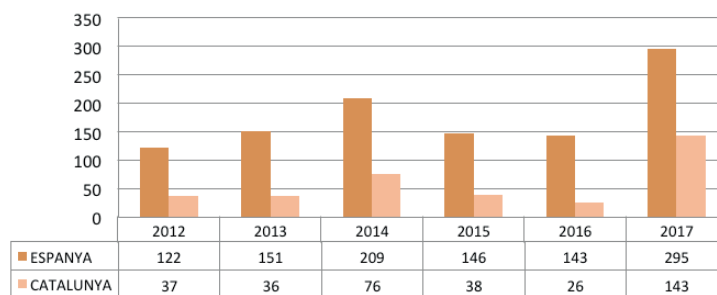
Gràfic 39. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE RESOLTS.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA. JURISDICCIO PENAL**

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumpes resolts.
Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS EN
FINALITZAR. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA.
JURISDICCIO PENAL**

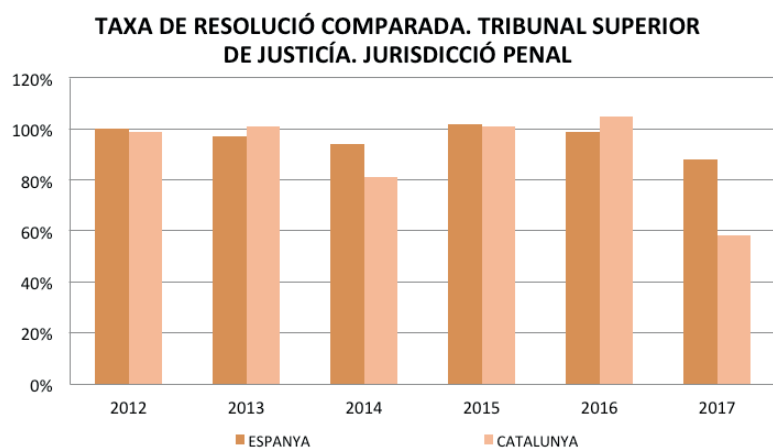

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumpes pendents en finalitzar.
Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

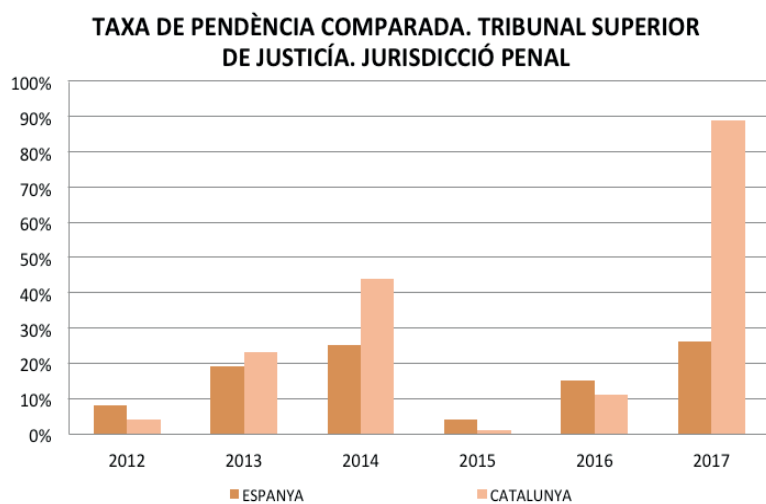
Principals indicadors judicials

D'acord amb el que s'ha apuntat en l'apartat anterior, els principals indicadors judicials revelen que en aquest últim exercici s'ha produït una regressió de les ràtios de resolució anotades per aquests òrgans. En efecte, la taxa de resolució en aquest últim exercici s'ha situat en un 88% a nivell estatal i en un 58% a nivell autonòmic (Gràfic 42). Destaca per tant la regressió respecte de l'any anterior, en què la taxa de resolució aconseguida va ser del 99 i del 105%, respectivament. En el TSJ de Catalunya, veiem com el descens en aquest últim any, ha estat del 45%.

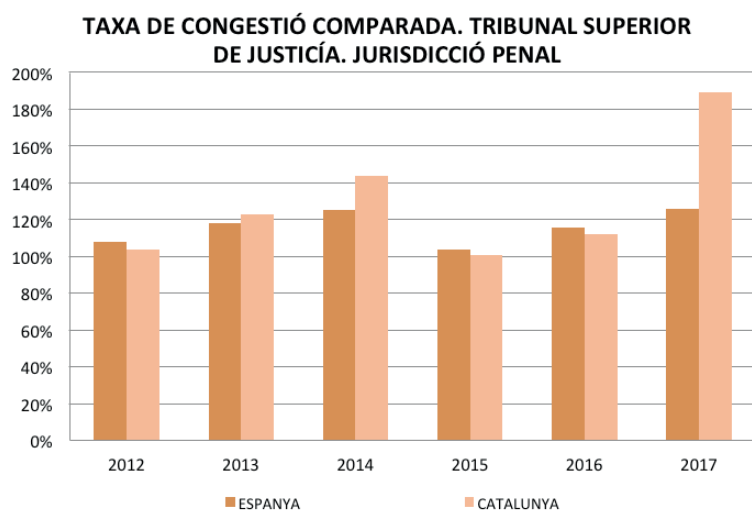
Un similar desenvolupament presenten les taxes de pendència i de congestió, de les que, tal com es pot observar en els Gràfics 43 i 44, es posa de manifest un augment significatiu dels nivells de saturació; especialment en el TSJ de Catalunya en el qual s'anota una taxa de pendència del 89% i una taxa de congestió del 189%.

Gràfic 42. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Gràfic 43. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Gràfic 44. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

4. Penal per especialitats

Seguint l'esquema metodològic utilitzat en els apartats anteriors, procedim a l'anàlisi de l'activitat judicial d'una sèrie d'òrgans especialitzats en funció de la matèria sobre la qual despleguen la seva jurisdicció.

4.1 Jutjats de Menors

Moviment d'assumptes

L'art. 19 CP estableix que els menors de 18 anys no són responsables criminalment d'acord amb aquest Codi i que *"quan un menor d'aquesta edat cometi un fet delictiu pot ser responsable d'acord amb el que disposa la llei que reguli la responsabilitat penal del menor"*. Aquesta norma es concreta en la *Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors*. Tal com s'estableix en la seva Exposició de Motius, aquesta llei té per objecte determinar la *"responsabilitat per als joves infractors que no hagin arribat a la majoria d'edat penal, fonamentada en principis orientats cap a la seva reeducació, en base a les seves circumstàncies personals, familiars i socials"*.

Segons el que disposen els arts. 96 i 97 LOPJ, els òrgans judicials encarregats del coneixement d'aquelles causes derivades de la responsabilitat penal del menor, són els Jutjats de Menors, l'àmbit d'actuació és de caràcter provincial. **L'any 2017, aquests òrgans han tingut una entrada de 28.510 assumptes a nivell estatal, un 4% més respecte a l'exercici anterior** (Gràfic 45). En la gràfica, veiem com durant els primers anys de la sèrie, es registra un descens progressiu del nombre d'assumptes ingressats. L'any 2015, el volum d'assumptes que es tenen entrada davant els jutjats de menors és de 26.665. A partir d'aquí, veiem com es produeix un augment en el nombre d'assumptes ingressats, durant els dos últims anys de la sèrie.

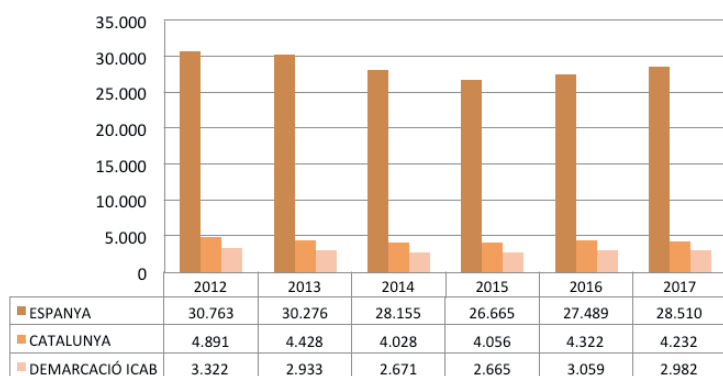
Quant a la distribució territorial d'aquestes, veiem com a Catalunya s'han ingressat un total de 4.232 assumptes al llarg de l'any 2017, dels quals 2.982 han estat tramitats davant dels 6 Jutjats de Menors que es troben a la província de Barcelona. Tenint en compte les dades publicades d'aquest últim exercici, veiem com el 70% dels assumptes la tramitació correspon a l'àmbit competencial dels Jutjats de Menors, s'ingressen davant els òrgans de la "demarcació ICAB". I és que com dèiem, a Barcelona existeixen 6 òrgans judicials d'aquest tipus, mentre que a Lleida, Tarragona i Girona, hi ha un sol òrgan per a cadascuna de les províncies. Tan sols Madrid, que compta amb 7 òrgans judicials especialitzats en menors, supera Barcelona en nombre de jutjats d'aquest tipus. Tal com s'ha comentat en diverses ocasions al llarg d'aquest informe, a l'hora d'interpretar les dades s'ha de tenir en compte, entre altres elements, l'heterogeneïtat pròpia de cada partit judicial. En el cas de Barcelona (i més en uns òrgans que estenen la seva jurisdicció a nivell provincial), la densitat de població i l'existència d'una major activitat econòmica, urbana i industrial, suposen una major litigiositat.

D'altra banda, en els àmbits de Catalunya i de la "demarcació ICAB", veiem com a diferència del que passa a nivell estatal, es registra un lleuger descens del volum d'assumptes ingressats, respecte a l'exercici anterior.

Pel que fa al nombre d'assumptes resolts per aquests òrgans al llarg de l'any 2017, a nivell estatal la xifra se situa en 27.933 expedients, un 3% més respecte a l'exercici anterior (Gràfic 46). D'aquests, un total 4.491 assumptes s'han tramitat davant els jutjats de menors de l'àmbit territorial de Catalunya, mentre que 3.367 han estat resolts pels òrgans de la "demarcació ICAB". En aquesta, veiem com es produeix un increment del 12% respecte al volum d'assumptes resolts durant l'exercici anterior.

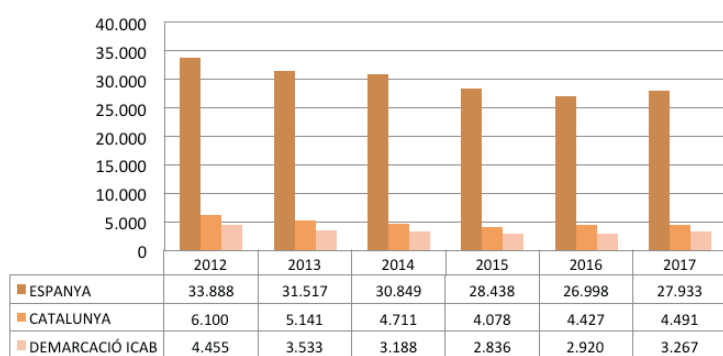
Finalment, en acabar l'any 2017 han quedat pendents un total de 15.653 assumptes (Gràfic 47). La figura de la indicada gràfica, revela una acumulació d'assumptes, tenint en compte que en l'exercici anterior la xifra es va situar en 14.338. Aquest increment, només té lloc a nivell estatal, ja que a nivell autonòmic i a nivell provincial, veiem com tot just es registra variabilitat en el primer cas, i un descens del 6% en el segon.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS INGRESSATS. JUTJATS DE MENORS

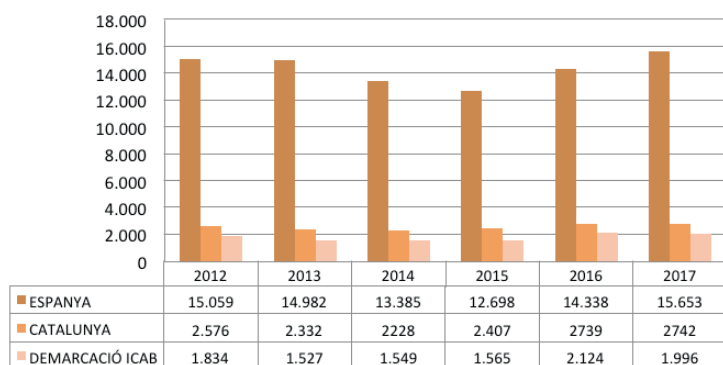
Gràfic 45. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Menors.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS RESOLTS. JUTJATS DE MENORS

Gràfic 46. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Menors.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTESS PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS DE MENORS

Gràfic 47. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jutjats de Menors.

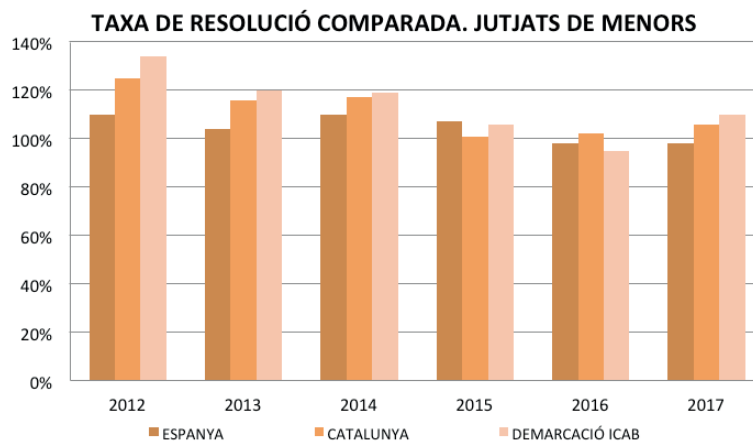
Principals indicadors judicials

A nivell estatal, la taxa de resolució dels Jutjats de Menors s'ha situat en el 98% (Gràfic 48), sense que es registrin variacions significatives respecte a l'exercici anterior. Aquesta xifra, indica que s'està resolent un volum d'assumpes inferior al que està tenint entrada durant el mateix període. Tenint en compte la tipologia d'assumpes sobre els quals s'ocupen aquests òrgans i els subjectes implicats, no es tracta d'un positiu. No obstant això, a Catalunya la taxa de resolució per a aquest últim exercici ha estat del 106%, un 4% més respecte a l'exercici anterior; mentre que en la "demarcació ICAB" la mateixa s'ha situat en 110%, amb un increment del 16% sobre el 2016.

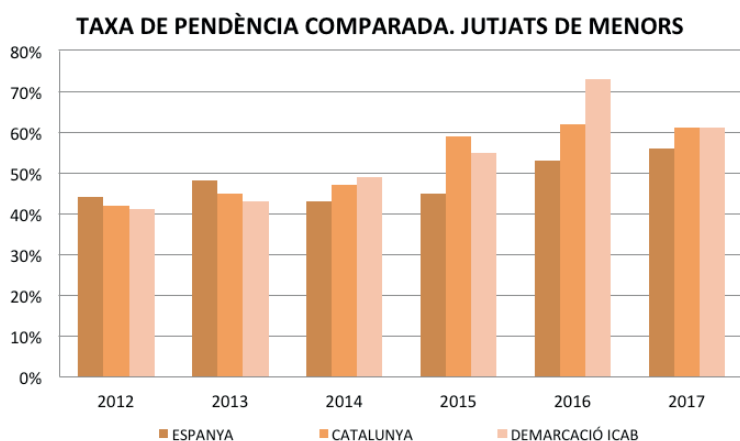
Pel que fa a les taxes de pendència i de congestió, dels Gràfics 49 i 50 veiem com es produeix un lleuger increment a nivell estatal, mentre que en l'àmbit de la "demarcació ICAB", es redueixen sensiblement respecte a l'exercici anterior.

En definitiva, els indicadors judicials no fan sinó de reflectir de forma conjunta el desenvolupament del moviment d'assumpes anteriorment analitzat, en el següent sentit: en aquelles demarcacions on es produeix una major entrada d'assumpes, si no va acompanyada d'una major dotació de recursos tant materials com humans, es produeix un increment dels nivells de saturació i de pendència.

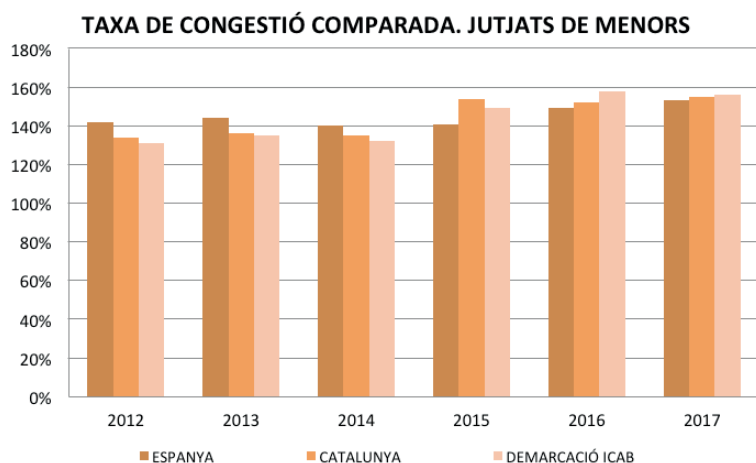
Finalment, a la Taula 51 es recull el detall numèric dels principals indicadors judicials aplicats sobre els 6 Jutjats de Menors que es troben a la província de Barcelona. D'aquesta, veiem com hi ha algunes diferències en funció del concret òrgan a què es refereix, que poden ser motivades per una multiplicitat de factors. Des de la pròpia singularitat dels assumpes que s'ingressen en cada un dels òrgans, que pot donar lloc a una desigualtat numèrica pel que fa a les diligències a practicar en cada procediment en funció de les concretes circumstàncies els envolten; fins a la mobilitat i situacions d'incapacitat temporal de cadascuna de les persones que desenvolupen les seves funcions en cadascun dels òrgans judicials.

Gràfic 48. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Menors.

Gràfic 49. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Menors.

Gràfic 50. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Menors.

LA LUPA. JUTJATS DE MENORS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JME Nº 1 BARCELONA	102%	162%	69%
JME Nº 2 BARCELONA	123%	144%	58%
JME Nº 3 BARCELONA	106%	156%	56%
JME Nº 4 BARCELONA	105%	159%	67%
JME Nº 5 BARCELONA	102%	175%	75%
JME Nº 6 BARCELONA	119%	147%	47%

Taula 51. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Menors. Demarcació ICAB. Any 2017.

4.2 Jutjats de Vigilància Penitenciària

Moviment d'assumptes

L'art. 94 LOPJ estableix que "en cada província, i dins de l'ordre jurisdiccional penal, hi haurà un o diversos Jutjats de Vigilància Penitenciària, que tindran les funcions jurisdiccionals previstes en la Llei General Penitenciària en matèria d'execució de penes privatives de llibertat i mesures de seguretat, emissió i execució dels instruments de reconeixement mutu de resolucions penals a la UE que els atribueixi la llei, control jurisdiccional de la potestat disciplinària de les autoritats penitenciàries, empara dels drets i beneficis dels interns en els establiments penitenciaris i altres que assenyalí la llei".

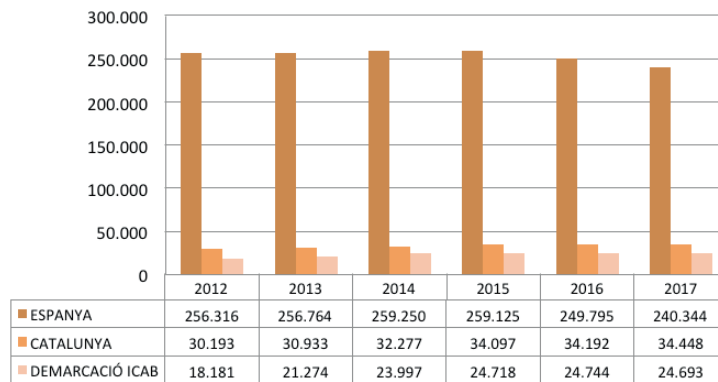
A nivell estatal s'han ingressat un total de 240.344 assumptes al llarg de l'any 2017, un 4% menys respecte a l'exercici anterior. En el Gràfic 52 podem veure com s'han distribuït territorialment l'entrada d'aquests assumptes. A Catalunya, el nombre d'assumpes que s'han ingressat en aquests òrgans ha estat de 34.448, dels quals 24.693 (un 72%) han estat tramitats davant els JVP de la "demarcació ICAB". En aquests dos àmbits territorials, veiem com tot just es registren variacions respecte de l'any 2016.

Una singularitat que s'ha donat en aquest últim exercici, és el tancament d'un dels 14 centres penitenciaris de Catalunya, en concret al Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona (La Model). El que ha suposat una redistribució de la població reclusa cap als altres centres, així com la necessitat de modificar les normes de repartiment entre els diferents JVP, tal com es ressenya en la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per a l'any 2017.

Pel que fa al volum d'assumpes resolts durant aquest últim exercici, es produeix una lleugera reducció respecte de l'any 2016, en proporció al descens del nombre d'expedients ingressats. Així, a nivell estatal els Jutjats de Vigilància Penitenciària han resolt un total de 238.695 expedients (Gràfic 53). Quant a la distribució territorial dels mateixos, en la citada gràfica veiem que ha quedat de la següent manera: 238.695 a Espanya, 34.233 a Catalunya i 24.398 a la demarcació ICAB.

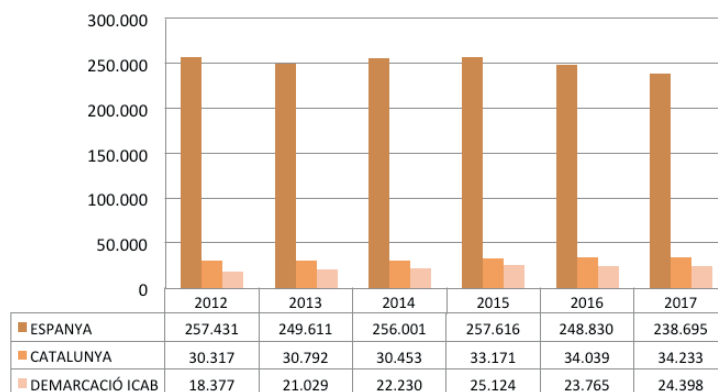
Finalment, han quedat pendents en acabar l'any 2017, un total de 39.741 assumptes, un 4% menys respecte l'any anterior; dels quals un total de 6.415 s'estan tramitant davant els Jutjats de Vigilància Penitenciària de Catalunya i, al seu torn, 4.969 davant els òrgans de la província de Barcelona.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES INGRESSATS.
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA**

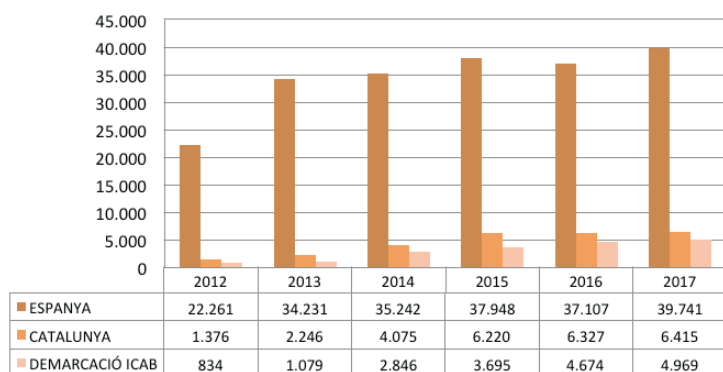

Gràfic 52. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

**DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES RESOLTS.
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA**

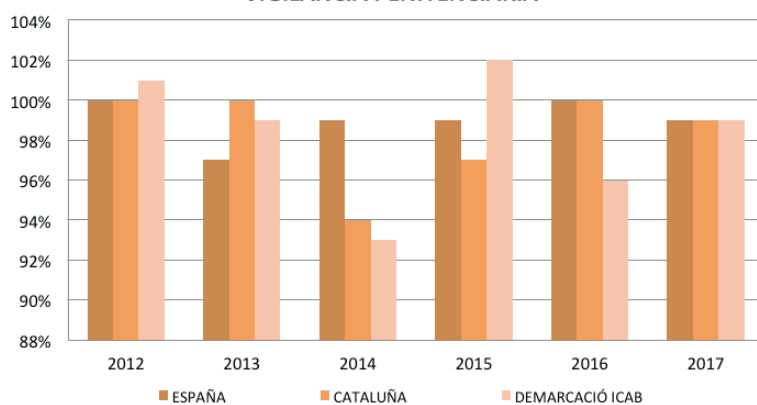
Gràfic 53. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPTE PENDENTS AL FINALITZAR. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA

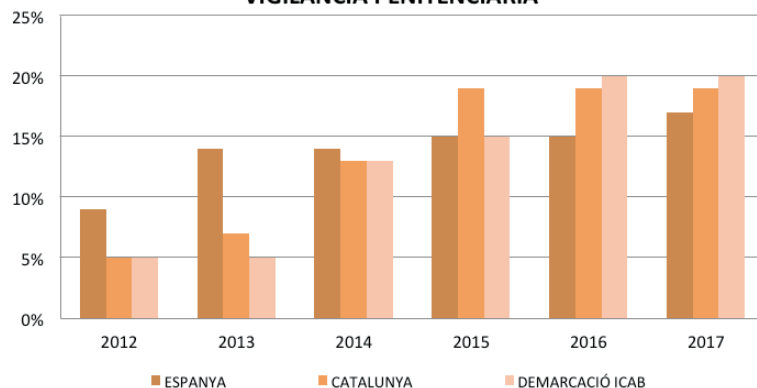
Gràfic 54. Distribució territorial d'assumpes pendents al finalitzar. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Principals indicadors judicials

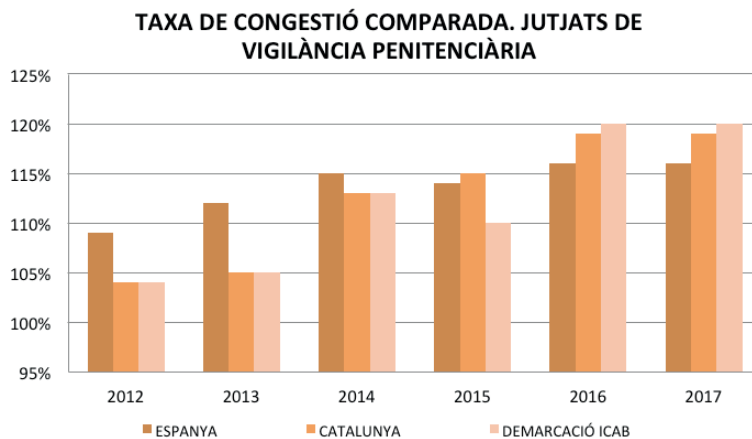
Quant als principals indicadors judicials registrat pels Jutjats de Vigilància Penitenciària en aquest últim exercici 2017, a nivell general s'han situat de la següent manera: la taxa de resolució d'aquests òrgans ha estat del 99%, mentre que les taxes de pendència i congestió anotades han estat d'un 17% i un 116%, respectivament. De les gràfiques següents, veiem com es produeix una lleugera regressió respecte a l'exercici anterior, pel que fa a la capacitat resolutiva d'aquests òrgans; així com un petit increment en els nivells de saturació i pendència.

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA

Gràfic 55. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA

Gràfic 56. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Gràfic 57. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

LA LUPA. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JVP N° 1 CATALUNYA (BARCELONA)	100%	130%	30%
JVP N° 2 CATALUNYA (BARCELONA)	99%	115%	15%
JVP N° 4 CATALUNYA (BARCELONA)	98%	108%	8%
JVP N° 5 CATALUNYA (BARCELONA)	106%	106%	6%
JVP N° 6 CATALUNYA (BARCELONA)	98%	129%	29%

Taula 58. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Vigilància Penitenciària. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2017.

Evolució de la població reclusa

A continuació, tenim unes taules amb l'evolució anual de la població reclusa a Espanya i a Catalunya, en el període comprès entre els anys 2012 i 2017. En aquestes, s'han distingit les següents categories, atenent la situació penitenciària en la qual es troba el reclus: penats en virtut d'una sentència condemnatòria ferma ("penada a la presó"), i presos en situació de "preventiva". Així mateix, en cadascuna d'aquestes categories, s'ha fet distinció entre homes i dones per tal d'obtenir una millor valoració demoscòpica.

En primer lloc, veiem com la població reclusa descendeix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, tant els penats en situació preventiva com aquells que ho estan en virtut d'una condemna ferma. En efecte, d'un total de 67.047 reclusos en l'any 2012 vam passar a 58.814 l'any 2017, fet que suposa una regressió de gairebé 10.000 persones en 5 anys. Pel que fa a les causes explicatives que justifiquen la reducció de la població reclusa al llarg dels últims anys, hem d'assenyalar les següents. D'una banda, tal com vam poder veure en el Gràfic 1, la taxa de litigiositat ha registrat un descens significatiu al llarg dels darrers anys, situant-se aquesta en un 72% l'any 2017. D'altra banda, i lligada a la primera, s'ha produït un descens de la població en termes generals, el que sens dubte ha contribuït indirectament al descens de les persones en situació penitenciària. També ha influït en el descens de la població reclusa, l'impuls de mesures alternatives a la presó, tot i que en els últims anys, s'ha produït un enduriment del discurs polític que s'ha concretat en mesures certament controvertides, com ho és la presó permanent revisable.

A nivell legislatiu, hem de destacar la reforma del Codi Penal operada per la LO 5/2010, de 22 de juny. En el gràfic 4, en analitzar la distribució de la tipologia delictiva a la població reclusa, vam tenir l'oportunitat de veure com els delictes "contra la salut pública" representen un percentatge important dels fets penals que han motivat l'entrada a la presó d'una part significativa dels reus, només superat pels delictes "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". En efecte, en la norma a

la qual s'ha fet referència, s'introdueixen importants canvis legislatius que han pogut incidir d'una manera més o menys intensa, en la reducció de la població reclusa al llarg dels últims anys. En primer lloc, es redueix el límit superior de la pena de presó prevista en l'art. 368 CP de 9 a 6 anys. Això ha provocat l'excarceració d'alguns interns i l'accés de la llibertat condicional d'altres, per l'aplicació del benefici de la retroactivitat de la norma penal. En segon lloc, s'introdueix un subtipus atenuat en el precepte, pel qual el jutge pot aplicar una pena inferior en grau, en aquells fets considerats d'escassa entitat i d'acord amb les circumstàncies personals del culpable (drogodependència, marginalitat, etc.). Pel que s'obre la possibilitat al fet que en determinades circumstàncies, per a aquest tipus delictiu, s'apliquin penes de 18 mesos fins a 3 anys, de manera que augmenten les condemnes potencialment susceptibles de ser suspeses, si es reuneixen els requisits exigits per la Llei: que la pena imposada sigui inferior a dos anys, que es tracti del primer delictiu per al penat i que s'hagi satisfet la responsabilitat civil.

Pel que fa a l'evolució de la població reclusa a Catalunya, veiem com aquesta es correspon, encara que amb altres valors, a la registrada a Espanya. Així, a Catalunya el 31 de desembre de l'any 2017, existia una població reclusa de 8.353 persones, segons les dades publicades per la Secretaria General d'Institucions Penitenciàries. D'aquests, un total de 7.083 estaven reclosos en virtut d'una sentència condemnatòria ferma, sent que els 1.220 restants estaven en situació cautelar o "preventiva".

Finalment, l'any 2017 es registra un lleuger increment a nivell estatal de la població reclusa, sobretot d'aquelles persones que estan en situació de "preventiva". No obstant això, a Catalunya veiem com la tendència continua sent regressiva, d'acord amb el manifestat al principi d'aquest apartat.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. ESPANYA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PENADA EN PRESÓ	56.109	56.103	55.114	52.711	50.364	49.126
HOMES	51.981	51.943	50.998	48.705	46.632	45.485
DONES	4.128	4.160	4.116	4.006	3.732	3.641
PREVENTIVA	10.938	9.292	8.595	7.684	7.996	8.362
HOMES	9.928	8.461	7.800	7.032	7.338	7.699
DONES	1.010	831	795	652	658	663
TOTAL	67.047	65.395	63.709	60.395	58.360	58.814

Taula 59. Evolució de la població reclusa en Espanya.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. CATALUNYA						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PENADA EN PRESÓ	8.223	8.626	7.918	7.558	7.253	7.083
HOMES	7.729	7.712	7.380	7.052	6.778	6.608
DONES	494	514	538	506	475	475
PREVENTIVA	1.768	1.526	1.326	1.207	1.261	1.220
HOMES	1.611	1.405	1.238	1.108	1.148	1.124
DONES	157	121	88	99	113	96
TOTAL	9.991	10.152	9.244	8.765	8.514	8.353

Taula 60. Evolució de la població reclusa en Catalunya.

4.3 Jutjats de Violència sobre la Dona

Moviment d'assumptes

La Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la Violència de Gènere, sorgeix amb el propòsit de proporcionar una resposta global a la violència que s'exerceix contra les dones, i lluitar contra la mateixa d'una forma integral i multidisciplinària. En l'exposició de motius de l'esmentada norma, es fa referència a la definició tècnica de la "síndrome de la dona maltractada" que consisteix a "les agressions sofertes per la dona com a conseqüència dels condicionants socioculturals que actuen sobre el gènere masculí i femení, situant-la en una posició de subordinació a l'home i manifestades en els tres àmbits bàsics de relació de la persona: maltractament al si de les relacions de parella, agressió sexual en la vida social i assetjament en el medi laboral".

Per al compliment dels seus objectius es creen els Jutjats de Violència sobre la Dona, per ocupar-se d'aquelles matèries que, des d'un punt de vista ampli, suposen l'exercici de qualsevol forma de violència sobre la dona, tal com s'estableix en l'art. 87 ter LOPJ. En les gràfiques següents, es recullen les dades relatives a l'activitat judicial d'aquests òrgans, que van entrar en funcionament el passat 29 de juny del 2005.

L'any 2017, el conjunt de Jutjats de Violència sobre la Dona de tot l'Estat, ha rebut l'entrada d'un total de 181.931 assumptes, un 5% més respecte a l'exercici anterior. Durant els dos últims anys, la tendència d'aquests òrgans judicials, ha estat inversa a la de la taxa de litigiositat. Tal com vam dir en l'anterior edició, la raó d'aquest increment la trobem en la reforma operada per la Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/1985, d'1 juliol, del Poder Judicial, que es materialitza en una nova redacció de l'art. 87 ter LOPJ, en virtut de la qual es produeix una ampliació del catàleg competencial dels Jutjats de Violència sobre la Dona. Així, determinats tipus penals que fins llavors eren investigats pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, passen a ser competència dels Jutjats de Violència sobre la Dona. Aquests tipus penals són:

- Els delictes contra la intimitat i el dret a la pròpia imatge (art. 197-204 CP).
- Els delictes contra l'honor a què es refereix el títol XI del CP (arts. 205-216 CP).
- El delicte de trencament de condemna i / o mesura cautelar previst i penat en l'art. 468.2 CP.

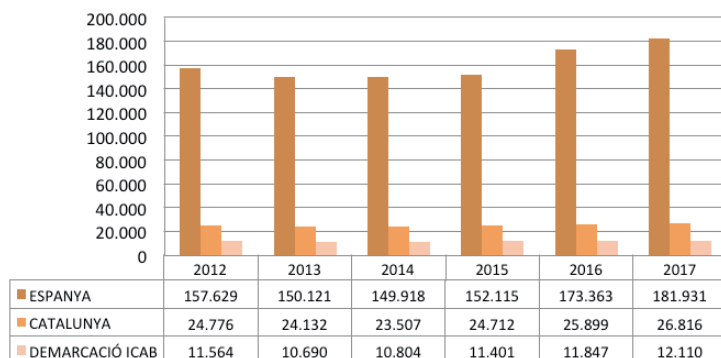
Quant a la distribució territorial dels assumptes ingressats, en el Gràfic 61 veiem com aquesta ha estat la següent: 181.931 assumptes a Espanya, 26.816 a Catalunya i 12.110 en l'àmbit de la "demarcació ICAB".

Al llarg de l'any 2017, s'han resolt un total de 204.587 assumptes, un 4% més respecte de l'any anterior (Gràfic 62); dels quals 29.775 han tramitat abans els òrgans de Catalunya i, al seu torn, 13.834 davant els de la "demarcació ICAB". En aquesta última, veiem com es produeix una lleugera regressió respecte al volum d'assumptes resolts en l'exercici anterior.

Finalment, pel que fa al volum d'assumptes pendents en finalitzar l'any 2017, a nivell estatal la xifra se situa en 34.744 expedients (Gràfic 63). D'aquests, 4.978 s'estan tramitant davant els Jutjats de Violència sobre la Dona de Catalunya, dels quals 2.363 estan sent coneguts pels JVM que es troben en la "demarcació ICAB". En la referida gràfica, veiem com la tendència mostra un lleuger increment del volum d'assumptes que resten pendents en finalitzar l'any. No obstant això, aquesta pujada és proporcional a l'increment en l'entrada d'assumptes davant aquests òrgans, motivada per la reordenació competencial que es fa l'any 2015, abans comentada. Precisament, la intenció de l'esmentada norma, és optimitzar l'aprofitament d'aquests òrgans, tenint en compte que en alguns territoris aquests estaven "infra" aprofitats, en termes de litigiositat.

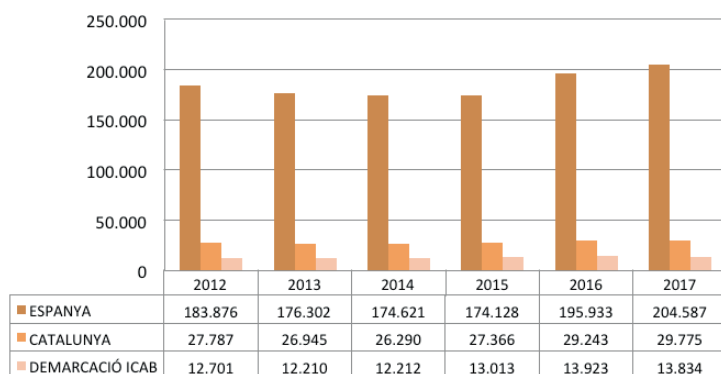
D'altra banda, si ens fixem en el volum d'assumpes pendents en finalitzar, aquest és ostensiblement inferior a la dels assumpes ingressats (alguna cosa, sense dubte, positiva). I és que, en moltes ocasions, la instrucció d'aquests procediments sol ser relativament senzilla, el que repercuteix de forma positiva en la capacitat resolutiva de tals òrgans judicials. No obstant això, hem d'advertir que pels interessos i fets que davant la jurisdicció d'aquests òrgans es discuteixen, es fa necessària una contínua especialització i formació dels diferents agents que d'alguna manera o altra col·laboren en l'àmbit d'actuació d'aquells.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES INGRESSATS. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

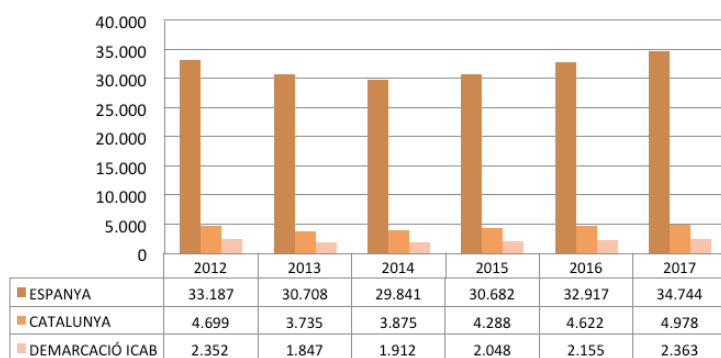
Gràfic 61. Distribució territorial d'assumpes ingressats. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES RESOLTS. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

Gràfic 62. Distribució territorial d'assumpes resolts. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ASSUMPES PENDENTS EN FINALITZAR. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

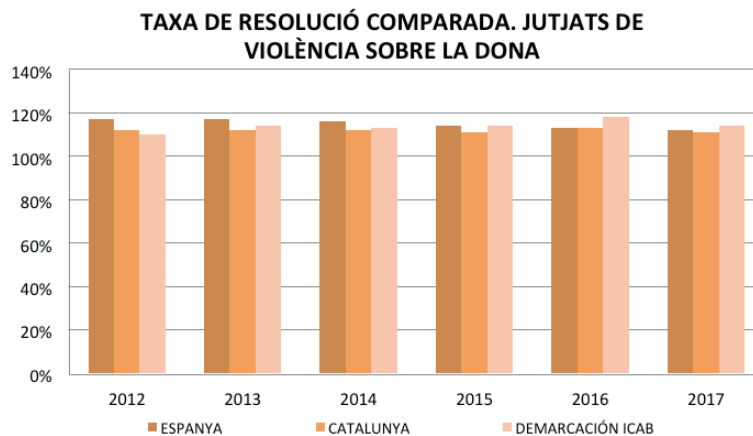

Gràfic 63. Distribució territorial d'assumpes pendents al finalitzar. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

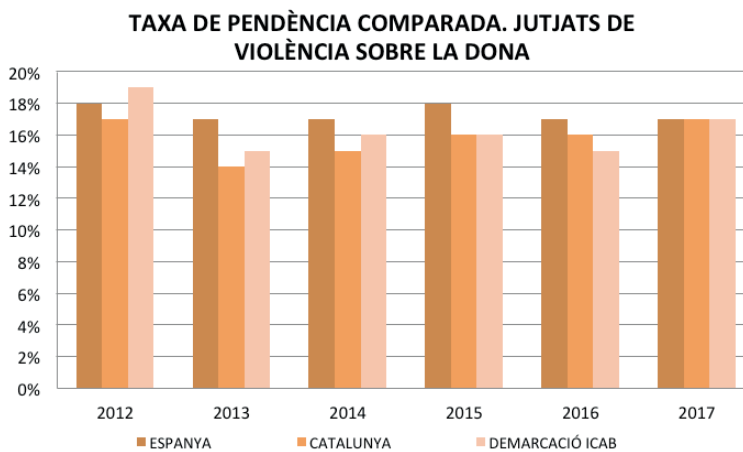
Principals indicadors judicials

Els principals indicadors judicials aplicats als JVM, revelen certa estabilitat pel que fa a la capacitat resolutiva dels mateixos, així com uns nivells de pendència i congestió relativament acceptables. No obstant això, sí que s'aprecia certa acumulació d'assumpes en els últims dos exercicis, lligada a l'increment de la càrrega de treball que ha representat la reordenació competencial operada per la Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/1985, d'1 juliol, del poder judicial, a la qual abans s'ha fet referència.

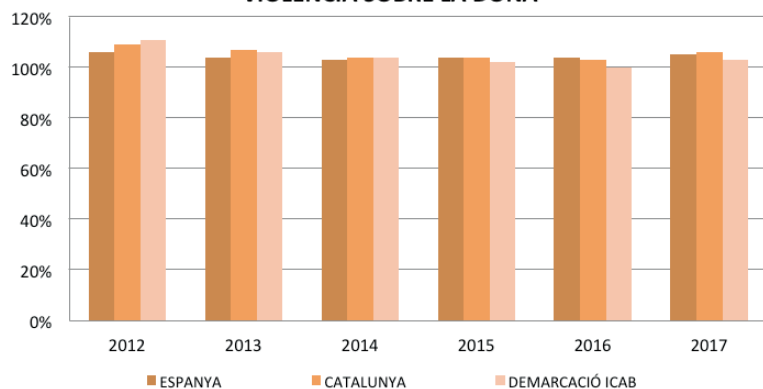
Així mateix, tampoc s'aprecien grans diferències pel que fa a la distribució territorial que s'ha fet a l'hora de presentar les dades, segons es pot veure en les gràfiques 64 a 66. Circumstància que no es manté a l'hora d'analitzar de forma individualitzada, la situació dels diferents JVM que s'integren en la "demarcació ICAB", Tal com es pot observar a la Taula 67.

Gràfic 64. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Gràfic 65. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

Gràfic 66. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

LA LUPA. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II N° 6 ARENYS DE MAR	101%	120%	20%
J1II N° 4 IGUALADA	100%	113%	14%
J1II N° 1 BERGA	117%	123%	24%
J1II N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	99%	120%	20%
JVM N° 1 BADALONA	94%	122%	26%
JVM N° 1 BARCELONA	145%	84%	12%
JVM N° 2 BARCELONA	149%	89%	22%
JVM N° 3 BARCELONA	136%	90%	17%
JVM N° 4 BARCELONA	104%	112%	16%
JVM N° 5 BARCELONA	105%	108%	18%
J1II N° 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	92%	123%	21%
J1II N° 6 VILANOVA I LA GELTRU	107%	118%	20%
JVM N° 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	129%	88%	10%
J1II N° 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	121%	100%	26%
J1II N° 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	97%	109%	10%
JVM N° 1 GAVÀ	98%	113%	13%
J1II N° 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	100%	113%	15%

Taula 67. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats de Violència sobre la Dona. Demarcació ICAB. Any 2017.

5. Execucions

L'execució en l'àmbit de la jurisdicció penal, es defineix com aquella activitat judicial adreçada al compliment dels pronunciaments condemnatoris penals continguts en una sentència ferma, així com aquells referits a la responsabilitat civil "ex delicto", si escau. Per tant, hem de distingir entre l'execució de sentències penals i l'execució de penes en sentit estricte, sent que aquella engloba aquesta última. D'altra banda, en l'execució de penes de presó, intervé l'administració penitenciària a través de diferents òrgans que s'ocupen del control del condemnat, de manera que, en l'execució material d'aquest tipus de condemnes intervé una actuació de caràcter administratiu supeditada a una de naturalesa jurisdiccional.

La competència per conèixer de l'execució d'una sentència penal serà del jutjat o tribunal que l'ha dictada en única o primera instància; encarregant-se els Jutjats de Vigilància Penitenciària, de les incidències que sorgeixin amb motiu del compliment material de la pena, així com de la salvaguarda dels drets dels reclusos enfront de l'administració penitenciària.

A la Taula 68 podem veure el moviment dels procediments d'execució que s'ha produït a nivell estatal al llarg de l'any 2017, per cada un dels òrgans penals que s'integren en l'àmbit penal. En aquesta, veiem com els òrgans que concentren el major volum d'execucions, són els Jutjats Penals, els Jutjats d'Instrucció, els Jutjats de Menors i les Audiències Provincials.

L'any 2017 ha arrencat amb un total de 338.625 execucions pendents d'exercicis anteriors. A més, cal sumar que **durant l'any 2017 s'han iniciat un total de 304.843 processos d'execució**. Tot just es registra una variació respecte a l'exercici anterior, en què es van ingressar un total de 305.059 execucions penals. Si les comparem amb el volum total dels assumptes que s'ingressen en la jurisdicció (Gràfic 6), veiem com els procediments d'execució representen un 10% aproximadament. No obstant això, ja vam dir a l'hora d'analitzar l'activitat dels Jutjats Penals i de les Audiències Provincials, en comparar la diferència numèrica de la litigiositat de la qual s'ocupen aquests en relació amb els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, que moltes diligències que s'instrueixen no passen a una segona fase d'enjudiciament.

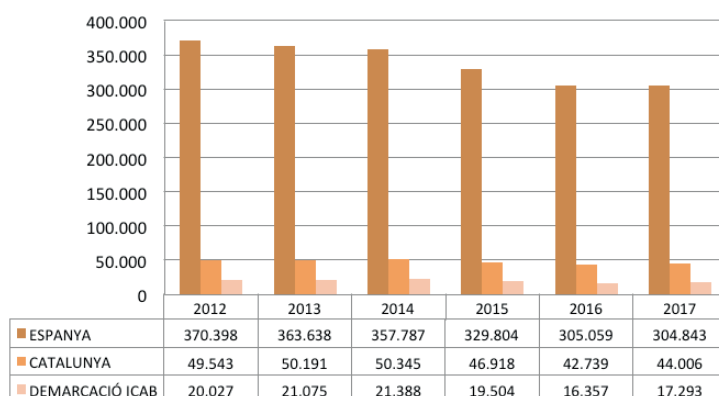
Quant a la distribució territorial de les execucions penals, de les 304.843 ingressades a nivell estatal durant el 2017, un total de 44.006 han estat instades davant òrgans que s'ubiquen en l'àmbit territorial de Catalunya; mentre que en la "demarcació ICAB", el nombre d'execucions penals que s'ingressen en aquest últim exercici ha estat de 17.293. Passa el mateix que a nivell general, en el fet que mentre que a nivell estatal la litigiositat descendeix respecte a l'exercici anterior, a Catalunya, i especialment en la "demarcació ICAB", es registra una major activitat.

Pel que fa al volum d'execucions penals resoltes, en el Gràfic 70 veiem com es produeix un lleuger descens respecte a l'exercici anterior. En efecte d'un total de 443.575.531 execucions resoltes en l'any 2016 a nivell estatal **passem a un volum de 428.366 l'any 2017, un 3% menys**. No obstant això, veiem com en el 2016 es va produir una pujada significativa, motivada per la reducció de la càrrega de treball registrada en el referit exercici. Quant a la distribució territorial de les execucions resoltes, la mateixa ha estat la següent: 428.366 a nivell estatal, 56.829 a nivell autonòmic i 20.028 a nivell local. **Finalment, han quedat pendents en finalitzar l'any 2017 un total de 338.143 execucions penals**, gairebé sense variació respecte a l'exercici anterior (Gràfic 71). D'aquestes, 59.140 han estat tramitades en l'àmbit de Catalunya i 17.063 en el de la "demarcació ICAB".

EXECUCIONS TRAMITADES A NIVELL ESTATAL. ANY 2017				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
JDO CENTRAL VP	-	-	-	-
TSJ	11	3	3	12
TS	3	0	0	3
AN	1.592	217	208	1.613
J CENTRAL PENAL	38	38	72	50
JDO CENTRAL MENORS	-	-	-	-
JDO CENTRAL INSTR	-	-	-	-
AP	16.556	7.806	20.491	17.219
VP	-	-	-	-
VIDO	1.957	3.510	3.170	2.117
MENORS	15.453	15.911	15.502	16.062
INSTRUCCIÓ	81.872	110.310	112.183	82.652
J PENAL	221.136	167.048	276.737	218.415
TOTAL	338.618	304.843	428.366	338.143

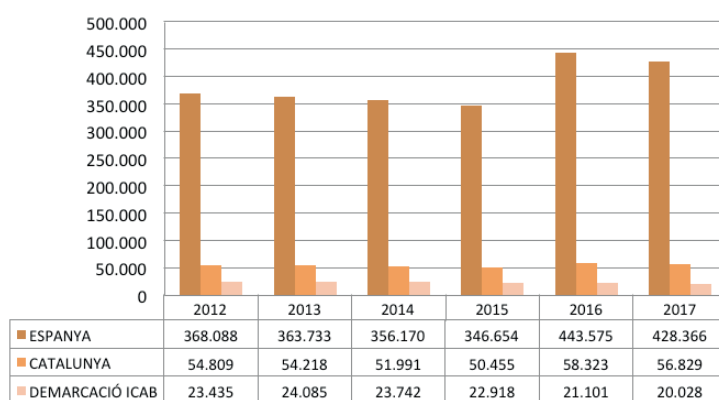
Taula 68. Desglossament de les execucions tramitades a nivell estatal. Any 2017.

EXECUCIONS INGRESSADES. JURISDICCIO PENAL

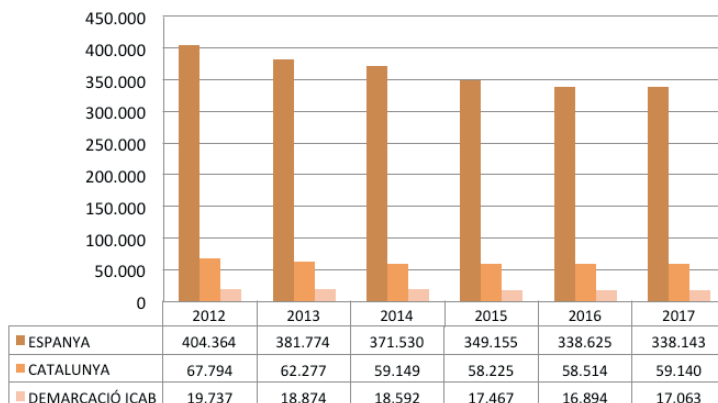
Gràfic 69. Execucions ingressades. Jurisdicció penal.

EXECUCIONS RESOLTES. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 70. Execucions resoltes. Jurisdicció penal.

EXECUCIONS PENDENTS EN FINALITZAR. JURISDICCIO PENAL

Gràfic 71. Execucions pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

6. Conclusions

Després de l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en la jurisdicció penal a partir de les dades publicades pel CGPJ en la seva pàgina web institucional, procedim a ressenyar a tall de conclusió, les principals fites esdevinguts en aquest últim exercici.

En primer lloc, estem davant la jurisdicció que s'ocupa del major volum d'assumptes en comparació amb la resta d'àmbits judicials. Així ho confirmen d'una banda, les dades relatives a la taxa de litigiositat i, d'altra banda, les relatives als assumptes ingressats. L'any 2017, la taxa de litigiositat penal ha estat de 72,25 per cada mil habitants. Es confirma per segon any consecutiu, la tendència regressiva de la taxa de litigiositat penal. En efecte, L'any 2015 la taxa de litigiositat penal a nivell estatal es va situar en un 127,82 per cada mil habitants, reduint-se fins als 75,30 punts l'any 2016 i fins als 72,25 en aquest últim exercici segons comentàvem abans.

En l'àmbit de la "demarcació ICAB", la taxa de litigiositat experimenta un lleuger creixement respecte a l'exercici anterior, en contra de la tendència que es registra a nivell estatal. Així, L'any 2017 la taxa de litigiositat penal a la "demarcació ICAB" ha estat de 98,51 per cada mil habitants, incrementant-se lleugerament respecte a l'exercici anterior. Tal com hem tingut ocasió de comentar al llarg d'aquest informe, les diferències numèriques en les diferents categories geogràfiques que s'han anat utilitzant, es deuen fonamentalment a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cadascuna d'aquelles. De fet, tal com succeeix en altres àmbits jurisdiccionals, hem vist com la litigiositat penal a la "demarcació ICAB" ha registrat uns valors més alts al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. En efecte, en el cas de la "demarcació ICAB", estem davant d'un territori en el qual es concentra una major densitat de població, així com una activitat econòmica, urbana i industrial més intensa. I és que, en contra de la creença popular que en els temps de crisi augmenta la taxa de criminalitat, és precisament en els temps de bonança o expansió econòmica en què es produeix un increment de la mateixa. No en va, a la Taula 4 hem vist com la tipologia de delictes més important, són els comesos "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". De manera que, a major activitat econòmica, majors potencialitats hi haurà que es produeixi un fet d'aparença delictiva.

Pel que fa a la causa explicativa d'aquest descens tan significatiu de la taxa de litigiositat penal en els últims 2 exercicis, la trobem en la reforma de l'art. 284.2 LeCrim, operada per la Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal

i l'enfortiment de les garanties processals, que va entrar en vigor el passat 6 desembre 2015. En virtut d'aquesta modificació, determinats tipus d'assumptes no passen més enllà d'unes diligències policials, quan no hi ha autor conegut. De manera que s'evita judicialitzar un volum d'assumptes important en què, a causa de la manca precisament d'aquest element d'autoria al qual imputar presumptament el fet delictiu, s'acabava amb una Interlocutòria de sobreseïment.

D'acord amb el descens de la taxa de litigiositat, veiem com es redueix de forma significativa el volum dels assumptes que s'ingressen i tramiten davant aquesta jurisdicció. L'any 2017 arrenca amb un total de 759.401 procediments pendents d'exercicis anteriors, al que hem de sumar un total de 3.361.725 assumptes de nou ingrés durant aquest últim any. Durant l'exercici, els òrgans judicials que s'integren en el marc de la jurisdicció penal, s'han resolt un total de 3.426.280 expedients, quedant en acabar l'any 743.654 assumptes pendents.

A la "demarcació ICAB", s'inicia l'any amb un total de 55.190 assumptes pendents d'exercicis anteriors, als quals se sumen un total de 262.746 procediments de nou ingrés. Durant l'any 2017, els òrgans penals que s'integren en la "demarcació ICAB", han resolt un total de 267.591 assumptes, havent quedat pendents 57.754 procediments en tancar l'exercici.

A més de la reforma de la LeCrim, a nivell de dret material o substantiu es produeix un canvi importantíssim en el Codi Penal, a través de la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, en virtut de la qual se suprimeixen les faltes. Amb la despenalització de les faltes, moltes de les conductes que abans estaven regulades com a tal, han passat al coneixement d'altres branques del dret, ocupant-se la jurisdicció civil o la jurisdicció contenciosa administrativa de la tramitació judicial de les mateixes. No obstant això, també hem de dir que la gran majoria de les faltes, han passat a regular-se sota la figura del "delicte lleu", cosa que en part suposa un enduriment del discurs polític-criminal tenint en compte la incidència que suposa per al jutjat un delicte, encara que el mateix sigui qualificat de lleu: existència d'antecedents, en el cas de resoldre el mateix amb una sentència condemnatòria.

En segon lloc, pel que fa als principals indicadors judicials, veiem com L'any 2017 la taxa de resolució en termes generals registra un lleuger descens respecte a l'exercici anterior. En efecte, la mateixa s'ha situat en un 102%, sense que a penes s'hagin produït variacions al llarg dels últims anys. Correlativament, la taxa de pendència i la taxa de congestió s'han situat en un 22 i en un 120%, respectivament. Quant a la "demarcació ICAB", hem vist com tot i les diferències quant la taxa de litigiositat abans comentada, amb prou feines es produeixen diferències en els indicadors judicials respecte als valors registrats a nivell estatal. Un fet que ens ha de cridar l'atenció (i que es podrà apreciar amb major nitidesa en el capítol final sobre "conclusions generals"), és que tot i que estem davant la jurisdicció que té la taxa de litigiositat més elevada, és la que presenta unes millors ràtios de pendència. Tanmateix, hem d'advertir que la taxa de pendència s'ha incrementat lleugerament en els dos últims exercicis.

En tercer lloc, a l'apartat "penal per especialitats" hem vist que com a excepció al descens de la taxa de litigiositat en aquest últim exercici, es produeix un lleuger increment de l'activitat judicial registrada en els jutjats de Violència sobre la Dona i en els jutjats de menors. Pel que fa als primers, s'han ingressat un total de 181.931 assumptes en aquest últim any, un 4% més respecte a l'exercici anterior; mentre que en els jutjats de menors s'han iniciat un total de 28.510 expedients, la qual cosa suposa un increment del 5%. Pel que fa als Jutjats de Violència sobre la Dona, aquest augment que va ser encara més intens L'any 2016 respecte al 2015, es deu principalment a la reforma operada per la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/1985, d'1 juliol, del Poder Judicial*, que es materialitza en una nova redacció de l'art. 87 ter LOPJ, en virtut de la qual es produeix una ampliació del catàleg competencial dels Jutjats de Violència sobre la Dona. Així, determinats tipus penals que fins llavors eren investigats pels Jutjats de Primera Instància i

Instrucció, passen a ser competència dels Jutjats de Violència sobre la Dona. També, l'augment de la conscienciació social sobre l'existència d'aquesta xacra, ha contribuït que molts fets fins llavors silenciats pel mateix entorn familiar, hagin estat denunciats.

Quant als Jutjats de Vigilància Penitenciària, a nivell estatal s'han ingressat un total de 240.344 assumptes, un 4% menys respecte a l'exercici anterior. A Catalunya, el volum d'assumptes ingressats ha estat de 34.448. En aquest últim exercici, s'ha produït el tancament d'un dels 14 centres penitenciaris que s'ubiquen a Catalunya, La Model, cosa que ha suposat a més del trasllat d'interns, la necessitat de revisar les normes de repartiment dels assumptes relatius a aquesta matèria, la incidència podrà ser analitzada amb més detall al llarg dels propers exercicis.

En conclusió, L'any 2017 es confirma la tendència regressiva de la litigiositat penal. No obstant això, hem vist com s'ha registrat un increment de la pendència dels assumptes, per la qual cosa, tenint en compte la tipologia dels assumptes sobre els quals la jurisdicció esmentada s'ocupa, aquesta circumstància ha de cridar l'atenció de les autoritats competents, a fi d'adequar els recursos que es destinen a l'Administració de Justícia. No oblidem que aquesta, a més de ser un dels Poders bàsics del nostre Estat de Dret, és també un Servei Públic i com a tal, ha de respondre als criteris d'eficiència i qualitat.

Conclusions Generals

1. Introducció

En el present estudi, s'ha dut a terme l'anàlisi de les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en els diferents àmbits jurisdiccionals: Contenciós, Civil, Social i Penal.

Hem partit de l'estadística que publica el CGPJ a través de la seva pàgina web institucional, en el marc dels plans nacionals de l'Estadística Judicial. Segons disposa l'art. 461 LOPJ, l'"*Estadística Judicial constitueix un instrument bàsic al servei de les administracions públiques i del Consell General del Poder Judicial per a la planificació, desenvolupament i execució de les polítiques públiques relatives a l'Administració de Justícia.*" Aquesta ens proporciona una informació molt útil a l'hora d'avaluar l'adequació entre els recursos que es destinen a l'Administració de Justícia i la litigiositat real del moment. No en va, estem davant d'un Servei Públic que, com a tal, té un caràcter instrumental en interès del conjunt de la ciutadania.

Prenent com a unitat de referència l'"assumpte", s'han agrupat les dades en quatre grans categories, en funció de la situació en què es troba un determinat expedient judicial:

- **Assumpes pendents a l'inici** de cada exercici.
- **Assumpes ingressats** al llarg del mateix.
- **Assumpes resolts.**
- **Assumpes pendents en finalitzar** l'any.

Combinant aquestes categories d'acord amb unes determinades fórmules, obtenim els principals indicadors judicials, que tenen per objecte mesurar la capacitat resolutiva d'un òrgan judicial o conjunt d'aquests, així com veure'n els nivells de saturació. Al llarg de la present anàlisi s'han utilitzat els següents indicadors judicials:

- Taxa de resolució = assumptes resolts / assumptes ingressats.
- Taxa de pendència = assumptes pendents al finalitzar / assumptes resolts.
- Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resolts.

Als referits indicadors judicials hem d'afegir la taxa de litigiositat, que posa en relació el volum d'assumptes que es judicialitzen anualment en un determinat territori, amb la densitat de població existent en el mateix. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa de litigiositat = assumptes ingressats X 1000 / Població.**

Al llarg de l'anàlisi s'han distingit diferents categories geogràfiques. Aquest any, hem agrupat les dades fonamentalment en tres nivells territorials: estatal, autonòmic i local. A nivell local s'ha pres com a referència l'àmbit geogràfic en el qual desplega la seva competència l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, és a dir, la "demarcació ICAB". En aquest punt, cal tenir en compte que molts òrgans judicials són de caràcter provincial, de manera que la jurisdicció que despleguen a nivell territorial, no coincidirà exactament amb el de la "demarcació ICAB". No obstant això, i tenint en compte aquesta circumstància, s'ha preferit mantenir aquesta divisió geogràfica, ja que allò que el lector té a les seves mans, no deixa de ser una obra que s'elabora des del punt de vista de l'ICAB. Una de les consideracions que s'han de tenir en compte a l'hora de comparar les dades que es registren en cada circumscripció, és l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cadascuna d'elles. Així, en la "demarcació ICAB", en la qual es concentren partits judicials en el territori dels quals hi ha una major densitat de població, així com una activitat econòmica, urbana i industrial més intensa, es registren algunes diferències significatives en determinats àmbits i òrgans judicials. Serveixi d'exemple, les diferències existents en la litigiositat penal, sent aquesta més intensa a la "demarcació ICAB" respecte a la que es registra a nivell estatal; cosa que també succeeix en la litigiositat que es registra a la Jurisdicció Social, segons hem tingut ocasió de veure.

A més de la informació estadística pròpia de l'activitat judicial publicada fonamentalment pel CGPJ, s'ha fet referència a una sèrie de dades de caràcter demoscòpic, per tal de contextualitzar la litigiositat que té lloc en cada àmbit jurisdiccional. Per a això, s'ha acudit a una multiplicitat de fonts de caràcter divers, com l'INE, l'IDESCAT, així com diferents Ministeris i altres organismes públics de caràcter oficial.

D'altra banda, a partir de les dades publicades al CGPJ en el document "Justícia dada a dada", en el present capítol es recullen una sèrie de taules amb la durada mitjana de la tramitació dels procediments distingint, a més dels diferents àmbits jurisdiccional, els òrgans més representatius que s'integren en cada un d'aquests. Una de les principals preocupacions tant dels justiciables com dels diferents operadors jurídics, és el cost temporal que "el seu assumpte" li suposarà abans de ser resolt. En aquest sentit, una justícia àgil és sinònim d'un servei públic eficaç, així com un deure constitucional segons diu el mateix art. 24 CE.

A l'hora de llegir les dades, hem de tenir en compte que es tracta de temps de durada estimada. En aquest sentit, la tramitació de cada procediment variarà en funció de les circumstàncies pròpies de cada assumpte. I és que en la substanciació de diversos assumptes d'una mateixa tipologia, pot haver-hi una diferència de diversos mesos en funció de la casuística pròpia que tingui cada expedient en qüestió; a més d'altres factors tan variats com la càrrega de treball del concret òrgan que conegui del procediment, la mobilitat i rotació del personal al servei de l'Administració de Justícia, la necessitat de dur a terme un major nombre de diligències en què es requereixi un auxili judicial, etc.

Finalment, amb el propòsit de personalitzar l'anàlisi que l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona realitza sobre l'activitat dels jutjats i tribunals del nostre país, sota l'epígraf de "La rutina

de l'Advocacia en els Jutjats", es recullen les impressions transmeses pels companys a través d'una sèrie d'enquestes. D'aquestes, hem pogut extreure una sèrie de Gràfics i Taules, a partir dels quals s'elabora una crítica constructiva per tal de contribuir a la millora de la prestació d'un Servei Públic de qualitat per part de l'Administració de Justícia.

2. Comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat és un dels indicadors més representatius de l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en cada jurisdicció o en cada àmbit territorial. A través de la mateixa, podem saber el volum d'assumptes que s'ingressen en cada òrgan judicial o conjunt d'aquests, en relació amb la densitat de població que hi ha en el territori en què aquests òrgans despleguen la seva jurisdicció. Juntament amb la resta d'indicadors, la taxa de litigiositat ens serveix per veure si la planta judicial actualment operativa, és capaç d'absorbir d'una manera eficaç la demanda jurisdiccional existent en un determinat territori.

En el Gràfic 1 podem observar una comparativa de les diferents taxes de litigiositat anotades en cadascuna de les quatre jurisdiccions. En primer lloc, veiem com hi ha una diferència significativa dels valors registrats en funció del concret àmbit jurisdiccional a què es refereixen. Això es deu principalment a la diferència en els volums que es manegen en una i altra jurisdicció. En efecte, veiem com l'ordre penal és el que s'ocupa del major volum d'assumptes, amb una taxa de 72,25 assumptes per cada mil habitants registrada en aquest últim exercici 2017. El segueix l'àmbit civil, amb una taxa de litigiositat de 39,17 assumptes per cada mil habitants, amb una diferència de més de 30 punts respecte a la jurisdicció penal. En tercer lloc, es troba la jurisdicció social, amb una litigiositat de 8,70 punts; mentre que l'últim lloc l'ocupa l'àmbit contenciós-administratiu, amb una taxa de 4,25 assumptes per cada mil habitants.

En la referida gràfica es recullen les dades registrades en els últims 6 anys. Pel que fa a l'evolució de la taxa de litigiositat dins de la seqüència temporal 2012-2017, veiem que la major variabilitat registrada amb diferència és la jurisdicció penal. En efecte, l'any 2012 els òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal es van enfrontar a una taxa de litigiositat de 140,97 assumptes per cada mil habitants, mentre que l'any 2017 la mateixa s'ha reduït fins a situar-se en els 72,25 punts, un 49% menys. En el capítol dedicat al ordre penal, hem vist que aquesta reducció tan significativa, es deu principalment a la reforma de l'art. 284.2 LeCrim operada per la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*. En virtut de la citada reforma, dit precepte va quedar redactat de la manera següent: "*quan no hi hagi autor conegut del delicte la policia judicial conservarà l'atestat a disposició del Ministeri Fiscal i de l'autoritat judicial, sense enviar-se'l*" llevat que concorri algunes de les circumstàncies previstes en la referida norma.

La no remissió dels atestats davant la falta d'autor conegut, ha tingut un impacte molt significatiu en la reducció de l'activitat judicial, especialment dels Jutjats d'Instrucció, ja que molts expedients no passen de la fase policial, evitant-se amb això l'obertura d'unes diligències prèvies. Aquesta regressió es comença a intuir tímidament a finals de l'exercici 2015, confirmant-se en els exercicis 2016 i 2017 segons s'observa a la figura de la gràfica.

Encara que amb menys intensitat, una altra reforma que ha influït també en la reducció de la litigiositat penal al llarg dels últims anys, ha estat la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, en virtut de la qual es produeix la "despenalització de les faltes". Així, moltes de les conductes que abans

estaven tipificades com a tal, passen a ser regulades sota la figura del "delicte lleu", o bé passen a ser competència d'altres ordres jurisdiccionals, com el civil o el contenciós-administratiu.

Pel que fa a l'evolució de litigiositat en la resta d'àmbits jurisdiccionals, veiem que, si bé s'han registrat variacions al llarg dels últims 6 anys, aquestes no han estat tan pronunciades com les anotades en l'ordre penal. D'una banda, veiem com la jurisdicció civil avança al llarg de la gràfica de manera oscil·lant, amb variacions d'uns pocs punts percentuals d'un exercici a un altre. D'altra banda, pel que fa als àmbits social i contenciós-administratiu, veiem com la tendència, tenint en compte el període temporal 2012-2017, es mostra regressiva, amb una variació del 12 i del 13% respectivament en poc més de 6 anys.

La jurisdicció social és una de les que més afectació ha tingut amb l'esclat de la crisi econòmica en l'any 2008. En efecte, abans de la crisi la taxa de litigiositat en l'àmbit social, se situava en 7,53 assumptes per cada mil habitants (dades relatives a l'any 2007). No obstant això, a partir de la crisi, hem vist com la mateixa s'incrementa fins a arribar als 10,48 punts en l'any 2009, la xifra més alta dels últims 10 anys, segons vam poder veure en el capítol que de forma específica es dedica a la jurisdicció social. Pel que fa al desenvolupament de la taxa de litigiositat en l'àmbit social, s'han de tenir en compte les següents reformes laborals: la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial Decret -Llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. Aquesta última, molt més dura que l'anterior, ha girat al voltant de tres eixos fonamentals: la flexibilitat interna (acomiadaments i modificacions substancials de les condicions de treball), acomiadaments col·lectius i negociació col·lectiva. Aquestes reformes tenien l'objectiu de flexibilitzar el mercat de treball per "adequar" les condicions laborals i els costos salarials, i afavorir la competitivitat i eficiència de les empreses. No obstant això, aquests objectius no només no s'han aconseguit, sinó que aquestes han tingut més efectes negatius que positius sobre el Mercat de Treball; i en aquest sentit han estat durament criticades per molts sectors de la societat i del Dret.

Des del punt de vista processal, hem de destacar la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, Reguladora de la Jurisdicció Social*, que porta a terme una sistematització i unificació a nivell competencial, de totes aquelles matèries que per la seva especialitat s'han d'integrar en l'àmbit social. Amb això es pretén acabar amb la dispersió del coneixement de determinades matèries entre diversos ordres judicials (social, contenciós-administratiu i civil) provocant un "pelegrinatge de jurisdiccions" amb negatives conseqüències: risc de provocar una disparitat de criteris jurisprudencials, dilació en la resolució dels assumptes i, en definitiva, una minva en el principi de seguretat jurídica.

També, hem vist com a nivell macroeconòmic s'han registrat algunes millores en relació a les principals fites del nostre Mercat de Treball durant els últims exercicis, que ha influït en el descens de la taxa de litigiositat en l'ordre social. No obstant això, hem vist com aquesta millora està plena de matisos, tenint en compte que la creació d'ocupació ha estat a costa de l'increment dels nivells de la temporalitat, així com la precarització del treball en termes generals.

En l'àmbit civil, la crisi econòmica ha tingut una incidència més o menys intensa en determinats tipus de procediments, tal com s'ha tingut ocasió d'analitzar de forma específica en el capítol dedicat a aquesta jurisdicció. Un dels procediments que més increment ha experimentat al llarg dels darrers anys, han estat els d'execució hipotecària (especialment a partir de l'any 2008 quan esclata la crisi econòmica), o els derivats en matèria d'arrendaments. Tal com hem tingut ocasió de veure en sota epígraf "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", les dades relatives a aquest tipus de procediments reflecteixen un problema de caràcter estructural al voltant del dret a l'habitatge a Espanya. Així mateix, en els períodes de recessió econòmica creixen els processos relatius a una reclamació de quantitat, o els de modificació de mesures en el marc del Dret de família.

En sentit invers, quan es produeix una certa recuperació econòmica, la reducció de la litigiositat en aquest tipus de processos, pot repercutir en el descens del volum de treball a la jurisdicció civil en termes generals. Així mateix, hem d'advertir que en els períodes d'expansió econòmica, l'existència d'una major activitat fa que determinats procediments experimentin lleugers repunts pel que fa als nivells de litigiositat es refereix. En efecte, a l'hora d'analitzar l'activitat judicial dels Jutjats del Mercantil, hem vist com en l'any 2017 han crescut de forma notable els procediments relatius a les següents matèries: Propietat industrial, Propietat intel·lectual, o Dret del Transport.

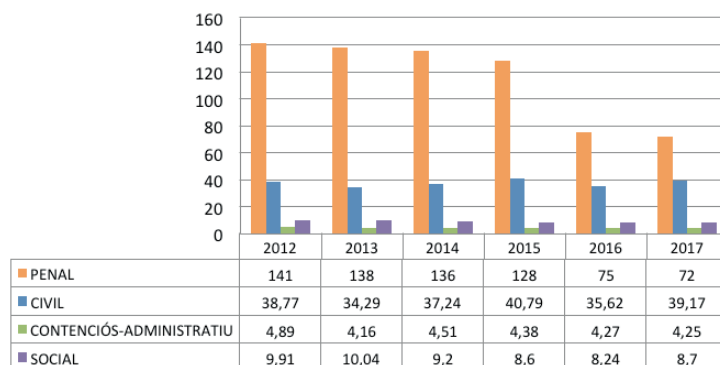
En l'àmbit contenciós-administratiu, si bé s'ha produït un descens de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys, des de diferents fòrums (incloent-hi aquest) s'ha posat de manifest la necessitat de destinar més mitjans tant materials com humans, per tal d'adequar la planta judicial actualment operativa a la demanda jurisdiccional real del moment. Estem davant d'una jurisdicció que va néixer amb la vocació de dedicar-se a un volum relativament petit d'assumptes, ocupant l'últim lloc en relació a la resta, des del punt de vista quantitatiu. No obstant això, es tracta d'assumptes referits a temes tan variats com complexos, permeables a canvis normatius no només a nivell nacional sinó també a nivell supranacional, que fa que els operadors que s'ocupen dels mateixos hagin d'estar en constant reciclatge professional.

Un fet que hem de destacar i que ha tingut una major incidència en els àmbits civil i contenciós-administratiu, és l'efecte que va tenir l'extensió de les taxes judicials en la seva configuració en fa la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, i que va entrar en vigor el passat 12 de novembre de 2012. Tal com es pot observar en la gràfica, en els àmbits jurisdiccional civil i contenciós-administratiu es registra un descens significatiu l'any 2013, la causa explicativa l'hem de situar principalment a l'entrada en vigor de la referida norma.

Finalment, en el Gràfic 2 es fa una comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions, des del punt de vista de l'àmbit territorial de la "demarcació ICAB". Com dèiem a la introducció, la jurisdicció que despleguen molts dels òrgans judicials no coincideix exactament des del punt de vista territorial amb l'àmbit de la "demarcació ICAB". En efecte, hi ha òrgans que són de caràcter provincial, com els Jutjats Mercantils, o els Jutjats Contenciosos Administratius. No obstant això, i tenint en compte aquesta circumstància, s'ha considerat interessant mantenir aquesta circumscripció geogràfica, per tal de tenir una informació més rica en termes comparatius de les dades relatives a l'activitat judicial que es produeix dins de l'àmbit d'actuació de l'Illustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

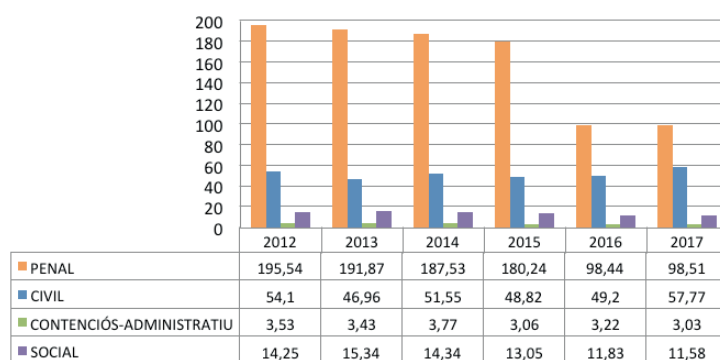
En aquesta, veiem com la taxa de litigiositat es mostra més intensa en comparació a nivell estatal, amb la sola excepció de l'àmbit contenciós-administratiu. En efecte, l'any 2017 la taxa de litigiositat penal en l'àmbit de la "demarcació ICAB" ha estat de 98,51 assumptes per cada mil habitants; mentre que la registrada en l'ordre civil i al social ha estat de 57,77 i 11,58 punts, respectivament. Veiem per tant, que es produeix una major activitat en termes judicials, si ho comparem amb les dades que es registren a nivell estatal. En canvi, a la jurisdicció contenciosa administrativa, veiem com la xifra se situa ostensiblement per sota, havent-se registrat l'any 2017 una taxa de litigiositat de 3,03 assumptes per cada mil habitants. La causa explicativa d'aquest fenomen, l'apuntàvem abans: l'heterogeneïtat pròpia dels diferents partits que s'integren en una i altra circumscripció.

COMPARATIVA LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS

Gràfic 1. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions.

**COMPARATIVA LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS.
DEMARCATIÓ ICAB**

Gràfic 2. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions. Demarcació ICAB.

2.2 Moviment d'assumptes

Pel que fa al moviment d'assumptes, veiem com els volums que es manegen en cadascun dels quatre ordres jurisdiccionals, difereix ostensiblement l'un de l'altre, tal i com apuntàvem en l'apartat anterior. En les Taules que es presenten a continuació, podem observar el detall numèric de la tramitació dels assumptes, d'acord amb les quatre categories referides a l'inici, així com la seva evolució en el període comprès entre els anys 2012 i 2017.

Comparativa per Jurisdiccions

L'any 2017 arrenca amb un total de 2.196.073 assumptes pendents d'exercicis anteriors, un 9% menys respecte a l'exercici anterior. Aquests s'han distribuït jurisdiccionalment de la següent manera: 759.401 assumptes penals, 962.220 civils, 191.691 administratius i 282.761 socials.

A més, durant aquest últim exercici s'han ingressat un total de 5.786.883 assumptes que, tal com es pot observar a la Taula 4, s'han distribuït de la següent manera: 3.361.725 assumptes penals, 1.822.503 civils, 197.795 administratius i 404.860 socials. D'acord amb les dades relatives a la taxa de litigiositat abans comentats, hem vist com en aquest últim exercici s'ha produït un increment en el volum d'assumptes ingressats davant la jurisdicció civil i davant l'ordre social, del 10 i del 6%,

respectivament. Mentre que en els àmbits penal i contenciós-administratiu, s'ha produït un descens del 3,9 i del 0,3% respectivament.

Si comparem les dades d'aquest últim exercici amb els que es van registrar fa 6 anys, veiem com en l'àmbit penal es redueix de forma significativa l'entrada d'assumpes, d'acord amb el que es va posar de manifest abans a l'hora d'analitzar la taxa de litigiositat. En efecte, dels 6.600.003 assumpes ingressats l'any 2012, hem passat a un total de 3.361.725 l'any 2017, un 47% menys. En l'àmbit civil, amb prou feines es produeix una variació significativa doncs, segons vam dir, l'entrada d'assumpes oscil·la anualment amb variacions d'uns pocs punts percentuals d'un exercici a l'altre. En l'ordre contenciós-administratiu i al social, hem vist com l'entrada d'assumpes es redueix un 14 i un 13% respectivament, en poc més de 6 anys. No obstant això, respecte a l'àmbit social hem vist com en aquest últim any s'ha registrat un lleuger increment respecte a l'exercici anterior.

L'any 2017, s'han resolt un total de 5.688.755 assumpes, un 5% menys respecte a l'exercici anterior. En conjunt, veiem que s'ha resolt un menor nombre d'assumpes d'aquells que s'han anat ingressant durant el mateix exercici. La diferència més gran en aquest sentit se situa a la jurisdicció civil. En efecte, al llarg de l'any 2017 s'han ingressat un total d'1.822.503 assumpes, mentre que s'han resolt 1.664.571, el que revela un cert col·lapse en aquesta jurisdicció. Pel que fa a la resolució d'assumpes per la resta d'àmbits jurisdiccionals, els òrgans penals s'han resolt un total de 3.426.280 assumpes, els contenciosos 204.980 i els socials 392.924. Aquests últims, veiem com també han resolt un menor volum d'assumpes respecte a aquells que van ingressar en el mateix exercici.

Finalment, han quedat pendents en finalitzar el 2017 un total de 2.335.412 assumpes, fet que suposa una pujada del 6% respecte a l'exercici anterior, en el que van restar en acabar l'any un total de 2.195.903 expedients. A la Taula 6, veiem com els assumpes pendents en finalitzar s'han distribuït de la manera: 743.645 assumpes penals, 1.123.302 procediments civils, 186.069 administratius i 282.387 expedients laborals. A la referida taula podem observar com en tots els àmbits jurisdiccionals es produeix un descens dels assumpes pendents al finalitzar respecte a l'exercici anterior; amb la sola excepció de l'ordre civil en què es produeix un significatiu increment del 17%.

ASSUMPTES PENDENTS A L'INICI DE L'EXERCICI				
	PENAL	CIVIL	CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	SOCIAL
2012	1.201.522	1.178.511	380.378	303.347
2013	1.129.714	1.131.593	321.729	329.705
2014	1.080.627	964.734	255.787	360.412
2015	1.018.720	957.636	231.646	346.104
2016	866.043	1.031.293	207.959	312.460
2017	759.401	962.220	191.691	282.761

Taula 3. Assumpes pendents a l'inici. Comparativa per jurisdiccions.

ASSUMPTES INGRESSATS				
	PENAL	CIVIL	CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	SOCIAL
2012	6.600.003	1.814.950	229.145	463.810
2013	6.451.770	1.592.872	194.264	469.329
2014	6.308.823	1.732.343	209.641	427.966
2015	5.937.148	1.894.735	203.245	399.592
2016	3.497.341	1.654.374	198.305	382.576
2017	3.361.725	1.822.503	197.795	404.860

Taula 4. Assumpes ingressats. Comparativa per jurisdiccions.

ASSUMPTES RESULTTS				
	PENAL	CIVIL	CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	SOCIAL
2012	6.713.730	1.852.941	282.901	412.760
2013	6.564.839	1.755.871	260.003	408.092
2014	6.444.080	1.743.278	234.129	411.819
2015	6.156.676	1.826.626	229.965	419.055
2016	3.643.913	1.712.608	213.908	400.868
2017	3.426.280	1.664.571	204.980	392.924

Taula 5. Assumptes resultts. Comparativa per jurisdiccions.

ASSUMPTES PENDENTS EN FINALITZAR L'EXERCICI				
	PENAL	CIVIL	CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	SOCIAL
2012	1.129.763	1.131.593	321.729	329.705
2013	1.080.627	964.734	255.787	360.412
2014	1.018.848	947.885	231.646	346.104
2015	865.901	1.031.793	207.030	312.460
2016	759.315	962.136	191.691	282.761
2017	743.654	1.123.302	186.069	282.387

Taula 6. Assumptes pendents en finalitzar. Comparativa per jurisdiccions.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2017				
MOVIMIENT D'ASSUMPTES				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESULTTS	PENDENTS AL FINALITZAR
PENAL	759.401	3.361.725	3.426.280	743.654
CIVIL	962.220	1.822.503	1.664.571	1.123.302
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	191.691	197.795	204.980	186.069
SOCIAL	282.761	404.860	392.924	282.387

Taula 7. Resum moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2017.

Taules resum per òrgans jurisdiccionals

En el present apartat, podem observar una sèrie de Taules amb el resum de l'activitat judicial registrada durant l'any 2017, pels diferents òrgans que s'integren en cadascuna de les quatre jurisdiccions.

En primer lloc, en la Taula 8 podem observar la distribució dels assumptes penals entre els diferents òrgans que s'integren en aquesta jurisdicció. Tal com dèiem abans, els òrgans de la jurisdicció penal arrenquen l'any 2017 amb un total de 759.401 assumptes pendents d'exercicis anteriors, als quals sumar que durant el mateix s'han ingressat un total de 3.361.725 expedients més. Pel que fa a la distribució d'aquests últims, veiem com la gran majoria entren a través dels Jutjats d'Instrucció. En efecte, dels 3.361.725 assumptes penals ingressats durant aquest últim exercici, 2.388.732 han tingut entrada a través d'aquests òrgans, fet que suposa un 71% respecte al total. Això es deu a la pròpia configuració del procediment penal, dividit en dues grans fases: una primera d'instrucció en què es porta a terme la investigació de totes les circumstàncies personals i objectives que giren al voltant d'un fet d'aparença delictiva, amb el propòsit d'esbrinar si hi ha indicis racionals de criminalitat; i una segona en què es realitza l'enjudiciament pròpiament dit, davant d'un òrgan judicial diferent del que va instruir la causa, per tal de garantir la imparcialitat en la resolució de l'assumpte.

En efecte, després de la seva instrucció, els assumptes seran repartits entre els Jutjats Penals i les seccions penals de l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena en abstracte, del fet que ha motivat la causa. Els Jutjats Penals han tingut un ingrés de 308.750 assumptes durant

l'any 2017; mentre que l'Audiència Provincial ha rebut 189.403 expedients. D'altra banda, hi ha una sèrie d'òrgans especialitzats en funció de la temàtica, com els Jutjats de Violència sobre la Dona i els Jutjats de Menors, que s'ocupen d'una part important d'assumpes. Pel que fa als primers, hem de tenir en compte la nova redacció de l'art. 87 ter de la LOPJ donada per la *LO 7/2015, de 21 de juliol*, a través de la qual es fa ampliació de l'àmbit competencial de les matèries sobre les quals coneixeran aquests òrgans. L'any 2017, s'han ingressat un total de 181.931 assumpes davant els Jutjats de Violència sobre la Dona, un 5% més respecte a l'exercici anterior, en què es van ingressar un total de 173.363. Tal com es va dir en el capítol dedicat a l'anàlisi de la jurisdicció penal, els Jutjats de Violència sobre la Dona i els Jutjats de Menors, registren un increment de la litigiositat de la qual s'ocupen, en contra del què tendència regressiva que es produeix a nivell general en la jurisdicció penal.

En segon lloc, a la Taula 9 veiem com s'han distribuït els assumpes la tramitació i resolució dels quals és competència de la jurisdicció civil. Recordem que l'any 2017 s'inicia amb un total de 962.220 assumpes civils pendents d'exercicis anteriors, als quals cal sumar l'entrada d'altres 1.822.503 expedients nous. La gran majoria d'aquests assumpes han tingut entrada a través dels Jutjats de Primera Instància, que han rebut un ingrés d'1.304.997 procediments, el que representa un 72%.

D'altra banda, d'aquests 1.822.503 assumpes civils, 306.105 (un 17%) han versat sobre matèries pròpies del dret de família. En aquest punt, hem de tenir en compte que a Espanya hi ha un total de 105 jutjats especialitzats en assumpes de família. Aquesta especialització orgànica té lloc a través del *RD 1322/1981, de 3 de juliol, pel qual es creen els Jutjats de Família*, que inicien la seva activitat com a tal a partir de l'1 de setembre de 1981. En sentit estricte, no estem davant la creació d'uns Jutjats de Família, sinó davant l'especialització d'alguns Jutjats de Primera Instància en assumpes de Dret de Família. La necessitat d'aquesta especialització, sorgeix de les particularitats pròpies dels assumpes que versen sobre aquesta matèria, en els quals es dirimeixen interessos que van més enllà d'una qüestió patrimonial civil i en els que regeixen els principis de l'interès superior del menor i de la protecció de l'incapaç, que inspiraran els procediments propis de Dret de Família. Actualment coexisteixen tres tipus d'òrgans dins de l'ordre civil, que en el present estudi s'han considerat de forma conjunta i que resolen sobre aquest tipus de temes: Jutjats de Primera Instància especialitzats en Dret de Família, Jutjats mixtes de Primera Instància i Instrucció i Jutjats de Primera Instància no especialitzats en matèria de família.

Els Jutjats Mercantils han tingut durant l'any 2017 un ingrés de 83.819 assumpes, el que representa un 5% respecte al total d'assumpes s'inicien davant la jurisdicció civil. Actualment existeixen a Espanya 91 òrgans judicials especialitzats en matèria mercantil, dels quals 10 es troben a la ciutat de Barcelona. Així mateix, està previst que en aquesta última entri en funcionament el Jutjat Mercantil N° 11 de Barcelona, cosa que, sens dubte, ajudarà a absorbir l'increment de la litigiositat que es preveu durant els propers exercicis, arran de l'entrada en vigor d'una sèrie de normes. En efecte, d'acord amb el que disposa l'art. 20.1 de la *Llei 38/1998, de 28 de desembre, de demarcació i de planta judicial*, mitjançant el *Reial Decret 902/2017, de 13 d'octubre de creació de noranta-tres jutjats i places judicials*, es porta a terme una ampliació de la planta actualment operativa per tal d'adequar-la a la litigiositat real del moment. Aquesta ampliació ha estat una de les necessitats reclamades en diferents fòrums (incloent-hi aquest Informe) pels diferents operadors jurídics. Això no obstant, tal i com es pot llegir en el preàmbul del Reial Decret esmentat, la mateixa ha hagut d'esperar per "*raons de caràcter pressupostari per reduir el dèficit públic*". Fins llavors, el reforç de la planta judicial actualment operativa, s'ha anat fent a través de diferents fórmules d'acord amb el que preveu l'esmentada *Llei 38/1998, de 28 de desembre, de demarcació i de planta judicial* o en la mateixa LOPJ, com poguessin ser els Jutges d'Adscripció Territorial o l'especialització d'alguns jutjats, com els previstos en matèria de clàusules sòl.

En tercer lloc, en la Taula 10 veiem el repartiment d'assumpes que s'han tramitat davant els òrgans que s'integren en la jurisdicció contenciosa administrativa. D'una banda, d'acord amb el manifestat abans, el volum d'assumpes que es manegen en aquesta Jurisdicció, és ostensiblement menor respecte als quals es tramiten davant els àmbits penal i civil. En total la jurisdicció contenciosa administrativa ha tingut un ingrés de 197.795 assumpes durant aquest últim exercici. En els Jutjats Contenciosos Administratius veiem com s'han ingressat un total de 123.105 assumpes, mentre que en les sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia s'han iniciat 55.422 procediments. Aquests òrgans, d'acord amb el repartiment competencial que es fa a la LJCA, concentren el volum més important en termes quantitatius d'aquesta jurisdicció. D'altra banda, si bé el nombre d'assumpes és inferior al d'altres ordres jurisdiccionals, no hem d'oblidar que els mateixos presenten una diversitat i complexitat que obliga els diferents operadors que en aquests intervenen, a estar en constant estudi i reciclatge professional, d'acord amb l'especialització que requereixen molts dels temes que en aquest àmbit es tracten.

Finalment, a la Taula 11 es recull el detall numèric del moviment dels assumpes que s'han tramitat davant els òrgans judicials que s'integren en l'àmbit social, durant l'any 2017. L'esmentat exercici s'inicia amb un total de 282.761 assumpes pendents d'anys anteriors, als quals s'han sumat un total de 404.860 procediments de nou ingrés. Tal com es va dir en el capítol dedicat a l'anàlisi de la jurisdicció social, la crisi econòmica va tenir un impacte significatiu en la litigiositat de l'esmentat ordre. Si bé la tendència general al llarg dels últims anys ha estat regressiva, seguim estant ostensiblement per sobre del volum d'assumpes que s'ingressaven amb anterioritat al 2008: l'any 2006 es van iniciar un total de 343.401 assumpes socials, mentre que en el any 2007 la xifra es va situar en 337.416.

RESUM JURISDICCIO PENAL. ANY 2017				
MOVIMENT D'ASSUMPES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
INSTRUCCIÓ	459.097	2.388.732	2.417.189	441.505
J PENAL	174.115	308.750	323.235	170.626
AP	32.357	189.403	190.850	31.385
TSJ	143	1.282	1.133	295
JDO CENTRAL INSTR	1.219	2.117	2.641	954
J CENTRAL PENAL	49	31	77	7
AN	177	3.006	2.915	268
TS	1.742	4.645	4.222	2.165
MENORS	14.338	28.510	27.933	15.653
JDO CENTRAL MENORS	16	18	13	21
VIDO	32.917	181.931	204.587	34.744
VP	37.107	240.344	238.695	39.741
JDO CENTRAL VP	6.124	12.956	12.790	6.290

Taula 8. Resum del moviment d'assumpes per òrgans judicials. Jurisdicció penal.

RESUM JURISDICCIO CIVIL. ANY 2017				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
JPI	676.589	1.304.997	1.159.594	826.124
AP	60.019	121.082	109.853	71.519
TSJ	241	526	564	199
TS	6.806	5.974	3.759	9.021
MERCANTIL	82.455	83.819	87.541	78.105
FAMÍLIA	136.110	306.105	303.260	138.334

Taula 9. Resum del moviment d'assumpes per òrgans judicials. Jurisdicció civil. Any 2017.

RESUM JURISDICCIO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ANY 2017				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
JCA	98.661	123.105	128.795	94.025
TSJ	67.702	55.422	57.257	66.410
J CENTRAL	1.619	2.540	2.667	1.499
AN	10.584	7.823	7.121	11.232
TS	13.125	8.905	9.140	12.903

Taula 10. Resum del moviment d'assumpes per òrgans judicials. Jurisdicció contenciosa administrativa. Any 2017.

RESUM JURISDICCIO SOCIAL. ANY 2017				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS EN FINALITZAR
J SOCIAL	257.351	345.135	334.977	255.160
TSJ	19.746	54.263	52.679	21.414
AN	60	386	309	92
TS	5.604	5.076	4.959	5.721

Taula 11. Resum del moviment d'assumpes per òrgans judicials. Jurisdicció social. Any 2017.

Sentències

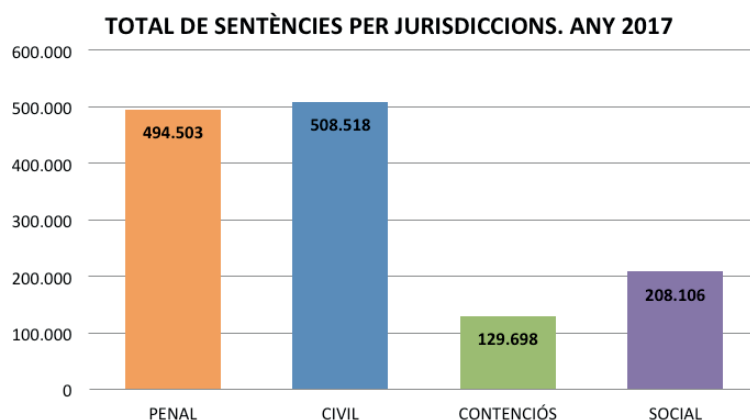
En les següents gràfiques podem observar el detall numèric de les sentències dictades pels òrgans judicials que s'integren en cadascuna de les quatre jurisdiccions, distingint entre tres nivells territorials: estatal, autonòmic i local.

D'una banda, veiem com el nombre de resolucions emeses en cada ordre jurisdiccional, es correspon amb el volum d'assumpes que es tramiten en cadascuna d'elles. Així, en l'àmbit penal s'han dictat un total de 494.503 sentències durant aquest últim exercici, mentre que en el marc de la jurisdicció civil s'han emès 508.518. Pel que fa als àmbits contenciós-administratiu i social, durant l'any 2017 s'han dictat un total de 129.698 i de 208.106 sentències, respectivament. L'única novetat respecte a l'exercici anterior, és que el nombre de sentències civils superar el nombre de les penals.

D'altra banda, una de les circumstàncies que es repeteixen en els quatre ordres jurisdiccionals, és que el nombre de sentències és notablement inferior al volum d'assumpes que s'han tramitat, sobretot en l'àmbit penal i en el civil. Això es deu al fet que no tots els assumpes acaben amb una sentència, sinó que molts d'ells acaben per desistiment o transacció, quan la naturalesa privada de la matèria ho permet, o bé per arxiu o sobreseïment, o per manca sobrevinguda de l'objecte del procediment.

També, cal tenir en compte el repartiment competencial que s'ha anat fent al llarg dels darrers anys, a favor del cos de Llettrats de l'Administració de Justícia, la resolució per excel·lència dels quals és

el Decret. Aquesta reordenació competencial té per objecte descarregar als Jutges i Magistrats de tasques que no són estrictament jurisdiccionals, per tal d'aconseguir unes millors ràtios d'eficàcia i eficiència en la distribució dels recursos de què disposa l'Administració de Justícia.

Gràfic 12. Total de sentències per jurisdiccions. Any 2017.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2017			
TOTAL SENTÈNCIES			
	ESPANYA	CATALUNYA	DEMARCATIÓ ICAB
PENAL	494.503	86.694	49.465
CIVIL	508.518	80.213	40.915
CONTENCIÓS	129.698	11.018	4.745
SOCIAL	208.106	29.509	13.548

Taula 13. Comparativa territorial del total de sentències de totes les jurisdiccions. Any 2017.

Comparativa dels recursos d'impugnació de sentències

Un dels elements que ens serveix a l'hora de valorar la qualitat de la Justícia, el trobem en el sentit de les sentències dictades resolent un recurs d'apel·lació, o de suplicació en el marc de la jurisdicció social. En efecte, un volum elevat de sentències que confirmen el resultat en primera instància, serà indicatiu del nivell d'encert de les resolucions que es van dictar en el marc del procediment principal. Així mateix, l'existència d'un volum més o menys elevat de recursos, pot donar-nos pistes del grau de satisfacció/acceptació que els justiciables tenen sobre el resultat en primera instància, així com la facilitat en l'accés a una segona per al cas que els mateixos no estiguin conformes. En aquest sentit, l'existència d'un bon sistema de recursos d'impugnació, suposa un reforç del principi de seguretat jurídica. Això no vol dir que el legislador no hagi de preveure una sèrie de requisits i límits que justifiquin l'accés a aquesta segona instància, a través dels mecanismes impugnatoris pertinents. Però ha de ser especialment cautelós en la implantació de certes prevencions que en la pràctica suposin un obstacle o trava que impedeixi o dificulti la revisió del que s'ha resultat judicialment en primera instància. L'exemple més significatiu d'aquestes prevencions en els últims anys que a la pràctica ha funcionat com un límit injustificat, el trobem en l'extensió de les taxes judicials que es va realitzar en el seu dia per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*.

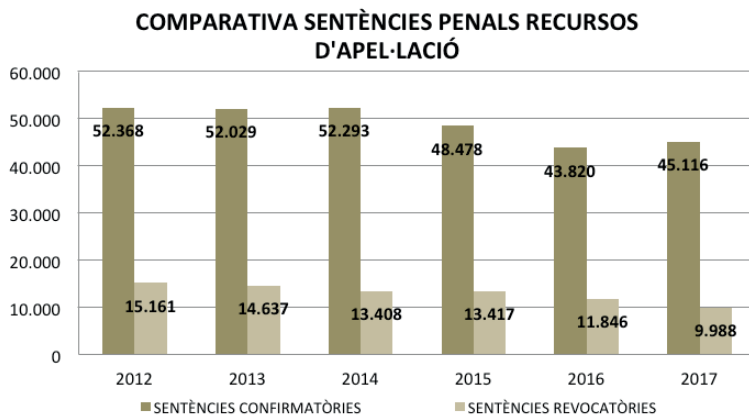
En l'àmbit penal, durant l'any 2017 s'han dictat un total de 55.104 sentències a nivell estatal resolent un recurs d'apel·lació, de les quals 44.116 han estat confirmatòries i 9.988 revocatòries. Mentre que el nombre de sentències confirmatòries registra un lleuger increment respecte a l'exercici anterior, veiem com el volum de les quals es revoquen experimenta una regressió del 16%. A la "demarcació ICAB", el nombre de sentències penals dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació ha estat de 7.783, de les quals 6.279 han resultat confirmatòries i 1.504 revocatòries. Per tant, podem dir que el

nivell d'“encert” de les resolucions judicials dictades en primera instància és acceptable, tenint en compte que el 82% dels recursos d'apel·lació han acabat confirmant que disposa aquella.

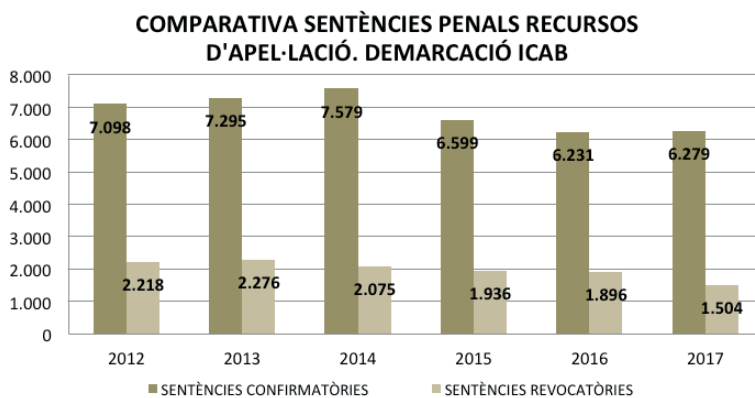
En l'àmbit civil, veiem com el nombre de sentències que desestimen un recurs d'apel·lació, supera ostensiblement a les que l'estimen. En efecte, l'any 2017 s'han resolt un total de 47.546 recursos d'apel·lació en el marc de la jurisdicció civil, dels quals 18.788 han estat estimatoris i 28.758 desestimatoris. Per tant, la relació de les sentències que es confirmen després del dictat d'un recurs d'apel·lació, se situa en un 40-60%. A la “demarcació ICAB”, de les 7.745 sentències que s'han dictat en aquest últim any resolent sobre un recurs d'apel·lació, 3.186 han resultat estimatoris mentre que 4.559 han estat desestimatoris.

En la jurisdicció contenciosa administrativa, la relació de sentències dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació en l'any 2017, ha estat la següent: a nivell estatal, dels 20.344 recursos d'apel·lació resolts, un total de 5.325 ho han estat calculant i 15.019 desestimant; mentre que en la “demarcació ICAB”, dels 2.658 recursos d'apel·lació resolts durant l'any 2017, 877 han estat estimatoris i 1.781 desestimatoris.

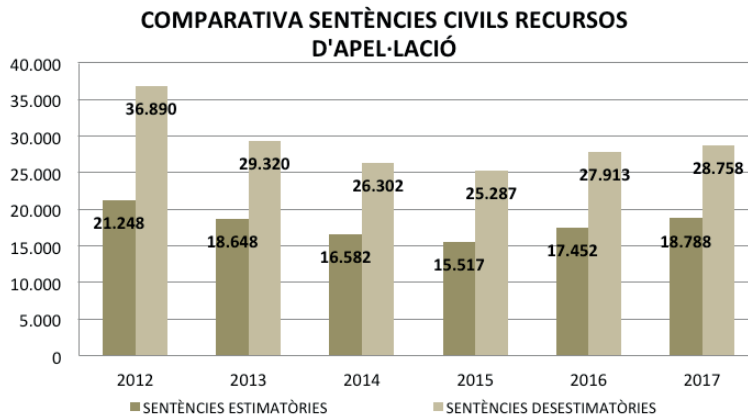
Finalment, en el marc de la jurisdicció social, la relació de recursos de suplicació dictats pels Tribunals Superiors de Justícia en l'any 2017, ha estat la següent. A nivell estatal, s'han resolt un total de 49.717 recursos de suplicació, dels quals 10.813 han estat estimatoris i 38.904 desestimatoris. Per tant, un 78% de les sentències que s'han dictat en primera instància han estat confirmades. A la “demarcació ICAB” dels 7.815 recursos de suplicació resolts, 1.270 han estat estimatoris i 6.545 desestimatoris.

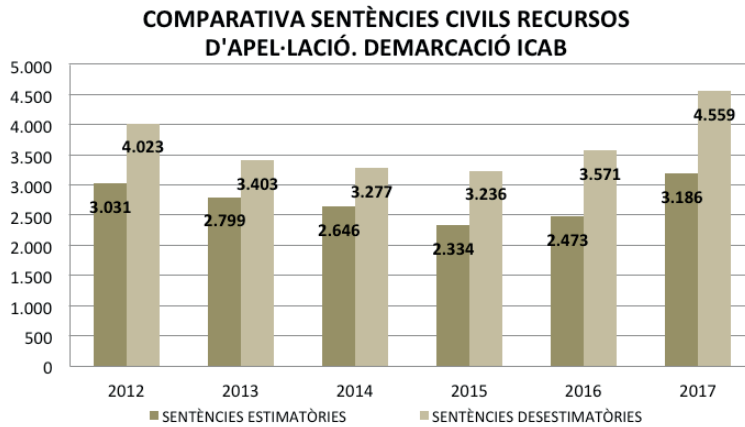
Gràfic 14. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació.

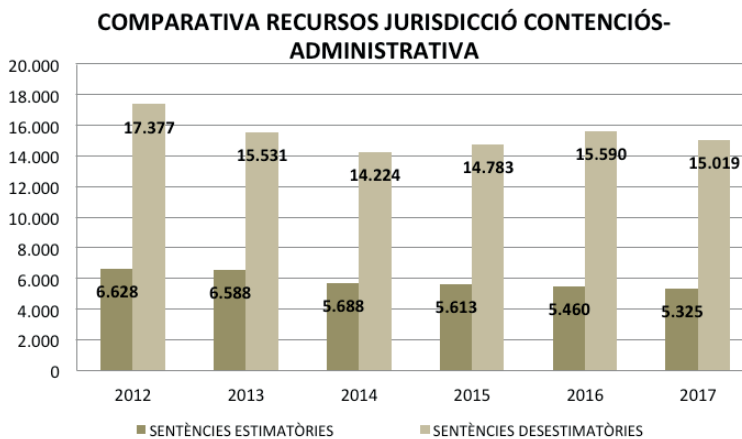
Gràfic 15. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

Gràfic 16. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació.

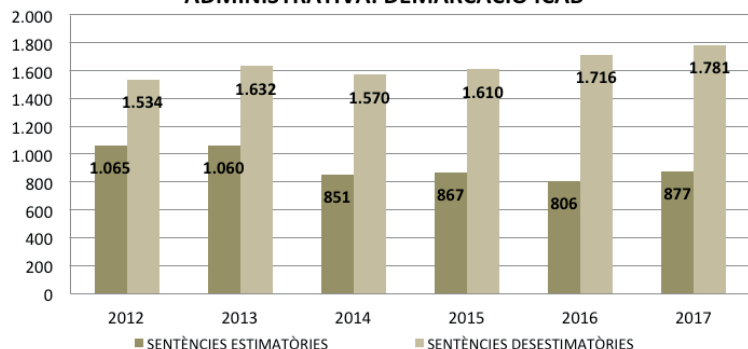

Gràfic 17. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

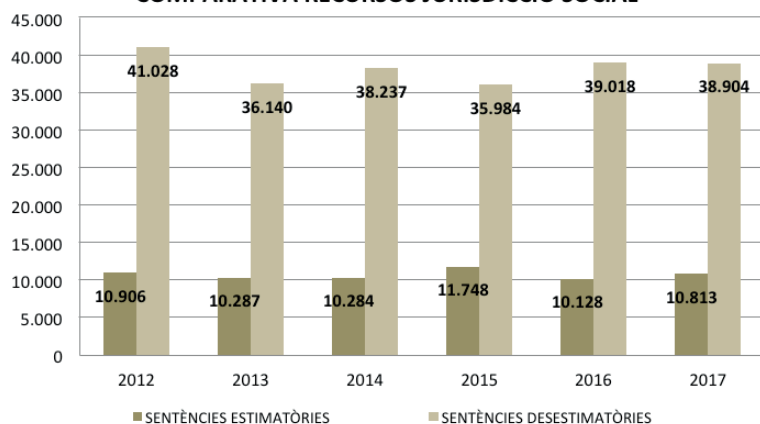
Gràfic 18. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció Contenciosa administrativa.

COMPARATIVA RECURSOS JURISDICCIO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIVA. DEMARCACIÓ ICAB

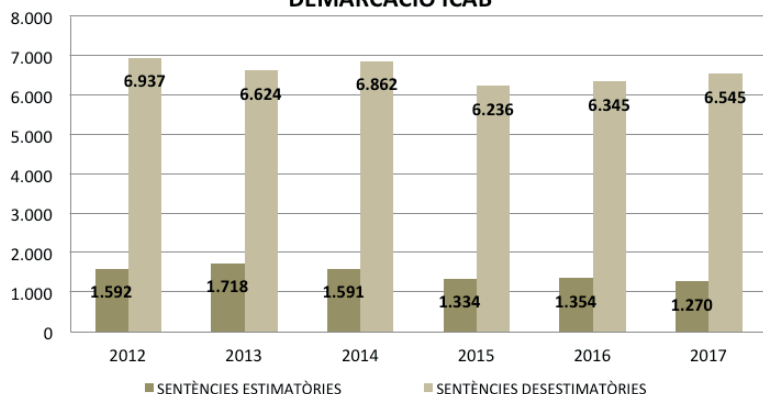
Gràfic 19. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció Contenciosa administrativa. Demarcació ICAB.

COMPARATIVA RECURSOS JURISDICCIO SOCIAL

Gràfic 20. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció Social.

COMPARATIVA RECURSOS JURISDICCIO SOCIAL. DEMARCACIÓ ICAB

Gràfic 21. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Execucions

Les execucions suposen el tancament del cicle judicial d'un determinat assumpte, així com una garantia de la realització del que s'ha resolt en una sentència davant la resistència o passivitat de les persones obligades per aquesta. En les Taules següents, es recull un quadre-resum dels procediments d'execució que s'han tramitat, tant a nivell estatal com en l'àmbit de la "demarcació ICAB", al llarg d'aquest últim any 2017.

Si ens fixem en el detall numèric del moviment de les execucions registrat en cada un dels quatre àmbits jurisdiccionals, veiem com en l'ordre civil es produeix una notable acumulació d'assumptes.

En efecte, a nivell estatal en acabar l'any 2017 resten per finalitzar un total d'1.892.815 execucions; mentre que en la "demarcació ICAB", la xifra se situa en 139.602. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en el fet que en els processos d'execució les condemnes i la seva consegüent realització pecuniària, dependran de la solvència del deutor. Moltes vegades un subjecte que ha estat afavorit per una sentència s'ha d'enfrontar a la circumstància que el deutor no pugui (deixem de banda les pràctiques delictives amb vista a l'ocultació del patrimoni) satisfer el que preceptua la resolució, ni tan sols a través d'un procediment d'execució. Això fa que els procediments d'execució es demorin al llarg de diversos anys, fins que la sentència es veu completament satisfeta i complerta en els seus propis termes, d'acord amb el que preceptua l'art. 570 LEC.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2017				
MOVIMENT D'EXECUCIONS				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESULTTS	PENDENTS EN FINALITZAR
PENAL	338.618	304.843	428.366	338.143
CIVIL	1.946.230	446.695	615.346	1.892.815
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	16.478	14.987	15.910	15.419
SOCIAL	46.479	57.831	70.642	40.870

Taula 22. Resum moviment de les execucions de totes les Jurisdiccions. Any 2017.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2017				
MOVIMENT D'EXECUCIONS DEMARCACIÓ ICAB				
	PENDENTS A L'INICI	INGRESSATS	RESULTTS	PENDENTS EN FINALITZAR
PENAL	16.894	17.293	20.028	17.063
CIVIL	141.780	27.901	41.105	139.602
CONTENCIÓS	242	432	434	238
SOCIAL	58	540	443	146

Taula 23. Resum del moviment d'execucions de totes les jurisdiccions. Demarcació ICAB. Any 2017.

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Tal com s'ha exposat al llarg dels capítols precedents, la taxa de resolució és un indicador que té la finalitat d'informar sobre el nivell de capacitat resolutiva que ha ofert un determinat òrgan judicial o conjunt d'aquests, en un determinat període. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa de resolució = assumptes resolts / assumptes ingressats**. El valor resultant s'ha presentat a través d'un percentatge, ja que sens dubte resulta més expressiu. Pel que fa als paràmetres que s'han de prendre com a referència a l'hora de valorar els resultats obtinguts, cal tenir en compte que, si el valor d'aquest indicador és inferior al 100%, vol dir que els òrgans judicials estan resolent un volum d'assumptes inferior al que s'han ingressat en un mateix període. Per contra, com més gran sigui el valor obtingut com a resultat d'aplicar la taxa de resolució, més gran serà la capacitat resolutiva de l'òrgan a què representa.

En el Gràfic 24, veiem com ha estat l'evolució de la taxa de resolució de cada un dels àmbits jurisdiccionals, al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. En aquest últim exercici, veiem com les taxes de resolució que es registren en l'àmbit civil i al social, se situen per sota de la barrera del 100%, el que significa que s'està resolent un volum d'assumptes inferior al que s'està ingressant. En el primer, veiem com la taxa de resolució situa en un 91%, mentre que en la jurisdicció social la mateixa registra un 97%. Pel que fa a l'evolució de la taxa de resolució civil, hem vist que en aquest àmbit la taxa de litigiositat ha registrat un desenvolupament oscil·lant, amb variacions d'uns pocs percentuals a mesura que s'anaven succeint els anys. Això, unit a la contenció pressupostària

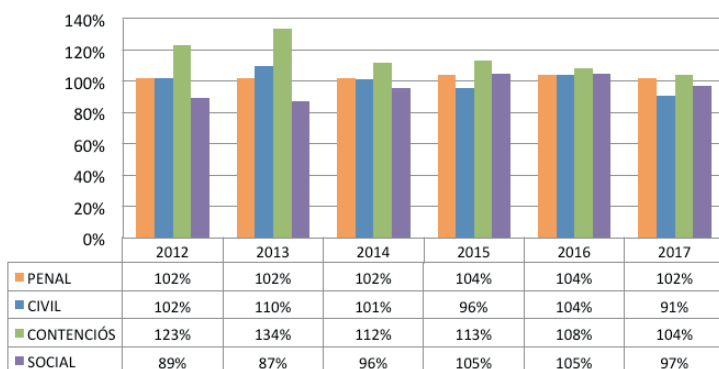
dels últims anys a l'hora de crear més unitats judicials per aconseguir adequar la planta actualment operativa a la litigiositat real del moment, ha provocat que les ràtios resolutives dels òrgans judicials es ressentin. Això és una cosa que passa en l'Administració de Justícia en termes generals, però en aquest últim exercici s'ha vist d'una forma més evident en la jurisdicció civil.

Pel que fa a la jurisdicció social, la mateixa experimenta un creixement brutal amb motiu de la crisi que esclata en l'any 2008, que provoca serioses dificultats a l'hora d'absorbir la litigiositat que es registra en aquest àmbit jurisdiccional. Les reformes legislatives en l'àmbit laboral dels anys 2010 i 2012, lluny d'aconseguir el seu objectiu d'apaivagar la destrucció d'ocupació, va aprofundir en l'increment dels assumptes relatius a acomiadaments, reclamacions de quantitat i en matèria de seguretat social, segons vam poder veure en el cos del present informe. Afortunadament, al llarg dels últims anys, s'ha anat registrant una tendència regressiva de la taxa de litigiositat, i això té el seu reflex en la capacitat resolutiva dels òrgans que s'integren en la jurisdicció social. De fet, si ens fixem en el detall numèric del Gràfic 24, veiem com en l'any 2012 la taxa de resolució en aquest àmbit se situava en un 89%, mentre que l'any 2017 la mateixa, encara que amb una lleugera regressió respecte l'exercici anterior, se situa en un 97%.

La jurisdicció penal registra una taxa de resolució del 102% en aquest últim exercici. Veiem com tot just es produeixen variacions significatives a mesura que es van succeint els anys, amb un lleuger increment puntual en els exercicis 2015 i 2016. No obstant això, la jurisdicció contenciosa administrativa, si bé en l'any 2017 és la que millor taxa presenta, veiem com a mesura que es van succeint els anys descendeix progressivament la seva capacitat resolutiva. Així, l'any 2012 la taxa de resolució de l'àmbit Contencios-administratiu era del 123%, mentre que l'any 2017 la mateixa se situa en el 104%, el que suposa una regressió del 15% en poc més de 6 anys.

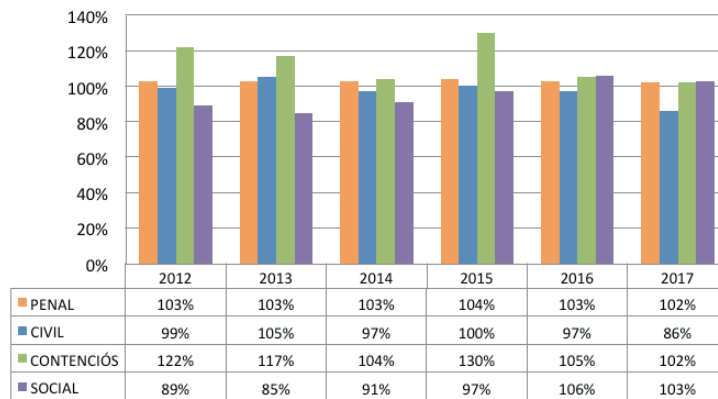
Finalment, en el Gràfic 25 veiem que, tot i que amb altres valors, l'evolució de la taxa de resolució en l'àmbit de la "demarcació ICAB", es correspon amb la registrada en termes generals. En efecte, en tots els àmbits jurisdictionals la taxa de resolució experimenta una regressió respecte a l'exercici anterior, destacant en el cas de la "demarcació ICAB" la registrada en l'ordre civil, en el qual s'anota un 86%, la xifra més baixa de la sèrie. A la Memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona per a l'any 2017, ja s'adverteix dels problemes d'acumulació existents a la seva planta judicial. Destaca la greu situació dels Jutjats d'Estat Civil i incapacitats, que en els dos últims anys ha vist doblar la litigiositat a la qual s'han d'enfrontar, segons analitzàvem en el cos del present informe. També, hi ha un col·lapse brutal del Jutjat de Primera Instància N° 50 de Barcelona, especialitzat en clàusules sòl, amb motiu de l'entrada massiva d'aquest tipus de demandes. Veurem si amb la creació dels nous òrgans judicials (l'11 del Mercantil i el 59 de primera instància, tots dos a Barcelona) s'aconsegueixen millors ràtios durant els propers exercicis.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE RESOLUCIÓ

Gràfic 24. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE RESOLUCIÓ. DEMARCACIÓ ICAB

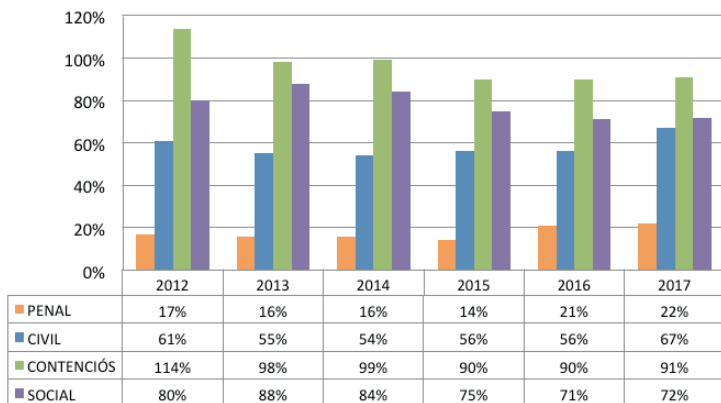
Gràfic 25. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència és un altre dels indicadors judicials que hem utilitzat amb el propòsit de mesurar l'adequació entre la capacitat resolutiva dels òrgans judicials i la litigiositat real del moment, però en aquest cas posant l'accent en els nivells de saturació, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumptes pendents al finalitzar / assumptes resolts**. De la mateixa manera que vam fer amb la taxa de resolució, hem traduït els resultats a un valor percentual, ja que sens dubte resulta més expressiu. En aquest cas, com més baix sigui el valor resultant, menor serà la saturació dels tribunals. Si aquest valor és superior a 100%, vol dir que s'han resolt un nombre d'assumptes inferior a la dels que han quedat pendents en finalitzar l'any. Per contra, si el resultat està per sota del 100%, significarà que s'ha resolt un major volum d'assumptes, que els que han quedat pendents. En primer lloc, veiem com el comportament de la taxa de pendència es correspon amb el desenvolupament de la taxa de resolució abans comentat, encara que amb els següents matisos. Aquí, sí que podem apreciar variacions significatives respecte als valors registrats en cada un dels quatre ordres jurisdiccionals. En efecte, la taxa de pendència que s'anota en l'àmbit penal al llarg de l'any 2017, ha estat del 22%; mentre que la referida a la jurisdicció civil se situa en un 67%. En els àmbits contenciós-administratiu i social, veiem com la taxa de pendència és ostensiblement superior, havent-se registrat en aquest últim any un 91% i un 72%, respectivament.

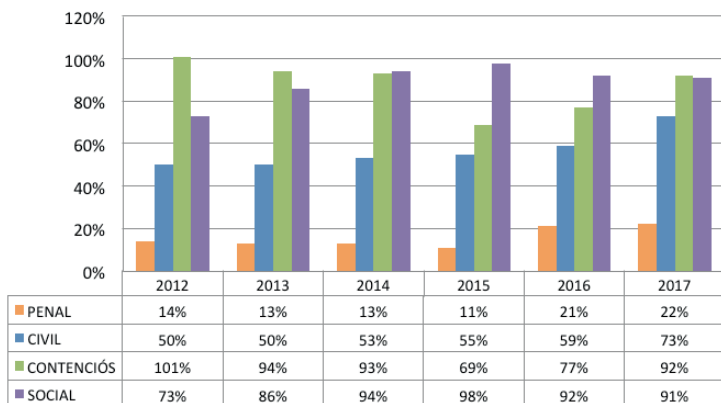
En segon lloc, i correlativament a l'evolució de la taxa de resolució abans comentada, veiem com es produeix un increment de la taxa de pendència en totes les jurisdiccions en aquest últim exercici. Destaca l'increment que es registra en l'àmbit civil, en el qual es passa d'una taxa de pendència el 56% l'any 2016 a una altra del 67% l'any 2017, fet que suposa una pujada del 20%. La resta d'ordres jurisdiccionals, si bé s'ha registrat un increment segons comentàvem, aquest ha estat més mesurat: d'un 5% en l'àmbit penal i d'un punt percentual en el social i en el contenciós-administratiu. En aquests dos últims àmbit, veiem que a diferència de l'ordre civil i del penal, s'ha registrat un descens progressiu de la taxa de pendència a mesura que s'han anat succeint els anys, tal com es pot observar en el Gràfic 26.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE PENDÈNCIA

Gràfic 26. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE PENDÈNCIA. DEMARCACIÓ ICAB

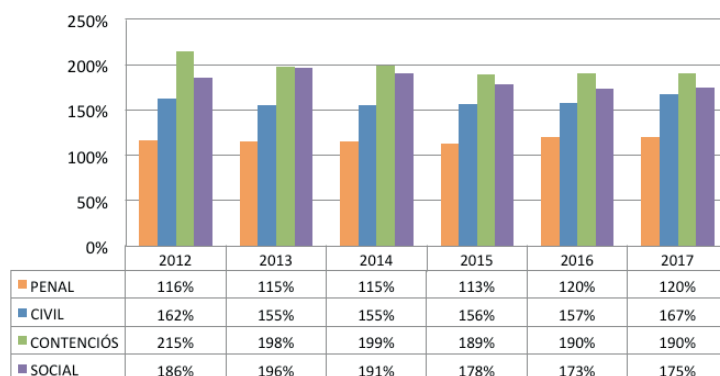
Gràfic 27. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió és un altre dels indicadors que hem utilitzat per mesurar la qualitat de l'Administració de Justícia, posant l'accent en aquest cas en els nivells de col·lapse que presenten els òrgans judicials a què es refereix, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resultats**. En efecte, juntament amb els anteriors indicadors judicials analitzats, la taxa de congestió ens permet veure si els òrgans judicials existents són capaços d'absorbir la litigiositat real a la qual s'enfronten, en un període determinat. Per tant, com més baix sigui el valor resultant, en millor disposició es trobarà l'òrgan en qüestió.

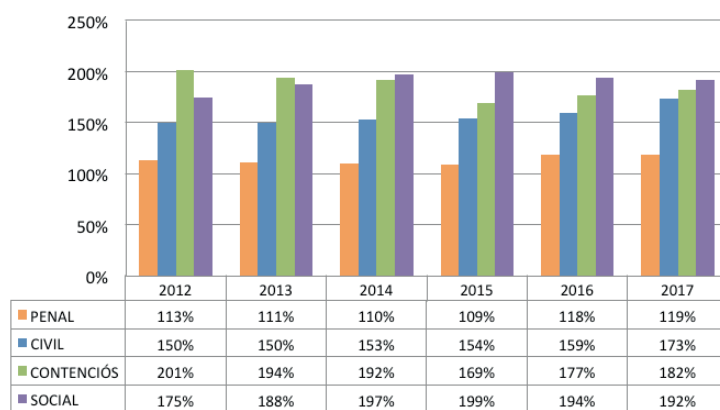
La taxa de congestió es desenvolupa de forma correlativa a la taxa de pendència, encara que amb una altra escala de valors. En efecte, a nivell estatal la taxa de congestió que es registra en l'àmbit penal el 2017, ha estat del 120%, situant-se la de l'ordre civil en un 167%. Mentre que els nivells de congestió anotats a la jurisdicció contenciosa administrativa i en la social, han estat del 190% i del 175%. Mateixa evolució encara que amb altres valors, es registra en la taxa de congestió relativa als òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB", segons és de veure en el Gràfic 29.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE CONGESTIÓ

Gràfic 28. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió.

COMPARATIVA PER JURISDICCIONS. TAXA DE CONGESTIÓ. DEMARCACIÓ ICAB

Gràfic 29. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió. Demarcació ICAB.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2017			
INDICADORS JUDICIALS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
PENAL	102%	22%	120%
CIVIL	91%	67%	167%
CONTENCIÓS	104%	91%	190%
SOCIAL	97%	72%	175%

Taula 30. Quadre resum dels indicadors judicials per jurisdiccions. Any 2017.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB. ANY 2017			
INDICADORS JUDICIALS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
PENAL	102%	22%	119%
CIVIL	86%	73%	173%
CONTENCIÓS	102%	92%	182%
SOCIAL	103%	91%	192%

Taula 31. Quadre resum dels indicadors judicials per jurisdiccions. Demarcació ICAB. Any 2017.

2.4 Durada mitjana dels procediments

A l'hora de mesurar la qualitat del servei públic que es presta a través de l'Administració de Justícia, resulten especialment interessants les dades relatives al cost temporal que la tramitació i resolució d'un assumpte, els suposarà tant al justiciable com al professional que l'assisteix. La durada mitjana dels procediments ens ajuda a completar la informació resultant dels principals indicadors judicials, i a conèixer amb un major grau d'exactitud, quin és l'estat dels òrgans judicials en termes de capacitat resolutiva i nivells de saturació. Uns temps mitjans de resolució elevats, seran reflex d'una inadequada relació entre la litigiositat real del moment i els recursos que davant aquesta es destinen.

A continuació, es recullen una sèrie de gràfiques i taules amb la durada estimada (expressada en mesos), dels procediments que es tramiten en els diferents òrgans que s'integren en cada ordre jurisdiccional, d'acord amb la informació publicada pel mateix CGPJ en el document que anualment edita sota el títol de "Justícia dada a dada". En llegir les dades, hem de tenir en compte el següent. Es tracta d'uns temps de durada mitjana, en els quals s'han considerat de forma conjunta una multitud d'assumptes d'una notable diversitat procedimental. A més, l'enorme casuística dels procediments, fa que les circumstàncies entre un i altre variïn de manera substancial, incidint en la resolució (temporal) d'aquests.

Jurisdicció penal

A la Taula 32 es recullen les dades relatives a la durada mitjana dels procediments que es tramiten davant els diferents òrgans que s'integren en la jurisdicció penal, i la seva evolució al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. En aquesta, veiem com els temps de durada mitjana, varien de forma notable en funció del concret òrgan a què es refereixen: anant dels 0,7 mesos al cap de 16 mesos.

Tal com dèiem al principi, la durada real de cada procediment dependrà de la seva pròpia casuística i circumstàncies. No obstant això, resulta interessant veure quina ha estat l'evolució de la tendència en termes generals, al llarg dels últims anys. En primer lloc, destaca com els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, registren una tendència regressiva, que canvia de forma significativa a partir de l'any 2016. Així, l'any 2015 la durada mitjana dels procediments que estaven sent tramitats davant aquests òrgans, era d'1,5 mesos, mentre que el 2016 i el 2017 la mateixa puja fins als 2,3 mesos. Tal com es va expressar en el cos del present Informe, la instauració d'un nou sistema de terminis d'instrucció, ha obligat a la revisió d'un volum important d'assumptes, d'acord amb l'entrada en vigor el passat 06 de desembre de 2015, del que preveu l'apartat tercer de la disposició transitòria única de la *Llei 41/2015, de 05 d'octubre*, que estableix el següent: "*l'article 324 s'aplica als procediments que es trobin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquesta llei. A aquests efectes, es considerarà el dia d'entrada en vigor com a dia inicial per al còmput dels terminis màxims d'instrucció que es fixen en la present llei*".

En relació a l'enjudiciament dels delictes lleus en l'àmbit judicial del partit de Barcelona, s'ha detectat un augment del temps que va des de la data de la comissió dels fets fins a la data d'assenyalament del judici. En l'àmbit de Barcelona, se celebren 30 judicis diaris d'acord amb els buits previstos a l'agenda amb aquesta finalitat. No obstant això, la litigiositat que suposa aquest tipus de procediments, no està sent adequadament absorbida per la planta judicial actualment operativa, motiu pel qual, des de les instàncies competents s'han pres algunes mesures per al pròxim exercici, de la qual s'ha de destacar la posada en marxa d'un nou Jutjat d'Instrucció constituït en servei de guàrdia per a l'enjudiciament de delictes lleus, per reforçar el servei prestat per l'actualment operatiu, durant almenys un any, sense perjudici de posteriors pròrrogues. Aquesta modificació singular està prevista en l'art. 48.2 del *Reglament 1/2005 de 15 de setembre*, que preveu aquest

tipus de recursos en el marc de la prestació dels serveis de guàrdia, especialment útil en aquelles zones que, com a Barcelona, reben una gran aflluència turística que pot donar lloc a un augment de la litigiositat en aquest tipus d'assumpes.

Sobre l'enjudiciament dels delictes lleus, no només s'ha de tenir en compte el que disposa l'art. 965 LeCrim sobre els assenyalaments quan no fos possible celebrar el judici dins el servei de guàrdia, sinó també la prescripció anual prevista en l'art. 131.1 CP. En definitiva, es tracta de donar una resposta adequada a la litigiositat real del moment, en termes d'eficiència i qualitat, per evitar situacions injustes i contràries a dret.

Finalment, veiem com en general es produeix una certa millora en els Jutjats de Violència sobre la Dona, en els Jutjats del penal, en les audiències provincials, a la sala penal Audiència Nacional i a la sala segona del Tribunal Suprem. En sentit contrari, veiem com en els Jutjats de Menors s'ha produït un increment significatiu respecte a l'exercici anterior, i com en els jutjats de vigilància penitenciària i al Tribunal Superior de Justícia, la tendència ha estat clarament alcista si considerem la seqüència temporal en el seu conjunt.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIO PENAL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
JUT. 1ª INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I JUT. INTRUCCIÓ	1,8	1,7	1,6	1,5	2,3	2,3
JUTJATS VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA	2,4	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0
JUTJATS DE MENORS	6,1	5,7	5,7	5,6	5,7	6,2
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA	1,1	1,2	1,7	1,7	1,8	1,9
JUTJATS DEL PENAL	10,4	10,6	10,9	10,8	10,2	9,6
AUDIÈNCIES PROVINCIALS	2,6	2,7	2,6	2,4	2,2	2,0
TSJ SALA CIVIL I PENAL	0,9	1,9	2,4	0,7	1,8	2,1
JUT. CENTRALS D'INSTRUCCIÓ	5,8	5,8	5,7	5,3	5,1	5,3
JUT. CENTRALS DEL PENAL	8,0	5,9	5,8	11,1	16,0	9,2
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA PENAL	2,3	1,5	1,3	1,2	1,0	0,9
TRIBUNAL SUPREM SALA 2ª	6,0	6,0	5,1	5,1	5,3	5,2

Taula 32. Durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció penal.

Jurisdicció civil

Nota: en l'actualització de les dades relatives a la durada mitjana dels procediments tramitats davant la jurisdicció civil, s'ha detectat algunes divergències en la pròpia font de la qual s'han extret les mateixes, respecte als publicats en edicions anteriors. No obstant això, encara que hi pugui haver alguna petita variació numèrica, la mateixa no desvirtua la coherència de la sèrie temporal analitzada. En el Gràfic 33 podem veure l'evolució de la durada mitjana de tramitació dels procediments que es ventilen davant la jurisdicció civil. En concret, es recullen les dades referides a la primera instància, durant el període temporal comprès entre els anys 2012 i 2017. En la citada gràfica, veiem com es produeix una regressió de la durada mitjana de tramitació, a mesura que es van succeint els anys, el que sens dubte resulta positiu. En efecte, l'any 2012 el temps de durada mitjana dels procediments que es trobaven en la primera instància civil, era de 8 mesos, mentre que a l'any 2017 aquest es redueix fins als 6,4 mesos. Tal com es va apuntar en la introducció del present epígraf, es tracta de temps de durada mitjana. Això vol dir que la tramitació real d'un procediment durarà més o menys en funció de la casuística pròpia de cada procés en concret. Així, un procediment de divorci tramitat de mutu acord en què a més no hi ha fills menors, pot ser tramitat perfectament en poc més d'1 mes des que es presenta la demanda fins que s'obté el Decret (a partir de la *Llei 15/2015, de 2 de juliol*) acordant la dissolució del matrimoni. Per descomptat, també influeixen altres tipus de factors com la càrrega de treball del mateix jutjat en què recaigui l'assumpte, de manera que en

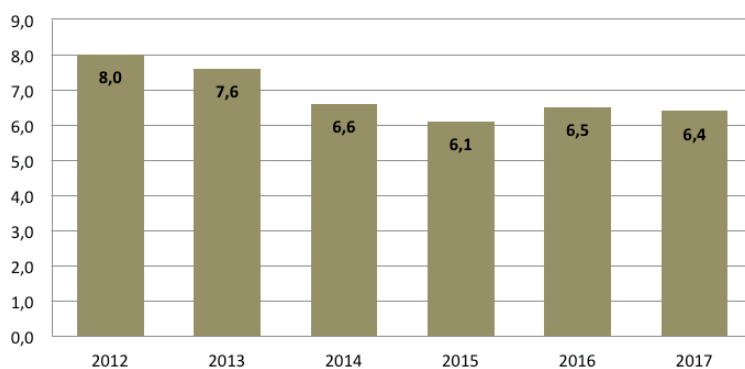
la tramitació del mateix procediment podria haver una variació d'alguns mesos per aquest motiu. Per contra, un procediment de divorci contenciós, en el qual es presenten a més unes mesures provisionals prèvies o coetànies a la demanda, pot demorar perfectament més de 12 mesos. Per això, l'experiència pròpia dels col·legiats i col·legiats que es recullen a les taules elaborades a partir d'una sèrie d'enquestes en els propers epígrafs, ens servirà per matisar les dades de durada mitjana dels procediments.

A la Taula 34 es recullen les dades relatives a la durada mitjana dels procediments tramitats davant els diferents òrgans que s'integren en la jurisdicció civil. Les xifres varien en funció del concret òrgan a què es refereixen. No obstant això, destaca com els Jutjats especialitzats en Família, registren uns millors temps de durada de tramitació mitjana, respecte als Jutjats de Primera Instància i, al seu torn pel que fa als Jutjats de Primera Instància i Instrucció. Les diferències revelen que l'especialització comporta certs avantatges en termes de capacitat resolutiva i eficiència, a més per descomptat d'una interpretació més coherent i uniforme de la normativa i la jurisprudència aplicables als assumptes propis de Dret de Família.

D'altra banda, veiem com les dades relatives als Jutjats Mercantils, presenten uns valors que destaquen per desproporcionats respecte a la resta d'òrgans. Això és perquè els mateixos només es refereixen als procediments en matèria concursal, que amb motiu de la crisi es van incrementar de forma significativa, segons vam tenir ocasió de veure en el cos del present Informe.

Finalment, a la Taula 35 es fa referència als temps mitjans de durada que es registren per part de les audiències provincials, al llarg dels últims 6 anys. S'han distingit les dades relatives als processos que s'han tramitat en única instància, amb una durada mitjana de 2,7 mesos en l'any 2017, i els procediments que dimanen d'un recurs, amb una durada mitjana en aquest últim exercici de 6,9 mesos.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS CIVILS. TOTAL PRIMERA INSTÀNCIA

Gràfic 33. Durada mitjana dels procediments civils (en mesos). Total primera instància.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIO CIVIL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA	7,2	7,1	6,2	5,6	6,1	6,1
JUTJATS DE FAMÍLIA	4,6	4,7	4,5	4,7	4,6	5
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ	9,2	8,8	7,6	7,0	7,3	7,2
JUTJATS MERCANTILS	34,8	38,1	40	41,6	44,8	49
AUDIÈNCIES PROVINCIALS	6,3	7	6,5	6,1	6,7	6,6
TSJ SALA CIVIL I PENAL	5,8	4,7	4,7	4,6	4,6	4,9
TRIBUNAL SUPREM SALA 1ª	11,1	11,7	13,3	15,4	14,9	16,3

Taula 34. Durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció civil.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA CIVIL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PROCESSOS EN ÚNICA INSTÀNCIA	5,1	4,3	3,8	3,7	5	2,7
RECURSOS	6,5	7,5	7,1	6,5	7,1	6,9
TOTAL AP CIVILS	6,3	7	6,6	6,1	6,7	6,9

Taula 35. Durada mitjana dels procediments en les Audiències Provincials civils.

Jurisdicció contenciosa administrativa

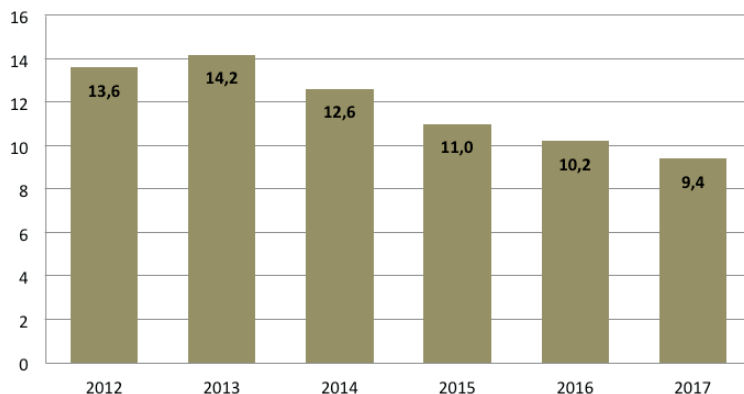
En el Gràfic 36 es recullen les dades relatives a la durada mitjana dels procediments que s'han tramitat davant els Jutjats de Contencions Administratiu, al llarg dels últims 6 anys.

En la referida gràfica, veiem com la tendència es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'una durada mitjana de 13,6 mesos en l'any 2012, hem passat a una durada estimada de 9,4 mesos, fet que suposa una regressió del 30%. L'evolució d'aquesta gràfica, es correspon amb el descens de la taxa de litigiositat que es registra a la jurisdicció contenciosa administrativa en termes generals. En reduir-se la càrrega de treball, s'aconsegueixen unes millors ràtios en termes de capacitat resolutiva. No obstant això, recordem que part d'aquesta regressió es va deure a l'entrada en vigor de les taxes judicials el novembre de 2012. També, a l'hora d'analitzar la taxa de resolució d'aquesta jurisdicció, vam veure que la mateixa també es mostra regressiva malgrat de l'anterior.

Pel que fa a la durada mitjana dels procediments que es tramiten davant la sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el Gràfic 37 veiem com es registra una tendència similar a la dels JCA, encara que amb altres valors segons podem veure en detall numèrica d'aquest. En efecte, d'una durada estimada de 24,6 mesos en l'any 2012, passem a una altra de 17,1 el 2017.

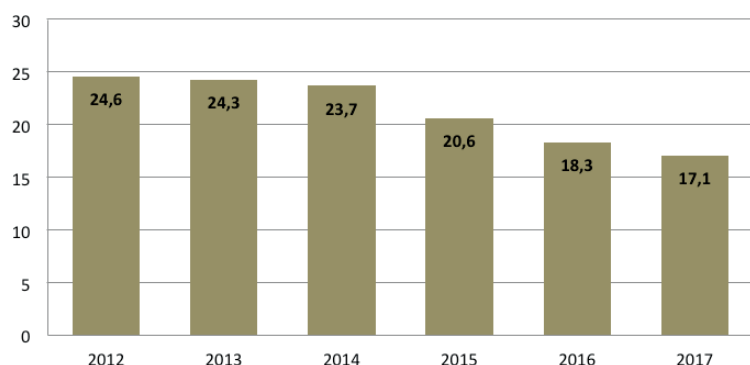
Finalment, a la Taula 38 veiem una relació de la durada mitjana dels procediments més importants que es tramiten davant la jurisdicció contenciosa administrativa. Veiem com la durada mitjana dels mateixos varia de forma ostensible en funció del concret procediment a què es refereixen, en una forquilla que va dels 2,2 als 20 mesos. En termes generals, veiem com es produeix una reducció en la majoria dels tipus de procediments respecte a l'exercici anterior, amb la lògica excepció de les dades referides als processos en matèria electoral.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

Gràfic 36. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats Contenciosos administratius.

**DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. TSJ SALA
CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA**

Gràfic 37. Durada mitjana dels procediments en el TSJ Sala contenciosa administrativa.

DURADA MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIO CONTENCIOSA		
	2016	2017
URBANISME I ORDENACIÓ TERRITORI	13,5	12,8
EXPROPIACIÓ FORÇOSA	16,5	15,5
CONTRACTES ADMINISTRATIUS	13,4	12,5
DOMINI PÚBLIC I PROP. ESPECIALS	11,3	11,8
ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA	11,9	11,1
MEDI AMBIENT	15,2	14,6
FUNCIO PÚBLICA	11,3	10,3
ADMINISTRACIÓ LABORAL	9,9	10,0
EXTRANGERIA	7,2	6,4
ACTIVITAT ADMINISTRATIVA SANCIONADORA	9,4	8,6
ELECTORAL	9,4	20,0
AUTORITZACIÓ ENTRADES DOMICILI	2,3	2,2
RESPONSABILITAT PATRIMONIAL	11,4	10,6
DISCIPLINA DEPORTIVA EN MATÈRIA DE DOPATGE	11,3	-

Taula 38. Durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció contenciosa. Any 2017.

Jurisdicció social

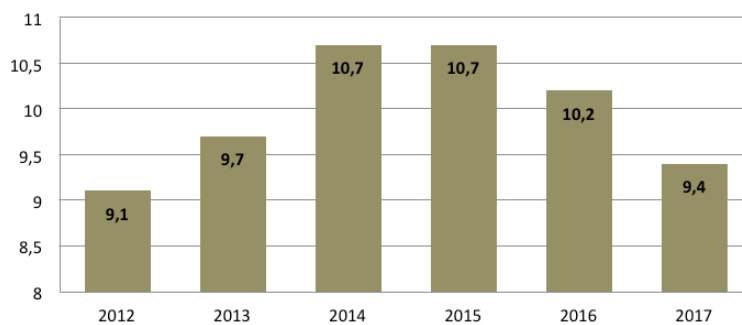
La jurisdicció social és una de les que més impacte ha experimentat amb l'esclat de la crisi econòmica de l'any 2008. En efecte, tal com hem tingut ocasió de veure en el cos del present informe, la taxa de litigiositat a partir d'aquest any, s'incrementa de forma notable i amb això, la càrrega de treball per a una planta judicial que no estava preparada per absorbir un augment en l'entrada d'assumptes tan important, coincidint amb un moment de contenció pressupostària que impedia augmentar els recursos disponibles al servei de l'Administració de Justícia.

En el Gràfic 39 es recullen les dades relatives a la durada mitjana dels procediments que es tramiten davant els Jutjats Socials. En aquest, veiem com durant els primers de la sèrie, la durada mitjana dels procediments creix de forma progressiva, fins a situar-se en 10,7 mesos en l'any 2015. No obstant això, i d'acord amb el manifestat a l'inici del present epígraf sobre la cautela en llegir aquestes dades tenint en compte que es tracta de temps estimats, l'experiència dels nostres col·legiats i col·legiades (que es recull de forma específica en els següents apartats) revela que molts procediments de l'àmbit social han anat força més enllà d'aquests 10,7 mesos. Afortunadament, en els últims exercicis hem vist com es produeix un canvi en la tendència, de manera que la durada mitjana dels procediments que es tramiten davant els Jutjats Socials comença a baixar, situant-se en aquest últim any en 9,4 mesos.

A la Taula 40, es recullen les dades relatives a la durada estimada dels procediments que es tramiten davant la resta d'òrgans que s'integren en la jurisdicció social. En aquest, veiem com el Tribunal Suprem presenta un col·lapse significatiu, en el sentit que la durada mitjana de tramitació creix de forma gradual al llarg del període comprès entre els anys 2012 i 2017. L'Audiència Nacional i el Tribunal Superior de Justícia, tot i que amb diferents valors, presenten una evolució similar a la registrada pels Jutjats Socials.

Finalment, a la Taula 41 es recullen les dades relatives als principals procediments dels quals s'ocupa la jurisdicció social. D'acord amb el manifestat abans, si bé en aquest últim any es registra una millora pel que fa als temps de durada mig de tramitació, veiem com encara seguim per sobre dels valors que es registraven fa 6 anys, reflex de l'acumulació que ha experimentat aquesta jurisdicció.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JUTJATS DEL SOCIAL

Gràfic 39. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats Socials.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIO SOCIAL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TSJ SALA SOCIAL	6,7	6,8	5,6	4,9	4,5	4,6
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA SOCIAL	1,9	3,2	4,8	4,1	3,1	2,7
TRIBUNAL SUPREM SALA 4a	10,6	10,7	11,1	12,7	14,0	14,1

Taula 40. Durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció social.

DURADA MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIO SOCIAL						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CONFLICTES COL·LECTIUS	6,3	6,7	10,3	12,7	10,6	9,2
ACOMIADAMENTS	4,7	6,5	7,6	7,2	6,5	6,1
QUANTITATS	11,8	12,2	12,5	12,0	11,7	11,0
SEGURETAT SOCIAL	11,2	11,6	12,6	13,2	12,4	11,2

Taula 41. Durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció social.

3. La rutina de l'Advocacia als jutjats

Tal com es va apuntar en el capítol introductori, tanquem l'anàlisi amb un treball de camp mitjançant la recollida d'una sèrie d'enquestes, per tal d'apropar-nos a "la rutina de l'Advocacia en els Jutjats". No en va, les impressions transmises pels advocats i les advocades de Barcelona a "peu de toga", resulten de gran valor i serveixen per personalitzar l'anàlisi que l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona realitza anualment sobre l'estat de la Justícia a través d'aquest informe, el que es fa a través de sengles epígrafs que es desenvolupen a continuació.

3.1 El Baròmetre de la CRAJ

En primer lloc, hem de posar de manifest que la realització del present apartat, ha estat possible gràcies a la col·laboració dels companys i companyes que, d'una manera o altra han participat en la confecció d'una mostra d'opinió, que es desplega de diferents formes al llarg de les següents pàgines. Per aquest motiu i abans d'avançar, hem de mostrar-los la nostra gratitud, ja que a través de les seves impressions podem obtenir una visió més completa sobre la realitat que gira al voltant de l'Administració de Justícia.

En segon lloc, el present epígraf s'ha dut a terme sota la supervisió i col·laboració de la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ). Aquesta, funciona d'enllaç entre els col·legiats i les diferents administracions amb les quals, de manera directa o indirecta, s'interrelacionen en la seva rutina professional. D'una banda, la CRAJ té com a finalitat canalitzar les queixes i disfuncions posades de manifest pels col·legiats, relatives al funcionament de les diferents administracions incloent, per descomptat, la de Justícia. També té per objecte la consecució d'acords de col·laboració amb diferents institucions, com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Fiscalia o els representants dels Mossos d'Esquadra; així com dur a terme actuacions amb l'Agència Tributària, diferents registres públics, els organismes de la Seguretat Social, entre d'altres. Així mateix, la CRAJ porta a terme una funció informativa, a través de l'actualització regular de les dades dels Jutjats i Tribunals, calendaris de guàrdies anuals, així com altres novetats d'interès per a l'exercici de la professió.

Per al desenvolupament i consecució de totes les funcions i objectius exposats, la CRAJ tracta d'obtenir informació sobre el funcionament de les diferents administracions amb les quals els col·legiats tracten professionalment, amb la finalitat última d'oferir un servei públic de qualitat al ciutadà, d'acord amb aquesta projecció social que emana de l'exercici propi de l'Advocacia.

Un dels principals canals mitjançant el qual la Comissió recull l'opinió de l'Advocacia és l'anomenat "Baròmetre de la CRAJ", que des del 7 de juny de l'any 2011 es publica al web institucional de l'ICAB. Des d'aquest moment, el baròmetre s'ha convertit en una eina molt útil per al coneixement i difusió, de les impressions i preocupacions de l'Advocacia que giren al voltant de la rutina del seu exercici professional. A través del mateix, l'ICAB té l'oportunitat d'apropar-se al col·legiat per conèixer de primera mà les seves necessitats i interessos, mitjançant la realització d'una enquesta dinàmica sobre diversos temes d'actualitat jurídica i sobre el funcionament de l'Administració de Justícia.

Durant els últims anys, el "Baròmetre de la CRAJ" s'ha anat consolidant de manera clara i directa, permetent la immediatesa de l'ICAB respecte als seus col·legiats i col·legiades. D'una banda, les consultes plantejades poden estar incloses dins d'un conjunt d'accions dirigides a l'anàlisi demoscòpic d'una determinada matèria, o bé formar part d'una sonda el propòsit és el de mesurar i detectar situacions en què es faci aconsellable la intervenció de l'Advocacia com a col·lectiu. D'altra banda, en relació a determinades qüestions, es pretén fer un seguiment mitjançant la seqüenciació de determinades preguntes, per tal d'analitzar l'evolució de la mateixa. En aquest sentit, el "Baròmetre de la CRAJ" suposa un indicador de gran valor, tenint en compte les opinions dels professionals de l'Advocacia que en aquest es reflecteixen.

No és objecte d'aquest informe recopilar totes, cosa que seria molt difícil, ja que la CRAJ ha elaborat més de 130 enquestes al llarg de tots aquests últims anys. A continuació es recullen algunes de les conclusions més rellevants elaborades per la CRAJ i recopilades al llarg de l'exercici 2017 i primers mesos de 2018. Pel seu interès, s'han agrupat en les següents temàtiques:

Noves tecnologies

Els advocats van contestar a inicis de 2017 majoritàriament (89,3%) que encara no havien procedit a utilitzar el sistema E-Justícia per a la presentació de demandes o escrits, havent passat posteriorment a un percentatge del 26% dels advocats que ja havien utilitzat el sistema per realitzar-ho, i resultant una tendència continuada a l'increment de la utilització que suposarà ja un percentatge majoritari d'usuaris el 2018 per la implementació obligatòria del sistema.

Aquesta proporció, el dia d'avui, s'ha anat invertint com a resultat de l'inici dels períodes obligatoris en la utilització de la plataforma E-Justícia, que ha determinat que els professionals hagin entrat ja a actuar per via telemàtica per presentar demandes i escrits en les següents jurisdiccions i àrees: civil, mercantil, administrativa i social. En relació a la jurisdicció penal, de violència sobre la dona o menors encara s'ha de fer aquest procés.

D'altra banda, una reclamació és el fet que, un cop realitzada la presentació per via telemàtica s'assoleixi, com més aviat millor, la notificació per aquest mitjà als professionals, que actualment només s'efectua als procuradors dels tribunals a través del sistema Lexnet.

En relació a l'ús del sistema Arconte 2 el nombre d'advocats que manifesten haver-lo utilitzat és ja d'un 82,46% (57 respostes) seguint una trajectòria d'augment enfront de consultes anteriors, lògica amb el recurs obligat a aquest sistema per poder visualitzar els enregistraments d'actes processals i vistes. Per tant, el seu ús s'ha generalitzat i normalitzat i es pot destacar que a partir de juliol de 2018 es procedirà a accedir per part dels advocats directament sense necessitat d'introduir dos codis en haver establert ja el Departament de Justícia una llista de professionals de l'advocacia que el sistema pot reconèixer a aquest fi.

S'evidencia la necessitat d'impulsar la utilització de les eines que s'han començat a utilitzar el tema de les videoconferències.

Un 87,18% dels enquestats (156 respostes) van contestar considerant les videoconferències un mitjà útil a la justícia, però només un 15,56% (90 respostes) van indicar que l'havien utilitzat per poder entrevistar-se amb clients a la presó.

Dotació d'òrgans judicials

Els advocats davant la consulta respecte a si resulta necessària la creació de nous òrgans judicials, 89,03% dels enquestats (155 respostes) i la realització de reforços contesten majoritàriament de forma positiva.

Hi ha una percepció clara d'aquesta insuficiència de Jutjats davant el volum creixent dels últims anys que no ha anat en paral·lel amb la creació de nous òrgans i dotacions. Això se suma a la percepció, ja reiterada en anys anteriors, que seria necessària en moltes ocasions una millor organització i administració dels mitjans disponibles i del treball per optimitzar els resultats a la justícia.

En relació a la nova oficina judicial (NOJ), que ha de suposar una millora organitzativa, es va consultar als advocats en relació als partits judicials on ja ha estat implantada i el 86,54% (52 respostes) va reconèixer que havia experimentat dificultats en el funcionament d'aquests.

Temps d'espera, tramitació i resolució dels procediments.

La percepció dels professionals de l'advocacia, en cadascuna de les jurisdiccions consultades, és que els temps de tramitació i resolució dels procediments s'han vist incrementats.

En la jurisdicció civil 1 89,13% dels advocats enquestats (90 respostes) afirmen que el temps de durada dels processos s'ha vist augmentat i en el cas dels recursos d'apel·lació a la segona instància encara més, un 93,18%.

En el cas de la jurisdicció penal un 85% dels advocats enquestats (114 respostes) també ho consideren així, i un 73,75% en relació a la segona instància.

En la jurisdicció social la percepció és encara superior, amb un 96,34% (82 respostes) que considera que s'ha incrementat la primera instància i un 78,57% el recurs de suplicació.

En la jurisdicció contenciosa administrativa un 89,19% opinen també que el temps ha experimentat (74 Respostes).

En relació a les esperes dels professionals per a la celebració d'actuacions processals, aquesta es continua produint. En concret, en relació als Jutjats de guàrdia un 95,38% / 19 respostes) els advocats han indicat que considera excessiu el temps d'espera.

Intervencions en Comissaria

L'advocacia fa temps que reclama que es faciliti l'accés efectiu als materials i elements essencials de l'atestat policial.

A la consulta realitzada es continua percebent la falta d'accés dels professionals com en anteriors consultes. No obstant això, a partir del treball i reclamacions efectuades en aquest àmbit, actualment s'hauria de lliurar als advocats, si ho sol·liciten, el full d'informació de drets i la minuta policial. La nostra tasca ara, seria que això es lliurés sempre que es disposés de la informació més actualitzada possible.

El fet que s'estigui duent a terme un procés d'informatització dels atestats pel qual la informació dels mateixos es remet directament al Jutjat, serà clau per poder avançar en l'expedient digital i poder facilitar l'accés als professionals a la informació de manera àgil.

Dèficits en el funcionament

La manca de presència del representant del ministeri fiscal en els procediments judicials en els quals és preceptiva la seva intervenció, és percebuda com un fet preocupant per a un 67,87% dels enquestats que responen. Cal considerar que aquesta dada és fonamentalment en relació als procediments de família i incapacitat atès que en els penals o violència sobre la dona si sol estar present.

Acords previs

En relació al fet que s'intenti arribar a un acord abans del procediment i ja dins d'aquest abans de celebrar judici, la percepció és majoritàriament positiva.

En l'àmbit dels procediments de família aquesta percepció és més baixa del que sembla vinculada al fet que, de vegades, es força molt als advocats i les parts a intentar establir un acord i no celebrar el judici en un àmbit que resulta especialment sensible per les parts.

Així només un 48,94% dels advocats (188 respostes) considerarien de manera favorable que els jutjats instessin a arribar a més acords abans d'entrar a judici en els procediments de família enfront d'un 80,24% (167 respostes) al cas de procediments civils, on es poden ventilar un altre tipus de qüestions.

En la jurisdicció penal la majoria dels advocats consideren que s'haurien d'utilitzar més els protocols de conformitats amb Fiscalia 69,15% (94 respostes).

Criteris homogeneïtzadors

Per part dels òrgans jurisdiccionals, han estat acordats criteris per homogeneïtzar la resposta a determinats temes. Aquesta pràctica de vegades resulta polèmica ja que pot determinar de forma prèvia algunes interpretacions, sobretot si és en primera instància pel que fa a procediments interposats.

No obstant això, aquests criteris aporten una seguretat als diferents operadors. En aquest sentit, un 71,21% (132 respostes) consideren positiva la realització de criteris unificadors per part dels òrgans judicials, en tant que facilita seguretat jurídica.

Temes d'interès social

La implementació de mesures per part de les administracions que estaven pendents de resoldre també és valorat molt positivament per l'advocacia. Així, la creació del registre de parelles de fet per part del Departament de Justícia va obtenir un 80% de suport entre els enquestats (140 respostes). Per part de l'advocacia s'ha fet un important esforç en impulsar qüestions com la regulació i aplicació de la segona oportunitat.

La sensibilitat del col·lectiu professional apareix clarament reflectida quan davant la consulta respecte a si la llei de la segona oportunitat ha disposat d'una aplicació suficient, els enquestats que van contestar, 1 96,04% (101 respostes) contesta que no, en tant, només un 3,96% considera que sí. La problemàtica de les clàusules s'ha estat objecte de consulta. D'una banda, en relació a si ha suposat un increment de les reclamacions, des del punt de vista d'organització judicial atès que es va acordar la creació o conversió d'uns jutjats de primera instància per tramitar en exclusiva aquestes reclamacions. La conveniència d'una mesura d'aquest tipus resulta debatuda i es percep que pot resultar problemàtica pel que només un 40,45% es mostren a favor i un 59,55% en contra (220 respostes). Aquesta resposta pot ser deguda a la percepció que s'aplicarien uns únics criteris de resolució i un retard important en la resolució.

Posteriorment, ha quedat acreditat que la concentració en aquests òrgans judicials ha generat una situació de col·lapse en la tramitació dels procediments.

La proposta

Entre les qüestions plantejades destaca com a suggeriment la relativa als incompliments en l'àmbit dels procediments de família.

Una majoria qualificada d'advocats 96,83%, (126 respostes) va considerar que s'hauria d'habilitar algun sistema per recollir els incompliments produïts en assumptes de família de manera àgil a part de l'execució civil. Des que s'ha de tipificar els incompliments en àmbit de família (excepte els impagaments de pensions) es detecta que el fet d'habilitar un sistema àgil i específic per recollir i fer constar els possibles incompliments és un tema rellevant. En principi, això ho poden fer els Jutjats competents en cada cas però, en aquests, no tots els horaris i dies estan disponibles i oberts als ciutadans.

3.2 L'opinió de l'Advocacia a "peu de toga"

Dèiem, que una de les formes que tenim de personalitzar el present informe, és precisament a través de la participació dels col·legiats i les col·legiades, que s'ha canalitzat a través de la realització

d'una sèrie d'enquestes. El propòsit de les mateixes, és matisar i afegir un grau més de coherència a l'anàlisi realitzat al llarg dels capítols precedents, a partir de l'experiència professional de l'Advocacia de Barcelona a "peu de toga".

En la present edició, s'han dut a terme un total de 375 enquestes, la distribució per gènere de les quals ha estat la següent: 220 han estat contestades per homes (un 59%) i 155 han estat respostes per dones (un 41%). En el Gràfic 43, podem veure la distribució d'aquests professionals d'acord amb la seva àrea de dedicació preferent, pregunta que admetia una resposta múltiple per part dels enquestats. En la citada gràfica, veiem com l'àmbit civil destaca per sobre de la resta, amb un total de 272 enquestats que han respost dedicar-s'hi. Quant a la resta d'àrees de dedicació, els enquestats han contestat el següent: 90 que es dediquen preferent al penal, 76 al Contenciós i 48 al Social.

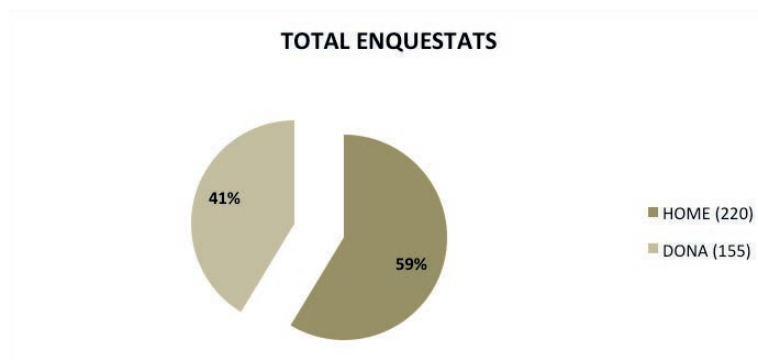
D'altra banda, hem preguntat si es considera que l'ús de les noves tecnologies en l'àmbit de l'Administració de Justícia s'està implementant correctament. Un total de 220 enquestats (el 59%) considera que no; mentre 155 (el 41%) considera que sí. En relació a l'ús de les tecnologies en l'àmbit de l'administració, hem de ressenyar la *Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics*. Aquesta norma suposa el reconeixement del dret dels ciutadans a comunicar-se electrònicament amb les diferents administracions públiques, incloent-hi la judicial. No obstant això, tenint en compte les característiques pròpies de l'Administració de Justícia, que a més d'un Servei Públic, és un dels poders fonamentals de l'Estat, diferent de l'executiu (en el qual s'enquadraria la resta d'administracions), es fa necessària una regulació específica, que es concreta en la *Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia*. Tal com es pot llegir en el preàmbul de l'esmentada norma, la realització material del dret a una tutela judicial efectiva i a un procés amb totes les garanties i sense dilacions indegudes, passa també per la modernització de l'Administració de Justícia, el que inclou la incorporació de les noves tecnologies. Aquesta llei, recull el deure dels professionals de la justícia i de les oficines judicials d'utilitzar els mitjans electrònics. No obstant això, tenint en compte que el seu ús no es va implantar de forma generalitzada, a través de la *Llei 42/2015, de 05 d'octubre, de reforma de la Llei 1/2000, de 07 de gener, d'Enjudiciament Civil*, es va establir una data límit a partir de la qual tots els professionals de la justícia i òrgans judicials i fiscalies, estarien obligats a emprar els sistemes telemàtics existents en l'Administració de Justícia, per tal d'establir que la norma general a la presentació d'escrits i documents fos a través de mitjans electrònics.

Aquesta data límit va ser el passat 01 de gener de 2016. No obstant això, i malgrat que s'ha avançat força en aquesta línia, encara queda molt camí per recórrer en el marc del desenvolupament i implementació de la Nova Oficina Judicial, en la que ocupen un lloc molt important les noves tecnologies. Tal com es va dir anteriorment, durant molts anys l'Administració de Justícia s'ha hagut d'enfrontar a temps de contenció pressupostària, que s'ha traduït en la manca dels mitjans necessaris per dur a terme els propòsits que es recullen en les normes anteriorment citades, i el desenvolupament ple de la nova oficina judicial.

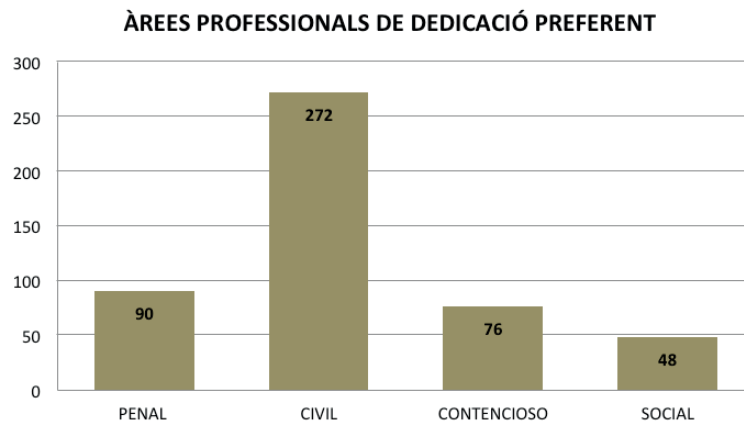
També, s'ha preguntat sobre la consideració en el tracte rebut per part de l'Administració. Tal com es pot observar en el Gràfic 45, les respostes dels enquestats s'han distribuït de la següent manera: 180 consideren que el tracte rebut ha estat bo (un 48%), 150 regular (un 40%) i 45 han contestat que el mateix ha estat dolent (un 12%). A aquells enquestats que han considerat que el tracte rebut ha estat regular o dolent, se'ls ha preguntat (amb possibilitat de resposta múltiple) per part de qui, amb la distribució que és de veure en el Gràfic 46. Un percentatge important de les queixes, vindria del tracte abocament pels propis jutges i magistrats (amb un 30%); repartint-se la resta en diferents proporcions entre LAJ, Fiscal i Policia. Sota la categoria d'"altres", amb un total de 115 respostes, trobaríem a diferents professionals que treballen en l'àmbit de l'administració de justícia,

com a funcionaris, administració tributària, personal administratiu, havent-hi diverses respostes que refereixen un tracte millorable generalitzat per part de tots els operadors.

Finalment, tanquem l'enquesta preguntant si, respecte a l'últim any, s'ha percebut que s'augmentés el retard en la tramitació dels procediments. Tal com es pot observar en el Gràfic 47, el 61% dels enquestats, amb un total de 228 respostes, considera que sí; mentre que 147 (un 39%) considera que no. A l'hora de determinar els motius d'aquestes percepcions per part dels que han respost afirmativament, molts no han sabut trobar una explicació, o bé han assenyalat un conjunt de diverses, sent les més ressenyables les següents: acumulació de treball, falta de mitjans tant personals com humans, alta mobilitat del personal, mala organització, planta judicial insuficient, entre d'altres. En definitiva, es requereix una adequació dels mitjans que es destinen a l'Administració de Justícia, a la litigiositat real del moment.

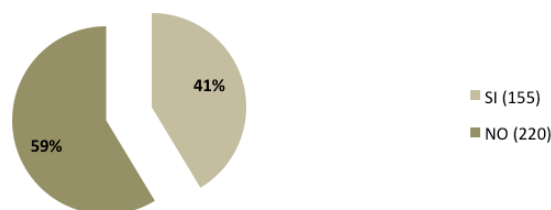

Gràfic 42. Distribució per gènere dels enquestats.

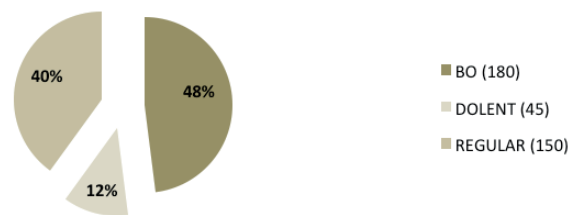
Gràfic 43. Àrea de dedicació preferent dels enquestats.

CONSIDERA QUE L'ÚS DE LES NOVES TECNOLOGIES S'ESTÀ IMPLEMENTANT CORRECTAMENT?

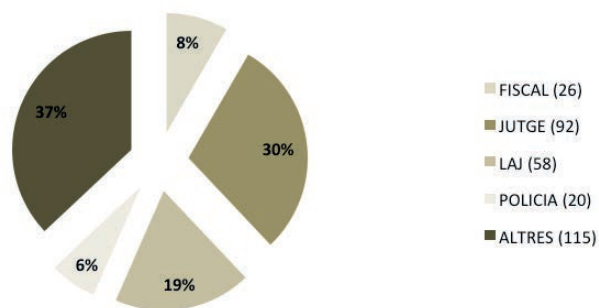
Gràfic 44. Considera que l'ús de les noves tecnologies s'està implementant correctament?

COM CONSIDERA EL TRACTE REBUT PER L'ADMINISTRACIÓ?

Gràfic 45. Com considera el tracte rebut per l'Administració?

TRACTE MALAMENT/REGULAR REBUT PER...

Gràfic 46. Aquest tracte malament o regular, ha estat rebut per part de...

RESPECTE EL DARRER ANY, CONSIDERA QUE HA AUGMENTAT EL RETARD EN LA TRAMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS?

Gràfic 47. Respecte a l'últim any, considera que ha augmentat el retard en la tramitació dels procediments?

Fonts

Per a l'elaboració del present Informe s'han utilitzat dos grans grups de dades estadístiques. D'una banda, s'ha fet l'anàlisi de les dades relatives a l'activitat pròpia dels nostres jutjats i tribunals, la principal font dels quals d'obtenció ha estat l'estadística judicial que des de 1995 elabora el Consell General del Poder Judicial. D'altra banda, s'ha elaborat un estudi sobre les dades relatives al context sociopolític, amb el propòsit de situar la informació sobre l'activitat judicial, en l'entorn social i econòmic d'afectació.

En efecte, per a una millor comprensió de les gràfiques que reflecteix la tendència de la litigiositat judicial en els últims anys, s'ha considerat oportú fer referència a una sèrie de dades demoscòpiques a tall de contextualització. En aquest sentit s'han elaborat gràfiques sobre la conjuntura social i econòmica del Mercat de Treball, la problemàtica que gira entorn del dret a l'habitatge, els fets penals coneguts pels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, l'evolució de la població, entre d'altres. Per a l'elaboració de les principals sèries relatives a aquest segon grup de dades, s'ha utilitzat la informació estadística publicada per diferents òrgans i institucions públiques, com l'Institut Nacional d'Estadística, l'IDESCAT, la Secretària General d'Institucions Penitenciàries, etc.

A més, s'han ressaltat les principals reformes legislatives que han tingut una incidència més o menys intensa en els resultats de les gràfiques exposades. Entre aquestes hem de destacar, encara que no amb caràcter exhaustiu:

- *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.*
- *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial.*
- *Reial decret-Llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*
- *Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.*
- *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la que es modifica el Codi Penal.*

Finalment, per completar la informació sobre algun tema en concret s'han consultat diversos estudis i informes especialitzats, com "Informe sobre l'Estat de l'Administració de Justícia a Catalunya 2016" elaborat per l'Observatori Social i Econòmic de la Justícia (Càtedra UAB-CICAC), el "Pla General de Seguretat de Catalunya 2016-2019" publicat pel Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, el "Pla Estratègic de Modernització de la Justícia" o la "Memòria elaborada pel jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017".

A continuació es recullen de forma detallada les fonts de consulta utilitzades en l'elaboració dels capítols de cadascun dels àmbits jurisdiccionals estudiats:

Jurisdicció Civil:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2017.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Informe "Emergència habitacional en l'estat espanyol: la crisi de les execucions hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans", elaborat per l'Observatori DESC i la PAH.
- Estadística publicada a la web del Registre Mercantil 2017.
- Recensió: "Els jutjats de família" de l'autor José María CASTÁN VÁZQUEZ.
- Memòria elaborada pel jutjat Degà de Barcelona per l'any 2017.
- Estadística publicada en la web del Ministeri de Foment.

Jurisdicció Contenciosa-administrativa:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dato a dada 2017.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Capítol introductori de "Tot Dret Administratiu 2012", de diversos autors: José Ramón RECUERO ASTRAY, Paz RECUERO SÁEZ i Javier LORIENTE SAINZ, editat per grup Wolters Kluwer.

Jurisdicció Social:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dato a dada 2017.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Extracte: "Execució de sentències" elaborat per l'autora Macarena MARTÍNEZ MIRANDA, Magistrada del TSJ de Catalunya.
- Dossier de l'INE: "Anàlisi de l'evolució recent de la població activa a Espanya, primer trimestre 2011 a primer trimestre de 2014".

Jurisdicció Penal:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2017.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Ministeri de l'Interior. Institucions penitenciàries. Estadística sobre població reclusa.
- Recensió: "La despenalització de les faltes: entre l'agreujament de les penes i l'augment de la repressió administrativa", de l'autora Patricia FARALDO CABANA, publicat en la revista INDRET.
- Recensió: "Possibles causes de la reducció de la població penitenciària a Espanya i Catalunya entre 2010 i 2013", de l'autor Erik RUEDA ESTÉVEZ.
- Informe: "Dades estadístiques. Policia de Catalunya. Període 2016-2019".